

Aipdoğan

TARİHİ ROMAN

ZEYNEP KAYADELEN

ALPDOĞAN
Zeynep KAYADELEN

Aipdoğan

TARİHÎ ROMAN

ZEYNEP KAYADELEN

ALPDOĞAN

Copyright © Yitik Hazine Yayınları, 2008

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör
Salih GÜLEN

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Necmi TOPAL

ISBN
978-9944-766-06-7

Yayın Numarası
24

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası Sarnıç Yolu Üzeri No: 7
Gaziemir/İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Haziran 2008

Genel Dağıtım
Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Yitik Hazine Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.hazineyayinlari.com

hazine@hazineyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

KÖRÜN GÖSTERDİĞİ	7
AKÇA	9
DÖRT ARKADAŞ, ÜÇ DELİKANLI.....	13
KARA BİR ÇUKUR.....	25
SİMEON ADINI DUYDUN MU	35
UZUN RIFAT	39
ÇAĞRI KOCA	43
URUMLAR.....	47
BENİ YEMEYİN SİZE YALVARIYORUM.....	53
HERKESİN ZEHRİ KENDİNE AKAR.....	59
BESMELE MERAKTAN KURTARDI.....	69
DUR HELE PUSU OLMASIN	79
KUTSAL SAVAŞÇI SİMEON	87
KAN GÜLLERİ AÇMIŞ KÖYÜN ETEKLERİNE	89
BALKIR	95
GÜLÇİÇEK ACELE ET	103
GÖĞE TOPRAĞA SUYA YAZILAN	105
EN KÖTÜSÜ.....	107
GÜLÇİÇEK KIZI İSTEMEYE GELİYORLAR.....	115
KAN.....	121
AMAN OĞULLAR NE YAPACAKSINIZ KANLI KÂTİLİ	129
SANA BİR SIR VERECEĞİM	135
BİRİNİ ARARSIN.....	139
İŞİTENLERİN EN HAYIRLISI	145
O BURALARDAN GİTTİ.....	149
ZANGOÇ MEHMED BEY	153
NİÇİN YAPTIĞIN NASIL YAPTIĞINDAN ÖNEMLİDİR.....	167
KAÇINCI RÜYA.....	175
GÖNÜL BU.....	181

ÇİÇEKLER KELEBEKLERİN BAŞINI DÖNDÜRÜR.....	185
KADERİN GARAZI OLMAZ.....	189
KENDİMİ NE ETSEM.....	197
YAŞAMIYORSANIZ NEDEN ÖLÜYORSUNUZ	201
BİRAZDAN KIYAMET Mİ KOPACAK	209
DÜŞÜRMEYEN.....	215
VALENS	219
ÜÇE ÜÇ.....	231
SENİ BEKLİYORUM.....	235
YOLA ÇIKIYORUZ.....	239
BUDANMIŞ GÜL	245
HADI ARTIK GEL	249

KÖRÜN GÖSTERDİĞİ

“Böyle devam edersen kaderin seni oraya götürecektir, babana dost olanların, ölümden korkmayanların ülkesine... Sonra onlardan biriyle karşılaşacaksın ki gözler ortasında göz göze geleceksiniz. İnadı ve öfkesi sana benzer biri.” İhtiyar bir an durakladı, yumuk gözleriyle muhatabına kaçamak bir bakış attı. “Birinizin ölümü diğerinizden olacak ve her ne yaparsan yap o ölmeyecek! Çünkü onlar ölmez! Gitme oraya saygıdeğer efendi, gitme!”

Masanın üstüne yayılmış kadimden kalma gibi duran fal kartlarını iskelet parmaklarıyla topladı. Pis kokulu odanın sahibesi ihtiyar kadın, gülümserken yan yatmış mezar taşı gibi tek dişi görünüyordu. Buruşmuş dudakları kararmış dişinin üstüne kapandı ve sessizce beklemeye başladı. İşini yapmış, müşterisinden gelecek ödemeyi bekliyordu.

–Ne yapsam ölmeyecek öyle mi?

Soluk mavi gözlü, iyi giyimli müşteri kalktı, masanın etrafını dolaşıp kadının yanına geldi. Gelecekte haber verdiğini iddia eden kadın, müşterisine “yeryüzünde öldüremeyeceği birinin bulunduğunu ve bunların Kayılar olduğunu” söylemekle sonunu hazırlamıştı. Çünkü müşterisi bu meşhur çingene kadına sadece zaferine dair şeyler duymak için gelmişti.

Yaşlı kadının keçeleşmiş ve pislikten rengi kaybolmuş saçları, yüzünün iki yanından sarkıyordu. Kapandı kapanacak gibi duran göz kapaklarının arasında birden korku peydahlandı. Aceleyle yerinden kalkıp adamın önünde yerlere kadar eğildi. Adam aynı anda kadına bütün kuvvetiyle attığı tekmenin ardından, dostuyla konuşuyor gibi yumuşak bir sesle,

–Yiyeceğin tekmeyle göremiyorsan geleceği görmek neyine yarar, diyerek gülümsedi.

Boş bir çuval gibi yığılıp kalan kadından hiç ses çıkmadı. Daha bu sabah bir başka mavi gözlü adam, tarif edilen kişi geldiğinde “öldürülemez

düşman” hikâyesini anlatmasını tembih edip bir kese altın vermişti çingeneye. İhtiyar çingene yere düşerken etrafına saçılan altınlar da bu altınlardı.

Soluk mavi gözlü adam kulübeden çıktıktan on dakika sonra demir askerler odaya doluştu. Önden girenler “Cadı burada!” diye bağıştılar. Zavallı ihtiyarı kaldırıp sürükleyerek götürdüler. Ertesi gün, ihtiyar kadının yüzü, güneşi odun yığınlarının üstünde bir direğe bağlı olarak gördü. Güneşi son görüşü değildi bu, çünkü fani bedeni ömrünü dün tüketmişti. Onun, soluk mavi gözlü adamın tekmesiyle ölmüş olduğunu kimse fark etmedi. Halk bir cadıyı yakmak vazifesinden mahrum kalmamalıydı. Sefaletin en bayağısı başkalarının dramından zevk almaktır oysa. Urum diyarının sefihleri, çatırdayan odunlardan kükreyerek fıskıran alevler ihtiyarın bedenine dolanırken heyecandan kendilerinden geçtiler. Seyircilerin arasında sadece birinin yüzünde merhamet üzüntünün resmini çizdi. Bu biri, çingene kadına keseyle altın verip Simeon’u evine davet ettiren adamdan başkası değildi.

AKÇA

Kış yakındı. Sonbaharın son demlerini yaşıyordu dağ, bayır. Çıplak alıç ağaçları soğuktan daha bir sertleşen dallarını göğsünde kavuşturmuş, anaç bir bekleyiş ve sabırla, kuzguni gökyüzünden toprağa akan şimşekleri seyrediyordu.

Akşam oluyordu. Az sonra bastıran yağmurla göz gözü görmez oldu. Yağmur ötelere gelen bir ordu ihtişamında iniyordu. Yamaca yaslanmış ak yolda yağmurla inmiş gibi hareketli karaltılar peyda oldu. Yaklaşan karaltılar düze inince seçilmeye başlandı. Bir grup atlıydı gelenler ve iki tepe ötedeki köye gidiyorlardı. Atlarının toynakları çamurlaşmış toprağı dört yana savurup geçti. Türkmen oldukları her hâllerinden belliydi. Atları ile bütünleşmiş süvarilerin Horasani sarıkları, çakmanları rüzgârla şakalaşıyor, nefes nefese kalmış gayretli ilgar atları binicilerini âdeta uçuruyordu. Süvariler tırmanışa geçtikleri tepenin ardındaki yurtlarına dönüyorlardı.

Tepeler arasında, taş çeşmesi, küçük evleri, meydandaki külliyesi ile Akça adında küçük bir köy vardı. Çadır kolaylığında kurulmuş, bir iki katlı, küçük ve şirin, yetmiş aşkın evden oluşuyordu köy. Buraya ilk önce gelip yurt tutan Ahi Süleyman ve arkadaşlarının ardından diğerleri de gelip yerleşmiş, dağ; bağ olmuştu. Ahi Süleyman inandığı hakikati yeryüzüne yayan binlerce gönül erinden sadece biri olarak ailesiyle göçüp gelmiş, birin bin olabileceğini gösterenlerden olmuştu. Gazilere sığınmak, yolculara barınak, insanlık hizmetinde tutanaktı Akça Köy... Ahi Süleyman'ın hemen peşinden gelenler, kanaat ve şükür ile huzur bulmuş hayatlarının son on beş yılını burada geçirmişlerdi. Yumuşak eğimli tepeye yaslanmış evlerin hepsi aynı yöne, güneye dönmüş, uzağı görmeye çalışan bir insan gibi duruyordu. Dar ve dik sokaklar insanı yormadan bahçeleri birbirine bağlar; köy her zaman harekâta hazır ordu gibi intizamlı görünürdü.

Ağaç ve kerpiç karışımı evler nice hayatlar, nice umutlar barındırır; hayvan sesleri, rüzgârlı söğütlerin uğultusu insan ruhuna yalnız

olmadığını fısıldardı. Ocaklardan kabaran taze ekmek kokusu buram buram yayılır, tat ve lezzet anlayan insanlarda şükür duygularını kabartırdı. Derme çatma ağıllardan koyun melemeleri yükselirdi. Lakin günün bu saatinde birkaç sakat koyundan başkası yoktu ağıllarda. Seherde köyden ayrılan sürü, iki çobanın denetiminde köye doğru henüz yola çıkmıştı. Kar düşene kadar sürünün gidiş gelişleri devam edecek; kırdan bayırda yayılıp semirecekti.

Akça Köylülerin ekseriyeti bu topraklara gelmeden önce iki ayrı yurttan geçirdi seneyi. Geçimlerini sağladıkları küçükbaşlarıyla birlikte yazın yükseklerle, serin otlaklara tırmanır; kışın düze inerlerdi. Akça'ya konduktan daha doğrusu köyü kurduktan sonra ahali, yayla hayatını unuttu. Çünkü iklimin ılıman, toprağın mümbit olduğunu görmüşlerdi. Toprağı eşeledikçe hazineler keşfediyorlar, yakutlar, zümrütler kesip biçiyorlardı. Yerleşik düzene kayıyor olsalar da Asya geleneklerini daha asırlar boyu sürdüreceklerdi bu yiğit insanlar.

Köye giden son düzü de aşan atlılar, köye girerken yavaşlayıp meydana durdu. Burnundan soluyan, terden parıl parıl parlayan atlar, başlarını sallıyor, hızlarının kesilmiş olmasını hazmedememiş gibi oldukları yerde tepiniyor, dönüyordu. Parlak yüzlü, iri kalıplı gaziler atlardan indiler. İçlerinde en kıdemli olanı güreledi:

–Akşamdan sonra kök odada buluşalım.

Bir ağızdan:

–Baş üstüne, dediler.

Selamlaşıp ayrıldılar, köyün içine dağıldılar. Her bir mücahit kendi ocağının tüttüğü eşige yürüdü. Atları kuru ahırlara bağlayıp hanelerine gittiler. Gözlerinde sevinç ışıkları yanıp sönen nikâhlılarıyla, pür neşe yavrularıyla, evladını bakışlarıyla okşayan atalarıyla buluşup hâlleştiler. Bu sefer de sağ salim dönmüşlerdi vazifeden. Hangisine daha çok sevineceklerini bilmiyorlardı. Vazifenin tamam olduğuna mı yoksa sağ salim dönüldüğüne mi? O an için bilmeseler de, başlarını yastığa koyunca bunun hesabını yapıp öncelikli olanı belli etmeleri şart idi. Vicdan ülkesindeki huzurun, istikrarın şartıydı bu!

Kararlaştırıldığı gibi akşam, mescidin yanındaki kök odada toplanıldı. Köyün diğer ileri gelenleri, erleri de dâhil olunca gök renkli kilimlerle döşeli odada boş yer kalmadı. Maharetli eller, renklerin en parlak tonlarını yakalayıp kilimler üzerine serpmiş; intizam ve güzellik duygularını geometrik şekillere hapsedmişti. Kilim desenlerindeki

nizam insanlara da sirayet etmişti sanki. Odada herkes aynı hizada, aynı düzende oturuyordu. Özel köşe ya da minder yoktu. Desenler ve insanlar sonsuzluk duygusu uyandırıyordu görende. Kesintisiz devam eden desenler ile tevazuyla sıralanmış gaziler benzeşiyordu. Güzel kokulu bitkiler kurutulup odanın duvarlarına asılmıştı. Varlığını zaman zaman hissettiren rayiha, dokunduğu ruhları hoş duygularla beziyordu.

Köylünün emeğiyle yapılan külliye, bir bakıma hükümet binasıydı. İki küçük biri büyük dört oda, iki banyo, bir kiler ve bir yüklükten oluşan misafirhanenin bir yanında mescit, diğer yanında küçük bir medrese bulunuyordu. Misafirhanede sürekli temiz yorgan yastık bulundurulur, temizliği düzenli olarak yapılırdı. Binaya eklenmiş diğer küçük yapı ise ahır olarak kullanılıyordu. Misafirlerin hayvanları da düşünülmüş, otlar samanlar ahırda hazır edilmişti. Mescit, köy odası ve medresenin kapısı gül ağaçlarıyla donatılmış aynı büyük avluya açılıyordu. Avluda ortak bir çeşme ve tuvalet mevcuttu. Avlunun taş kemerli kapısından çıkıp biraz yürüyen köy meydanına ulaşırdı.

Toplantının yapıldığı misafirhanede, diğer adıyla kök odada herkes toplanınca ilkin, horasani sarıklı köy imamı Gündüzalp dua etti. Bir ağızdan âmin dediler. Âminler müjde taşıyan güvercinler gibi kondu gönül pervazlarına. Sonra Ahi Süleyman bahçelere açılması düşünülen kuyular hakkında bilgi verdi. Ahi Süleyman'ın konuşması bitince sert bakışlı akıncı onbaşı Evrenos Bey söz aldı. Komşu Türkmen obalarını yakıp yıkan, yolları kesen Urum eşkıyalarına karşı neler yapılacağını anlattı. Yenilerde türeyen eşkıyalar ele geçirdiği Müslüman muhacirleri işkence yapmadan öldürmüyor, bazılarını da özellikle sakat bırakıyorlardı.

Zalimler korkak olur ya bunlar da çok korkardı akıncılardan. Eh korkulursa ölümden korkmayandan korkulur! Yıldırım gibi toprağın bağına akıp altından girip üstünden çıkan, karşısındakine göz açtırmadan işini bitiren akıncıların adı bile tabanları yağlamalarına yetiyordu. Hatta "Türk akıncıları geliyor." diye şaka yapan zavallı birinin dilini kesmişlerdi. Hepsi mi böyleydi, tabii ki hayır. Bir de diğer duyguları gibi korkuyu da kaybetmiş olanlar vardı. Kaybedecek hiçbir şeyi olmayanlar... Ebediyen kaybetmişlerin efendisi şeytana mesleğini öğretmeye hevesli Simeon gibi olanlar. Çılgınlığının boyutundan kendisi bile habersiz, sevdiğini öldüren; öldürdüklerinden nefret eden bir bebek yüzlü. İnsanoğlu yeryüzüne indiği gün peşinden kıskanç gönüllü şeytanlar da

gelmiş ve boşuna gelmemişlerdi. Bir mücadele başlamıştı. Dünya döndükçe karanlıkla ışığın mücadelesi devam edecek, ışık her yerde karanlığı delik deşik edecek; ışıklar sönerse dünya artık dönmeyecekti.

Ahi Süleyman:

–Dahi, Müslüman kıyafetine girip kendi dindaşlarını da soyarmış bu densizler.

Evrenos Bey:

–Aldığımız haberlere göre eşkıyaları tekfur besliyormuş.

–Kargayı besleyen gözünü kollasın, diye fısıldadı ihtiyarlardan biri.

Sonuç olarak oba civarında devriyeyi artırma kararı alınıp dua edildi. Fakat bu aralar güvenliğin sağlanması oldukça zordu. Esas kuvvetler beyliğin güney sınırındaki gaile ile meşguldü.

İstişare sonrasında gaziler evlerine dağıldılar. Köyün ihtiyarları ve ahi mesulü kaldı kök odada. Sırada kışlık zahire ticareti yapmak isteyen iki köylünün ruhsat başvurusu vardı. Yakın obalar arasında gezip pazara tezgâh açıp alım satım yapmak istiyorlardı, fakat önce ruhsat almalıydılar. Müslüman Türklerin ekonomiye kazandırdıkları dirlik ve düzenin ilk basamağı Ahi teşkilatıydı. Ahlâkından emin olunmayan kişiye ticaret müsaadesi verilmezdi Ahi töresinde. Parası ve arzusu olan kişi soruşturulur, eliyle diliyle insanlara zarar vermemek başta olmak üzere belli nitelikleri taşıyorsa onaylandıktan sonra ticarete girebilirdi. Başvuruyu yapan köylülerin adı, sanı, beldeleri öğrenildi. Bir hafta sonra tekrar gelmelerini söyledi Ahi Süleyman.

Ay doğmuştu tepelerden. Çoğu yamaca tutunmuş evleriyle Akça Köy mehtaba boyanmıştı. Yarınki güneşten önce neler doğacaktı ufuklarına? Bunu Bilen’i bilmenin itminanıyla koyuyorlardı başlarını yastığa. Bedenleri uykuya, kalpleri başka âlemlere daldı.

DÖRT ARKADAŞ ÜÇ DELİKANLI

Bir insan ömründen daha az zamanda büyüyen Kayı aşireti, uç beyliği hüviyetine bürünmüştü. Hızla köyleri kasabaları bünyesine katıyor, devlet olmaya yürüyordu. Gazaları mübarekti.

Sınırdaki Türk köylerinden biriydi Akça Köy. Vardığı diyarı kendileştiriyordu Türkmen köylüsü. Tez zamanda kurulan yurtların harcında adalet, dürüstlük ve merhamet olduğu için tez zamanda yıkılmayacaktı. Yıkılmaya gelenler yıkılıp büyüyen ışık karşısında ya kendi karanlıklarına kaçacak ya da ışığa teslim olacaktı.

Asya steplerinden Anadolu'ya dalga dalga göçler devam ediyor, Allah'ın kendilerine çizdiği kadere yürüyordu Türk boyları. İslâmiyet'le tanışma şerefine erdikten sonra şereflenmiş yiğitler, ışığa koşan pervaneler gibi uç bölgelere yerleşiyor, Allah'ın adını ulaştıracakları yeni toprakların eşğine dayanıyorlardı. Hayat içinde hayat bulmanın yolunu belledikleri için, şehadet arıyorlar, aradıklarını bulurken de arkalarında şanlı bir tarih bırakıyorlardı.

Siyahla beyaz gibi birbirine zıt, Müslüman Türklerle sefahate batmış Bizanslılar Batı Anadolu'da kesişmişlerdi. Ayrıca o tarihlerde Anadolu'da henüz pek çok Türkmen beyliği ve kıyasıya bir mücadele mevcuttu.

Yerleştirildikleri Söğüt civarını sıçrama tahtası yapan Kayı erleri herkesin dönüp bakmak zorunda kaldığı hamleleri başlatmıştı. Alperenlerin, akıncıların, ahilerin etrafına toplandığı Osmanlı aşireti beylik olmuş, miknatis gibi dostunu düşmanını çekmeye devam ediyordu.

Oğuz'un Kayı boyunun kayım (halk dilinde sağlam) yiğitleri, kendilerine katılan diğer kahramanlarla güçlenip Osmanlı Beyliği'ni devlet olmaya taşıyorlardı. Sadece Allah adına attıkları adımlarla üç kıtaya ulaşacaklarından kendileri bile habersizdi belki. Dünya ve ahiret sultanlığının Allah'a kulluktan geçtiğinin unutulacağı ana kadar büyüyecekti ümranları.

Akça Köy, Beyliğe ait topraklarda, serhadde kısa süre önce kurulmuş köylerdendi. Bizans yerleşimine en yakın noktalardan birindeydi. Akıncıların dayanak noktası, düşmanın hedefiydi. Zalimin zulüm arzusunun tatmin edebileceği minik bir serçe gibi görünüyordu. İçinde ne kartallar, şahinler yaşadığını kimseler bilmeseydi de tarih söyleyecekti.

Mehtaplı gece bitti, karanlık azaldı ve Akça Köy'de sabah oldu. Başka değil, sabah oldu. Hani geceden sonra sabahın oluvermesi öylesine kolay öylesine de imkânsızdır ki. Üstüne seherlerin ve sabahların nefesi dökülenlerden insafı olanlar; imkânsızların kolaylandığı her hengâm da kolay ile zor arasındaki sonsuz uzaklığı tüketiveren bir Güç'ün (c.c) durduğunu görebilirlerdi.

Bu sabah güneş tepeleri aşamamış gibiydi. Dünden kalan sis pus artmıştı sanki. Diğer yandan horoz sesleri, kuş civıltıları sabaha tempo tutuyor, yeni bir günün haberini yayıyordu. Akça Köy, üzerindeki kara bulutların ne kadarının farkındaydı ve o kara bulutlar hangi baharın renklerini taşıyordu bilinmez.

Gün sessiz adımlarla ilerlerken Akça Köy'ün üç delikanlısı, köy çeşmesinin yanında buluştu. Biri Ahi Süleyman'ın oğlu Duran, diğeri imamın oğlu Hüseyin ve üçüncüsü Alpdoğan idi.

Kartal bakışlı, kara saçlı, uzun boylu, geniş göğüslü bir delikanlıydı Alpdoğan. Daha doğrusu delikanlılık çağının eşliğinde bir çocuktur. Yaşına göre gelişkin olduğunu anlamak için bıyıkları henüz terlemiş simasına bakmak yeterliydi. Yüzünde çocukluğunu haykırırçasına bir masumiyet harenliyordu.

Hüseyin'le Duran, Alpdoğan'dan daha kısa, daha kiloluydular. Üçü de yaşıtı ve yakın arkadaşlardı. Ebeveynlerinin buyurduğu bir iş yoksa özellikle namazlardan sonra buluşurlar, hayaller kurup sohbet ederler, Hüseyin kopuz çalar, diğerleri dinlerdi. Ekseri Türkmen gençlerinin yaptığı gibi sık sık savaş oyunları oynarlardı. Zamanın şartlarında her erkeğin sıfatı ve göreviydi askerlik. Kızlar da çok iyi at biner, kılıç tutar, ok atarlardı. Çocukluk arkadaşları Gülçiçek mesela. Hırslanıp bütün gücüyle itmiş, kaç kere devirmişti Alpdoğan'ı. Alpdoğan "Kızlardan akıncı olmaz." diye Gülçiçek'i kızdırır, o da avaz avaz bağırırdı: "Olur işte." derdi. Gül yanaklı, kalem kaşlı, kalkık burnundan yanaklarına doğru çilli bir kızdı Gülçiçek.

Üç kafadar doğduklarında at üstüne çıkmışlar, sopadan bozma kılıçlarla, kazan kapaklarından kalkanlarla oynayarak büyümüşlerdi.

Düşman atlıları diye tavukları, hindileri kovaladıkları için kaç kere ceza almışlardı. Cezaları da korkuttukları hayvanları yemlemek, kümesi temizlemektir.

Üç oğlanın yediği içtiği ayrı gitmez, Gülçiçek de peşlerinden ayrılmaz; anasının bütün tembihlerine rağmen oğlanlarla savaş oyunlarını oynardı. Sonra aralarına yıllar ve de yollar girdi. Gülçiçek'in babası ailesini alıp ticaret için başka ile göçünce bir daha haber almadılar. Delikanlılar Gülçiçek'i gülümseyerek hatırlar oldular.

Obanın diğer çocukları ile beraber mescidin yanındaki küçük medresede eğitim almışlar, on yaşını geçmeden din ve tabiat ilimleri hakkında pek çok şey öğrenmişlerdi. İstidatlı ve istekli olanları Anadolu'daki daha büyük medreselere gönderiyordu İmam Gündüzalp. Hüseyin akıncı olmak için, Duran anasının yalnız kalmaması için, Alpdoğan ise istemediği için büyük medreselere gitmemiş obada kalmışlardı.

Duran, ağaç oluğa düşen karıncaya dikkat kesilen Alpdoğan'ın ensesine bir şaplak attı:

–Geçen günden borcum vardı.

Alpdoğan'ın cevabı kısa bir bakış oldu, çünkü akli karıncadaydı. Yerden bir dal bulup debelenen karıncanın altına doğru uzattı hayvan tutununca hafifçe yukarı kaldırdı. Dalı yavaşça kuru toprağın üstüne bıraktı. Karınca kıvrak adımlarla toprağa koştu.

Hüseyin birkaç adım geride görünmeyen hasmına karşı kılıç hamleleri yapmakla meşguldü. Alpdoğan'ın kurtarma çabasını seyreden Duran birden yerinden zıpladı. Duran'ın heyecanlanınca tombul yanakları belli belirsiz sallanırdı:

–Duydunuz mu Evrenos Bey ve gaziler dün akşam döndü. Atlarını görmeliydiniz. Yandıgım, kara yeleli olan var ya en önde koşuyordu.

Biraz alâkasız bir sesle konuştu Alpdoğan:

–Önümüzdeki bahar isteyenleri akına alacaklarmış.

–Daha beni almazlar ki, diye hayıflandı Hüseyin.

Duran,

–Ağzı süt kokanları almıyorlar, dedikten sonra koşmaya başladı.

Hüseyin'le Alpdoğan da peşinden seğirtti. Köy meydanını geride bırakıp dar sokaklardan geçtiler. Ilgar atlarının ahırlarına kadar koşular. Önce varan Duran, nefes nefese yarı açık kapının önünde durup,

–Bak benimki de burada, derken nefesini düzenlemek için rükûa gider gibi iki avucuyla dizlerine abandı.

Alpdoğan, Duran'ın gösterdiği tarafta açık kapıdan kara yeveli atı gördü. Güzel gözlü, asil hayvan ön ayaklarıyla yeri eşleyip başını sallıyordu.

–Nasılsın oğlum, diye sordu Alpdoğan.

–Nasıl olayım, iş kaçkını delikanlıları eğliyorum, cevabı Alpdoğan'ı şaşırttı.

Akıncı onbaşı Evrenos ahırın arkasından gelmişti. Delikanlılar hemen toparlandılar, hürmetle sus pus oldular.

Duran biraz çekingen,

–Yakında akına yeni kişiler alacak mısınız, diye sordu

Buğday benizli, köşeli çeneli, kırmızı böklü Evrenos Bey'in:

–Dua et de almayalım, cevabının anlamını biliyorlardı.

Biliyorlardı ki akıncılardan biri şehit olursa yerine başka biri alınır. Üçlünün içinde ise akıncı olmayı düşünmeyen tek kişi Alpdoğan idi. Babasının arzusu hilafına çiftçi olmak istiyor, zorda kalmadıkça kılıç tutmayı düşünmüyordu. Toprağı, sükûneti, hayvanları seviyordu. Göveren bir tarlanın başında oturup tabiatı dinleyerek ömrünü geçirebilirdi. Toprağı avuçlamak, koklamak, rüzgârla savrulan başakları seyretmek en büyük zevkiydi. Korkak değildi. Aksine Alpdoğan'ın kendine güvenindeki fazlalık ve mağrur duruşu Kırsakal Koca'yı dile getirmiş: “Bastiğın topraktan ne farkın var?” dedirtmişti. Alpdoğan bu sözü unutmaması gerektiğini biliyordu. Fakat unutmaması gerektiğini bilen sonra da unutuveren bir tür idi insanoglu...

Bütün oba halkı gibi üç kafadar da Evrenos Bey'e saygıyla beslenen bir sevgi duyarlardı. Sesini alçaltan Alpdoğan,

–Bize ruhsat beyim, dedi.

Yan yana uzaklaşan hürmetkâr delikanlıların ardından sert yüzünü yumuşatan bir tebessümle baktı Onbaşı.

–Sıra size de gelecek civanlar.

Üç arkadaş mescitte namaz kıldıktan sonra bir köşeye çekilip soh-bete daldı. Duyduklarına göre komşu köyden yaşlıları iki gün önce ava çıkmışlar, heybeleri dolu dönmüşler. Onlar da ava çıkma kararı aldılar. Alpdoğan babasından müsaade alabilirse geleceğini hatırlattı. Çünkü babası birkaç gün önce komşu köye yapılacak bir ziyaretten bahsetmişti. Ertesi gün buluşmak üzere sözleşip ayrıldılar.

Alpdoğan çeşmenin yanına bıraktığı güğümleri doldurup eve döndü.

Alpdoğan'ın kara gözlü anasından başka iki ablası ve eski pehlivan babası vardı. Uzun yolculuk hatıraları vardı, ana babanın. Diyarlar, iklimler, savaşlar görüp geçmiş, göçer âdetlerinin çoğunu bırakmamıştı aile. Alpdoğan'ın ısrarıyla bu yıl toprağı ekmişlerdi. Yoksa davar geçimlerine yetiyordu. Alpdoğan'ın toprak tutkusu kendiyile beraber büyümüştü. Hele, iklimi yumuşak bu beldede daha önce görmedikleri meyveler, sebzeler yetişiyordu. Bir de Rum tacirlerden, Müslüman dervişlerden, seyyahlardan bilinmedik çiçek tohumları, sebzeler, ağaç fidanları alıyorlardı ki heyecanlanmamak mümkün değildi. Toprakla nimetin şiiiri bitkiler, Alpdoğan'ın içini kıpır kıpır ediyordu.

Alpdoğanların evi köyün biraz dışında, diğer evler gibi ağıl ve ahırıyla aynı avlunun içinde, sade ve temiz bir yapıydı. Alpdoğan aile içinde görevlerini ihmal etmez, mesela ablaları koyun sağarken onlara yardım ederdi. Huysuz koyunların sağılırken başını tutar, sağılanlarla sağılanları ayırır, süt bakraçlarını boşaltırdı. Bu arada yaşı büyüdüğü hâlde kendi büyümemiş bir koç vardı sürüde. Gelişmemiş, boynuzları güdük kalmış ama huysuzluğu köyde nam yapmış bu koç Alpdoğan'ın arkadaşı gibiydi "Kiçgin" derdi ona. Kiçgin kimi görse çıkmamış boynuzlarıyla toslamaya kalkar, dikkate alınmadığını sezmiş gibi inatla vuruşurdu. Alpdoğan ve ablaları bu huysuz koçu sahiplenmiş, kesilmesine müsaade etmemişlerdi. Alpdoğan'ın sevgisine karşılık her gördüğünde bacaklarına tos vuruyordu Kiçgin.

Güneş yamaçlardan aşarken haşlanmış koyun eti ve yoğurttan oluşan akşam yemeklerini yediler. Tatlı bir yorgunlukla mahmurlaşan aile ocak başı sohbetine hazırды. Korkut Ata, Hz. Peygamber'in (s.a.s.) arkadaşlarından, yiğitliklerinden anlattı. Yaşlı adam "İnsan her ne olacaksa olsun önce O'nun gibi olmalı." derken buna yürekten inanıyordu. Dinleyiciler anlattığına yürekten inanan nasihatçiyi inanarak dinliyor, huzuru, insanlığın şerefini Muhammed Mustafa'yı (s.a.s.) tanıyarak öğreniyorlardı. O'nun olmadığı, bilinmediği bir dünyayı düşünemiyorlardı. Son peygamberin âşıklarıydılar ve her âşık gibi Sevgili'nin yaşamadığı, bilinmediği dünyada insanın övüneceği, teselli bulacağı hiçbir şeyinin olamayacağını düşünüyorlardı...

Dışarıda hava kararmış, tabiat geceyle bütünleşmişti. İçeride taşlardan yapıma ocakta odunlar çıtırdıyor, duvarlara düşen gölgeler uzayıp kısalıyor, çoğalıp azalıyordu. Yorgun ev halkı dingin yaşanan bir günün ardından gelen tatlı uykuyla ağırlaşınca kadar sohbet etti. Alpdoğan, yatmadan önce, ertesi gün onlarla misafirlige gitmek yerine, ava gitmek

istediğini söyleyip babasından müsaade istedi. Arkadaşları ile erkenden yola çıkacaklardı. Babası yüz ekşitmeden Alpdoğan'a istediği müsaadeyi verdi. Komşu obaya yapılacak aile ziyaretine Alpdoğan'ın gelmesi şart değildi.

Gece yatağına kıvrılıp uzanan ev halkı çok geçmeden uykuya daldı. Uzaktan gelen yabancı hayvan sesleri, dalları sallayan rüzgâr her şeyin yolunda olduğu bir gecenin dekorlarıydı.

Kara saçlı, beyaz tenli delikanlı, gördüğü sevimsiz rüyanın etkisiyle dönüp dururken birden uyandı, kıpırdamadan ortamı dinledi. Sabah yakkın olmalıydı. Kalktı, giyindi, okunu yayını kuşandı. Ev halkını rahatsız etmeden dış kapıdan süzüldü. Atını alıp Hüseyin'le Duran'ın bekleyeceği menzile doğru yola çıktı.

Arkadaşları, çoktan gelmiş atlarıyla bekliyorlardı. Alpdoğan'ın geldiğini gören Hüseyin,

–Hele şükür gelebildin, dedi.

–Şükür, dedi Alpdoğan.

–Mübarek süt kuzuları gibi mışıl mışıl uyudun tabii, dedi Duran.

–Düşlerle uğraşıp durdum.

–Urum topraklarına gidelim mi?

–Anam Urum topraklarına gitmeyin dedi.

–Benim anam da tembihledi.

Analar genelde her ihtimali hesaplayıp tehlikeyi önceden sezerdi malûm. Buna diyecekleri de yoktu. Hüseyin atını mahmuzlarken haykırdı:

–Namazı Kızılca'da kılalım.

Kızılca, köyden on kilometre kadar içeride kaynak suyu bulunan otluk bir alandı. Adını kıpkırmızı toprağından alıyordu. Yolcuların tercih ettiği sulak, uygun bir konaklama noktasıydı.

Arkada kalanlar ok gibi fırlayan Hüseyin'i geçmek için davrandılar. Üç arkadaş Kızılca'ya kadar yarıştı. Yarışı çok zaman olduğu gibi başa baş bitirdiler. Serin tatlı suda abdest tazeleyip namazı kıldılar. Alınlarına yapışan serin toprağın Sahibinin önünde saygıyla eğilip kim olduklarını, neci olduklarını itiraf ettiler. Hadlerini bildiklerini bildirdiler. Haddini bilene dağı taşı, ekmeği aşı helal kılana dua edip kalktılar. Kirlerinden arınmış, rahatlamışlardı.

Tatlı bir seher başlamıştı kırdı. İlk ışıklarla yıkanan yamaçlar, rüzgârla oynayan yapraklar, taze kokular arasında ava başladılar.

Kızılca'nın civarı yaban kuşları, tavşan, tilki yönünden oldukça bereketli idi, bu yüzden başka yere gitmeleri gerekmedi. Üçünün aynı anda fark ettiği kıvrak bir tilkiyi Alpdoğan'ın oku yakaladı. Hayvanı atının terkesine bağladılar.

Güneş yükselene kadar bir torba bildircin, üç tavşan, iki tilki avlamışlardı. Hayvanların hamile ve küçük olanlarına, kuş yuvalarına dokunmazlardı. Yavrulama mevsiminde kesinlikle av yapmazlardı. Merhamet medeniyetinin çocukları o gün de kıyamadıkları bir sürü hayvanın uzaklaşmasını göz ucuyla seyrettiler. Öğlene doğru Kızılca'da suyun yakınında yaktıkları ateşte üç bildircini pişirmeye karar verdiler. Tuzluklarını ve ekmeklerini ortaya çıkarıp sofraya kurdular. İştah açıcı kokular yayan etin pişmesini beklerken Duran her zaman olduğu gibi biraz kaylule yaptı.

Etlerini yedikten sonra ava devam edip akşama kadar koşturdular. Geceyi Kızılca'da geçirip ertesi gün öğlene doğru dönüş yoluna koyuldular. Bu, tekrar yarış demektir. Üç arkadaş yarış heyecanı ile atları sürerken gülümsüyordu. Gerçi Alpdoğan'ın ciğerine kıymık batmış gibiydi. Dün başlayan huzursuzluk gittikçe büyüyen kara bulut gibi içini kaplıyordu. Hele içini acıtanın ne olduğunu bilse zoraki gülümsemesi silinip gidiverirdi.

Sonbaharın olgun ve kederli renklerine boyanmış tepeleri, yeşili azalmış patikaları aştılar. Sarı, kahverengi ve kızılalmış ağaçlar arasından geçtiler. Uzaktan seçilen Akça Köy'ü kaplayan kara haber sanki Alpdoğan'ın yüreğine çökmüştü. Tuhaf bir sıkıntı yüzüne yansımıştı. Duran'la Hüseyin, Alpdoğan'ın solan çehresine mânâ verememiş, göz ucuyla bakıyorlardı. Üç arkadaş üç atı hiç konuşmadan Akça'ya sürdü.

Ezber bildikleri köy meydanından ince bir dumanın yükseldiğini epey uzaktan fark ettiler. Düğün veya bayram olmadığına göre bu kazanlar tek şey için kurulurdu, ölü yemeği! Duran hissiz bir sesle,

–Ölen var, dedi.

Endişeli bakışlar arada bir buluşuyor, kaderin söyleyeceği yeni sözün heyecanı ile titreşiyordu. Düzün bitimindeki köy meydanına girene kadar konuşmadılar. Meydanın girişinde atlardan inip kalabalığa karıştılar, herkesin kederle baktığı yöne doğru ilerlediler. Külliye'nin avlusuna, mescidin önüne sıralanmış cesetler önden ilerleyen Alpdoğan'ın yüreğini dağlarken gırtlığına görünmez düğümler atıldı. Fakat bir an

kalabalık arasında, sarığı ters duran tuhaf bakışlı, uzun boylu biri dikkatini çekti. Adamı ilk kez gördüğünü düşünürken içinde tuhaf bir his uyanmıştı. Alpdoğan'ın saniyelik bakışını fark eden adam yerdeki bir bakracı alıp uzaklaştı. Anlık bakışmadan sonra Alpdoğan adamı unutup ilk yakaladığı kişiye,

–Ölenler kimlerden, diye sordu.

Solgun yüzlü köylü ne diyeceğini bilemedi, başı önde uzaklaştı. Köylüler Alpdoğan'dan kaçıyor muydu, ona mı öyle gelmişti? Cevaptan yoksun kalışı Alpdoğan'ı çileden çıkardı. Hızla dönerken Ahi Süleyman'a çarptı. Tilki tüyü ak borkü yere yuvarlandı:

–Ölenler?

Ahi Süleyman Alpdoğan'ın elinden tuttu:

–Gel, dedi

Cenazelere yaklaşıp dek Alpdoğan'ın kafasından binbir düşünce geçti. Cenazelere örtülen ak örtüler kana bulanmıştı. Yan yana dizilmiş dört cenaze vardı.

Ahi Süleyman, Alpdoğan'ın baba ve annesinin yüzünü sırayla gösterirken bu işin ömründe yaptığı en zor işlerden biri olduğunu düşünüyordu. İçten bir üzüntüyle,

–Allah'tan geldik, O'na döneceğiz, dedi.

Alpdoğan şaşkın, sağına soluna, üzüntüyle bekleyen Duran ile Hüseyin'e sonra diğerlerine baktı. Usuldan başlayan kasırgalar yüreğini sardı, dizleri titredi. Şuuruna düşen yeni bilgi, acı halkalarıyla kalbini kuşattı. Bir anda, aynı çatıyı paylaştığı, aynı sofraya oturduğu herkes ölmüştü. Ölmüş, yani ansızın gitmişlerdi. Sevdiği, hayata birlikte tutunduğu, güç aldığı canlar solmuştu. Gözlerine hücum eden yaşlar boğum boğum inmeye başladı. Olduğu yere çömeliverdi. Devamlı kendi kendine çoğalan kederi içinde “Geriye ben kaldım.” diye düşündü. Sonra ailesiyle komşu köye gitmediği aklına geldi. “Yanlarında olsaydım.” pişmanlığı zihninde kıvılcımlandı, yüreğini ateşe verdi. Neden yanlarında olmamayı seçmiş, neden onları korumamıştı? Bu “Neden” sorusuna vereceği cevapta Alpdoğan çok dikkatli olmalıydı. İnsanın kaderi değil kendini düzeltmesi gerektiğini unuttuğu anda başı derde girerdi çünkü.

–Ya Rabb'im!

Ahi Süleyman yutkundü, diyeceğini bulamamış gibi tıkanıdı.

–Sabır yığdım.

Alpdoğan, Ahi Süleyman'ı duymamıştı bile:

–Neden?

Akıncı beylerinden Evrenos'un sesi duyuldu:

–Serhaddeyiz.

İki adım arkalarında durmuş, başını öne eğmişti. Alpdoğan ayağa kalktı, yumruklarını sıktı, dudakları titriyordu:

–Hem siz niye durdunuz, niye arkalarına düşmediniz?

Acı sahibini hoş görecektir olgunluktaydı Evrenos:

–Tekfurla beyliğin bir anlaşması var. Fakat bu işin peşini bırakmayacağız.

Akça'nın sakinlerinden olup da sakin olmayı pek beceremeyen Acun Efendi yanlarına sokuldu. Acun Efendi, en sıcak sahnelerin değişmeyen davetsiz oyuncusuydu. Elleri şal kuşağında sokulu homurdanarak çembere katıldı. Bilmiş bir tavırla,

–Ateş düştüğü yeri yakar, sen yan dur, kim bakar, dedi.

Kırk- kırk beş yaşlarında, iri yapılı, patlak gözlü, yanık benizli bir adamdı Acun. Karısıyla akraba zannedilecek kadar birbirlerine benzerlerdi. Karı- koca, akşamları oturur birilerinden umdukları kemliği, kötülüğü nasıl savuşturacaklarını kararlaştırır, epey kurduktan sonra rahatlamış olarak yatarlardı. Karısı Eğri Emine kısırdı, çocukları olmuyordu. Divanları, minderleri, düzenleri hiç bozulmazdı. Evin içinde koşturan, masum nefesiyle havayı yumuşatan bir yavrularının olmayışından sanki herkes sorumlu gibi diğerleriyle aralarına görünmez bir duvar örmüşler, karı koca hayatlarını da kısırlaştırmışlardı.

Acun Efendi karısına başörtüsünü yan bağladığından dolayı Eğri Emine derdi. Çok titiz ve tertipli bir kadındı Eğri Emine. Sabah akşam kap kacağı ovalar, minderleri, yastıkları durmadan düzeltirdi. Suya ihtiyaç olmadığı hâlde su taşır, bahçe topraklarını çitileyip temizleyecek kadar hırslanırdı. Evini bunca temiz tutar, lakin konu komşunun eksikliğini gediğini döndürüp durur, ruhunu kirletirdi.

İnsanın menfaatini sadece kendinin gözetebileceğine inanmıştı Acun Efendi. Bu yüzden kimseye yanaşmazdı. Evine misafir davet etmez, kimseye misafir gitmezdi. Uçlara göç sebebi din hizmetine katkının yanı sıra zengin olmaktı. Öyle duymuştu birilerinden. Orta Anadolu'da başka bir aşiretin hudutlarında yaşarken göç kafileri dikkatini çekmiş, kendilerini çekemeyen komşularından uzaklaşmaya

karar verip kafileye katılmışlardı. Oysa umduğuna nail olamamıştı. “Akınlara katılanlar ganimete boğulur, Bizans zengindir yanaşanı da zengin eder.” diyenlere şimdiden veryansın etmeye başlamıştı. Bir de kendini akıncı almayan İmam Gündüzalp’e, Ahi Süleyman’a içten içe kızılıyordu. Acun’a göre tezgâh kurulmuş ve bu alışverişte kendine yer verilmemişti. Şimdiden sonra ne geri dönmeye ne kılıç sallamaya niyeti vardı. Öyle ya akınlara katılıp ganimetin üstüne yatanlar sallasın idi kılıcı, topuzu. Acun’u akına almamış ganimeti koklatmamışlardı. Deli Kırşakal Koca bile Acun’un itirazına gözlerini kocaman açarak cevap vermiş, dönüp gitmişti. Görünmez tezgâhların kurulduğu ortamda Acun kime güvenip kiminle diz dize oturup dostluk edecekti. Acun Efendi’ye göre devir değişmişti, Allah rızası için çalışanlar yoktu artık. Başkalarına yüklediği kötülüğün hamalı kişinin özüdür ya çok zaman, Acun Efendi ile karısının yükü çok, keyifleri yoktu.

Cenazelerin üstüne serilen ak örtüde kırmızı kan çiçekleri açmaya devam ediyordu. Kanaması devam eden şehitler yıkanmadan defnedilecekti. Acun’un sert çıkışını kimse duymadı ya da duymamış gibi yaptı. Ne yapacağını şaşırان Alpdoğan yeniden olduğu yere cenazelerin yanına çöker gibi oturdu. Hüseyin ile Duran arkadaşlarının yanına gelip gölgesi olmuşlardı. Alpdoğan ile birlikte sıcak gözyaşları döküyorlardı.

Alpdoğan oturduğu yerden ikindiye kadar kalkmadı. İkinci ezanı semaya düştüğünde ağır hareketlerle kalktı, abdest aldı. Yüzüne çarptığı serin su, azıcık kendine gelmesine yardımcı oldu. Bir nebze ferahladığını düşündü. Neden ayakta durulacağını neden oturulacağını hatırlamıyor gibiydi, arkadaşlarının yönlendirmelerine boyun eğdi.

Namazlar kılındıktan sonra cenazeler köyün kurulduğu tepenin diğer yamacına serilmiş mezarlığa taşındı. Yan yana açılmış dört çukura dört şehidi gömdüler. Alpdoğan akşama kadar mezarların başından ayrılmadı. Gözlerini diktiği taze toprak yığınlarında bütün hayatını seyretti. Umulmadık anda yüzüne kapanan kapıların önünde kalakalmıştı. Çocukluğu, gökçek yüzlü ananın şefkati, babanın gayreti bir bir geçti hayalinden. “Ey fâni dünya fâniymişsin ya!” diye seslenesi geldi dört bir yana.

Rüzgârın getirdiği lahuti ses onu dipsiz ıstırap kuyusundan tevekkül ipiyle çekmeye başladı. Yukarı, çok yukarı tırmanması için ipin kuvvetli olması icap ediyordu. İmam Gündüzalp hüzünle İlahî Kelamı okuyordu. Kerim Kur’ân, insanoğlunun kapıldığı dünya hayatının esrarlarını açıyordu dinleyicilerine. Cennet ve Cehennem arasında debelenen insanın ruhunu sakinleştiriyordu.

Alpdoğan, İlahî Kelam'ı dinledikçe teselli oldu. Gün akşama çalar-ken Duran Alpdoğan'a yaklaştı, arkadaşını tutup kaldırdı:

–Hadi, eve gidelim, anam bizi bekler.

Hüseyin'in annesi çoktandır rahatsız olduğu için Alpdoğan'ı Dura-n'ın misafir etmesine karar vermişlerdi. Bir başına, yapayalnız boş evde kalmasını istemiyorlardı.

Alpdoğan itiraz etmeden kalktı. Yediği darbenin etkisiyle sersemle-miş, ne yapacağını karıştırmış gibi tereddütlüydü. Yere karışır gibi yürü-dü arkadaşlarının yanında. Yüreğindeki acıyı taşımaya dizleri dayanmı-yor, her adımında çöküyordu sanki.

Duran'ın annesi, Ayşe Ana Alpdoğan'ı kapıda karşılayıp bağrına bas-tı. En güzel aşını pişirip koydu önüne. Oysa Alpdoğan yaşanmışlığı haz-metmekle meşguldü. Kimsenin dokunmadığı sofrayı topladılar. Hüseyin de eve gitmemiş, Alpdoğan'ın yanında Duranlara gelmişti. Ahi Süley-man, yatsıdan sonra Alpdoğan'a bir şeyler söyleyip odasına çekildi:

–Âcizlerin isyanı âcizliklerini çoğaltır. İsyân, geldiği yerde huzur bı-rakmayan bir fitnedir. Ölüm bizim için dostların olduğu ülkeye çıkılan yolculuktur. Onlar, mübarek şehitler artık dünyanın gamını, kederini geride bıraktılar. Baban olsaydı senin başını dik görmek isterdi. Biliyor-sun sen onun zenginliğiydin.

Alpdoğan sessiz, başı önünde söylenenleri dinledi. Daha sonra Ahi Süleyman ve karısı odalarına çekildi. Duran arkadaşının omzunu dost-ça, canına can katmak istercesine sıktı. Hüseyin ortamı neşelendirmeye çabalayıp Arap bir seyyahın getirdiği bir bitkiden bahsetti:

–Çok güzel kokulu çiçeği varmış.

Alpdoğan ilgileniyor gibi yaptıysa da beceremedi. Alpdoğan'ın ko-nuşmak istemediğini anlayınca yatmaya karar verdiler. Odanın üç ke-narına serilmiş yataklarına girip “Hayırlı geceler.” dilediler. Alpdoğan mırıldandı:

–Hayırlısı.

Duran, kaba yastıktan başını kaldırıp sordu:

–Bir şey mi dedin, kardeşim?

Duran sorusu havada kalınca üstelemedi, gerisin geri kafasını yastığa koydu. Alpdoğan, sımsıkı bir düğümü dişiyile tırnağıyla zorlar gibi saba-ha kadar tekrarlardı: “Hayırlısı”

KARA BİR ÇUKUR

Sabah namazından sonra yatmadı kara gözlü, ay yüzlü çocuk. Pencereyi açıp başını pervaza dayadı. Seher bohçasından saçılan enfes kokuları içine çekti. İlk ışıkların oynadığı gökyüzünü, köyden uzaklaşan sürüyü seyretti. Duran da uyanık yatağında oturuyordu. Alpdoğan'ın sesi havadan soğuktu:

–Kimlermiş?

–Urumlar. Eşkiya olanları.

Duran'ın verdiği cevaptan tatmin olmamıştı:

–Kimlermiş, diye tekrarladı Alpdoğan.

Duran emekleyerek arkadaşının yanına sokuldu, kısık bir sesle,

–Simeon diye biri diyorlar, dedi.

Alpdoğan'ın zihninde kara bir çukur açtı bu isim. Bütün ışıklara düşman, karanlığı etrafa saldıran bir kara delik açtı. Öfke kıvılcımları gözlerinden yüzüne döküldü.

–Ava gitmemeliymiş, bırakıp gitmemeliymiş! Yanlarında olmalıymış!

Hüseyin yatağından doğruldu:

–‘Öyle olsaydı böyle olurduların çoğu şeytanın vaadidir.’ der babam.

–Yanlarına kalmayacak.

Duran heyecanlıydı:

–Evrenos Gazi tembihledi, köyden habersiz ayrılmayacağız.

Alpdoğan yerinden kalktı:

–Eşkiyayı niye bırakmış o zaman, diye haykırdı.

Ardına bakmadan önce avluya, sonra sokağa çıktı. Kısa bir süre kararsız bakışlarla sağına soluna baktı ve yokuş yukarı yürüdü. Aceleyle giyinen Duran ile Hüseyin de peşindeydi. Alpdoğan, evlerinin önüne kadar durmadı. Ruhu uçmuş ceset gibi bomboş görünen evin önüne gelince adımları kesildi. Daha bir gün önce dost pencereler

şimdi yabancıydı. Babasının yaptığı çitler, ablalarının oturduğu tahta tabureler, annesinin tandırı, Alpdoğan'a düşman gibi bakıyorlardı.

–Hesapta yoktu bu, diyebildi.

Hesapta olmayanları hesaplayıp duran insanoğlu hesaplarının tutmadığını görünce şöyle bir duraklıyordu. Sayısız ihtimal arasında birkaç ihtimale bel bağlayanın beli kırılıyordu.

Duran ile Hüseyin ne diyebilirdi? Acıya ortak olmaktan başka ne yapabilirlerdi? Hüseyin hasta yatan anasıyla ilgilenmek için müsaade isteyip yanlarından ayrıldı. Alpdoğan'ın bakışları mazideydi. Babasının kırdığı odunlara baktı, bir köşede kalmış baltasını elledi. Anacığının şefkatli tembihleri, ablalarının gülüşleri kulaklarında çınladı. Olduğu yere çöker gibi oturdu. Çiğlerle parlayan çimenler de ağlıyor gibi göründü gözüne. Kollarını dizlerine dolayıp üstüne başını koydu.

–Şehitleri kim getirdi?

Duran suçlu kendisiymiş gibi konuştu:

–Çobanlar bulmuş. Önce Belen'e götürmüşler, ardından Akça'ya getirmişler.

Alpdoğan başını salladı. Zaman, ah zaman neleri katıyordu dalgalarının arasına. Neleri tutup sürüklüyordu görünmeze. Ne hırçın, ne sinsi, ne sessiz bir anaydı zaman. Hayat toprağında gövermiş ne varsa gözünü dikiyor, zerre zerre geri alıyordu verilenleri.

Zaman, ah zaman, oluşların bitişlerin bitmediği, evlatlarını yemeye doymayan; doğurmaya devam eden ana. Yanılsamalar diyarı, aslında ve sadece sonsuzluğun kapısı zaman...

Duran, çömeldiği yerde donup kalan Alpdoğan'ı omzundan tuttu:

–Hadi gidelim, anam merak eder sabah sabah. Sofra kurmuştur.

–Ben yemesem.

–Sen yemezsen anam beni yer.

Alpdoğan, gayri ihtiyarı tebessüm etti. Duran haklıydı. Ayşe Ana, misafirin aç kalmasına asla tahammül edemez, ortalığı ayağa kaldırırdı.

Duran'ın yönlendirmesiyle kalkıp yürürken aldığı yeni kararı paylaştı Alpdoğan:

–Akıncı olursam o kâtileri bulurum.

Duran kaşlarını kaldırdı, çocukça bir nispetle:

–Sen olursan ben de olurum.

–Hadi o zaman Evrenos Gazi'ye gidelim.

–Şimdi mi, diyen Duran, Alpdoğan'ın kıvrak adımlarına yetişmeye çalıştı. Bir yandan da kafasına küçük gelen takkesini tutuyordu düşmesin diye. Akıncı onbaşısının evinin önüne gelince Alpdoğan, duraklamadan kapıyı çaldı. Nefes nefese kalan Duran hayvan pisliğine basmış gibi yüzünü buruşturdu:

–Onbaşı bizi kovalayacak.

Alpdoğan, kapıyı daha kuvvetli çaldı. Aynı anda kapı açılınca eli havada kaldı. Çatık kaşlı Evrenos Bey, başı açık göründü. Delikanlılara gülümsememek için mücadele ediyor gibiydi. Gür saçları, pek az çıkarıldığı başlığın etkisiyle arkaya yatmıştı.

–Hayırdır gençler, buyurun?

Alpdoğan yutkundü:

–Akıncı olmam lazım.

Onbaşının kaşının biri yukarı kalktı:

–Neden?

–İşte.

–İşteyle akıncı olunmaz. Yakında seçme yapılacak lakin senin yaşın tutar mı bilmem.

Alpdoğan boylarının aynı olduğunu ima etmek için Evrenos Bey'e yaklaştı. Burun buruna geldiler. Evrenos Bey babacan adamdı:

–Kavakta da boy var.

Alpdoğan'ın arkasına sinen Duran gülümsemesini saklamak için başını öne eğdi. Onbaşı, Alpdoğan'ın omzunu okşar gibi tuttu:

–Yazılan gelir başa, yüreğini ferah tut, kimsenin ahı yerde kalmaz.

Sonra sesini daha da yumuşatarak,

–Bizim hanım koca kazan aş pişirmiş. Gelin birlikte yiyelim, dedi.

Alpdoğan bir adım geriledi, başını öne eğdi,

–Bereketli olsun, biz gidelim, Ayşe Ana merak eder, dedi.

Alpdoğan başı önünde kapıdan ayrıldı. Duran, Evrenos Bey'i başıyla selamladı ve uzaklaşan Alpdoğan'ın arkasından yetişti. Başka yönü tutturmuş giden Alpdoğan'ı çeke çeke eve götürdü. Tahmin ettikleri gibi Ayşe Ana eşikte bekliyordu. Elleri belinde,

–Sabah lokma yemeden evden çıkılır mı oğullar, diye sordu.

Duran özür diler gibi,

–Ana acıktık, diyebildi.

Ufaklıklarını iteleyen anne sıcaklığında delikanlıları eve soktu,

–Sofra sizi beklemekten bezdi, de hadi oturun, dedi.

Tabaklanmış deriden yapıma sofra örtüsünün kenarına oturdular. Peçete görevi gören akça pakça örtüleri de dizlerinin üstüne serdiler. Alpdoğan, hissetmediği açlığını üç kâse çorbayla giderdi. Arkasından gelen bal ve tereyağı gerçekten enfesti. Ayşe Ana “Yiyin yiyin...” deyip durdu, neredeyse eliyle yedirecekti. Alpdoğan, boynunu büktü,

–Ayşe Ana senin hakkını nasıl öderim, dedi.

–Oğullar anaların kıymeti, kıymetlisidir.

Duran güleç bir ifadeyle,

–Söz dinleyip aşını yersen anamla iyi geçinirsin, dedi.

Duran beş çocuğun sonuncusuydu. Büyüklerin ikisi kızdı ve evlenip başka beldelere gelin gitmişlerdi. Duran’dan önceki iki oğlan yaşamadığı için ona Duran adını koymuşlardı. Çünkü söylendiğine göre isim bir nevi dua idi. Kişiye ismiyle seslendikçe “Öyle olasın” mânâsında dua da ediliyordu.

Evin babası, Ahi Süleyman erkenden karnını doyurup çıkmıştı. Kıştan önce yapılması gereken iş, alışveriş vardı. Ahi Süleyman obada tanınan, sevilen, sözü geçer bir adamdı. Çok söz etmezdi zaten. Büyükçe bir davar sürüsü ve arı kovanları vardı. Ahi teşkilatının civardaki en yetkilisi sayılırdı. O devirlerde, o anlı şanlı devirlerde, yetki yahut makam isteyene değil liyakati olana verilirdi.

Delikanlılar Ayşe Ana ile birlikte sofrayı topladılar. İş bitince alçak divanlara çekilip oturdular; fakat Alpdoğan, yerinde duramıyordu. Duran’a fısıldadı:

–İmam Gündüzalp’e gidelim.

–Ağılı küreyeceğim. Sonra gideriz. Hem ne edeceksin imamı?

–Akıncı olacakları imamdan sormuyorlar mı?

–Ha onu diyorsun, aklın onda. Yandığım, hani sen toprağı ekip biçecek, allı morlu bitkiler yetiştirecektin? Bir günde ne oldu?

Duran, kelimeler ağzından çıkar çıkmaz sorduğu soruya bin pişman oldu. Birkaç saatte neler olduğunu dün görmüşlerdi. Başını önüne eğip endişeden buruşarak cevabı beklemeye başladı.

–Bir gün ne ki, bir anda neler olmuyor?

Sözünün arkasını getiremedi Alpdoğan, kalktı. Duran da peşinden davrandı:

–Allah büyüktür kardeşim.

–Aktepe’ye gidip geleyim az.

Duran o an anladı ki, Alpdoğan kora kesmiş yüreğini sağa sola savurarak soğutmaya çalışıyordu. Ayşe Ana’yla vedalaşıp tahta kapıdan birlikte çıktılar. Alpdoğan ahırdan atını çıkardı. Sanki bir günde on beş yaş büyümüş gibiydi. Ay yüzündeki çocuk masumluluğu gitmiş, acının gölgesi düşmüştü kara gözlerine. Hayat yolunda aniden beliren sarp yamaçlara tırmanışa geçmişti artık. Baba ocağı sönmüş, ana kucağı kaplanmış, çocukluğu bitivermişti. Bir hamlede atın sırtına oturdu. Duran, arkadaşının yalnız kalma arzusunu anlıyordu. Atın yelesini okşadı:

–Öğlen namazında mescitte buluşalım.

Alpdoğan, başıyla cevapladı. Ruhunu kuşatan acıdan sonra hareketlerindeki ahenk kaybolmuş, tutuklaşmıştı. Birden taşıveren ırmak gibi aceleyle atını öyle bir dehledi ki, hayvan şaşkınlığını, başını sallayıp kişneyerek gösterdi. Duran’ın endişeli bakışları uzaklaşan arkadaşının peşinden gitti.

Alpdoğan sonbaharın kadife renklerini emmiş Aktepe’ye sürdü atı. Aktepe Akça’nın kurulduğu tepenin çaprazında, düzün ortasında kabarıvermiş daha küçük bir tepeydi. Tepenin başında epey yaşlı bir çınar vardı. İri gövdesi toprağa yayılmış çınar, sert rüzgârların dokunaklı şarkılarını söylerdi asırlardır. Çocukluklarına şahitlik etmiş, zamana seyirci sessiz bir dosttu. Sayısız yolcuyu gölgesine buyur etmiş, pek çok ter kokulu sırta dayanak olmuştu. Alpdoğan ve arkadaşları da onun altında buluşur, sırtüstü uzanıp gökyüzünü seyrederek hayaller kurarlardı. Hüseyin, akıncılardan, Alpdoğan topraktan bitkilerden bahseder; Duran ikisini de keyifle dinlerdi.

Tepeye çıkınca atından indi Alpdoğan. Hayvanın yularını bağlayacağı sırada karar değiştirdi. Küskün bir sesle:

–İkimiz kaldık, istersen sen de git, dedi.

Hayvan bu söze alınmış gibi başını yere eğdi, hareketsiz kaldı. Alpdoğan, çınarın altına sırtüstü uzandı. İki kolunu başının altına yastık yapıp gökyüzüne dikti bakışlarını. Sessizce kayan bulutları takip ederken gözleri bulutlandı. Şakaklarına ılık damlalar süzüldü. Kısa süre öncesine kadar babası dikkatli bakışlarını oğluna diker,

–Akınlara katılmak için geldik uçlara. Bana nasip olmadı, seni alırlarsa pek güzel olur, derdi.

Alpdoğan'ın bakışları yere düşer, atasına itiraz etmezdi. Gazaların ve gazilerin hayranıydı amma gönlü topraktaydı. Mevsimbemevsim toprağı evirip çevirip dalında tebessüme duran meyveye uzanmak onu heyecanlandırıyordu. Allah toprakla mucizeler icra ediyorken bunun şahitliğini yapmak Alpdoğan'ın keyfi, zevkiydi. Babasına dememişti, lakin o hep toprak adamı olmayı düşlemişti. Toprağın derinlerini eşelerken kendini keşfedebilirdi bu ona nasip olsaydı.

Gözyaşları gittikçe çoğaldı. Hıçkırıkları birbirinin yolunu keserek gelmeye başladı. Öylece, göğün altında, yattığı yerde sarsıla sarsıla ağladı. Ağladıkça içindeki düğümler çözülür gibi oldu. Gözyaşları azaldığında derin bir iç çekti. Ailesi ile gitmek yerine ava gitmiş olmanın pişmanlığı yakıyordu içini. Oysa onlarla gitse belki katledilmelerine mani olabilirdi! Saldırıya uğrayışlarını hayalinde canlandırdı. Annesinin başına inen kılıç darbeleri altındaki çaresizliği içini parçaladı, yumruklarını sıktı. Kara gözlü anacığı “Kuzum...” dediği oğlunu düşünmüş müydü ölürken? Ya annelik yapan bacıları? Bacılarının açık kalmış gözleri mızrak gibi kalbine saplandı. Yattığı yerden hızla kalktı, oturdu. O da olmayınca ayağa kalktı. Hemen şimdi bir şeyler yapmalıydı. Rum eline gitse, nerede arayıp kime soracaktı Simeon denilen caniyi? Düşündü, en azından Akça Köy'ün yakın çevresini tarayabilirdi. “Orada yanlarında değildim ama buradayım, kâtillerin yanına kalmayacak.” diye fısıldadı. Aceleyle atına bindi. Tepeden inince sırtını Akça Köy'e verdi. Doğudan batıya, kuzeyden güneye köyün civarını tarayabilir, belki bir iz bulur, belki içindeki yangın biraz hafiflerdi.

Aynı saatlerde Akça Köy'den uzaklaşan biri daha vardı civarda. Gök gözlü çarpık sarıklı Dönme İsmail, Akça'dan çıkıyordu. Neden çıkmasının, göreceğini görmüş, duracağı kadar durmuştu. Köy odasında görevli köylü, İsmail'den hoşlanmamıştı ama misafire hürmetsizlik etmezdi. İsmail de oda görevlisinin gönlünü kazanmak için bir kese Bizans altınını gözden çıkarmıştı. Oda görevlisi Köse Toktamış, altınları alamayacağını söylediyse de İsmail vazgeçmemiş bir de üstüne göz kırpmış, gene geleceğini belirtip atını dehlemişti. Misafir gidince Köse Toktamış altınları parmak uçlarıyla tutarak İmam Gündüzalp'e seğirtti. Çünkü bu paranın nerede kullanılması gerektiğini en iyi o bilirdi.

Gök gözlü İsmail son köşeyi dönerken birden karşısına çıkıveren adamı ezmek için atın yularını ustaca çekti. Atın ayakları altında

kalmaktan son anda kurtulan Acun Efendi'nin gözleri dört açıldı. Durmayıp uzaklaşan atlıya öfkeyle baktı. "Tuyumsuz (eski dilde dikkatsiz) herif önüne baksana." diye söylenerek salladı başını. Zaten Acun Efendi sabaha kadar pek uyuyamamış, kafasında bir sürü faraziye kurup durmuştu. Dün akşamki Ahi istişaresine davet edilmemesi idi uykusuzluğuna sebep... Bilmem kaç yaşına gelmiş olmasına rağmen neden hususi kararlar alınacağı zaman ona danışılmıyordu? Neden meşveretin dışında tutuluyordu? Kimden ne eksigi vardı. Hatta dünyalık cihetiyle ondan tamamı pek azdı köyde. Acun Efendi'nin kendini çekemeyenleri olduğuna dair inancı gün geçtikçe artıyordu. Ona göre, kıskananlar sabah akşam oyun kuruyorlardı. Acun Efendi hâdiselerin kendi dışında gelişmesine tahammülsüz ve de liyakatsiz her insan gibi her şeyin merkezinde olmak, her konuda söz söylemek, idareye el koymak arzusu yüzünden uyuyamaz, yediğinden içtiğinden tat alamaz, yüzü gülmez olmuştu. Kötü düşünen kötülüğü öz canına davet eder. Acun Efendi kalbini saran zanları, şüpheleri yüzünden kimseyi gördüğüne sevinemez, sürekli endişe ve kaygıyla bıyıklarını çekiştirirdi. Tek arkadaşı mahcup duruşlu Uzun Rıfat idi. Uzun Rıfat'ın pısırik duruşundan aldığı yakınlıkla ona, "Bizi adam yerine koyan yok." der, gördüğü eksikleri sayıp dökerdi. İçkiye yakayı kaptırmış bedbaht Uzun Rıfat ise patlak gözlü muhatabından bakışlarını kaçırarak,

–Adam, hazır iyi ya, yükün yok, derdin yok, dedi.

Acun Efendi ekşi bir suratla evinin avlusuna girdi. İki katlı evin sol yanında yükselen odun yığınının yeni odunlar getiriyordu. Tedarikli olmayı abarttığını söyleyen bir komşusunu azarlamıştı atlıyla karşılaşmadan az önce. Birden burnunda bir ıslaklık hissetti. Gözlerini şaşı yapıp ne olduğunu görmeye çalıştı. Yeşilimsi sarı bir sıvı oldukça alçaktan uçan bir sığırcıktan düşmüştü. Burnundan sıyırdığı yapışkan maddeyi eliyle silkelerken sığırcığın ardından öfke şimşekleri gönderdi Acun!

Aynı gökyüzünün aynı bulutların altında, batıya at süren Dönme İsmail, Simeon'u arayan Alpdoğan, odunlarla didişen Acun, kendi rollerinin ustasıydı diğer insanlar gibi.

Dönme İsmail yani Simeon Akça Köy'e üç gün önce gelmişti. Neden mi? Pek çok kâtille aynı sebebe sahipti. Dün yollarını kesip katlettiği ailenin peşinden bugün Akça Köy'e gelmiş, olup bitecekleri merakla seyrediyordu. Dönme, Müslüman rolünü iyi beceriyor, yurt arayan gariban etiketiyle merhametleri celbediyordu. Akça ahali cenazeler için el birliği yapmış, yemekler hazırlanmış, dualar okunmaya başlanmıştı.

Bir tarafta toplanan kadınlardan ve hizmete koşturan erkeklerden ağlayanlar vardı, fakat bu ailenin en yakınının kim olduğunu Alpdoğan'ı görünceye kadar anlayamamıştı Simeon. Neden sonra uzun boylu, kartal bakışlı delikanlı arkadaşlarını geride bırakıp köy meydanına yıldırım gibi inmiş, cenazelerin başına koşmuştu. Simeon öldürdüğü aileden geriye bu delikanlının kaldığını anlayınca her hareketini dikkatle izlemişti. Aslan yelesi delikanlının ailesine bütün köy pek üzölmüş görünüyordu. Simeon ya da bu seferki sahte adıyla İsmail, içten içe dudak bükmüşü duruma. Dışarıdan gören de ölenlere herkesin gerçekten üzüldüğünü zannederdi. Oysa Simeon, düşenin dostu olmayacağına emindi. Ona göre bir mide diğerinin açlığı, bir beyin diğerinin bataklığıydı.

Alpdoğan'ın o günkü birkaç saniyelik bakışı Simeon'un içini ürpertmişti. Ters duran sarığını düzelterek rastgele kapıldığı bakraçla kalabalıktan sıyrılmış, تنها bir köşeden seyrine devam etmişti. Simeon gibi biri için Türkler gerçekten seyirlik insanlardı.

Müslüman olma aptallığını (!) gösteren Rumların varlığı Simeon'un çok işine yarıyordu. Çoktandır dönme kılığına bürünüp istediğı Türk köyüne girip çıkıyor, hatta hürmet görüyordu. Özellikle işlediğı cinayetlerden sonra cenazelerin peşinden gidip olan biteni seyretmeyi alışkanlık edinmişti. Can almak, ağlatmak, gören gözleri deşmek, işitenleri sağır etmek dünyaya meydan okumak demektir. Ve Simeon dünyaya meydan okumak için yaşıyordu. Soluk mavi gözlerinin derinlerinde kaynayan hınç alevleri, önüne çıkanı hatta bütün dünyayı yakıp yıkmak için tenini tutuşturuyordu. Kendi insanların kanını da akıtmıştı. Başta annesininkini! Bebekken kendini yetimhaneye bırakıp yılda bir kez uğrayan ve sonra gene kaybolan annesini öldürmüştü. Gece olunca koğuştan çocuk beğenip odasına götüren papazların eline Simeon'u bıraktığı için suçluymdu annesi. Sevgi ve şefkat mücevherinin parlamadığı bir dünyada herkes suçlu, her şey suçtur zaten. Simeon annesinden sonra o papazları da doğramıştı. Hem de diğer çocukların gözü önünde.

Kilisenin yetimhanesinden kaçmadan çok önce babasının adını biliyordu Simeon. Tek gözü kör, eksik dişli annesi ilk çocuğuna babasının ismini söylemeyi borç bilmiş; dahası zihnine kazımıştı. Soylu ya da zengin olmayan bir çocuğa kalacak tek şeyden de mahrum etmeye hakkı olmadığını düşünmüştü. Simeon yaşadığını öğrendikten sonra hiç görmediğı babasıyla karşılaşmak istemişti. Hem merak hem de nefret ediyor; hem parçalamak, hem sığınmak, hem görmek hem adını anmamak istiyordu. Zıt duygular arasına sıkıştıkça canı yanmış hayvan gibi sağa sola saldırıyor, pençe savuruyordu.

Cenaze günü Akça Köylüleri namaz için mescide toplandığında köy odasında yatmayı tercih etti. Simeon Müslüman rolünde başarılıydı lakin işin namaz kısmından hiç mi hiç hazzetmiyordu. Müslümanlardan değil namazdan çekiniyordu. Bir şey vardı namaz dedikleri o ibadette. İnsanı tutup silkeleyen, tesiri altına alan bir şey...

Bir de soluk mavi gözlü adam, delici bakışların sahibi o delikanlıyı kafasından bir türlü atamadı. Öldürdüğü ailenin biricik oğluyla göz göze gelince hepten bir tuhaf olmuş, çingene kadının sözlerini hatırlamıştı. “Ne yaparsan yap o ölmeyecek.” dediği, bu çocuk olabilir miydi? Kartal bakışlı delikanlıyla tekrar karşılaşacaklarını seziyor ve bunu istiyordu.

Akça’dan uzaklaşıp üç saati aşkın düzde gittikten sonra Simeon atını karanlığa, tepelerin ardındaki arkadaşlarının yanına sürdü. Bir ara başındaki sarığı çıkarıp torbaya koydu. Akli o çocukta Akça’da kalmıştı sanki. Alpdoğan adındaki o çocuk merak ve nefret arasından filizlenen, isimsiz hisler uyandırmıştı içinde. Türkler Simeon’un ilgi, eğlence ve iş sahasıydı zaten. Tanıdığı bildiği sefahat ve sefaletin ötesinde bir dünyayı yaşayan Türkleri koparmak, parçalamak, içlerinden ne çıkacak öğrenmek istiyordu.

Aslında insan her yaptığıyla, her tuttuğuyla kendine dair bir şeyler öğrenmez miydi? “Kendini keşfetmek istiyorsan başkalarını kurcala.” diyen bir rahibe bunu söylerken Simeon’a göz kırpmıştı bir seferinde.

Simeon adamlarının yanına ulaştığında aldığı haberle yüzü güldü. Tekfurun askerleri Akça Köy’e ve civar köylere baskına hazırlanıyor, adam topluyorlardı. Bir avuç köylü için büyük hazırlık yapıyorlardı. İki hafta içinde önlerine çıkan her şeyi dümdüz edecekler, barbar Türkleri kovacaklardı. Kovmak deyince Simeon’un aklına ay yüzlü genç geldi. Baskında o gencin ölme ihtimalinden rahatsız oldu. Gözlerini kıstı. “Baskına biz de katılacak mıyız?” diyen iri yarı adama, “Hayır.” cevabını verdi. Yüz yüze çarpışıp yorulmanın ne mânâsı vardı? Daha heyecanlı-farklı yollar varken hem de... Diğer yandan da “Aslan yelesi o delikanlı ölme iyi olur.” diye düşünmeden edemedi.

Simeon’u katliamlarından vazgeçirmeye çabalayan esrarengiz kişinin çingene kadınıla kurguladığı korkutma planı tersine işlemeye başlamış, “ölmez” denilen Türklerle hepten kafayı takmıştı Simeon.

SİMEON ADINI DUYDUN MU

Her bedende bir kalbin atması gerçeği kadar her bedeni içine alan bir kalp hayatı vardır. Kişinin coşkuyla koştuğu, bazen yorulduğu, bazen yıkıldığı ya da yücelip kendini aştığı yerdir burası.

Aradığı kâtilin kendi köyünde olduğundan habersiz yollara düşen Alpdoğan bir yandan atıyla fırtına gibi eserken diğer yandan kalbinin işaretli cümlelerinde geziyordu. Gözyaşı döktüğü Aktepe'den akmış, kâtillerden bir iz bulmak için çılginca bir hırsla atını mahmuzlamıştı. Kara gözleri şahin gibi her noktayı yokluyor, hiçbir ayrıntıyı kaçırmamaya çalışıyordu. Samanlıkta iğne arıyordu. Samanlıkta iğne aramak iğnenin ve samanlığın hesabını yapanların değil ruhunda fırtınalar kopanların işiydi.

Bir saat sonra atın burnunu batıya çevirdi, yabancı topraklarda ilerlemeye başladı. Küçüklükten itibaren öğretilen tabiattaki işaretler sayesinde yön bulma konusunda sıkıntısı yoktu Alpdoğan'ın.

Karşısına çıkan söğütlerle çevrili derecik Alpdoğan'ı atından indirdi. Su, ona temizliği, tazeliği, namazı hatırlatmıştı. Dua ederek abdes-tini aldı. “Karşıma geç, kalbini aç, hâlini arz et; yardımcınım.” diyen İlahî makama döndü. Yaratanına kalbine düşen sızıyı gösterdi. İnsana en yakışan hâle büründüğüne iman etmişti. Dal boylu, geniş omuzlu, güzel delikanlı gerçekten güzelleştiğini hissetti. Güzelliğin sırlarının kullukta, namazda gizli olduğunu biliyordu. Gizi, gizemi aldı, yüzüne gözüne sürdü, sürmelendi. Alnı, nemli toprağa dokunurken ruhu yüceltiğini hissetti. Namazı bittiğinde hafiflemişti. Kalktı, terlemiş atının yelelerini okşadı. Hayvanın kafasına başını yasladı. “Seni yorduğumun farkındayım ama başka ne yapacağımı bilmiyorum.” derken gözleri doldu. Birden kabaran damlalar yanaklarından yuvarlanıverdi. Kolunun yeniyle gözyaşlarını sildi, sonra yeniden yola koyuldu. Yolda yamacı iri mantarlar gibi kaplamış bir davar sürüsüne yaklaştı. Dev gibi üç dört köpek etrafını çevirip havlamaya başladı. Köpeklerin sesini duyup gelen neyi varsa üstüste giyinmiş Rum köylü, ay yüzünün selamını alıp üç dört kelime Türkçesiyle,

–İleriye gitme tekfurun askerleri geziyor, dedi.

Alpdoğan bilgisini zorlayarak Rumca:

–Simeon adını duydun mu, diye sordu.

Simeon adı Rum köylünün yüzünü allak bullak etti, gözleri irileşti. Ardına bakmadan kıvrak adımlarla Alpdoğan'ın yanından uzaklaştı.

Alpdoğan, Rum'dan cevap alamayınca oyalanmadan atını sürdü. Şu anda elinden bu kadarı geliyordu ve bunu da yapacaktı. Avuçladığı kuru fırlatıp atıncaya kadar rahat edemeyecek, huzur bulamayacaktı.

Akşama değin dağ bayır dolaştı. Nasıl bir iz aradığını da bilmiyordu. Derdinin mahiyetini bilmeyen hangi devayı arayacağını da bilemezdi elbet. İçini yakanın çaresini daha çok arayacaktı. Hava kararınca sığınacak bir yer buldu ve atını ağaca bağlayıp oturdu. Usulca yükselen dolunayın gümüş ışığı tepeleri belirginleştirmiş, eteklerinde karanlık çukurlara sebep olmuştu. Alpdoğan yıldızları seyrederken kuru toprağın üstünde uyuyakaldı. Ertesi gün sadece su içerek dört yana at sürdü. Tepelerden düzlerden geçti. Öğlen olduğunda açlıktan ve yorgunluktan dermanı kalmamıştı. Atın burnunu Akça'ya giden yola çevirip yüzüstü yattı. Saatler boyunca yürüyen hayvan, takati kalmamış sahibini güneş battıktan bir iki saat sonra Akça'ya ulaştırdı.

Alpdoğan köye girerken kendine gelir gibi oldu. İçi boşalmış, hisleri artık delikanlıya yol göstermeyi bırakmıştı. Şimdi ne yapacaktı? Koskoca dünyada kıvrılıp bükülecek bir köşesi kalmış mıydı? Duranların onca yakınlığına rağmen onlara bile gidesi gelmiyordu. “Önce mescide gidip yatsıyı kılayım.” diye düşündü.

Mescide girdi. Cemaatin henüz dağılmadığını görünce girişe en yakın yere oturuverdi. Erkekler Süleyman Ahi'nin çevresine halka olup oturmuş, anlattıklarını dinliyorlardı. Semerci Yusuf Baba denen bir ahiyi anlatıyordu Süleyman Ahi. Genelde kaba ve sert yükler taşımak zorunda kalan eşeklerin kanayan sırtları için semeri icat eden mucitten bahsediyordu. “Yüreğinde merhamet olanın elinden rahmet çıkar.” diyordu.

Ahi Süleyman sözü toparlayınca bakışlarını Alpdoğan'a çevirdi. Diğer bakışlar da Alpdoğan'a kaydı yavaş yavaş. Duran, hesap sorma babından Alpdoğan'a kaş göz ediyordu. Alpdoğan bu kadar bakışın altında başını öne eğdi, zaten kulakları uğulduyor, algısı zayıflıyordu.

–Ruhsatsız çekip gitmek var mı, dedi İmam Gündüzalp.

Alpdoğan “Dolaştım.” cevabının kimseyi ikna etmediğini düşünmekten kendini alamadı.

Ahi Süleyman, Duran'a döndü:

–Hemen eve götür, istirahat ettir yoldaşını.

Sayıklar gibi:

–Akıncılara katılacağım.

Evrenos Bey'in kararlı sesi duyuldu. İsteddiği cevabı alana kadar aynı soruyu soracağı benziyordu:

–Neden? Niçin?

–Sebebini biliyorsunuz.

Alpdoğan'ın sitemkâr hâli Evrenos'u üzmüştü:

–Hepimizin içi yanıyor bunu bilesin.

–Öyleyse niye duruyoruz?

Evrenos ayağa kalktı:

–Tekfurlardaki hareketlenmenin sebebini öğreninceye kadar yerimizden kıpırdamamız emredildi.

Cemaatin arasından Acun Efendi de ayağa kalktı. Hoşnutsuz bir yüzle:

–Çocuk haklı, dedikten sonra çıktı gitti.

–Bu da nerede dert varsa oraya düğün kuruyor.

Ali Çelebi Ahi Süleyman'ın bakışlarını görünce sözünü yarım bıraktı. Acun Efendi'nin onaylanmaması, ardından konuşmayı gerektirmezdi.

Ali Çelebi başını eğdi:

–Tövbe Rabb'im.

Kırsakal Koca, burnunu çeke çeke tekrarladı:

–Tövbe tövbe...

Duruma Kırsakal Koca'nın tepkisi pek çok simanın tebessümüne sebep oldu. Kırsakal Koca garip bir ihtiyardı ve içinden ne gelirse onu söylerdi. Kimseye hesap vermez, kimsenin verdiğini almazdı. Parlak bir ayna gibi idi. Herkes kendi ne ise Kırsakal Koca'da onu görürdü. Belli bir meskeni yoktu. Köyden köye gezer, genelde Akça Köy'de görünürdü. İhtiyar adam, gazilerin yolunu gözler, geleni karşılar, gidene uğurlardı. Gaziler, Kırsakal Koca'ya görünmeden ata binmek için acele eder, yakalanırlarsa başlarına gelecekleri bilirlerdi. Kırsakal Koca birinin gazaya çıktığını anlarsa ki genelde anlardı, omzunu basamak yapıp atına bindirmek için yalvar yakar olur, hatta ağlardı. Küçüle küçüle

çocuk kadar kalmış bir ihtiyarın tepesine basmaktansa köy dışına kadar ata binmezdi çoğu. “Allah” denildiği anda akan sular durur, Kırşakal Koca’nın gözleri parlar, gülerdi. Garip ihtiyarcıkta tarifsiz bir Allah sevgisi, cihat hülyası vardı. Kırşakal Koca, Ahi Süleyman’ı çok sever; köyde bir onun sözünü dinlerdi. Deli değildi, ama ne olduğunu ya da nereden geldiğini kimse tam olarak bilmiyordu. İhtiyarlara göre bir asır önce bu beldeye göç etmiş, pek çok kişinin hidayetine vesile olmuş Kırşakal Derviş denen meşhur gezgin kişiyle aynı kişi idi. Burada konuyu daha da ilginçleştiren ise sözü edilen Kırşakal Derviş’in ziyaret edilen bir mezarının olmasıydı.

Cemaat dağılmaya başlayınca Duran, Alpdoğan’ın kolundan tuttu ve hafif sıkarak,

–Hadi gidelim, dedi.

–Yatsıyı kılacaktım.

–Evde kılarırsın.

Oturduğu yerden kalkarken Alpdoğan sendeledi, Duran kolundan tutmasa düşecekti. Annesinin hastalığı süren Hüseyin, ikiliyle biraz yürüdükten sonra eve gitmek için müsaade istedi.

UZUN RIFAT

Aradan on gün geçti. Duydular ki diğer obalarda da benzer hâdiseler olmuş; yollar kesilip çoluk çocuğun gözleri deşilmiş, hayvanlar ateşe verilmiş. Söylendiğine göre, Simeon'un çetesi vur kaç cinayetlerle Türk muhacirleri yıldırıp geldikleri gibi dönmeye zorlamış. Bunu başardığı takdirde tekdir tarafından unvanla taltif edilip cinayetlerine rütbeli bir kâtil olarak devam edecekmiş. Oysa insanlığın hiçbir dönemi yoktur ki zulmü destekleyenler zulme maruz kalmasin.

Diğer yandan serhat gönüllülerinden kimsenin, gaza rüzgârıyla şişip dalgalanmış fetih sancağını bırakıp dönmeye niyeti yoktu. Acun Efendi bile dönmeyi aklına getirmiyordu. Her ne kadar nefesine uyup dindaşlarına tepkiliyse de Rabb'ine bağlı, saygısı vardı. Şahsi kırınglıkları dininin gereklerine set olmuyordu. Tıpkı Uzun Rifat gibi hatalarına rağmen imanlı bir kul idi.

Uzun Rifat'a gelince, otuzunu geçmişti, arkadan ve önden yassılaştırılmış gibi duran kafası hariç belirgin bir özelliği yoktu. Bakımsız bıyıkları, kenarları ıslak dudakları, iri yeşil gözleri vardı. Akça'nın fakirleri arasındaydı. Daha doğrusu köyün fakirleri arasına girmeyi başarmıştı. Çünkü birkaç sene öncesine kadar ailenin biricik oğlu olarak koskoca bir davar sürüsüne, bir düzine ata ve geniş bir araziye sahipti. Ta ki dönme bir Rum'un ikram ettiği üzüm suyunu içene kadar. Dönme Müslüman zannettiği Rum casusunun, ikram ettiği şerbet ise şarabın ata babasıydı. Tilki bakışlı casus, Orhaneli yolunda tanıştığı Uzun Rifat'ı sarhoş edip civardaki askeri hareketlenmeyle ilgili bilgi almaya çalışmış; sarhoş olmaya olmuş, fakat ağzından bir kelime çıkmamıştı Rifat'ın. Bilgi vermemişti ne var ki o günden sonra kendini içkiye verdi. Yavaş yavaş mal mülk, huzur, bereket eridi gitti.

Uzun Rifat, ihtiyar ana babasını, tazecik eşini, yavrularını çiğneyip bu illete ilan-ı aşk etmişti. Şarabı tükenince hayatı bahasına yollara düşüyor, ne yapıp edip bulup geliyordu. Hatta çifte su verilmiş ata yadigârı kılıcını bu uğurda feda etmişti. Kendine acıyor, utancı

ümitsizliğini çoğaltıyor, gittikçe çoğalan zayıflığıyla içiyordu. Seyirci olmaktan öteye gidilmeyen hâdiselerin bir gün en umulmadık kişiyi içine çekiverdiği vâki değil midir? İşte Rifat bir gün bu zıkkımın müptelası olacağını aklına dahi getirmemişti. Aklına gelmeyen başına gelmiş; başı dara, yolu çıkmaza düşmüştü. Uzun Rifat içmeye başlamadan önce eli ayağı titreye titreye köyün dışına çıkıyor, uygun yeri bulunca ki talihsiz mekân Kanlı Kaya idi, başlıyordu felekle hesaplaşmaya. Yudum yudum gövdesine emdiği zıkkım bitince nefretle baktığı testiye öfkeyle fırlatıyor, olduğu yerde saatlerce yarı sızmış uyukluyordu. Yüzünde gözünde gezinen börtü böceği kişiyecek kadar saygısı kalmıyordu kendine. Nefsine yenik, vicdanının eline düşmüş, mutsuz, umutsuzdu. Zilzurna sarhoşken dahi gıkını çıkarmaz, büzüldeği kuytudan ayrılmazdı. Birilerinin kendini öyle görmesinden ölümüne utanıyordu. İnandığı değerler uğruna canını kılıcının keskin tarafına asıp cihada katılan bir toplumun görgüsünde büyümüştü. O zıkkımdan aldığı her yudumla kendine nefreti, utancı büyüyor; defalarca yenilmiş bir kumandan gibi umudu küçüldükçe küçülüyordu. Ama işte gel gör ki bırakamıyor, içmeden duramıyordu. İçmeden nasıl yaşanacağını unutmuştu sanki! Günah zehirli kollarını doladığı beşere kendi olmadan yaşayamayacağı yalanını fısıldardı. “Bensiz hayatının bir anlamı yok.” diyordu bütün yalancı sevgililer gibi. İşte Uzun Rifat bir yalana inanmış, içmeden yaşanmaz zannediyor; içiyor ve yaşanılmaz bir hayatı sürdürüyordu.

Rifat’ın eve suratı asık dönmesinin sebebini bir hanımı biliyordu. Gözleri görmez olan anasıyla yatalak babasının olan bitenden haberi yoktu. Hanımı bütün üzüntüsüne rağmen, kocasının sırrını kimseye vermiyor, küskün bakışlarında derdini saklıyordu.

Biçare Rifat büsbütün sapmış değildi gerçi. Günahla felç ruhu büsbütün duyarsız değildi. Ayık olduğu zamanlar namazlarını bırakmaz, Allah Resulü’nün adı anılınca kalbi aydınlanır, gözleri yaşla dolardı. Cömertliğini bilmeyen yoktu. Kimseye sert söylemez, yeşil gözlerin gerisindeki Rifat’tan başka kimseyi de kırmamaya çalışırdı.

Bu sabah da hanımına görünmeden heybesini sırtladığı gibi evden sıvışmıştı. Kimseye rastlamadan köyden çıkmak için aceleyle yürüdü. Güzel gözlü Rifat kimsenin gözüne bakmak istemiyordu. Hiçbir aynada yüzünü görececek hâli yoktu. Gidiyordu sadece...

Obadan çıkınca sonbahar dökülmüş düzü aşırıp kızıl damarlı kayaya doğru yürüdü. Heybesinde ekmek, aş değil zıkkımla dolu iki testi vardı. Kayaya varıp sırtını verip oturunca Akça Köy görünmez oldu. Yazdan

kalma güneş ışıkları kayayı ısıtmıştı, kuru toprağın üstünde aceleci böcekler geziyor, yukarıdan göçmen kuşlar geçiyordu. Rifat'ın suratında nefsin günaha susamış ifadesi vardı. Hiçbir şey görececek hâlde değildi. Dudakları, elleri titrekti. Bir haftadır bu anı bekliyordu. Bu hafta ne olmuşsa şu veya bu vesileyle Süleyman Ahi'nin yanından ayrılamamış, iş güç derken Kanlı Kaya'ya, içmeye gelememişti. Nihayet ortam hazır, çölde su bulmuş yolcu gibi nefesi sıklaştı, elleri titreyerek heybesini araladı. Testiyi ağzına dayayıp yukarı kaldırmamasıyla, yeşil gözleri kocaman açıldı. Gözlerinin yuvalarından fırlamasına ve donup kalmasına sebep olan şey boğazına takılan şarap değildi. Tam karşısında Ahi Süleyman dikiliyordu. Ahi Süleyman renksiz bir sesle,

–İşini böldüysem af buyur, buradan geçiyordum, dedi.

Testiyi tutan kolunun canı kesildi, kucağına düştü. Kendini azarlamak şöyle dursun ayıplar bir bakış bile atmayan heybetli adam karşısında Rifat eridi, eridi de bitip tükenmedi. Ne diyecek bir şey bulabiliyor, ne de kıpırdayabiliyordu.

Ahi Süleyman sırtını döndü, uzaklaşmaya başladı. Sadece ilk defa Rifat'a selam vermemişti. Rifat'a inme inmiş gibiydi. Uzaklaşan adamın peşinden koşacak gücü bulduğunda kalktı. Uzun bacakları birbirine dolanarak koşup Ahi Süleyman'a yetişti.

–Beni affet.

Süleyman Gazi yürümeye devam etti.

–Neden?

–Gördün işte.

Alnından süzülen terlerin arasına katılıp kaybolabilseydi Uzun Rifat şu an bunu derhâl yapardı. Süleyman Gazi'nin bakışları ileride:

–Bana bir şey yapmadın.

Rifat şaşırıyor, sesi titredi:

–Ben, ben haram işliyordum.

Ahi Süleyman muhababını sarsan ses tonuyla,

–Haram ve helalin sahibi ben değilim, dedikten sonra adımlarını hızlandırdı.

Rifat durakladı, uzaklaşan adamın peşinden bakakaldı. Nice sonra yarım kalmış testinin yanına dönüp oturdu. Omuzları düşük, iki büklüm yerin dibine batıyor gibi oturuyordu. Elinde tuttuğu testiye baktı, baktı, söylenmeye başladı:

–Yapmazdın değil mi, girmezdin günaha öyle mi? Bak zıkkıma hammallık ediyorsun, günaha ayağınla gidiyorsun.

Hani şehirde, sarhoş mu sarhoş yola yatmış, çocukların ayakları altında kalmış bir Rum görmüştü. Kaçınıcı defa kaçırdığı belli olmayan idrarının kokusu metrelerce uzaktan duyulan bir türlü doğrulup ayağa kalkamayan zavallı bir Rum... Eli yüzü temiz Uzun Rıfat, sarhoşun su görmemiş sümüklü salyalı yüzüne bakıp iğrenmiş, “Ben asla böyle olmam.” diye düşünmüştü. Bir an, tehlikeli bir kibre bürünmüş, Allah’ın inayetini bir an hesaba katmamıştı. Çok geçmeden şarap müptelası olmasına sebep bu hâdise miydi? Sabah bu fikirle uyanmıştı ve bir türlü atamıyordu kafasından. Artık bir sarhoştü. Bir de idrarını kaçıırırsa manzara tamam olacaktı. O ayyaş Rum’dan farkı kalacak mıydı? İçi öyle karardı ki, sancısı var gibi karnını tuttu. Testiyi fırlatıp atmak istedi, hafif kaldırdığı kolu havada asılı kaldı sonra boşaldı. Yapamıyordu. Bu zıkkıma karşı koyamıyordu. Gücü yetmiyordu. İnsanın gücü ne kadardı sahi? Uzun Rıfat Kanlı Kaya’ya sırtını verip testiyi bitirinceye kadar bunu düşündü. İnsanın gücü ne kadardı? “Hiç!”

Şimdi ne olacaktı? Bütün köy hatta civar obalar duyacak; nefsine yenilip günahı yudumlayan münafık Rıfat’ı aralarında istemeyeceklerdi ve haklılardı. Sonuna kadar haklılardı. “Buralardan çekip gitsem.” diye düşündü. “Çekip gitmelisin.” diye fısıldadı uğursuz bir ses. Nereye gidecekti ki? Yurdunu yuvasını, serhatti bırakıp nereye gidebilirdi? Uğursuz fısıltı devam etti:

“Urum diyarına göçsen bütün meyhanelere istediğin zaman girip çıkarsın, kimseden çekinmeden iç babam iç, ne karışan ne görüşen olur. Anan baban senin gibi hayırsız bir evlattan, çocukların hayırsız bir babadan kurtulmuş olur.”

İlk anda mantıklı gibiydi bunlar. Fakat sanki bu düşünce bir an gerçekleşmiş gibi yüreği kaygıyla doldu. Uzun Rıfat’ın bir yanı bu teklife can atarken diğer yanı şiddetle karşı çıktı. Gazayı, Müslüman kardeşlerini bırakıp giderse tutunacak dalı kalmayacağını iyi biliyordu. Hayır, asla bunu yapmayacak, gitmeyecekti. “Allah’ın rahmeti cemaat üstündedir.” diyen İmam Gündüzalp’in sesini duyar gibi oldu. Bütün obaya rezil olma bahasına gitmeyecek, rahmet sancağının altından ayrılmayacaktı. Şimdilik yapabileceği bundan ibaretti.

ÇAĞRI KOCA

Duran'la Alpdoğan sabah namazından sonra Alpdoğan'a miras kalan davar sürüsünü görmeye ağıla gittiler. Sahiplerinin başına gelenden haberdar gibi sessizdi hayvanlar. Ağılın bir köşesine sıkışmış, mahzun bekliyorlardı. Koyunların sırtlarına takılı renkli boncukları görünce Alpdoğan doluktu. Şen gülüşlerle Banu ablası takmıştı boncukları. Hayvanları yıkar temizler süslerdi. Delikanlının boğazında bir şey büyüdü büyüdü, neredeyse yutkunamaz hâle geldi. Birden bacaklarına çarpan darbeyle sarsıldı. Olduğu yere arkaüstü oturdu. Duran Alpdoğan'ın hâline güldü:

–Evrenos Bey görmesin. Akıncı almak şöyle dursun seni çoban dahi yapmaz.

Alpdoğan'ı deviren darbe, Kiçgin'in boynuzsuz küçücük başından gelmişti. Alpdoğan, Kiçgin'i gördüğüne çok sevinmişti. Hayvanı kucakladı:

–Seni unutmuştum.

Duran eline geçen kozu kullanmayı sürdürdü.

–Bu bacaksızın seni devirdiğini anama dersem hâlin yaman. Sabah akşam bal yedirir, et suyu içirir, yoğurt kaşıktır.

–Sakin söyleme, boş bulundum, yoksa yıkılır mıydım?

–Bilmem gayrı.

Köyün dik sokaklarından yükselen çingirak ve meleme sesleri uzaklaşıyordu. Kulak kabarttılar.

–Davar köyden çıkıyor.

–Evet.

–Hadi, seninkini de katalım. Babam tembihlediydi.

Alpdoğan arkasını çırparak oturduğu yerden kalkarken mahcup oldu,

–Çobana verilecek akçeyi hesap edip öyle katsak, dedi.

Alpdoğan birilerinin minneti altına girmektense aç açık kalmayı tercih ederdi. Serin bakışları içindeki yangınlara geçit vermezdi. Derdini

söylemek, kendini anlatmak kolay yaptığı, yapmaktan keyif aldığı şeyler değildi. Oysa etrafını kollar, dinler anlamaya çalışır, kendini uğrun uğrun saklardı. Duran onun gibi değildi. Düşündüğünü kolay açar, uzun süre taşımaz, çabuk kurtulurdu. Duran'ın baktığı yerden hayat daha az karmaşıktı. Duran yerinden kıpırdamayan Alpdoğan'a söylenerek ağılın kapısını açmış, hayvanları sürmeye başlamıştı,

–Mübarek kız gibi de nazlısın, diye söylendi.

Hayvanlar yolu biliyordu. Birer ikişer ağıldan çıkıp yokuş aşağı inmeye başladılar. Alpdoğan'ın bıraktığı Kiçgin kaşla göz arası bir tos da Duran'a vurdu. Duran sendeledi, Alpdoğan gayri ihtiyari güldü:

–Ne oldu beyim, avuç kadar davar salladı seni.

Alpdoğan'ın gülümsemesine sevinen Duran da gülüyordu.

–Yandıgım, bu bacaksız gerçekten çetinmiş.

Kiçgin'in yeni toslarına karşı temkinli ağıldan çıktılar. Davar denizinin ortasında kalmış kırmızı yanaklı kavruk çoban, öteden Alpdoğan'a seslendi:

–Alpdoğan kardeş bu senin bodur koç, günde on kere tos vuruyor. Yakında kesip evire çevire kavuracağım.

–Sakın ha. İstersen eskisi gibi onu katmayalım sürüye. Ağılda kalsın.

Çoban eliyle olmaz işareti yaptı, gülerек:

–Olmaz, o olmayınca canım sıkılır benim, hiç değilse arada bir kat sürüye.

Sürünün Akça'dan çıkıp düze inmesini seyrettiler. Alpdoğan'ın yüzü gölgeliydi.

–Şimdi ne yapacağım, diye mırıldandı.

Duran duymuştu:

–Ne yapacaksın, Evrenos Gazi'ye gidip talimlere katılacağız.

Yerinden kıpırdamayan Alpdoğan'a göz ucuyla bakarak:

–Yandıgım, Kiçgin kadar hatırımız yok yanında. Onu görünce gü-lüverdiydin.

Duran'ın safiyane tespiti Alpdoğan'ı gülümsetti, arkadaşının koluna girdi. Hüseyinlerin evine gidip onu da çağırdılar. Hüseyin'le birlikte üç genç köyün aşağısındaki düze, talim yapılan meydana indiler. Ciddiyeti elden bırakmayan Evrenos Bey yeni katılanların selamını alıp “Bugün size atlardan bahsedeceğim.” diyerek dersi başlattı, fakat Duran'ın söyleyecekleri vardı her zaman olduğu gibi. Bilmiş bir eda ile,

–İslâm’dan önce atı olmayan veya alamayan birinin atı çalmasına bile göz yumulurmuş, dedi.

En huysuzundan seçilmiş üç atın yelesini sırayla okşarken,
–Türk atsız; kuş kanatsız, diye sözü toparladı Evrenos Bey.

Bir an önce başlamak istediği belliydi. Atlardan birinin sırtına bir sıçrayışta bindi. At üstünde yapmaları gereken bazı hareketleri gösterdi. Atın yan tarafına saklanıp hasmını yanıltmayı, eversiz ata binmeyi, iki eli serbest bırakarak at üstünde oturmanın püf noktasını defalarca anlattı. Sıra öğrenilenleri uygulamaya gelince Duran iki kere attan düştü. Alpdoğan, oldukça maharetliydi. At üstünde gayet rahat hareket ediyor, attığını vuruyordu. Çoktandır çalıştığı talimlerde Hüseyin de çok başarılıydı.

Onca maharetine rağmen Evrenos’un Alpdoğan’a alâkasızlığı gözden kaçmadı. Hâlbuki Hüseyin’i övmüş, Duran’ı bile methetmişti.

Talimden sonra delikanlılar gruptan ayrılıp Aktepe’deki çınara kadar yarıştılar. Birinci gelen Alpdoğan tepeye ulaşınca çınara sırtını verip oturdu. Onbaşının soğukluğunun sebebini düşünüyordu. Bu yüzden yanı başına gelip üstüne atlayan Hüseyin’i fark edemedi. Hazırlıksız yakalanmıştı, fakat çabuk toparlandı. Güreşmeye başladılar. Duran sırtını ağaca verip arkadaşlarını seyre koyuldu. Uzun uğraşlardan sonra Hüseyin yenildi. Nefes nefese kalınca çınara yaslanıp dinlenmeye başladılar:

–Daha bugün Kiçgin yıktı onu, tüh sana Hüseyin.

–Kolaysa sen gel.

Alpdoğan’ın aklı başka yerdeydi:

–Urum dilini öğrensem.

–Sonra?

–Kılık değiştirip giderdim en yakın tekfuruluğa.

–Evrenos’tan kötüye yiyeceksin sonunda, dedi Hüseyin.

–Onbaşı beni istemez duruyor.

Duran heyecanlandı:

–Bana bak, Akça’da Urum dilini bilenler var, unuttun mu?

İslâmiyet’le şereflenmiş ihtiyar bir Rum vardı köyde. Az konuşan, çok dinleyen Çağrı Koca.

–Çağrı Koca mı?

Ay yüzlü ümitlendi. Dil öğrenirse iz sürmesi kolay olacaktı. Akıncı olabilmesi için zaten dil öğrenmesi gerekiyordu. Hasmına hemen ulaşma arzusu yüzünden doğru dürüst uyuyamaz olmuştu. İntikamını alınca rahatlayacağı fikrini kafasından atamıyordu. Anasının, ablalarının ak yüzlerini kızıla boyayan, gözünün ferini söndürenlerle hesaplaşmazsa içindeki yangın sönmeyecekti sanki.

Hüseyin diklendi:

–Nasil kırkımız karışmış, göbeğimiz bir kesilmişse bu işte de beraberiz.

Duran coşkuyla destekledi:

–Yandığım, evet beraberiz!

Arkadaşlarının sıcaklığı, samimiyeti Alpdoğan'ı bir yere kadar teskin edebiliyor, baba evinde kapıyı açacak kimsesi olmadığını düşününce göğsüne bir ateş düşüyordu. Alpdoğan'ın durgunluğu diğerlerine de yansdı. Sonbaharın solduran buselerine maruz kalmış bayırlara uzandı bakışları, üstlerinden göçmen kuşlar geçiyordu. Tepeleri süpürüp gelen rüzgârla hışırdayan ulu çınarın çocuklarıydılar. Aynı rüzgâr uzun saçlarından tutup usulca çekti. Çınar ile rüzgârın muhabbeti Alpdoğan'ı bu sefer rahatlatmadı. Uzun süren suskunluğun ardından Alpdoğan:

–Çağrı Koca'ya gidelim, dedi.

Duran endişeli:

–Oraya da gidelim, buraya da, lakin önce eve gidelim. Anamın akli bizdedir.

Duran'ın endişeli hâli hoşlarına gitti, kendilerini tutamayıp gülüştüler. Hüseyin:

–Ayşe Ana'yı akıncı alsalar ya, dedi.

Duran gururla:

–Mübarek anam genç kızken bir kâfiri tek başına haklamış.

–Sahi mi?

–He ya! Göç yolundalarmış. Bunları az gören haydutlar akıllarınca soymaya kalkmış. Ayşe anam ve diğer hatunlar erkeklerle beraber karşı koymuş. Pabucun pahalı olduğunu gören haydutlar ardına bakmadan kaçmış.

Ayşe Ana'yı elde kılıç hayal ettiler. Gülüşleri, yükselip çınarın dallarına kondu.

URUMLAR

Akşam yemeğinden sonra Süleyman Gazi gençleri karşısına aldı. Kilim desenli minderlerin üstüne karşılıklı diz kırıp oturdular. Derin bakışları Alpdoğan ve Duran arasında gidip geldi:

–Gündüz ne yaptınız anlatın bakalım?

Duran her zaman yaptıkları birkaç şeyi saydı. Gençlerin konuşmaya hevesli olmadığını gören Süleyman Ahi,

–Yakında Orhaneli’ne gideceğim, dedi.

Bizimkilerin gözleri parladı, birbirlerine bakıp kıpırdandılar.

Gençlerin dikkatini çekmeyi başaran Süleyman Gazi,

–Ne getireyim size, diye sordu.

Alpdoğan, kendini zorlayarak,

–Ben de gelsem, dedi.

–Olur, olmasına da neden gelmek istiyorsun?

Alpdoğan:

–Kılıç, bozdoğan ve daha başka şeyler alayım diyorum, diye cevap verdi.

–Akın için, diye atıldı Duran.

Kılçıksız bir sesle Süleyman Ahi:

–Niyet hayır olursa akıbet hayır olur.

–Ben de geleyim mi, diyen Duran’la göz göze geldi.

Ahi Süleyman’ın bakışları hayır mânâsına geliyordu. Kalktı, duvara tutturulmuş tahta bir rafta dizili el yazması kalın kitaplar arasından birini çekip çıkardı. İncitmekten korkarcasına eline aldı. Yerine dönüp oturdu, kaldığı yeri buldu, okumaya başlayınca gençler oturuşlarını değiştiren dinlemeye durdular.

“Hz. Ali (r.a.) namlı yiğitler yiğidi bir muharebede düşmanla kılıç kılıca gelmiş. Şeytanın korkudan ödünü koparan koca yiğit düşmanı sıkıştırılmış tam işini bitirecekmiş ki kâfir, okkalı bir tükürük fırlatmış hazrete.”

Süleyman Gazi'yi dinlemek dinlenmek; dillenmek demektir. Yürek dile gelir ve Hakkı fısıldar benliğe; iblisin zehirli üfürmelerine karşı diltici nefesini yayardı. Oysa Alpdoğan kendine düşen payı almadan dinliyordu! Unutma sisinde kaybettiği o şey göğsünü daralttı. "Niye öldürmemiş?" diye heyecanla soran Duran'a döndü bakışlar. Duran çocukluğundan bu yana her dinleğinde aynı soruyu sorar cevabı ilk kez duyuyormuş gibi hayrette kalırdı.

"Hz. Ali nam yiğitler yiğidi, yüzüne tüküren kefereyi öldürmemiş çünkü öfkesini cihadına perde yapmaktan çekinmiş, kılıcını kınına sokmuş, geri çekilmiş. Şaşkın kâfir Hz. Ali'yi vazgeçiren sebebi öğrenince insafa gelmiş, böylesi de varmış diye seve seve Müslüman olmuş. İşte böyle ey okuyucu! Kılıcı kaldırmak bir marifet ise indirmek iki marifettir. Yeri gelir vazgeçmek gerekir." dedi, kitabı kapattı Süleyman Ahi.

Birden dış kapı aceleyle vurulmaya başlayınca Duran yerinden sıçradı. Birbirlerinin bakışlarına endişe taşıdılar. İyi haber olmadığı belliydi. Duran fırlayıp kapıyı açtı. Kötü haberle birlikte gelmiş soğuk rüzgâr Duran'ı geçip içeri doldu. Sarığı yana kaymış, koşmaktan nefesi tıkanmış bir köylü görüldü:

-Urumlar! Çok kalabalıklarmış.

Köylü düşmek üzere olan sarığını tutarak selam verip koşarak çıktı. Ahi Süleyman kalktı, birkaç saniye düşündükten sonra, odanın dip tarafına yürüdü. Üstündeki yatak yorganı indirdiği ağaç işlemeli sandıktan kılıç, kalkan çıkardı. Odanın ortasında ayakta bekleyen delikanlılara dirayetli bir sesle:

-Çocuk çocuğu obadan çıkarıp en yakın beldeye götüreceksiniz. Ben Evrenos Bey'in yanına gidiyorum.

Alpdoğan ile Duran şaşkınlıklarını üstlerinden atamamışlardı. Duran babasının ardından bakarken,

-Anamı alıp biz de çıkalım hadi, dedi.

Yatmaya hazırlanan Ayşe Ana, yeni durum karşısında panik belirtisi göstermedi. Vakit kaybetmeden hazırladığı bir çıkınla, baba yadigarı kılıcını aldı. Dudakları kıpır kıpır, dua okuyordu. Evden çıktılar. Dik sokağın başına gelince Ayşe Ana duasını aralayıp delikanlılara talimat verdi:

-Ayrılalım, sen şu taraftan, ben buradan, sen de arka yamaçtan evleri dolaşıp köyün kible çıkışında birleşelim.

-İnşallah, dediler.

Felaketler bu oba halkı için sıradan hâle gelmişti. Uç beyliğin uçlarında düzen kuranlar, baskınlara, uykusuz gecelere, ani yolculuklara alışkındı. Rahat ve huzurlarının kaynağı çok güvenli topraklarda oluşlarından değildi ki! İnançlarının gereği tevekkülleriyle her yer aynıydı onlara. Bilmedikleri bir düzenin içinde değildiler. Yaban ellere, şehit olmayı, şehit vermeyi göze alarak gelmişlerdi. O'nun adını, gidebilecekleri son noktaya kadar götürmek, görgü, görenek, ahlâk ve kuraldı hayatlarında. Böyle görmüş, böyle bilmiş, böyle sevmişlerdi. Öyle sevmişlerdi ki Rablerini, yer yurt tanımadan daha ileri, daha ileri, fethe koşuyorlardı. Şuraya köy olun denince köy olmuşlardı. Densedydi ki kor olun, hemen tutuşup yanacaklardı. Türk boyları, bu ülküyle kenetlenip üç kıtayı atlarının ayağı altına alıncaya kadar durmayacak, ülkü pörsüyüp fetihler tökezleyince duraklama ve çürüyüş başlayacaktı.

Serin bir sonbahar gecesiydi. Ay, tepelerin üstünde bulut tülünün ardında hafif puslu parlıyor, karanlığın içinde kıpırdanan gölgeleri saklıyordu. Cümle mahlûkat susmuş, tabiattan çıt çıkmıyordu. Atların burundan çıkan nefeslerden ve nal tıkırtılarından başka ses yok gibiydi.

Duran kendine düşen mahalde evleri gezdi, kadınları, çocukları derleyip toparlayıp kible tarafındaki çıkışa yöneltti. Bu çıkış, kadın ve çocukların toplanma noktası olarak herkes tarafından biliniyordu zaten. Çıkıştaki küçük meydan eteklerine yapışmış titrek çocukları avutmaya çalışan kadınlarla dolmuştu. Hafif bir uğultu yükseliyordu kalabalıktan. Aysel Ana, kadınların arasında geziniyor, çocukların başlarını okşuyordu. Gitmek istemeyip kocalarıyla savaşmak isteyen kadınların itirazını Aysel Ana susturdu. Giderlerse kocalarının daha rahat savunma yapacağını anlattı. Hemen yola koyulmalıydılar.

Köy meydanında ise erkekler toplanıyordu. Eli kılıç tutan adamlar, baba, koca değil şimdiden sonra askerdi. Evrenos'un yanına koşuyorlardı. Evrenos Bey ve diğer birkaç gazi şu an köydeki en yetkili kişilerdi. Yetkiden de öte çekim gücünü oluşturan, er meydanındaki maharetleriydi. Gazi demek Allah'ın dostu demektir. Allah'ın dostunun dostu olmayı kim istemezdi?

Alpdoğan evleri gezerken Acun Efendi'nin kapısını onca vurmasına rağmen ses alamayınca gittiklerini düşünmüştü. Oysa zeminden yeraltına açılan bir dehlize inen iki kişi vardı evde. Değerli eşyalarını topladıkları çuvalla sessizce tünele inivermişlerdi. Bizanslı köylülerden kalma bu tüneli evi yaparken fark etmiş ve girişine tahta bir kapak koyup üstünü kilimlerle örterek daha sonra kullanabileceklerini düşünmüşlerdi.

Tünelin diğer ucu ya da uçları nereye kadar gidiyor bilmiyorlardı, merak edip bakmamışlardı. Birkaç günlük gaile için evden uzaklaşıp malı mülkü sahipsiz bırakmaya değmeyeceğine karar vermişti Acun Efendi. Evinin altındaki tünel saklanmak için biçilmiş kaftandı. Şimdilik tünele inecekler birkaç gün sonra tehlike geçince evlerine çıkıvereceklerdi. Alpdoğan yukarıda kapıyı vururken o, karısıyla birlikte tünelde ilerliyordu. Lakin karanlık ve soğuktan toprağın altı. Daha ürpertici olanı bütün dünyanın geride kalmasıydı. Bir anda içlerine düşen kaygı tohumu hızla büyümeye başladı. Birkaç saat geçmeden sıkıntıya battılar. Acun “Herkeslerden ayrıldık.” diye düşünürken yutkunduydu. Sanki iyi mi olmuştu? Dindaşlarını geride bırakıp sağ olmaksızın herkesle beraber ölmek daha iyi değil miydi? Boynundaki altınları şingirdayan Eğri Emine korkudan titriyor, kadınlarla gitmesine müsaade etmeyen kocasına söylenip duruyordu. Acun Efendi sessizdi. Düşmandan kaçışın bu kadar ağrısına gideceğini hiç hesaba katmamıştı. Erkekliğini de kendisiyle beraber yerin dibine gömmüştü sanki. Kılıcını alıp Gazilerin yanına koşmamakta haklı olduğunu sürekli tekrarlıyor, içini ekşiten sıkıntıyı bastırmaya çalışıyor “Akıncı değilim ki” diye mırıldanıp duruyordu. Eğri Emine’nin çılgılığıyla sıçrayınca kendine gelir gibi oldu. Eğri Emine çırpınıyor, bağırıyor, ellerinde kollarında yürüyen küçük sürüngenleri üstünden atmaya çalışıyordu. Kendilerine oturacak yer hazırlarken Acun Efendi çoktan pişmanlık dikenlerine oturmuş acıyı ciğerinde hissetmişti.

Diğer tarafta Alpdoğan ve Duran’ın rehberliğinde kadın ve çocuklardan oluşan kafilenin istikameti belliydi. İç taraflara, güvenli bölgeye gideceklerdi. Herkes tamam olunca atlara binildi. Gecenin sessizliğini bozmadan ilerlediler. Gece yolculuğu konusunda tecrübeli atları sayesinde önlerini doğru dürüst görmeden de ilerleyebiliyorlardı. Duran’la Alpdoğan kafilenin arkasındaydılar. Alpdoğan sızlandı:

–Kafilede bizden başka genç yok, niye bizi yolluyorlar?

–Babamı duydun.

–Kırsakal Koca bile kaldı.

–Kırsakal Koca’nın nerede kaldığını Allah bilir. Gazilerden ayrıldığı görülmüş mü?

–Ben dönsem.

–Mübarek! Bunca çoluk çocuk bize emanet...

Ay yüzlü başını öne eğdi. Tam da fırsat ayağına gelmişti. Ana babasını katleden Simeon obaya ayağıyla gelecekti belki de. İntikam ateşi parladı içinde, alevler yüreğini sardı, yaktıkça yaktı. Alpdoğan, son bir ümitle:

–Ayşe Ana’yla ikiniz götürseniz?

–Anam duymasın.

Sustular. Biraz önlerindeki atta, İmam Gündüzalp’in hanımı kızlarını önüne oturtmuş, konuşarak ilerliyorlardı. Çoktandır hasta olan kadın yeni iyileşmiş olmasına rağmen ara sıra öksürük krizine tutuluyordu. Kızlardan küçüğü öksürüklü bir sesle,

–Ana niye şimdi gidiyoruz? Sabah gitseydik ya, diye şikayetçi oldu.

Uykusu bölünmüş, üşümüş kızı anası başından öperek teselli etti.

–Düşman gelirmiş.

–Düşman ne demek ana, dedi büyüğü.

–Canımıza kasteden, kâfir demek kızım.

–Niye bizi sevmiyorlar, dedi ufağı. Dört, beş yaşlarındaydı.

Annesi kızının saçını okşadı:

–Bizim burada kalmamızı istemiyorlar.

–Kalmayalım o zaman, onların olmadığı yere gidelim, dedi büyüğü, o altı yaşındaydı.

–Olmaz.

–Niye olmaz?

Ana ikna edici bir ses tonuyla konuşuyordu:

–Bunlar Allah’ı bilmiyorlar, o yüzden mutlu değiller. Bizim anlatmamız lazım.

–Babam söyleyip gelse?

Ana sabırla,

–Size öğrettiğim duaları okuyun da babanız söyleyip gelsin, dedi.

Duran ve Alpdoğan konuşulanları dinliyorlardı. Alpdoğan atını küçük kızların yanına sürdü. Sesine neşe katarak:

–Size masal anlatayım mı, diye sordu.

Ağabeylerinin arkadaşını tanıyorlardı. İki birden:

–Anlat, diye cıvıdadılar.

–Dinleyin o zaman.

Anacığından dinlediği “Su” masalını anlatmaya başladı. Diğerlerinden de masala kulak veren oldu. Soğuk ve karanlık gecenin ortasında ilerlerken yuvasını geride bırakanların zihinlerini meşgul etmeye ihtiyaçları vardı. Ay bulutlardan kurtulunca ortalık biraz daha seçildi. Masal, masal içine girdi...

BENİ YEMEYİN SİZE YALVARIYORUM!

Diğer yanda, Akça meydanında toplanan erkekler hızla köyden çıkıp düzü geçtiler. Düşmanın yoluna çıkılacak, baskına meydan verilmecekti. Baskın istihbaratı akıncı ulaklarından gelmiş, dakikalar içinde Akça boşaltılmıştı. Bu arada en yakın akıncı birliğine çoktan haber uçurulmuş, Turgut Bey'den yardım istenmişti. Yardım gelene kadar direnilecek, saldırı püskürtülecekti.

Seksenden fazla gazi, obanın aşağısında, düzün batı tarafındaki tepede önceden belirlenmiş kayaların tümseklerin ardına pusuya yattılar. Atlar geriye, piyade gaziler muhtelif yerlere gizlenmişlerdi. Kendilerinden sayıca kat kat fazla düşmanı pusu ile karşılayacaklardı. Evrenos'un talimatlarına harfiyen riayet ediliyordu. Kırsakal Koca sus pus olmuş, donmuş gibi Süleyman Ahi'nin yanında duruyor, sadece dudakları kıpırdıyordu. Daha geride duran Uzun Rifat, Süleyman Gazi tarafından kovulup geri gönderilmediğine şükürler ediyor, gözüne de görünmemeye çalışıyordu. Utancı boyunu aşıyordu, fakat düşmandan kaçacak değildi. Kılıcını bileğine bağlamış, abdest alıp şehadete hazırlanmıştı.

Düşmanın öncü birlikleri az sonra görüldü. Zırhların ağırlığından kıpırdayamaz hâldeki demir askerler, ummadıkları anda karanlıktan dökülmeye başlayan ok yağmuruyla sersemlediler. Her yandan yükselen oklar altında kısa bir dağılma yaşadılar. Komutanlarının emriyle atlardan inip kalkanlara sindiler. Düşmanın ne yanda ve ne kadar olduğunu görememek dizlerinin titremesine yetip artmıştı. Türkler hakkında duydukları tüyler ürperten hikâyeler yüzünden "bö" desen kaçacak hâldeki askerler yaya ilerlemeye başladılar. Sayıları iki yüzden fazlaydı. Komutanları birliğini üç kola ayırdı. Tepeyi aşınca Akça'ya giden düzlüğe çıkacaklar, işleri kolaylaşacaktı.

Akçalı gaziler karanlığa sinerek az olduklarının anlaşılmasına imkân bırakmamışlardı. Onarlı gruplara ayrılmış düşmanlarına kalabalık görünmek istiyorlardı. Evrenos Bey haykırdı:

—Obayı geçmelerine müsaade etmeyiz!

Obadan kastı ev bark değildi. Fetih yürüyüşünde geri adım atmaktansa öleceklerdi. Horasan erenlerinden birinin söylediği gibi: “İyiler iyiliği korumazsa kötüdürler.”

Tekfurun demir yığını askerleri işaret edilen yönde ilerleyip tepeyi aştılar. Düze inince tam hedef olmalarına gecenin mani olacağını zannetmekle hata etmişlerdi. Daha önce duymadıkları bir kuş öttü. Artan tedirginlikleriyle komutanlarının emrini dinlemeyip birbirlerine sıkışınca kolay av oldular. İman sahipleri ise şehadet getirip hamlelerini yaptılar. Ötelere sadakatten aldıklarına emin oldukları hudutsuz cesaretle düşman üstüne indiler.

Karanlık ve uzun gece bitti, Akça’yı bıraktığı yerde bulan yeni gün, cesetlerin ve şehitlerin üstüne doğdu. Hafif bir rüzgâr parçalanmış sancakları okşuyor; metal silahlar, zırhlar ve kanlar sıyrıldıkları savaşın ardından sakinlik denizinde seyrediyorlardı. Yarıya yakını kırılan teneke askerlerin kalan kısmı geri çekilmiş, Akça’yı perdeleyen tepelerin ardına otağ kurmuşlardı. Gazilerden yirmiye yakın şehit bir o kadar da yaralı vardı. Ahi Süleyman dört yerinden yaralanmış, Evrenos Bey’in yüzü gözü kan içinde kalmış, İmam Gündüzalp’in bir elinden iki parmak kopmuştu. Kırsakal Koca ise çarpışmanın tam ortasına girdiği hâlde bir çizizi dahi yoktu. Şehitlerin başına teker teker varıyor, kulaklarına bir şeyler fısıldıyor, saçlarını okşuyordu. Emaneti sahibine teslim edenleri kendince uğurluyordu.

İş nihayete ermemişti. Evrenos Bey yaralı düşman askerlerinden birini çağırtdı. Geriden gelen var mı, varsa sayıları ve niyetleri nedir öğrenmeliydi. Evrenos Bey’in karşısına getirilen yaralı demir asker korku ile başını sağa sola sallıyor, gözyaşları içinde umutsuzca yalvarıyordu. “Beni yemeyin size yalvarıyorum.” diyordu. Evrenos Bey ve yanındakiler daha önce bu tür söylentiler duymuş olsalar da gülmekten kendilerini alamadılar. Gazilerden biri Rumca,

–Seni yiyebilmemiz için önce ırmak dolusu suda yıkamamız lazım, dedi.

Askerin paniği had safhadaydı:

–Yıkamak mı? Ölmeden önce bu büyük günaha dayanmam, diye inledi. Kan çanağı gözlerinden tıpır tıpır yaşlar iniyordu.

Gülme krizine tutulmuş birkaç gazi, Evrenos Bey’in bakışlarıyla suspus oldu. Evrenos Bey de pek çok akıncı gibi Bizans dilini gayet düzgün konuşuyordu. Demir askere kimsenin onu yemeyeceğini, insan eti yemediklerini, gazilerden zarar görmeyeceğini anlattı. Biraz rahatlayan

demir asker daha Evrenos Bey sormadan geriden gelen birliğin sayısını ve niyetini sayıp döktü. Kanlı zırhının altındaki yaradan daha öldürücü sandığı Türklere yaranmaya çalışan sarışın asker, geriden beş yüz kişi daha geldiğini, niyetlerinin önlerine çıkan köyleri yakıp yıkmak olduğunu söyledi. Evrenos Bey Rum askerinin yarasına bakılıp bakılmadığını öğrendi. Bakılmıştı. Gerekli bilgiyi veren askere “Serbest” olduğunu söylediler. Demir asker, sırtından yiyeceğini sandığı okların endişesiyle altına kaçırdığını tepeyi aşınca fark etti.

Gaziler, dört yana dağılan gözcülerin rahatlığında sabah namazını kılıp şehitleri gömdükten sonra, istişare ettiler. Başa çıkmaları mümkün görünmeyen bir ordunun önünden geri çekilip bekleseler miydi? Kimse çekilelim demedi. Yardım gelse de gelmeseyse de buldukları yerden kıpırdamama kararı alındı. Tedbir istişaresi birkaç saat sürdü. Yapmaya devam etmeleri gereken şey, çok kişi imiş gibi görünüp en azından düşmanı oyalamaktı.

Gün akşama kavuşmadan yardıma gelen gaziler toz bulutundan sıyrılıp göründüler. Turgut Bey ve peşindekiler rüzgârla yarışarak geldiler. Aydınlık simalarıyla selam verip selam aldılar. Selamın sırrına eren herkes gibi selamete erdiler. Komutayı devralırken istişarelerin neticesini de aldı Turgut Bey. İstişare edenlerin gerçek mânâda kaybetmeyeceğini biliyordu.

Diğer yanda Bizans Garnizonundan yola çıkan beş yüz kişi daha demir askerlerin safında yer tuttu. Gece saldırmanın zararını gören Bizanslılar ertesi güne saldırı planlarken sayıca az gaziler karanlığı tercih ettiler. Bir sürü ateş yakarak pek kalabalık izlenimi vermeleri demir askerlerin moralini daha baştan eritti. Gaziler tam daire vurkaç yaparak düşmanı yıpratmak için harekete geçtiler. Ertesi sabaha kadar süren vurkaçlar sonunda demir askerlerin ölüleri ve korkuları had safhaya ulaştı.

Ertesi sabah, papazlar tarafından şeytana benzetilen Türkleri yakından görmenin heyecanına gark olmuş demir şövalyeler ile fatih yürekliler yeniden kılıç kılıca çarpıştılar. Akça'nın civarından kılıç şakırtıları, at kişnemeleri yükseldi göğe. “Ölümden alacağın yoksa kaç!” diye bağırarak gezen Kırsakal Koca silahsız olduğu hâlde demir askerler önünden kaçtılar.

Öğleden sonra taraflar yeniden çekildi. Meydanı dolduran ölülerin tepesinde dönmeye başlayan kuşlar Turgut Bey'in dikkatinden kaçmadı. Karşı taraftan gelmeyen talebi teklif olarak sundu. Ölülerini toplayıp gömmeleri konusunda serbest olduklarını iki ulakla Rumlara bildirdi. Fakat karşı taraftan akbabaları üzecek bir cevap gelmedi. Turgut Bey'in görevlendirdiği bir düzine gazi savaş alanında gezip

yaralı aradılar. Rastladıkları Rum yaralıları da toparlayıp ayrı bir çadıra yerleştirdiler. Şehitler kılınan namazların ardından Aktepe'nin eteğine gömüldü.

Kan emici vampirler gibi tasvir edilen Türklere gördükleri muamele Bizans askerlerini çok şaşırttı. Müslüman ile temasın ışıkla temas gibi olduğunu söyleyecekti sonradan din değiştirenler. Duyduklarıyla gördükleri arasında sıkışan yaralı şövalyelerden pek çoğu çok geçmeden ihtida edecekti.

Turgut Bey ve diğer komutanlar toplanıp tekrar istişare ettiler. Düşmanın "aman" dileyişine kadar dönmemeye karar verdiler. Sayı olarak hâlâ üstünlüğünü koruyan düşmana karşı, taze destek isteme konusunda farklı görüşler vardı.

Yüzünün bir yanında hilal şeklinde yara izi taşıyan Turgut Bey:

–Kılıçlarınız vesiledir, yazılan gelir başa, dedi son söz olarak.

Çadırlarına dağıldılar. Gaziler biliyordu ki savaş ve barış insanın içinde ve dışında kıyamete kadar sürecekti. Bütün tarihi vesikaların ispat ettiği gibi, uç beyliğin sınırlarına yerleşenler vaziyeti bilerek gelmişlerdi. Mücahitler, bilerek isteyerek ve dahi severek kılıç üstünde yatıp kalkıyorlardı. Din duygusunun, iman güzelliğinin hakikatine erdikleri için dünya ile tanışma arzusundaydılar. Âşık oldukları Gül'ün (s.a.s.) güzelliğini herkes görmeli ve dünya bir aşk ummanına dönmeliydi. Maksud savaş değil savunmaydı hâliyle. Yamaçlarda yeni gün ağarırken onlar sabah namazıyla aydınlanmayı dilediler. İnsan olmanın encamına düşmüş yüreklere sekine indi, yüzler daha bir parladı, semaya açılmış avuçlara nurlar yağdı. Ardından kahvaltıya oturuldu, herkes dağarcığında ne varsa ortaya koydu, birlikte yediler.

Az sonra Türk gözcüler beyaz bayraklı birinin yaklaştığını bildirdiler. Gelen bir demir askerdi. Elçi olduğunu belli eden alameti göstermek için canını dişine takmıştı. Belli bir mesafeye gelince durdu, dilini anlayan kimse bulamayacağını zannederek seslendi.

–Rumca bilen var mı?

Turgut Bey pervasız öne çıktı:

–Yaklaş.

Demir asker ürkekçe attığı birkaç adımı yeterli bularak durdu, sesini gürleştirecek,

–Hemen buraları boşaltırsanız canınız bağışlanacaktır, dedi.

Turgut Bey Rum elçiye yaklaşırken duyduğunun değil söyleyeceğinin hesabındaydı. Güven veren bakışlarındaki teslimiyet, asırları teslim alanlarınkidi:

–Siz de hemen giderseniz canınız bağışlanacaktır.

Demir asker, Turgut Bey’in bakışlarından cesaret almış gibi:

–Burası bizim toprağımız, dedi.

–Âdem babandan mı kaldı?

Evrenos ve diğer akıncılar bıyık altından güldüler. Demir asker ne diyeceğini düşündü. Bu Türk’e ne demeliydi? Oyunu bozup kavgaya tuşaacak çocuk küskünlüğünde,

–Siz putperestsiniz, dedi.

–Buna sen mi karar verdin, diye gürlledi Turgut.

Demir asker su yüzü görmemiş saçlarını düzelitti.

–Elbette.

Kimi kandırıyordu? Dininden nefret eden kendiydi. Daha geçen hafta kiliseye lanet okumamış mıydı? Papazların başı ağrıyan annesinin kafa derisini yüzdürüp tuzladıklarına, zavallı kadının acı içinde ölümüne şahitlik etmemiş miydi? Güya kadıncağızın içine kötü ruhlar girmiş, çıkarılmadan da iyileşemezmiş. Daha geçen hafta lanet etmişti hayata ve ülkesine.

Serin rüzgâr sessizliğin içinden geçip esti. Demir asker vazifesi bittiği hâlde ne geri ne ileri gidebiliyordu. Turgut Bey babacan tebessümüyle,

–İstersen akşama kadar bakışalım, dedi.

Asker şaşkın sağına soluna bakındı sonra döndü gitti. Nedense Müslümanların yanından ayrılması gelmemişti. Turgut Bey’in bakışları yüreğini eritmişti sanki. Giderken kalbinde başlayan yumuşamayı da götürdü. Türkler hiç de anlatıldığı gibi “insan yiyen azgın putperestlere” benzemiyorlardı.

Az sonra birden saldırı emri veren borazanlar çalındı. Turgut Bey, akıncılara, ahilere, gazilere, alperenlere döndü. Bakışlarında bütün gaza yoldaşlarını kucaklayan bir şefkat, şehadete çakılmış bir selam, gün ışığına buğulu bir veda vardı. Yamaçlara dökülen güneş ışığını bir daha göremeyecek olması da dert miydi? Ebedi güneş doğmaya başlamıştı ufkuna çoktan! Ölümsüz dostlar ülkesine hasreti dinecekti sonunda! Bir kelime döküldü dudaklarından. Bir kelime uçurdu semaya. Binlerce melek kanat çırptı üstlerinde, binlerce melek kondu yanlarına.

–Ya Allah!

HERKESİN ZEHİRİ KENDİNE AKAR

Alpdoğan ve Duran'ın eşlik ettiği kabile sabaha karşı ileri karakollardan birine yanaştı. Uyumaları gereken saatleri at sırtında geçiren çocuklar huysuz, kadınlar suskun, ihtiyarlar ise durgundu. Sabah namazı için bir su kenarında mola verdiklerinde yolun çoğunu tüketmişlerdi. Serin suyla abdest aldılar. Abdestle Allah'a tevekkül kanatlarına güç geldi, yolculukları biraz daha sevimli bir hâl aldı nazarlarında. İhtiyarlar, çocuklar ve kadınlar çimenlere saf oldular. Duran'ın imamlığında namaz kılındı, dua edildi. Herkes çıkınındaki yiyeceklerden atıştırdıktan sonra toparlanıp atlara binildi.

Yolculuk boyunca ve daha sonra kimseden tek bir şikâyet cümlesi çıkmamıştı. Yalnız vaziyeti kavrayamayan ufaklıklar, ısrarlı sorularla analarını bunaltıp arada huysuzluk ediyorlardı. Bir de ihtiyar olduklarını kabul etmeyip Akça'da kalmak isteyen aksakalların sohbetleri görülmeye değerdi. Hasan Koca yol boyunca Tuğrul Koca'yla didişmiş, hangisinin yaşı doksan beş hangisinininki doksan, bir türlü anlaşmamışlardı. En sonunda Alpdoğan yanlarına gelip,

–Aksakallar doksan yaş az mı? Evrenos Bey yetmiş yaşındaki gazileri bile istemedi, dedi.

Hasan Koca iç geçirdi:

–Gönlümüz kocamadı çok şükür. Sen beni Tuğrul Koca gibi bilme. Daha çok düşmanı haklarım alimallah!

Tuğrul Koca durur mu:

–Gel dönelim, marifetlerini Urum'a anlat.

Kaddi bükülmüş Aksakallar, bir zamanların gazileri, kadın ve çocuklarla geriye çekilmeyi kendilerine yediremiyorlardı.

Alpdoğan yumuşakça,

–Hürmetli Aksakallar, niyetler amellerden hayırlıdır demez misiniz hep, dedi.

Geçmiş günlerini her gün yeniden yaşayarak hayatın öz suyunu elde etmiş tecrübeli ihtiyarlarda konuşacak mevzu çoktu. Tuğrul Koca, yarım asır öncesinin savaşlarından anlatmaya başladı. Tabii eksikleri tamamlayan Hasan Koca'nın yardımıyla...

“Bir seferinde, koca dünyayı hasmına dar etmek isterken yenilen düşman ordusu dağılıp kaçarken prensleri nehre düşer. Yardım ehli olan Müslüman Türklerden biri prensi nehirden çekip çıkarır. Nehirden değil minnetinden boğulası gelen prens yüzüğünü çıkarıp isimsiz kurtarıcısına hediye eder. Eder lakin isimsiz Müslüman, parmağına altın takmayacağından yüzüğü atının eğerine sokar. Yüzük emir alır Hak'tan, eğerde durmaz; suyun kıyısına düşer. Ertesi gün prensin sevgilisi güzel kız sevgisinden aldığı cesaretle çarpışma meydanına, ırmak kıyısına yetişir. Hiç değilse sevdiğinin kokusunu alacaktır. Talihsiz güzel kız ırmak kıyısında yürürken yüzüğü bulur, tanır ve hasretle parmağına geçirir. Fakat yüzüne yayılan tebessüm az sonra solmaya başlar. Oracıkta ölür. Kızın hizmetkârları kızını her yerde arayıp sonunda ölüsünü bulurlar. Niye öldüğünü kimse anlamaz. Babasından çok korktukları kızın cesedini kaleye götürürler. Ölüm sebebini anlayana altın verilecektir. Prensın özel hizmetkârlarından biri kızın niye öldüğünü görür görmez anlar. Kızın parmağındaki yüzüğün taşını inceler. Taş yerinden oynamış, prensin yüzüğündeki zehir, yüzüğü takanı zehirlemeye ayarlanmıştı. Prensın oyununu anlayan yaşlı hizmetkâr ‘Herkesin zehri kendine akar.’ demekten kendini alamaz.”

Tuğrul Dede'nin hikâyeleri, şudur budur derken yolculuk bitti, Akça Köy kafilesi, öğleni geçerek şehre ulaştı. Şehrin kapısındaki nöbetçiler, kafileden haberdardı. Hemen, gelenleri içeri alıp şehir meydanına götürdüler. Dört bir yandan meydana toplanan şehir halkı sıcak bakışlı, güler yüzlüydü:

–Hoş geldiniz, tesellisi sunuldu garip yolculara.

Misafir almak için bekleyen ahali neredeyse yalvararak birer ikişer aileyi evlerine götürdü. Akçalılar hiç beklemeden başlarını sokacak birer çatı bulmuştu. Alpdoğan, Duran ve Ayşe Ana çekingen yolcularla yerli halkın kaynaşmasına yardım edip dönüş zamanını bildireceklerine dair teminat verip teskin etmeye çalıştılar. Bir saat içinde hemen hemen herkes gitmişti, Alpdoğan Duran'a eğildi:

–Şükür kimse açıkta kalmadı.

Yüzü gözü buruş buruş ihtiyar bir kadın, yanlarına sokuldu:

–Oğullar, ben yalnız yaşarım, fakirim lakin misafirim olursanız kalbime neşe, evime bereket dolar.

İhtiyarın tatlı bakışları hepsinin içini ısıtmıştı. Kalacakları evin bu kadının evi olması gerektiğinde fikir birliğindeydiler. Hemen ardından yanlarına gelip evine davet eden iyi giyimli bir adamın teklifini o yüzden geri çevirdiler.

Meydan neredeyse boşalmıştı. İmam Gündüzalp'in hanımı ve iki kızı da misafir gidince Alpdoğan,

–Biz de gidelim, hadi ana, dedi.

Zengin adamın davetini reddedip kendini seçen misafirlerine minnetle gülümseyen ihtiyar kadının peşi sıra yürüdüler. Ara sokaklardan, bahçeli evlerin önünden geçtiler. Güneş altın saçlarını toprağın müşfik bağrına dağıtmış, sevildiğini bilen güzel edasıyla rehavet salıncağında uyuyordu. Alpdoğan, bahçelerde kabaran güllerden çiçeklerden gözlerini alamadı. Bu mevsimde bu ne canlılıktı böyle? Çeyrek saatlik yürüyüşün ardından tek katlı toprak bir evin avlusuna girdiler. Minik bir kulübeyi gösteren ihtiyar kadın,

–Atları şuraya bağlayabilirsiniz,

Duran muhabbetle,

–Ana senin adın ne, diye sorunca kırışık yüzü nurla dolu ihtiyar,

–Halime Ana derler bana. Hadi geçin içeri, döşek sereyim tezden, dinlenin, dedi.

Ayşe Ana'nın durgunluğu sürüyordu:

–Döşeğe gerek yok.

Uyku kuşu kanatlanıp uçmuştu diyarlarından. Kocalarını, babalarını, kardeşlerini düşmanla kucak kucağa bırakan kafile halkı, uykuyu da aynı yerde bırakmıştı.

Halime Ana, Alpdoğan ile Duran'a evinin iki odasından birini verdi. Odada eşya olarak kırmızı yeşilli ince ot minderler ve içi saman dolu sırt yastıkları vardı. Duvar da ise içi boş kadife Mushaf kılıfı asılıydı. Bir de odunları hazırlanmış kenarları isli ocak, ocağın üst çıkıntısında çiraller... Yalnız kalan delikanlılar minderlere oturup sızlayan bacaklarını uzattılar. Alpdoğan Duran'a fısıldadı:

–Ben obaya döneceğim.

–Olur mu?

Olmaması için bir sebep yok gibiydi. Kafileyi sağ salim getirmişler, vazifelerini yapmışlardı. Birden açılan kapının gıcirtısıyla sıçradılar. Halime Ana başını aralıktan uzatıp sıcacık tebessümüyle,

–Turgut Bey gelmesinler diyor, dedi. Kapıyı kapatıp çekildi.

Delikanlılar şaşkınlıkla bakıştı. Alpdoğan, kaşlarını kaldırdı, inanmaz bir sesle

–Turgut Bey, bizim geleceğimizi nereden duymuş ki, dedi.

–Yer gök kulak kesilir demez mi her zaman babam.

Halime Ana'nın sözüne itibar etmesi gerektiğini düşününce mırılda-narak sızlandı Alpdoğan:

–Hüseyin de Akça'da kaldı.

Uzunlamasına yan yana dizilmiş tahtaların iki ayrı uçtan başka bir tahta ile enlemesine tutturulmasından oluşmuş kapı tıklatıldı. Ayşe Ana odaya girdi.

–Oğullar, hiç uykum yok, sizin var mı, diye sordu, minderin kıyısına ilişirken. Alpdoğan'ın söyleyip durduğunu Duran tekrarladı:

–Ana Hüseyin'i bizimle yollamadılar.

–Nasip.

Cevabı olmadığını bildiği hâlde Alpdoğan sordu:

–Ne kadar bekleriz?

–Belki yıllar, belki saatler boyunca!

Alpdoğan, kollarını göğsüne kavuşturup kara kaşlarını yıktı. Eli kolu bağlı beklemek ne zor şeydi. Parmağını kıpırdatamamak, inmeli âcizler gibi kilitlenip kalmak...

Duran Alpdoğan'ın mahzunlaştığını görünce gayrete geldi:

–Ana diyoruz ki biz obaya dönsek...

–Halime Ana söylenip duruyor. Rüyasında görmüş, “Turgut Bey gelmesinler dedi.” diyor. Az zaman geçsin, hele bir durun bakalım zaten yorgunsunuz.

Yorgundular gerçekten. Yorgun olduklarını yataklara uzanınca daha iyi anladılar. İnsan bedeni başına geleni inkâr etmiyordu.

Aradan iki gün geçti. İki gün boyunca Halime Ana'nın toprak evinde oturmuş, dinlenmiş; ev işlerine yardım etmişlerdi.

Üçüncü gün Alpdoğan'ın geri dönüp çarpışmaya katılma arzusu yeniden depreşti. Fakat bu arzusunu seslendiremedi. Öğlene doğru Duran'a sızlandı:

–Hadi çıkıp az dolaşalım.

Duran peşinden, kalktılar. Avludan geçip oymalı nakışlı tahta kapıdan sokağa çıktılar. Taş döşeli sokakta iki çocuk vardı. Oynayacakları oyunda hangisinin Rum olacağını tartışan sekiz yaşlarında iki oğlan bizimkileri görünce etraflarını sardı. İkisi de arkadaşının “Urum” olmayı kabul etmediğinden şikâyet etti. Ali ile Osman, Alpdoğan ile Duran’ın hakemliğini istiyorlardı. Duran gülümsedi:

–Alican, Urum ile gazi olmayın o zaman. İkiniz de gazi olun.

Nalınlarından biri ayağından fırlayıp çıkmış olan kumral oğlan iri gözlerle Duran’a kınar gibi baktı:

–Ne diyorsun, nasıl oynarız o zaman? Gazi gaziyle vuruşur mu?

Oyunlarını gayet ciddiye alıyordu çocuklar. Belki de büyüklerin küçüklerden tek farkı yaptıklarına artık oyun dememeleriydi. Alpdoğan başka çare bulamamış gibi kestirip attı:

–O zaman ikiniz de Urum olun.

Oğlanlar buna itiraz etmediler. En kabul ediliri bu gibi görünüyordu. Anlaşmazlık sona erince bizimkilere arkalarını dönüp tahta kılıçlarına davrandılar. Alpdoğan ile Duran, sokak boyunca yürümeye devam edip çocukların naralarını geride bıraktılar.

Yazdan kalma bir günde hiç tükenmeyen umutlar arasında yürüdüler. Evler; meyve ağaçları, çiçek tarhları, serin serviler ortasındaydı genelde. İnsanın barınağını tabiatın bir parçası hâline getirme arzusunun göstergesi gibiydi. Bitkiler ve hayvanlar arasına kurduğu kalesinde, insan tahtındaydı şehir sakinleri. Akça Köy’den senede bir iki defa gelirlerdi bu şehrin pazarına. Şehir, alındıktan sonra kurulan vakıf hastane, mescit, han, hamam, çeşmeleriyle mamur hâle getirilmişti. Çok sayıda arasta mevcuttu. Denizin yumuşattığı iklimi sebebiyle envai çeşit meyve sebze yetiştirirdi bahçelerde.

Ekim ayının sonlarıydı. Hafif serin rüzgâr tuttu perçemlerinden, Alpdoğan borkünü düzeltti. Yaklaşan kış aklına kimi kimsesi kalmadığı gerçeğini getirdi. Düşüncelerini seslendirdi:

–Gerçi Akça’ya dönmesem de olur ya.

Duran denilmek isteneni anlamış sitemli bir tavırla,

–Mübarek, bizi silip atıyorsun demek, diye çıkıştı.

–Öyle değil de...

–Ya ne? Biz kardeş değil miyiz?

Ay yüzü, başını öne eğdi. Ailesinin acısı bir yana, gazilerin de reddine uğraması içine dokunuyordu. Oysa hemen kabul görüp akına alınacağına nasıl da emindi. Evrenos Bey dâhil büyükler neden böyle soğuk davranıyorlardı? “Neden?” sorusu suya atılmış taş gibi, içini dalgalandırdı; dalgalar halka halka büyüdü.

Sokak arasından çıkınca genişleyen yolda önlerine geçen bir adam, düşüncelerini böldü. Konuşmasından ziyade suratından Rum olduğu hemen anlaşılıyordu adamın. Delikanlıları arıyormuş da sonunda bulunmuş gibiydi:

–Gençler, siz Akça’dan gelenlerden misiniz?

–Evet, ağabey.

–Adım Valens. Öğlen yemeğini bizde yer misiniz? Evimi şereflendirir misiniz?

Öylece karşılına çıkıveren adamın sıcak daveti ikisini de şaşırttı. Duran ve Alpdoğan kısa bir süre kararsızlık içinde bakiştılar. Gerçi öğlen yemeği yemek gibi bir âdetleri yoktu. Sabahın doyurucu kahvaltısının ardından akşama doğru yenen diğer öğün ile günde iki öğün yemek yiyorlardı ekser, Müslümanlar gibi. Lakin İslâmiyet’le kemale eren Türk göreneğinde, davete icabet insaniyetin gereği; “Hayır.” cevabını sadece nefsin arzularına karşı kullanmak erdem idi. Aynı anda olur dediler. Duran, arkadaşına fısıldadı:

–Bunca korunup kollanmaya rağmen, kendini kimsesiz sayıyorsan ayıp ediyorsun.

Duran haklıydı. O Merhameti Sonsuz, sayısız göz ve kulakla görüp gözetmeye devam ederken insanın “kimsesizlik” iddiası zulüm olurdu. Ve o zulmü insan kendine yapıyordu. Alpdoğan zulümden vazgeçti. Ümit çiçekleri tomurcuklandı bağında. Sevinç, kaynak suları gibi kaynadı. Çorak topraklarına hayat uğradı.

Çizmeleri ve cepkeni Türklerinkine benzeyen Valens’in peşi sıra yürüdüler. Orta boylu kızıl saçlı çilli bir adamdı Valens. Altmışına merdiven dayamış lakin dinç görünüşlüydü. Kemerli burnu şahsiyetinin güçlü olduğu intibai veriyordu. İki el bileğinde demir bileklikler vardı ve kendi halkı gibi etek giymek yerine deri bir pantolon giymeyi tercih etmişti. Büyük demir kapı önüne gelinceye kadar ani çıktıkları yolculuktan, savaştan ve olması gereken barıştan bahsettiler. Türkçeyi nasıl bu kadar düzgün konuştuğunu da açıkladı Valens. Müslümanlarla tanışınca bu iyi insanların dillerini öğrenmeye karar verişinden bahsetti. Müslüman

dostları vardı sürekli görüştüğü. Demir kapının üstünde asılı büyük çın-
gırağı çaldı, çok geçmeden bir hizmetkâr koşarak gelip efendisine kapıyı
açtı, Valens nezaketle misafirlerine yol gösterdi:

–Buyurun, buyurun.

Yüksek duvarlar arkasında muhteşem bir bahçe saklıydı. Güzel bit-
kilerle süslü bahçeden geçerlerken Alpdoğan daha önce görmediği bazı
ağaççıkları yakından inceledi. Parmaklarında kalan kokularını kokladı.
Valens, Alpdoğan’a ilgilendiği bitkiler hakkında bilgiler verdi ve bitki-
lerin çoğunun bakımını kendisinin yaptığını anlattı. Zorla ayrıldıkları
bahçenin ardından mermer merdivenlerden, mermer koridorlardan ge-
çirdiği delikanlıları geniş bir odaya aldı. Her yeri renkli mermer kaplı
ev pahalı halılar, kadife kaplı minderler, değerli madenlerden süs eş-
yalarıyla doluydu. Ev sahibi konuklarını buyur ederken çekingen bir
gülümsemeyle:

–Ben Müslüman değilim desem çekip gitmezsiniz değil mi, diye so-
runca Alpdoğan gülümsedi:

–Çekip gideceğimiz yere gelmeyiz.

–Hınzır eti yemediğinizi, şarap içmediğinizi bilerek sofraya hazırlattım içi-
niz rahat olsun. Aramızda kalsın, o hayvanın etini ben de sevmiyorum.

Duran aynı anda Alpdoğan’ın da zihninde beliren soruyu sordu:

–İyi de beyim, bizimle karşılaşacağımızı nereden bildiniz ki böyle sof-
ra hazırlattınız?

Valens gülümsedi.

–Akça civarında olanları duymayan yok. Bu sabah uyanınca dedim
ki gidip rastladığım ilk Akçalıyı yemeğe çağırayım.

Alpdoğan sorusunun vereceği rahatsızlıktan çekinerek sordu.

–Akçalıları tanıyor musunuz?

Valens’in bakışları değişti, gülümsemesine bir miktar hüznü karıştı:

–Aslında Akçalıları tanımıyorum. Çok yakın bir dostum vardı. Aynı
ikiniz gibiydik onunla. Sonra ailesinin baskısına rağmen Müslüman oldu
ve Akça tarafına göç etti. Hanidir ondan haber almadım. Şehre Akçalı-
ların geldiğini duyduğumda ilk aklıma gelen o dostumdum. Sevgili Hristo...
Akçalılardan onu tanıyan bilen vardır diye düşündüm.

Duran Hristo diye mırıldandı. Bu Hristo, Çağrı Koca olabilir miydi?
Alpdoğan sordu:

–Müslüman olup yalnız yaşayan bir Çağrı Dede var, o olmasın?

Valens heyecanlandı:

–Tahta eşyalar yapıyor mu?

–Yapmaz mı, hem de çok güzel yapıyor.

Valens ellerini birbirine çarpıp ayağa fırladı:

–Derviş Çağrı'nın adını almış demek. Dostum Hristo, çok özledim onu. Hele son zamanlarda aklımdan hiç çıkmıyor. Ölmeden bir kere daha görüşmeyi çok istiyorum.

Delikanlılar Valens'in derdini, niyetini anlayınca, daveti kabul etmekle iyi yaptıklarını düşündüler. Valens'i sevmişlerdi. Alpdoğan:

–Akça çok uzak değil. Niye ziyaretine gitmiyorsunuz?

Valens nasıl olup da düşünemediği bir şeyi akıl etmiş gibi heyecanla başını salladı. Bakışlarındaki parıltı delikanlılara yansıyordu. Valens nezaketle gülümserken sehpanın üstündeki küçük zili çınlattı. Hemen akabinde dolu siniler taşıyan hizmetkârlar tek sıra hâlinde salona girdiler. Koca bir tepsi dolusu meyveyi zorlukla taşıyan ufacık bir oğlanın kızaran yanaklarını ıknıp sıkınmasını gören Alpdoğan, kalktı meyve sinisini çocuğun elinden alıp masanın üstüne koydu. Siyahî, kıvrıkcık saçlı çocuk, iki adım geri çekilip endişeyle efendisinin yüzüne; benim bir suçum yok der gibi baktı. Diğer hizmetkârlar da şaşırmıştı. Birden esen soğuk rüzgâr Valens'in gülümsemesiyle kesildi ve hizmetkârlar kıvrak hareketlerle servis yapıp çekildiler.

İtinayla hazırlanmış yemeklere buyur edilen delikanlılar, ucundan köşesinden yiyip içtiler. Misafirlerine alabildiğine hürmetli ev sahibi delikanlıların önüne yemek koyup duruyordu.

Alpdoğan konuyu kendi meselesine getirmek için fırsatı kaçırmadı:

–Efendim, Simeon adında bir eşkiya varmış.

Ev sahibinin yüzünde tuhaf bir ifade gezindi. Göz bebeklerinde endişe, merak karışımı ışıklar yanıp söndü.

–Çocukluğunu bilirim.

–Necidir bilir misiniz?

Ev sahibinin sağ yanağı seğirdi.

–Tekfurun gözüne girmek için annesini bile öldürecek biridir.

Alpdoğan dişlerini öyle sıkı ki şakakları sızladı.

–Nerde yaşar?

Valens omuz silkti. Konuyu uzatmak istemiyor gibiydi.

–Öylelerinin belli bir meskeni olmaz. Hem her yerde, hem hiçbir yerde...

Alpdoğan ısrar edememenin sıkıntısıyla yutkundu. Valens'in endişeli bakışları Alpdoğan'ın üstündeydi.

–Onu bulup ne yapacaksın?

Duran'ın bakışları ev sahibi ile arkadaşı arasında mekik dokuyordu. Alpdoğan'ın ne yapacağını söylemekten çekindiğini fark etti.

–Alacak verecek meselesi.

Valens endişelenmişti, fakat konuyla ilgili başka bir şey söylemedi. Bu arada bazıları Türk usulü pişirilmiş yemekler gelmeye devam etti. Yemek faslı bitince Valens kuyuda soğutulmuş şerbetlerden kendi eliyle ikram etti. Bu kadar izzet ü ikram Duran ile Alpdoğan'ın mahcubiyetini artırmıştı.

–Çok zahmet verdik, hakkınızı helal edin.

Ev sahibi gülümsedi:

–Sizin getirdiğiniz neşenin yanında bu zahmetin adı olmaz. Biliyor musunuz ben Müslüman değilim ama karımı Müslüman bir hekim tedavi etmese idi karım şu anda büyük acılar çekerek ölmüş olacaktı. Dostum Hristo, yani Çağrı'dan da haber aldım; oh, daha ne olsun?

Ev sahibi aniden ayağa kalkıp gençlerin önünde bir dizini yere koydu, bu kendi kültürüne ait bir davranış idi:

–Benim ev geniş ve rahattır. Dostlarım olmanız burada kalmanız için size yalvarıyorum.

Delikanlılar şaşkınlıkla bakıştılar. İkisi de önlerinde eğilmiş yaşlı bir adama alışkın olmadıkları için yerlerinden kalkıp Valens'in yanına yere oturuverdiler. Şimdi tuhaf bir görüntü oluşmuştu. Kadife minderlerin önünde diz çöküp yere oturmuş üç kişiyi gören deminki siyahî çocuk Alpdoğan'a gülümsedi. Alpdoğan da boş tabakları götüren çocuğa göz kırptı. Valens baktı olacak gibi değil, ayağa kalktı. Delikanlılar da peşinden kalkıp yerlerine döndüler. Valens hâlâ davetine cevap bekliyordu. Beklemedikleri bu davetin cevabında Halime Ana'nın silüeti büyük rol oynadı. Valens'i kırmaktan çekinerek:

–Evinde kaldığımız ihtiyar kadın...

Alpdoğan'ın cümlesini Duran tamamladı:

–Boynu bükülür.

Ev sahibi ona da hazırdı:

–O da gelsin, ev geniş, mutfak dolu, şeref duyarım.

Alpdoğan Duran'a baktı. İki de adamı sevmiş olmalarına rağmen bunca debdebenin arasında rahat edemeyeceklerine emindiler. Daha mühimi misafirleri geldi diye çocuk gibi sevinen Halime Ana'yı üzmemek istemedikleri gibi, gurbette geçecek gecelerini, sızlayan yüreklerine serinlik veren o evde tüketmek istiyorlardı. Halime Ana'nın evinde âdetâ varlığını yokluktan alan bir huzur, ruha sükûnet veren bir manevi iklim bulmuşlardı. Yılların cilasıyla cilalı tahtalar, dokundukça dökülen toprak duvarlar, bir tencere, birkaç tabaktan fazlasının bu huzuru bozuvorecek olduğunu düşünme sebeplerini bu saray yavrusunda fark etmişlerdi. Halime Ana'nın evi ne kadar yoksul ise bu ev o kadar zengindi, fakat burada ruhlarına sıkıntı veren bir yabancılik yaşıyorlardı. Bu kâşanede geçirdikleri saatler; gördükleri itibar, ikram ve saygıya rağmen, Halime Ana'nın evindeki huzuru özletmişti onlara. Çok oturmadan tekrar görüşme dilekleriyle kalktılar. Bu arada Valens'i Akça'ya davet ettiler. Rica minneti artırıp kalmalarını isteyen ev sahibiyile birlikte dış kapıya yürüdüler. Güzel bahçeden geçirip misafirlerine kapıya kadar eşlik eden Valens, her zaman kapısının açık olduğunu, gene beklediğini tekrar tekrar belirtti.

Delikanlılar oradan ayrılınca camiye gittiler. Alpdoğan ile Duran yeni inşa edilen camide ikindiye kıldıktan sonra imam efendinin verdiği gaza haberlerine dikkat kesildiler. Turgut Bey'in kumandasında akıncıların yardımı gittiği bilgisinden fazlasını alamadılar.

–İş büyümese, demişti ihtiyar mescit imamı.

Halime Ana'nın toprak evine dönerken ikisi de suskundu. Hava kararınca kadar yarı yarıya yıkık kerpiç duvarlarla çevrili toprak avluda oturdular. Halime Ana, bulutların arasından göz kırpan yıldızlara dalıp giden Alpdoğan'ın sırtını kınalı parmaklarıyla sıvazladı. Bir çift yün çorap sıkıştırdı eline. “Kış yakın.” dedi. İhtiyar kadının gözlerindeki mânâ zenginliği Alpdoğan'ın içini aydınlattı. Gökteki yıldızların ışığını gördü Halime Ana'nın gözlerinde. Çok uzaklarda olmasına rağmen dünyanın varlığına saygı duyan, kabullenen yıldızların duruşuyla aynıydı tevekkülü.

Misafir edildikleri evlerden aynı yıldızları gözlüyor, uzaklardan gelecek haberleri kolluyordu Akçalılar. Uykusuz bir gece daha başlıyordu Akça Köylüler için. Beyliğin diğer şehirleri, köyleri haberi almıştı. İtikatları gereği dualar kuşandılar, göz yaşları döküldü kucaklara. Fethedilen beldelerin kaybı evlat kaybı gibiydi. Fetih Sûresi okundu evlerde. Kılıç sallayan, nöbet bekleyen akıncılara, gazilere yürek dolusu dua gönderdiler. Melekler getirip götürdü duaları hep olduğu gibi, pek çoğu da “Âmin.” demekle görevliydi.

BESMELE MERAKTAN KURTARDI

Halime Anacık en güzel odasına yerleştirdiği delikanlıların gözünü kolluyordu.

–Sizi türlü türlü yediremiyorum, diye arada söyleniyor, misafirleri gidecek diye aklı çıkıyordu.

Bir gün ihtiyar kadını seher vakti eşikte ağlarken buldular. Alpdoğan’ın yüreği sızladı. Yanına oturdu:

–Ana niye ağlıyorsun?

–Oğul haneme bereket, kut getirdiniz ne yaparsın ki ben fukarayım. Başkası sizi misafir alır, götürür diye içim gidiyor.

Alpdoğan, ihtiyar kadının ağlama sebebi karşısında duygulandı, şakayla karışık,

–Ah anam bu beldede senin evinden başkasına gider miyiz hiç? Ekmek elden su gölden, dedi.

Buruş buruş yanaklarında tebessüm çiçekleri açtı Halime Ana’nın, ihsana uğramış gibi:

–Allah senden razı olsun kuzum, dedi.

Bu duayı çok severdi Alpdoğan. Birisi “Allah senden razı olsun.” dediği anda kurtuluş hissi doğardı içine.

–Senden de.

Alpdoğan, öz anacığını hatırladı. Çocuklarına “Allah razı olsun.” demeden saat geçirmezdi rahmetli. Parlak gözlü Halime Ana Alpdoğan’ın ne düşündüğünü anlamış gibi:

–Sen şehit evladısın, benim de evlatlarım şehit. Ne kutlu bize, dedi.

Arkalarında durmuş konuşmalarını dinleyen Duran tatlı sert konuşmaya katıldı:

–Aman Halime Ana, bırak şunu. Kız gibi nazlıdır zaten.

Duran da yanlarına oturdu. Halime Ana gülümserken pencereden mahzun bakan Ayşe Ana’yı gördü,

–Bir kadın ana olunca bütün evlatların tatasını taşır.

Delikanlılar Halime Ana'nın kimden bahsettiğini anlamışlardı. Ayşe Kadın bir şeyi duyup sezmeye çalışır gibi sabırlı bir sessizliğe gömülmüş, dalıp gitmişti.

Halime Ana iki elini bükülmüş beline destek yaparak kalktı. Delikanlılara doğru döndü:

–Bugün büyük pazar kurulur. Ben ördüğüm çorapları pazarda satar, üç beş ihtiyaç alıp dönerim.

Duran'la Alpdoğan bakışarak anlaştı. İkisi de aynı şeyi düşünmüştü. Alpdoğan yerinden kalktı.

–Biz gidelim.

Duran da peşinden,

–Ana iş tutarsak azıcık oyalanırız.

Halime Ana içeri girdi, elinde çorap çıkınıyla döndü, çıkını önlerinde açtı. Ucuz verilecek olanlarla pahalı olanları gösterdi. Yünü eğirip kök-boyalılarıyla boyamış, renkleri de pek güzel nakışlamıştı ihtiyar kadın.

–Ne kazanırsanız harcayın, canınızın çektiğini alın, e mi?

Pazara gitmeden önce Halime Ana'nın teşvikleriyle içeri girip sofraya çöktüler. Odun ateşinde pişmiş sebzeli çorbanın tadı gerçekten enfesti. Allah kanaatin olduğu yere bereketi ve lezzeti gönderiyordu, buna bir kez daha şahit oldular. Sofradan kalktıklarında Ayşe Ana'yı görmeden çıkmadılar. Duran:

–Anam, biz pazara gidiyoruz, dedi.

Cılız bir tebessümle,

–Selametle, dedi. Halime Ana.

Avludan geçip sokağa çıktılar. Artık aşına oldukları Osman ile Ali adlı oğlancıklar bu sefer farklı bir oyun oynuyorlardı. Duvar dibine yadıkları kuru otun üstüne biri yatmış; diğeri onunla ilgileniyor, su içiriyordu.

Duran çocuklara yaklaştı:

–Selamün aleyküm. Bu sefer hanginiz gazi, hanginiz Urum oldu bakalım?

Osman başını kaldırıp şimşekli gözleriyle Duran'a şöyle bir baktı, selamı aldıktan sonra:

–Belli değil mi beyim?

Alpdoğan geride durmuş gülümsüyordu. Duran dudak büktü:

–Nereden belli?

Yaralı rolündeki Ali başını kaldırıp gözlerini kırıştıtarak hızlı hızlı konuştu:

–Urumlar gazilere su vermez ki.

Duran, çocukların oyun içine soktukları gerçeğe hayret ederken yaralı rolündekini işaret etti:

–O zaman sen Urum’sun.

Çocuklar başlarını sallayarak onayladılar. Alpdoğan şakayla karışık bir ciddiyetle Duran’a:

–İstersen sen de katıl oyuna, ben pazara gider gelirim, dedi.

Şimşek bakışlı oğlanları bir gülmedir aldı. Duran çocukları başıyla selamlayıp Alpdoğan’ın yanına yürüdü. Pazarın ne yanda olduğunu daha önceki gelişlerinden dolayı iyi biliyorlardı.

Yağmur bulutları toplanıyordu gökte. Güz yapraklarını savuran rüzgâr sırtlarından itti. Alpdoğan borkünü düzeltirken, borkten taşıp omuzlarına dökülen kara saçları rüzgârda savruldu. Ay yüzlü cepkenini ilikleli, yan gözle Duran’a baktı. Duran da dalgındı.

–Bizim obaya da yağar mı?

–Yağmıştır belki de.

–Haber var mı acep?

Duran çocuğunu teselli eden baba gibiydi:

–Olsa bizi bulur, tasalanma.

Ekserî insanın, yük taşıyanların gittiği yönü takip ederek pazara vardılar. Pazar, şehrin büyük mescidinin hemen önünde kurulmuştu. Çevre köylerden gelen Türkler, Rumlar, Araplar, Cenevizler ürünlerini sıra sıra dizmiş, alıcı bekliyorlardı. Tezgâhlar gayet temiz ve intizamlı idi. Sebze, meyveler bir tarafta, kışlık yiyecekler yanında süt ürünleri diğer tarafta, el dokumaları, tahta işleri ayrı bir bölümde, canlı hayvanlar ise en uzak noktada satışa çıkarılmıştı.

Bizimkiler çorapları satabilecekleri uygun bir yer aradılar, tam buldukları yere çorapları diziyorlardı ki, iki kişi karşlarına dikildi. İri yarı, kalın bıyıklı, temiz yüzlü kişilerdi:

–Satmaya ruhsatınız var mı?

–Yok, dedi Duran.

–O zaman bunları satamazsınız.

–Biz misafiriz, bunlar da buralı ihtiyar bir kadının.

Pala bıyıklı olan kısa bir tereddüt yaşadı.

–Hasan Koca’ya gidelim, ona söyleyin.

Durumu çoktan kavramışlardı aslında. Önlerine çıkacak engeli önceden düşünememeleri tuhaftı. Ahilerin müsaadesi olmadan ticaret yapılamazdı Türk ellerinde. Ahilik kendi kanunları olan, isabetli kanunlarıyla ekonomiye, devlete güç katan bir teşkilat, ortak bir vicdan gibiydi. Hatta ekonomisini canlandırmak isteyenlerin sonraki dönemlerde emsal aldığı bir teşkilattı. Maharetli insanlar dürüstlüğü ve ahlâki değerleri yoğurup adına ahilik, yani kardeşlik demişlerdi. Mü’minler kardeşti ya. Bir insanın diğer insana tutunabileceği, dokunabileceği en güzel bağla sarmalanmıştı toplum. Kardeştiler! Hak hukuk bilen, koruyup gözetenler dünden kardeştiler... Dünden yarına ve kıyamete dek kardeştiler. Kıymetleri kardeşlikten, kıyametleri kalleştiklendi...

Hasan Koca dedikleri zat, gene pazarda tezgâhının başında oturan aksakallı ahi kuşaklı bir dedeydi. Tezgâhında ise çeşitli incelik ve kalınlıkta urganlar, sicimler sıralanmıştı. İşin ilginç Ahi Hasan’ın yanında tanıdık bir sima görmeleri oldu. Valens, Ahi Hasan’ın yanına tahta bir tabureye oturmuş, delikanlılara gülümsüyordu. Valens’in samimiyetini karşılıksız bırakmadılar.

Delikanlıları getiren bekçi çekilmeden önce:

–Hasan Koca bunların diyeceği var.

–Oturun gençler, diyerek uzatılan oturaklara iliştiler.

Nereden geldiklerini, kim olduklarını sordu Aksakal. Valens dayanamadı:

–Kardeşim Hasan, ben bu gençleri tanıyorum Akçalı misafirlerimizdenler. Ben kefilim bunlara.

Valens’in sözleri Duran ile Alpdoğan’ı memnun etmişti. Ahi Hasan için de bu yeterliydi.

Ahi Hasan çorapları kastederek:

–Bunlar kimin?

Duran kekeleydi:

–Biz örmedik tabii! Misafiri olduğumuz mübarek ihtiyar kadının. Onun için satıverecektik.

Valens,

–Çorapları bana satın, dedi.

Delikanlılar şaşkın ve kararsız bakıştılar. Hasan Koca'ya danıştılar:

–Olur mu?

Tabii ki olurdu. Çorap çıkımını Valens'in önüne bırakıp uzattığı akçeleri aldılar. Alpdoğan mahcubiyetinden kıpkırmızı kesildi. Valens Efendi ve Ahi Hasan'la vedalaşıp ayrıldılar. Alpdoğan bunun, yardımını esirgemeyen Valens Efendi ile son karşılaşmaları ve onun son yardımını olmadığını hissediyordu.

Pazardan birkaç parça yiyecek satın alıp evin yolunu tuttular. Halime Ana olanları gençlerden merakla dinledi. Delikanlıların pazar görevlileriyle görüşmeden satışa kalkışmasında da bir hayır vardı dediğine göre. Yoksa çorapları bu kadar çabuk satamayabilirlerdi.

Öğleden sonra Alpdoğan, ahırını temizlerken düşünceliydi. Bir su değirmeninin etrafında dönüp duran gözü bağlı hayvan gibi hissediyordu bazen... Gözü bağlıydı evet. Ana babanın, bacıların doğranmasında “hayır” varsa neresinde idi? Evi barkı bırakıp geri çekilmenin neresinde idi “hayır”? Düşündü, kendini mazlum ve mağdur gösterecek bütün sebepleri bir araya topladı, fakat buna kendi de inanmadı. İnanan insan mazlum ve mağdur olmazdı. Alpdoğan, içindeki tartışmanın taraflarından birinin iblis olduğunu anladı! İblis için “Sana seni yanlış anlatır.” derdi babası. Ve eklerdi: “İblisin varlığında da bir hayır vardır.”

Halime Ana'nın sesini duyunca durup baktı. İhtiyar kadın avlunun diğer ucunda tavuklarını çağırıyordu. Tavuklar sağdan soldan koşuşup Halime Ana'nın serptiği yemleri kapmaya başladılar. Yemi avuçlayıp her serpişinde “Besmele” çekiyordu Halime Ana. Hayvanlar kıvrak hareketlerle yemleri topluyor, sevinçle gurulduyor, sivri gagalı küçük kafaları inip kalkıyordu. Alpdoğan ahırdan çıkıp gelmiş, bir kütüğün üstüne ilişmiş, itişip kakışarak yemlenen hayvanları seyre dalmıştı.

Halime Ana,

–Siz de kursak taşıyorsunuz, yiyin bakalım kızlarım, diyordu.

Alpdoğan biraz dinlendikten sonra Duran'la birlikte odunlara girişti. Yaklaşan kış için Halime Ana'ya yetecek kadar odun taşımaları kırıp istiflelemeliydiler. Ancak akşam yemeğinden sonra oturdular. Halime Ana kar habercisi dediği soğuk hava yüzünden ocağı yakmıştı. Küçük oda, odun kokulu ateşin tatlı sıcaklığıyla dolmuştu. Duran, Halime Ana'ya döndü:

–Ana sende hikâye çoktur. Anlat da dinleyelim.

O zamanlar ihtiyarlar, savaş meydanlarından göç yollarından geçenler, duyduklarını gördüklerini akşamları ocak başlarında anlatır; dinleyiciler hayal denizine dalar, nice gizemler arayıp bulurlardı. Anlatılanları bir bir gözlerinde canlandırır, heyecanla devamını ve yenisini isterlerdi.

Gençliği göç yollarında geçmişti Halime Ana'nın. Boyculayın nice iklimler, diyarlar aşmış, kona göçe buralara kadar gelmişlerdi. Çocuk, genç kız, gelin, ana olmuş şimdi ihtiyarlık diyarına konmuştu. Yılların pençe vurup çizdiği simasında aydınlık vardı. Yokluğun, yalnızlığın değil; hakikatsizliğin insanı pörsüteceğinin canlı örneği idi. Yoksul, yalnız, fakat bilgeydi. Nereden başlayıp neyi anlatacağını düşündü az biraz. Sonra besmele ile başladı:

–Bir zaman, -anam anlatırdı, onun da anası anlatmış- bir obada adamın biri, gece hacet için evinden dışarı çıkmış. Akşamın hayrından sabahın şerri iyidir. Gölgeler karanlığa katılınca, insan bastığı yere dikkat etmeli. Görünmeyenlerin yoluna çıkmaktan çekinip temkinli olmalı. Nerede ne olduğunu, hangi köşeye neyin saklandığını Allah bilir. Biz âdemoğlunun bildiği, dünya âlemler içinde bir zerredir. Neyse, olacak ile öleceğin önüne geçilmez, bu şaşkın adam kendi bahçemdir deyip destursuz basmış bir köşeye, koruması olmadan cinlerin otağına ilişmiş. Cinler pek celallenmiş bu işe adamı tutup kendi diyarlarına götürmüş, esir etmişler. İşlerini gördürmüş, adamla eğlenmişler. Tam yedi yıl bırakmamışlar. Ne adam bilmiş nerde olduğunu ne adamın eşi dostu. Yedi yıl sonra, ne olmuşsa bir gün adam cinlerden kurtulmuş, saçı sakalı birbirine karışmış evine çıkıp gelmiş.

Heyecanla atılarak:

–Nasıl gelmiş, diye sordular.

Halime Ana gülümsedi:

–Adam yedi sene düşünmüş nasıl olacağını, az da siz düşünün bakalım.

Alpdoğan Halime Ana'ya muhabbetle bakıyordu. Duran,

–Ana, meraktan uyku tutmaz şimdi bunu, beni de uyutmaz, dedi.

Halime Ana'nın kararlı tebessümü Duran'ın ümidini bitirdi. Alpdoğan Duran'a:

–Yedi sene esir kalmaktansa azıcık uykusuz kal.

Ayşe Ana, konuya müdahil olmadığına göre cevabı biliyor olmalıydı. Duran, soran bakışlarını anasına çevirdi. Ayşe Ana başını iki yana sallayıp kaşlarını kaldırarak cevabı kendisinin bulması gerektiğini ima etti.

Halime Ana bir hikâye daha anlattı. Göç yolunda sele kapılan bebeğin hikâyesi önce herkesi üzdü, sonunu duyunca sevindiler.

Yatsıdan sonra sessizce yataklarına çekildiler. Obadan ayrıldıklarının haftasıydı. Şehirde dolaşan söylentilerden başka haber almamışlar, Akça Köy'ün akıbetini öğrenememişlerdi.

Pencereden dolan gümüş ay ışığı, yatağında dönüp durduğu odayı aydınlatıyordu. Odanın içinde sırlı bir hava vardı. Alpdoğan çoktan uykuya dalan Duran'dan saatler sonra uyku denizinin derinliklerine kaydı. Düzenli nefes alıp vermeye başladı.

Uyku helezonunda yükselirken rüyalar âlemi kapılarını Alpdoğan için açtı. Bedeni uykuyla bağlıken ruhu gizli dünyalara açıldı.

Uçsuz bucaksız, boz bir düzlükte tek başınaydı. Her şey gri renkte, ufuk çizgisi belirsizdi. Kendini gördü meydanda, eli altında siper, uzakları kolluyor, diğer elinde güzel bir kılıç parlıyordu. Ufukta şimşek çakar gibi ortaya çıkan ve hızla yaklaşanları görünce içi sevinçle doldu, gülümsedi. Işıktan bir ırmak gibi akıp geldi süvariler. Ak elbiseleri, ışıklı çehreleri vardı. Ak atlara binmişler, kayar gibi yol alıyorlardı. Varla yok arasında, bulutumsu görünüşlüydüler. Simalarındaki eşsiz mânâ içini coşturdu, Alpdoğan istekle dolup taşıtı. O da bu ışık deryasına katılmalı, Cennetlere akmalıydı. Böyle tek başına burada kalmaya tahammül edemezdi. Atlıların önüne geçti. Duraklayan bulut atlar kişneyip şaha kalktılar.

Şahsuvar'a seslenerek:

–Beni de alın, dedi.

Yüzünün bir tarafında hilal biçimli yara izi olan komutan, Alpdoğan'a tanıyor gibi baktı, gülümsedi:

–İyileş, ondan sonra.

Alpdoğan görünmeyen bir güç tarafından kenara çekildiğini hissetti; yol açılınca süvariler durmayıp akıp gittiler. Az sonra görünmez oldular. Yer ve gök aynı renk, Alpdoğan yalnızdı. “İyileş.” demekle ne demek istemişti Şahsuvar. Delikanlı eline koluna, sağına soluna baktı, etrafını yokladı. Bir şey görünmüyordu. Bağına dokunan parmaklarından içine bir ürperti yayıldı. Sol yanında avuç içi kadar bir delik vardı. Kapkara,

kuyu gibi bir delik... Neydi, nasıl olmuştu? Acıyor muydu? Evet, bu delikten yayılan şey acıdan daha kötü yokluk hissiydi. Noksanlık, yokluk, hiçlik gibiydi. Alpdoğan korkudan ziyade endişeyle dolup taşıtı.

Birden gözlerini açtı, yatağında oturdu. Pencereden dolan gümüş mehtabın denizinde yüzen odaya, uyuyan arkadaşına baktı, sonra bağırmı yokladı. Delik yoktu çok şükür.

Yatağına yavaşça yeniden uzandı. Sabah ezanına kadar uyku kuşunu kovaladıysa da kaçırmıştı bir kere... Sabah namazından sonra yatmadı, avluya çıkıp ağaç kütüğüne oturdu. Rüyasının mânâsını düşünüyor, sıkıntıyla iç geçirip duruyordu. Gittikçe incelen karanlık yavaşça dağıldı, ortalık aydınlandı. Güneşi saklayan bulutlar bir iki damlanın ardından yağmur boşaltmaya başladılar. Yağmur hızlanınca Alpdoğan odaya döndü. Duran yatağında uyanıktı:

–Rüyamda obayı gördüm.

–Ben de rüya gördüm.

–Hayrolsun inşallah.

–Hayrolsun, diye tekrarladı Alpdoğan.

Uzaklardan kopup gelen gök gürültüsünü dinlediler. Duran kendi kendine söylenir gibi mırıldandı:

–Seni bizde misafir ederken, biz de misafir olduk. Aslında hep misafiriz ya.

Alpdoğan, dalgın bir şekilde başını salladı. Öyle görünüyordu ki kurduğu düzen başına yıkılınca anlıyordu insan, düzen kurucu olmadığını tevekkül kalesine sığınması, teslim olup olacakları seyir eylemesi gerektiğini. Duran, Halime Ana'nın sesini duyunca yataktan kıvrakça kalktı, giyindi, avluya çıkıp Halime Ana'nın yanına yanaştı. Halime Ana yağmura aldırmadan tavuklarını yemiyor, kırk yıllık ahbablarıyla konuşur gibi dost konuşuyor, avucundaki yemleri dökerken besmeleler çekiyordu.

Duran çocuk masumiyetinde,

–Mübarek Anam ecinnilere esir düşen adam nasıl kurtulduydu, bir deyiversene, dedi

İhtiyar kadın yemlemeye devam ederken gülümsedi.

–Söyledim ya.

–Ne zaman söyledin ana?

Arkadan Alpdoğan'ın sesi duyuldu:

–Halime Ana söyledim diyorsa söylemiştir.

Duran küçük gelen takkesini çıkarıp kafasını kaşıdı. Yok, bu işin içinden çıkamayacaktı. Avlunun ortasındaki kuyunun yanına gitti. Biraz su içerse aklı başına gelirdi belki. Kovayı sallandırırken besmele çekti, çeker çekmez kovayı pat diye bırakıp havaya sıçradı.

Halime Ana ile Alpdoğan şaşırdılar. Alpdoğan gülererek,

–Ne oldu, kuyuda ifrit mi gördün, dedi.

Duran iki adımda yanlarına geldi.

–Adam, o adam, esaretten besmele çekince kurtuldu değil mi ana?

Halime Ana neşeli,

–Bak besmele seni de meraktan kurtardı, dedi.

DUR HELE PUSU OLMASIN

Alpdoğan ile Duran tıptırları devam eden yağmurun dinmesini beklemeden öğlene doğru evden çıktılar. Şimdilik hızı kesilen yağmur toprağa işlemiş, mis kokusunu havaya savurmuştu. İkili, su birikintilerini titreten son damlaların altında şehri bir uçtan bir uca adımlayıp şehir muhafızlarından haber sordular. Duyduklarıyla midelerine yumruk yemiş gibi oldular.

–Çok şehit varmış, Turgut Bey de şehit düşmüş. Yeni birlikler yola çıktı, şehirden de insan gitti gecedem.

“Turgut Bey şehit olmuş.” sözü Alpdoğan’a dün geceki rüyasını hatırlattı. Artık durmayacaktı:

–Başka gidecekler var mı?

–Belli değil, cevabı hoşlarına gitmedi.

Muhafızı selamlayıp kıvrak adımlarla yürümeye başladılar.

–Biz de gidelim.

–Gidelim yandıgım.

Verdikleri kararın acelesiyle koşar adım eve geldiler. Ayşe Ana ile Halime Ana eşikte bekliyorlardı. Haberin yürek hoplatan kokusunu almış gibi tedirgin, elleri kolları bağlı oturup kalmışlardı. Delikanlıları görünce seğirttiler. Ayşe Ana, Duran’ın ellerini tuttu:

–Haber var mı oğul?

–Cenk devam ediyormuş ana.

–Başka?

–Gidelim diyoruz.

Kadınlar ne diyeceklerini bilemediler. Halime Ana yumuşakça,

–Kestirmeden gidin, diyebildi.

Ayşe Ana, ilk defa itiraz etmeyen Halime Ana’ya baktı. Halime Ana’nın ilgileneceğini düşünen Alpdoğan,

–Turgut Bey şehit düşmüş, dedi.

Halime Kadın’ın gözlerinde şimşekler çaktı, yüreğine yıldırımlar aktı, gözyaşlarına boğuldu. O ana kadar kimsenin sorma gereği duymadığı bir sorunun cevabını verdi, Turgut Bey’in yeğeni olduğunu söyledi. Meleklerin elini sıkmak için sırada beklediği kahramanlardan Turgut Bey, şu ahir ömründeki son akrabasıydı. Ayşe Ana’nın gözyaşları Halime Ana’nınkilere katıldı.

–Allah şefaathlerine nail etsin.

Delikanlılar doluktular, fakat vakit kaybetmeyi düşünmüyorlardı. Alpdoğan:

–Atları koşalım.

Ahıra gidip hayvanları çıkardılar. Eyerleri bağlayıp hazırlık yaptılar. Ayşe Ana hiçbir şey diyememiş onun yerine gözyaşlarını çoğaltmıştı. Halime Ana buruşuk yanaklarını eteğiyle silerek delikanlıların peşinden ahıra gelip tembini tekrarladı:

–Madem gidiyorsunuz kestirmeden gidin oğullar.

–Olur, mübarek anam, senin dediğin gibi yaparız.

Bir yandan da ihtiyar kadının Akça’ya giden yolun kestirmesini nasıl, nereden bildiğini ya da bu isteği neden yaptığını düşünüyordu. Halime Ana biraz beklemlerini söyleyip eve girdi. Çarçabuk geri geldiğinde hemencecik hazırladığı azık çıkını Alpdoğan’ın terkesine bağladı. “Yolunuz bahtınız açık, Allah yâr ve yardımcınız olsun.” dedi. Delikanlılar kadınlarla helalleşip hızla yola koyuldular.

Yağmur sonrası parlayan güneş şehri aydınlatmış evlerin çatıları, ağaç yaprakları, otlar tozdan topraktan arınmıştı. Delikanlılar at sırtında ara sokaklardan geçip şehir kapısından çıktılar. Düzlük arazide atları topladılar. İstikamet belliydi, oluk oluk kanın aktığı, kafaların kolların koptuğu er meydanına gidiyorlardı. Hisleri kabarmış, yürekleri kendileri kadar olmuştu. Korkuyorlar mıydı? Korku da vardı, evet, ne var ki ölüm kapısına ayağıyla giden Mü’min gideceğinden değil, götürecekerlerinden endişe duyardı.

İlk kez tattıkları bazı duygular, sahile vuran dalgalar gibi çırpınıp duruyordu içlerinde. Silah olarak kılıç ve okları vardı. Talimlerde, hareket hâlinde iken aşırı silahlanmayı doğru bulmadığını, kişinin hareket kabiliyetini kısıtlayacağını anlatan Evrenos Bey, “Azıyla iş göremeyen çoğuyla da göremez.” derdi.

Biraz ilerleyince yağmuru şehirle birlikte geride bıraktıklarını gördüler. Gittikleri yönde yağmur değil, güneşin sıcak ışıkları yağıyordu toprağa. İyice kurumuş otların, dikenlerin kokuları genizlerine doluyor; başlıklarından taşan perçemleri alınlarını dövüyordu. Yüzlerine çarpan rüzgâr az sonra sırtlarından itmeye başladı. Saatler boyu konuşmadan at sürdüler. Bir an önce varmak isteseler de atları düşünmek zorundaydılar. Atlar cenk ya da ılgar atı olmadıklarından uzun süre dörtlü gidemiyorlar, tikanıyorlardı. İkindinin de vakti girmişti. Salkım söğütlerin serinliğine gizlenmiş bir pınarda mola verdiler. Attan inince hâlâ titreyen bacaklarını toprağın sakinliğinde dinlendirdiler. Geldikleri yol ile gidecekleri yol arasında durup ufku seyrederken neler düşündüyse Alpdoğan,

–İşe yaramamak insanın başına gelecek en kötü dert, dedi.

–Mübarek doğru söylersin lakin nereden çıktı şimdi bu?

–Çıktı işte.

Duran, Alpdoğan'ın daha açıklama yapmayacağına emindi. Abdest için hazırlanırken:

–Madem çıkmış buyursun, kanatlınsın diğerlerinin yanına. Ne edelim yandıgım? 'Söz ağızdan çıkınca artık yok olmaz.' der atalar. Hâlbuki biz sanırız ki söyleriz bitiverir. Varlık âlemine zuhur eden hiçbir şey yoktur ki hesabı sorulmasın.

Daha konuşacak olan Duran'a Alpdoğan şöyle bir baktı. Duran susuverdi. Sessizce temizlenip namaz kıldılar. Ardından birkaç lokma atıştırıp yeniden yola koyuldular. Batıya giden iki atının üstünde, ufukta renkler koyulaştı, akşam oldu. Kutup Yıldızı'na bakarak yola devam ettiler. Tepeler ardından yükselen yarım ayın puslu aydınlığı ilerlemelerini kolaylaştırıyordu. Yönlerini Halime Ana'nın tembihlediği kestirme patıkaya çevirdiler, yamaç tırmanan atlar yavaşladı. Sağda solda dikilen tek tük çamlar az sonra sıklaşacak, yoğun kokulu çam ormanına gireceklerdi. Fakat Alpdoğan önünden geçtikleri ağaçların altında kıpırdayan bir şeyler fark etti. Atını durdurdu, Duran'a döndü.

–Şu ilerideki karaltılar ata benzemiyor mu?

–Dur hele pusu olmasın?

Duran bahsettiği ihtimalin Alpdoğan'ı sevindireceğini düşünmekten kendini alamadı. Yeniden harekete geçen Alpdoğan'a yetişti, karaltıya sessizce yaklaştılar. Mehtabın uhrevi ışığında kuzguni renkleri parlayan iki at ağaçların arasında kıpırdamadan bekliyordu. Duran:

–Yerde biri yatıyor, dedi.

Bir elleri kılıçlarında attan indiler. Yerde yüzükoyun yatan adamın üzerinde Müslüman kıyafeti vardı. Ay yüzlü endişeyle,

–Yaralı, dedi.

Sırtına beş-altı tane ok saplanmış olan yabancı, yüzüstü yere kapaklanmıştı. Miğferi yanına düşmüş, gür saçları dağılmıştı. Alpdoğan tedirgin bekleyen Duran’a işaret etti, diz çöküp yaralıyı kaldırıp oturtular. Adam zorlukla nefes alıp veriyordu.

–Türk müsünüz? Derken dudakları birbirine yapıştı.

–Biz Akça Köy’deniz.

Gücünün kalan kırıntılarını bu ana saklamış gibi konuştu:

–Yazılan...

Delikanlılar bir an anlayamadılar.

–Yazılan...

–Yazılan... Yazılan... Yazılan gelir başa, diye tamamladı Alpdoğan.

Yaralının nefesleri hırıltıya dönüştü. Karşısındakilerin dost olduğundan emin olunca,

–Ben ulağım, tuzağa düştüm, kuşağımda mektup var, onu alın, beye ulaştırın, diyebildi.

Tükettiği son nefesiyle başı düşerken, şehadet sahiline ulaştı. Delikanlılar birbirlerine çaresizce baktılar. Kaderin kudretli eli yollarını istediği yöne çevirmişti işte, isteneni yapacaklar, mektuba sahip çıkacaklardı. Şehidi bulunduğu ağaç dibine gömmek için hemen kazmaya başladılar. Kan ter içinde toprağı kazarken Duran,

–Biz yola çıktık mı, çıkarıldık mı, diye sordu.

Alpdoğan Duran’ın düşüncesine katılıyordu:

–Biz dünyaya geldik mi, gönderildik mi?

Kader haritasında gezdiklerine bir kez daha inandılar. Şehidin sırtındaki okları çıkarıp kuşağındaki mektubu aldılar, mezarına indirip mezarı kapattılar. Cenaze namazını kılıp duasını ederlerken kara gözlerinden dökülen yaşları birbirlerinden saklıyorlardı. Nasıl ağlamasınlar? İnsanın hikâyesini yaşayan, okuyan insana yakışırdı ağlamak... Kâh sevinçten, kâh kahırdan ama neticede ağlamak... Sonbahar gecesinde, serin toprağın göğsünde şehadeti yudumlayan kahramanın vazifesini devralmış, dolukmuşlardı.

Gömleğinin yeniyle gözlerini silen Duran ayağa kalkarken:

–İyi de mektubu nereye götüreceğiz, diye sordu.

Sahi nereye gideceklerdi? Bey şu an nerede idi?

Alpdoğan,

–Bey, cenkten uzak kalmaz. Yakınlardadır derim. En iyisi geldiğimiz şehre dönüp soruşturalım, dedi.

Şehitten geriye birbirinden güzel iki at kalmıştı.

–Atları alalım.

Kendi atının yelesini okşadı. Arkadaşıyla konuşur gibi:

–Siz usul usul dönün şehre, hakkınızı helal edin, nasipse Halime Ana'nın evinde buluşuruz, dedi.

Hayvanın böğrüne hafif bir şaplak attı. Duran da kendi atına gitmesini söyledi. Hayvanlar biraz isteksiz uzaklaşmaya başladılar. Duran sordu:

–Ya bu Mübarekler Akça'ya giderlerse?

–Bizimkiler cenk atı değil, kan akan yerlere kendi istekleriyle gitmezler.

Biraz çekinerek yeni atlara bindiler. Mahzun hayvanlar Allah'tan binicilerini yadırgamadılar. Hafif bir dokunuşla hareketlenip yokuş aşağı inmeye başladılar. Ilgar atına binmek de maharet istiyordu. Hayvanın kıvraklığına uyum sağlayıp dengeyi tutturmak gerekirdi. Duran endişesini gizlemedi:

–Düşersem bırakıp gitme ha!

Alpdoğan'ın aklı yine ulaşamadığı Akça'da idi. Şehidin emanetine sahip çıkmak boyunlarının, canlarının borcuydu, fakat sürekli yolunu kesen engeller açık seçik görünüyordu artık. Bir sebep onu kılıç sallamaktan alıkoyuyordu. Rüyasını hatırladı, göğsündeki kara deliğin o sebeple ilgisi var mıydı acaba? Olmadığını kim söyleyebilirdi? İçti daraldı:

–Gene gaza meydanına ulaşamadık.

–Ne dedin?

–Obaya varamadık diyorum.

–Öyle.

Geldikleri yolu sabaha kadar bitirip geri döndüler. Şehir kapısındaki muhafızlardan Büyük Bey'in nerede olduğunu sordular. Muhafızlar temkinli, soruya cevap vermek söyle dursun Büyük Bey'i arayanların kim olduğunu anlamadan bırakmadılar. Önce delikanlıları büyükçe bir

karakol binasına, Büyük Bey'in yakın adamlarından birine götürdüler. Güleç yüzlü, tıknaz gazi, delikanlıların getirdiği mektubu görmek istedi. Alpdoğan razı olmadı:

–Emaneti doğrudan beyimize vereceğiz.

Adam kaşlarını kaldırdı:

–Bey'e biz götürürüz.

Duran itaat etmesi için Alpdoğan'ı dürttü. Alpdoğan pes edecek gibi görünmüyordu, tane tane konuştu:

–Sırtından altı ok çıkardığımız şehide söz verdik, başımı kesseler başkasına vermem.

Tıknaz gazi kararsız kaldı:

–Demek öyle, adın ne demiştin?

–Korkut oğlu Alpdoğan.

–Korkut oğlu Alpdoğan, bana güvenmiyor musun?

Duran, Alpdoğan'a kaş göz etmeye devam ediyor, uzatmamasını istiyordu. Koskoca Beyin arkadaşına güvenmeyip kime güvenecekti?

–Beyim beni bağışlayın lakin emanettir.

Daha fazla delikanlıyı uğraştırmak istemeyen adamın yüzüne memnuniyet dolu bir tebessüm yayıldı. Ay yüzünün sırtını sıvazladı:

–Tamam aslanım, yürü gidelim.

Şehrin girişindeki muhafız karakolundan çıktılar. Büyük Bey'in şehrin ortasındaki medresede kaldığını yakın arkadaşlarından başka bilen yoktu. “Bugün burada, yarına kalmadan diğer uçta, gazaya niyetlenenin kuş olup uçuşu yel olup esişi gerektir.” diye anlattı tıknaz gazi. Tevafuka bakın ki Bey şehre daha bu sabah gelmişti.

Duran ve Alpdoğan göz ucuyla bakışarak gösterilen yolda yürüdüler. Pek çok kez Büyük Bey'i görmenin hayalini kurmuşlar, halkının sevgilisi bu insanın gözlerine bakabilmeyi dilemişlerdi. Beyleri hepsinin kahramanı, gözbebeği idi. Duran üstüne başına çeki düzen vermek için çırıyordu. Alpdoğan heyecanını gırtlığından aşağı bastırmak ister gibi yutkundu. Bir yandan da sorular soran gaziye cevap verdiler. Bey'in arkadaşı olan tıknaz gazi, Alpdoğan'a göz ucuyla bakarak sordu :

–Hiç gazaya katıldınız mı?

Körün istediği bir göz misali Alpdoğan'ın içi umut doldu. Bu sorunun ardından bir teklif gelme ihtimali vardı.

–Daha nasip olmadı.

–Hayırlısı.

Taş oymalarla süslü kapıdan geçip medresenin avlusuna girdiler. Avlunun toprak kısımlarına güz çiçekleri serilmişti. Alpdoğan'ın bakışları çiçeklerin üstünde kelebek gibi gezdi. Duran'ın kolunu çekti:

–Şunların güzelliğine baksana...

Gazi fısıltıyla söylenen sözleri duymuştu, kılçıksız bir sesle şöyle dedi:

–Onların güzelliği Yaradan'ın güzelliği...

Ahşap işçiliğinin incelikleriyle süslü, çift kanatlı başka bir kapıdan girip loş koridoru geride bıraktılar. Kapısında nöbetçi olmayan odanın önüne geldiklerinde nefeslerini tuttular. Anlaşılan Bey burada, içerideydi. İkisinin aynı anda nefeslerini tutup bırakması yanlarındaki gazinin gözünden kaçmadı. Bıyık altından güldü.

Az sonra huzurdaydılar. Karşılarında yerden hafif yüksek bir divanın üstünde oturan biri genç diğeri yaşlı, iki kişi vardı. Camlardan içeri akan ışık hüzmelerinin arkasında gölgede olmalarına rağmen yüzleri seçiliyordu. Genç olan keskin bakışlarını delikanlılara çevirdi. Horasani sarıklı ve sakallı, sade giyimliydi. Sıradan bir gazi gibi görünmesine rağmen heybetli duruşu mütevazı atmosferiyle “Bey” olduğunu belli ediyordu. Büyük Bey, delikanlılarla konuşmaya başlamadan önce diz dize oturduğu “Hocam...” dediği aksakaldan müsaade aldı. Bilge bakışlı aksakal, çevik bir hareketle kalktı ve Alpdoğan ve Duran'ı selamlayıp odadan çıktı.

Gençleri Bey'e getiren gazi takdimin ardından sustu. Bey yerinden kalkıp Alpdoğan'ın karşısına dikildi, sevecen olduğu kadar da dikkatli bakışlarıyla yüzünü âdeta okudu. Sonra bir elini omzuna koyarak az önce oturdukları yere buyur etti. Delikanlılar çekinerek divanın ucuna iliştiler. Ay yüzü, içten gelen bir hürmete bürünmüştü.

Alpdoğan'a sıkışıp oturmuş Duran heyecandan kızarmış konuşacak hâlde değildi. Alpdoğan, mektubu Beye verme hususundaki direktmesinden dolayı sözün kendine düştüğünün farkında, vaziyeti baştan anlattı. Bey, delici bakışlarını Alpdoğan'dan çekmeden dinledi, uzatılan mektubu aldı. Bey mektubu açarken Alpdoğan ay ışığında defnettikleri şehide karşı vazifelerini yapmanın rahatlığını duydu.

Ulaştırılan haberin ehemmiyetli olduğunu belirten Büyük Bey, Alpdoğan'a ve Duran'a birer çift deri çizme hediye etti. Kısa bir sohbetin ardından şimdilik şehirde kalmalarını istedi, herhangi bir birliğe dâhil olmadan Akça'ya yardıma gitmeleri doğru olmazdı. “Bekleyip görelim.” dedi. Bir nebze yatışan delikanlılar, Bey'in ilgisine mazhar olmanın coşkusuyla yeniden Halime Ana'nın evinin yolunu tuttular.

KUTSAL SAVAŞÇI SİMEON

Kayı boyundan ve diğer Müslüman Türk boylardan ahiler, akıncılar, serdengeçtiler, alperenler serhat boylarına set oldular. Kayı boyunun devletle müjdelendiğini çok eskilerden beridir duyan hasbiler “Gün bugündür.” deyip mücadeleye omuz vermek için akın akın gelmeye devam ettiler.

Küçük bir devlet de denebilirdi artık Osmanlı’ya. Gazaların sırtında yükselişe geçmiş devletçik gün geçmiyordu ki yeni bir beldeye adım atmasın. Mevcut hâlin doğurduğu birtakım sualler vardı cevaplanacak. Şu veya bu sebeple Asya’dan kopan Müslüman Türkler neden başka topraklara ya da Müslüman memleketlerine gidip yurt tutmadılar? Zira aynı anda, birden fazla Müslüman Türk devleti vardı civarda. Neden dört yüz çadırılık Kayılar, Bizans gibi devrinin azmanı, azgını bir imparatorluğa kafa tutmayı tercih ettiler? Ve neden ellerindekiyle yetinmek yerine hep daha fazlasına niyetlendiler? Kuru yerde uyuyana ne gerekti tekfurların sarayı, şatosu... Fakat Kırsakal Koca’nın, Korkut Ata’nın, Süleyman Ahi’nin anlattıklarını biliyor, görüyor ve kabul ediyordu Alpdoğan. Alpdoğan’ın akidesine göre; bir müjde vardı batıyı işaret eden. Varlığı müjde, işareti müjde Gönüller Sultanı’nın (s.a.s.) işaret ettiği yönden başkaya çevrilmiyordu başlar, baş olanlar. Bir’e (c.c) meftun olanlara da bu yakışırdı. Cihadı gaye, vesile, lütuf bilen insanlara hizmet sahası, Allah rızası, gaza, havadan sudan daha gerekliydi. Hikâye basit bir göç hikâyesi değildi çünkü.

Nihayet günler sonra Akça Köylüleri yerinden eden son saldırı püs-kürtüldü, bir tehlike daha bertaraf edildi. Türklerin zayıf anını yakaladığını zanneden Bizans Tekfuru yaptığına bin pişman, barış elçilerini yola çıkarmış; Akça Köy civarındaki topraklardan geri çekilmişti.

Beyliğin akıllı politikalarla göçerleri yerleştirdiği topraklar bir kez daha barışa kavuşmuştu. Bey’in yaptığı istişarelerde anlaşmanın hâlihazırda iyi olacağına karar vermiş, Rumlarla bir anlaşma daha imzalanmıştı. Başka meseleleri de vardı zaten. Hanidir beyliğin Anadolu sınırlarında da

bazı sıkıntılar yaşanıyor, öldürücü pençeyi savurmak için fırsat kollayanların hırıltısı duyuluyordu.

Muhacirler için tehlike bununla bitmiyordu. Müslümanlara verdiği zararlarla, sinsice planlarla imparatora, tekfurlara yaranmak, yamanmak arzusundaki kişiler boş durmuyorlardı. Bunlardan biri de Alpdoğan'ın bütün ailesini pusuya düşürüp katleden Simeon idi. Alpdoğan'ın yüreğine intikam ateşini yakan Simeon, cinayetlerine devam ediyordu. Yakıp yıkıp kan döküp bir kuytuya çekiliyor, sonra yeniden çıkıyordu sahneye.

Mavi gözlü, ince yüzlü, sivri burunlu uzun boylu bir adamdı Simeon. Bir gözü müşterilerinden biri tarafından kör edilmiş Bizanslı bir facirenin, manastır yetimhanesinde büyümüş oğluydu. Baba mevhumundan, aile sıcaklığından, anne şefkatinden zerre kadar nasiplenmemiş ekmekten çok dayak yemişti. On beş yaşına gelince papazları öldürüp yetimhaneden kaçmıştı. Hırsızlık, cinayet, adam kaçırma ve daha bir sürü cürüm işlemiş, fakat doymamıştı. Gözü yükseklerdeydi. Geçmişini yok etmek, yükselmek, sınıf atlamak, değişmek istiyordu. Tilki gibi kurnaz, sırtlan gibi kan düşkünüydü Simeon. Akça Köy'ün de içinde bulunduğu toprakları Müslümanlardan arındırıp namını duyurabilirse makam, mevki alabilecekti. Kendi gibilerden oluşan çetesiyle Türk köylüleri boğazlıyor, Tanrının görevlendirdiği (!) "kutsal savaşı" olduğu söylentilerini yayıyordu. İş istediği seviyeye gelince "kutsal savaşı" olarak ortaya çıkacak, maksadına hâsıl olacaktı. Oysa Simeon'un tek kutsalı, anı çekilir kılan birtakım arzuları idi. Yüreğinde kaynayıp duran meydan okuma dürtüsü onu yönetiyordu. Etrafını çeviren her şeye meydan okuyordu, kendi varlığı dâhil. Sürekli değişen his ve hevesleri nereye çekerse oraya gidiyor, kanını kaynatan fikirleri uygulamaya koyuyor, üstelik bir türlü tatmin olmuyor, tat alamıyordu hayatından. Diğer yanda çingene kadının söylediği "Ölümsüz" ifadesi bilinçaltına çoktan yerleşmiş, düşündükçe Simeon'u heyecanlandırıyordu.

KAN GÜLLERİ AÇMIŞ KÖYÜN ETEKLERİNE

Cengin sonra erdiği, sulhun sağlandığı haberi Akça Köylülere tez ulaştı. Lakin tehlike tam olarak geçmemişti ve uzun süre geçmeyecekti. Ne gam! Öyle inanıyorlardı ki jeopolitik olarak en riskli bölgeler yani serhat, fatih yüreklilerin varlık gayesi ve var oluş hikâyesiydi.

Alpdoğan ile Duran müjdeyi cuma namazından sonra aldılar. “Bel-denize dönebilirsiniz.” demişti selahiyetli bir gazi. Neşe ve hüznün arası bir hâlde eve geldiler. Delikanlıları karşılayan Halime Ana misafirlerinin temelli gideceğini öğrenince başladı ağlamaya. Alpdoğan’ın yüreği sızladı:

–Ana bizimle gel.

İhtiyar kadın Alpdoğan’ın samimi teklifine dualarla karşılık verdi.

–Şurada ahiret yurduna göçmeme ne kaldı oğul? Siz gidin, yolunuz düşerse gene gelin.

Ayşe Kadın birden canlanmış, yüzüne renk gelmişti. Eve dönüş havadisiyle eski hâline dönmüş, gülümsemeye başlamıştı. Her ne kadar kocasının akıbeti hakkında bilgisi yoksa da cenk bitmişti nihayet. Akşam namazından sonra Alpdoğan ve Duran diğer muhacirlerin kaldığı evleri gezip vaziyeti bildirdiler. Akça’ya dönmek isteyenlerle ertesi gün seher vakti şehir kapısında buluşacaklardı.

At sırtında iki gün sürecek yolculuğa hazırlandılar. Sis çökmüş dağlar ardında, tepelere çiçeklenmiş obalarını yeniden göreceklerdi şükür. Farklı hislerle dolu yürekleri burada kalan ahbablıklardan hüznün devşiriyordu. Konduğu her çiçeğin tozundan nasiplenen arı misali insan nereye varsa alışıyor. Soylu bir keder vardı muhacirlerin simasında. Akça’da kendilerini neyin beklediği bilemiyorlardı. Kaç şehit vardı kim bilir? Kaç yaralı? Belki köy diye bir şey kalmamıştı.

Halime Ana vedalaşırken ipil ipil gözyaşı döktü. Hazırladığı azıkları ellerine tutuşturup yanlarında meydana kadar geldi. Seher vakti kabile şehir meydanında yeniden toparlandı. Ayşe Ana ve Duran sayım yapıp

geride kalan olmadığından emin oldular. Geldiklerinden üç kişi fazla idiler. Bey'in yanlarına verdiği üç hekim katılmıştı kafileye. Yolcular neleri varsa üst üste giymiş, abalarını yedeklerine almışlardı. Havaya hâkim olan kar soğuşuna aldırılmazlardı gerçi. Daha sert iklimler eskitmiş, puşkunlar, zemheriler aralamışlardı. Yaşı otuzdan fazla olanlara göre buraların kışı kış bile sayılmazdı. Misafirlerini uğurlamaya gelenler hediyelerini binbir ısrarla kabul ettirip vedalaştılar.

Dağların ardından yükselen donuk güneş altında dönüş yolculuğu başladı. Konakladıkları şehir, muhacirlerin hatıralarındaki resimlere eklenip geride kaldı. Ortak hareket etme konusunda tecrübeli olduklarından çoluk çocuğa rağmen seri hareket edebiliyorlardı. Kafile belli bir ritimde dağdan bayırdan aşan yolları bir bir tüketti. Namaz vakitlerinde durduklarında karınlarını da doyurdular. Duran küçük çocukları yol boyunca eğlendirdi, güldürdü, taklitler yaptı.

Hasan ve Tuğrul Kocaların tatlı çekişmeleri dönüş yolunda da sürdü. Birbirlerinden hiç ayrılmayan ihtiyarlar “Bir daha cenk olursa ölürüz, kaçmayız.” diyor başka bir şey demiyorlardı. Yoksa nasıl şehit olacaklardı?

Akşam olunca hava daha bir soğudu. Gece boyunca usul usul Akça'ya doğru aktılar. Sabaha karşı Kurtağzı Geçidi göründü. Bakışlar canlandı, bir parçası Akça'da olan herkes az sonra yüzleşeceklerine karşı içten içe dua ederek ilerledi.

–Gözümüz aydın, dedi Ayşe Ana.

Köy görüldüğünde güneş doğuyor, tepelerdeki gölgeler yavaş yavaş yitiyordu. Köyün aşağı yakasına yüzlerce çadır dizilmişti.

Duran,

–Mübarek Gaziler gitmemiş, dedi.

Ayşe Ana,

–Urumun ne yapacağı belli mi olur, diyerek kalmalarına sevindi.

Vuruşmaların gerçekleştiği yerlerden geçtiler. Kanlar su gibi saçılmış, miğferler, silah parçaları, kopmuş kollar, eller ve ölü atlar kalmıştı. Bu tip şeyleri ilk defa görüyor değildiler. Gene de birkaç kadının içi kalktı, attan inip bir köşeye istifra ettiler. Çocukların çoğunun uyuyor olması işi kolaylaştırıyordu, fakat ne olduysa kadının biri dövünmeye, ağlamaya başladı. “Vay anam...” diyordu. Peşinden bir kadın daha ağlamaya başlayınca uykusu bölünmüş çocuklar da koroya katıldılar. Ayşe Ana atını geri çevirdi, güf sesiyle salâvat getirip:

–Hatun kişiler, dövülmeden ağlayana döverler. Önce görelim ağlacak ne var? Sonra oturup ağlaşırız.

Ağlamayı başlatan kadın burnunu çeke çeke sustu. Diğer sesler de azalarak kesildi. Köyün bulunduğu yamacın eteklerine, düze kurulmuş otağın yanından geçtiler. Kafileyi gazilerden üçü karşıladı. Saçları omuzlarında, gür bıyıklı sakallı bir gazi öne çıkıp:

–Obanıza hoş geldiniz, dedi.

Ayşe Ana,

–Gazanız mübarek olsun, diyerek mukabelede bulundu.

Erler bir ağızdan:

–Âmin, selamete girin beldenize, dediler.

Kafiledeki çocuklara meyve verip başlarını okşadı bir gazi. Yolcular ilerlerken gözleri oğullarını, erlerini aradı dört bir yanda. Düşmanın ödünü koparan serdengeçtiler, dalkılıçlar dostlarına incelerden inceydi. Kadınları görenler yolu boşaltıyor, çadırlara çekiliyorlardı. Düzden çıkıp köye girdiklerinde kafile halkı sokak aralarında dağılıp evlerinin yolunu tuttular. Çoluk çocuğunun döndüğünü haber alan erkekler de komutandan müsaade alıp evlerine geliyorlardı.

İşte gene obalarında, yurtlarındaydılar. Köy gözlerine biraz farklı görünüyordu. İnsan beklediğini; kavuştuğunda, beklemediği hislerle karışlıyordu çoğu zaman. “İşte istediğim oldu, fakat şimdi ne olacak?” derdiren kısa anlar, hani tarif edilemez, azıcık hayal kırıklığı yaşatan fakat çok sürmeyen geçişler. Yabancılamaları kısa sürdü hâliyle. Haftalardır hasretini çektikleri toprağa şükür ayak basmışlardı.

Akşam olduğu hâlde kocası, oğlu evin kapısından girmeyen kadınların gittikçe çoğalan endişeleri gözyaşlarına dönüşüyor, pencere kıyısındaki bekleyişleri sürüyordu.

İmam Gündüzalp’in karısı Ayşe Ana’nın ısrarıyla onların evinde kocasını ve oğlunu beklemişti Hüseyin’in anası. İmam Gündüzalp, Ahi Süleyman ile birlikte çıkıp geldi. Yanlarında Hüseyin yoktu. Adamların ikisi de çeşitli yerlerinden yaralanmışlardı. Daha girişte Duran’ın Hüseyin’i sorması, iç odada oturan Hüseyin’in annesinin irkilmesine sebep oldu:

–Hüseyin?

Herkes hatta evin duvarları, kapıları bile kulak kesildi sanki. Kabaran yürekler, yutkunmalar birbirinden saklanmaya çalışıldı. İmam Gündüzalp metanetle:

–Hüseyin size selam söyledi.

–Aleyküm selam, derken hıçkırığını tutamadı Duran. Gözleri yaş doldu.

Sinesinden taşanları taşıyamayan dudakları titremiştir. Alpdoğan ile Duran gözyaşlarını göstermemek için arkalarını döndüler. Hüseyinleri, sessiz, uysal, dost Hüseyinleri Hakk’a yürümüştü... Son gece görüşüp helalleşememişlerdi. İmam Gündüzalp:

–Şehit olacağını biliyor gibiydi. Hepinizden helallik diledi, dedi.

Hüseyin’in anası diğer odada “Kuzum...” dedi hıçkırıldı. Bir ana için yaşı kaç olursa olsun evlat “kuzu” idi. Hep sevimli, sevgili, küçük, narin ve günahsız bir kuzu. Müslüman kültüründe “Ana gibi yâr olmaz.” idi. Yavrusunu taşımaya başladığı andan itibaren başlayan analık ölüm kapısını bile aralayıp sürerdi. Ölüm rüzgârı analık ateşini söndüremezdi. Yürek yangınıydı analık... Kadının yüreğine en çok yakışandı yürek yangını... Sağdan soldan esen dünyevi rüzgârlarda sönmemeye çalışan mum gibi titrer dururdu ananın yüreği... Nasıl olmasın, neden olmasın? Ana, Allah’ın emaneti evladı sahiplendiği andan sonra Cennet’in kapısına koyuyordu bir ayağını...

İmam Gündüzalp geçip oturmadı, vaziyeti anlamayan ve ağabeylerini soran ve daha uzun zaman soracak olan kızlarının elinden tutup yürüdü. Hanımı da peşinden, evlerinin yolunu tuttular.

Akça’nın şehitlerine hep beraber ağladılar, kıvançlandılar. Her biri, kan gülü gibi açmıştı toprakta. Kan gülleri açmıştı, köyün eteklerine. Ebediyete kadar mis kokacak, sonsuz baharın işaretçisi kan güllerine kesmişti yamaçlar. Beden yükünden kurtulmuş ruhlar şad olmuş, ebediyen kurtuluşa ermişti...

İmam ve ailesi gittikten sonra Alpdoğan ile Duran avluda yalnız kaldılar. Alpdoğan yeni bir başlangıç adına artık bundan sonrasında kendi evinde kalmak için arkadaşına yalvardı, “Size yeterince yük oldum.” dedi. En ısrarcı ve ikna edici yöntemleri denediyse de Duran kesinlikle kabul etmedi.

–Kardeş değil miyiz?

Alpdoğan giderse Duran’ı gerçekten üzeceğini anladığı için sonunda bu isteğinden vazgeçti. Akşam yemeğinden sonra kendini iyice hissettiren yorgunlukla erkenden dinlenmeye çekildiler.

Işıklar azaldı, yatsıdan sonra sessizlik yağdı tepelere. Bir ocuk rüyasında şehadet şerbetini içip sermest gezinen ruhları gördü. “Daha iş bitmedi” diyorlar,  l  gibi görünmüyorlardı... Melekler hayran, dipdiri şehitleri birbirlerine gösteriyordu. Çocuğun rüyasında gördüğü gibi sabaha kadar yağmur iseledi mezarların üstüne. Gök, sevinç karışık ipil ipil gözyaşı döktü iyi ruhların ardı sıra... Sonra ocuk gördü ki, Hüseyin, gözyaşları yanaklarında kurumuş anacığının başucuna uğradı. Sevgiyle seyretti yorgun yüzünü, kız kardeşlerinin üstünü örtüp çekildi. Çocuğun rüyası bitti, ruhlar gezinmeyi sürdürdü gümüş tepelerde.

BALKIR

Köye döndükleri geceydi. Alpdoğan uykuyla buluşuncaya kadar mazi koridorlarında gezindi. Gencecik birinin ne kadar mazisi olurdu ya da onu ne kadar hatırlardı bilinmez. Lakin eğer savaş gördüyseniz, gençlik zamansız biter, ihtiyarlık başlardı.

Düşler âleminin kapısı açıldı. Oradaydı Alpdoğan, gene aynı boz düzlükteydi. Uçsuz bucaksız gökyüzünün altında, yalın kılıç beklemekteydi. Bir eli alnında dört bir yanı gözlüyordu. Çok sürmedi, ışık süvarileri belirdi ufukta. Işıkla insan arasında, gümüş yelesi ışık atların üstündeydiler. Alpdoğan önceden gördüğü rüyayı hatırlayarak aynı sözü söyledi:

–Beni de alın.

–Hastasın, iyileşmelisin cevabının ardından ışık atlar kışneyip şaha kalktı. Bir güç Alpdoğan'ı kenara çekti. Işıktan bir ırmak gibi akıp gittiler. Alpdoğan geride, omuzları düşük kalakaldı. Önceki rüyasından bildiği kara deliği yokladı. Evet, bağrında, avuç içi kadar zifiri karanlık bir delik vardı. Nasıl olmuştu, neden olmuştu, nasıl kaybolacaktı?

Uyandığında sabah olmak üzereydi. Bu Halime Ana'nın evinde gördüğü rüyanın aynıydı. Pencerenin önüne oturup gökyüzüne dikti bakışlarını.

“Allah'ım marazım nedir bilmiyorum, görmüyorum, sen bana bildir, göster, yardım et.”

–Gene uyanıksın.

Dirseğini yastığa dayamış başını da koluna yaslamış Duran'a döndü Alpdoğan:

–Sen de.

–Farkında mısın, birkaç ayda büyüdük hatta kocadık?

Alpdoğan kafasını sallayarak cevap verdi. Gecedен sarkan sessizliği çoban köpeklerinin havlamaları böldü. Delikanlılar usul usul başlayan

sabahı dinlediler. Bazı anlarda, küçük gelen bir elbise gibi sözü çekiştirip durmanın mânâsının olmadığını öğrenmişlerdi. Kollarını sıvarken Alpdoğan,

–Ben sabah namazına gazilerin cemaatine gideyim, dedi.

–Niçin?

Alpdoğan cevap yerine çocuk gibi omuz silkti. Duran yorganı üstünden kıvrakça attı:

–Ben de gelirim yandığım.

Kapıdan çıkınca seherin burcu burcu kokusu yüzlerini okşadı. Gözü ve kalbi uyanık birinin ciğerlerine emebileceği gizli bir gücü soluklayarak ara sokaklardan geçtiler. Ağaç oluktan gümüş suları dökülüp duran Gürpınar'ın serin suyu ile abdest aldılar. Tenleri buz gibi suyun nefesinde hayat buldu, havadan daha soğuk su mahmurluklarını sıyırıp aldı.

Köyün kurulu olduğu yamacın aşağısında, otağda geceden kalma ateşler titreşiyor, ölüyordu. O yana yürüdüler. Serin çiğlerle kaplı çimenlerde çizmeleri ıslandı. Otağa yanaşırlarken yabancı bir kuş öttü. Bunun ne anlama geldiğini bildiklerinden bu tuhaf sesli kuşu görmeye çalışmadılar. Aklı ermeye başlayan çocuğa ilk öğretilenler arasında yer alan basit haberleşme usûllerinden biriydi bu; “Kendini tanı” demekti, cevap vermezsen işin biterdi. Durdu ve kendini duyacak biri olduğuna emin olarak,

–Biz köyden geliyoruz. Sabah namazını sizinle kılmak istiyoruz, diye seslendi.

Sesi fazla yüksek çıkmıştı. Alpdoğan gülümsedi:

–Korktun mu?

–Sabah sabah aş yerine ok yemek istemem.

İleriden bir yerden cevap geldi. Dupduru genç bir ses:

–Köyde namaz kılınmıyor mu?

–Kılınıyor, lakin biz cemaatinize katılmayı arzuladık.

–Gelin bakalım koçlar, dedi daha kalın bir ses.

Ortaya çıkan iki gazinin peşinden ilerlediler, çadır aralarından geçtiler, otağın ortasındaki geniş meydanlıkta durup beklemeye başladılar. Tek tük gezinen gaziler ezan sesiyle birlikte çoğaldılar, meydan hızla doldu. Alaca karanlık gök, dağların silüetini çizmiş kurşuni bulutlar çekilmeye başlamıştı. Alpdoğan'ın kulağından giren ezan beyninde yankılar yaptı, kalbine güzellikler inşa etti. Namaz rengine boyanan simalar, süratli ve

düzenli bir şekilde kılıçlarını yanlarına koyup saf tuttular. Alpdoğan ile Duran da saflara dâhil oldular. Cetvelle çizilmiş gibi düzgün saflar oluşmuştu. Erkekler omuz omuzaydılar, neredeyse birbirlerine dayanmışlardı. Alpdoğan bir ön sırada dikilen Kırsakal Koca'yı tanıdı. Küçük ihtiyar heybet kazanmış, sanki dünyadan bağını koparmış, başka bir âlemin kapısı gibi duruyordu. Alpdoğan burada olmaktan duyduğu memnuniyeti hissetti. Yerin Göğün Sahibi'nin huzuruna böyle muhteşem bir kalabalıkla çıkmak içini coşturdu. Hele secdede Alpdoğan az kalsın kendinden geçecek, yerinden kalkamayacaktı. Eşsiz Yaratıcı'nın huzurunda eğilmek ne saadetti... Ne lütuf ve mutluluk mevsimiydi o... Kara gözlerinde kulluk şenliğinin ışıkları yanıp sönüyordu. Kemer kaşları zafer takı gibiydi şenlik meydanında.

Bir insan topluluğunu cemaat yapan, kardeş kılan şeyi yaptılar; bir olup Bir'i ikrar ettiler, birlikte hareket ettiler. Evet, Allah büyüktü... Hem de her şeyden. O'nun varlığında gerçek hayat vardı! O'nun varlığında insanın geçmişi, geleceği ve insanın varlığı vardı.

Kılınan namaz sonrası salâvat getirilip dua edildi. Sonra lahuti bir ses aşır okumaya başladı. Alpdoğan aşrı dinlerken daha hassaslaştığını düşünmekten kendini alamadı. Göğün hep yukarıda asılı durması ya da toprağın toprak olması gibi, insan da kendine yakışır hâli böyle alıyordu demek. İnsanın özüne dönmesi için kul olması gerektiğini iliklerinde hissetti. Kul olmayınca ne olduğuna karar veremeden düştüğü belirsizlik vadilerinden çıkamaz ve yerin gelmezine kadar sürüklenirdi.

Cemaat dağılmaya başlayınca iki kafadar, misafirlik psikolojisiyle diğerlerinin ne yapacağını görmek için yavaştan aldı. Gaziler gene süratli ve düzenli bir şekilde hareket ediyordu. Birer silahla çadırların ortasındaki boşluklarda toplanıp karşılıklı dizildiler. Duran,

–Talim yapacaklar, dedi.

–Siz de, diye fısıldadı Kırsakal Koca

Diplerinde bitivermiş, bin yamalı cübbesi, ak pak sarığı ile rüyalarından gelmiş ermişler gibi duruyordu. Ne yapacaklarına karar vermeden bakışırken sırtlarından kuvvetli bir itme oldu:

–Hadi bakalım siz de, dedi, kalın sesli sakallı bir gazi.

–Pusat getirmedi.

–Pusattan bol ne var, derken delikanlıları büyükçe kırmızı bir çadıra yönlendirdi. Birlikte kırmızı çadırın girişinde durdular. Kapısını aralayıp içeriyi işaret etti gazi:

–Şehitlerin pusatları. Diğer taraftakiler de kefereye ait olanlar. Şimdilik hepsi burada... Dilediğinizi alıp kullanabilirsiniz.

Alpdoğan çadırın loş ortamına gözlerinin alışmasını beklerken kabzası parlayan bir kılıç dikkatini çekti. Üstünde pek çok kılıç vardı, fakat o kılıç duruşuyla farklı olduğunu fısıldıyordu. Gizli bir çekime kapılmış gibi kılıcın olduğu yığına yaklaştı, kabzasından tuttu, çekmeye çalıştı. Duran malzemesini seçmiş, Alpdoğan'ı seyrediyordu:

–Alsana üstten birini. Hepsini devireceksin şimdi.

–Bunu istiyorum.

Çadırın girişinde bekleyen Gazi buruk bir ifadeyle,

–O Balkır, Turgut Bey'in kılıcıdır, dedi.

Alpdoğan kılıcı bırakıp doğruldu:

–Almayayım mı?

–Almaya al da o kılıç vasiyetli kılıçtır. Turgut Bey'in vasiyetini taşıyor.

–Turgut Bey'in vasiyeti nedir biz de öğrenebilir miyiz?

Delikanlılar merakla açılmış gözlerini kırpmadan cevabı bekliyorlardı.

–Kılıcın üstünde yazıyor vasiyet.

Delikanlıların alâkası Gazi'nin hoşuna gitti. Sevmişti bu delikanlıları:

–Kılıcı alın, kendiniz okuyun ne yazıyor, dedi çadırdan çıktı gitti.

İki kafadar uğraşa didine kılıcı çekip çıkardılar. Boyu diğerlerinden kısa, daha hafif bir kılıçtı. Çadırın kapısından süzülen ışığa kılıcı tuttular. Kılıcın üstünde Alpdoğan'ın rüyasında gördüğü şehitler kervanına çok benzeyen bir birliğin bulutumsu silüetleri inanılmaz bir incelikle işlenmişti. Sanki kanatlanmış atların üstünde elbiseleri uçuşan gaziler hep o yana, “Gaza”ya odaklanmış bakışlarıyla, hiç durmadan gidiyorlardı. Duran kafasını salladı:

–Suretler var da vasiyet neresinde ki?

Alpdoğan'ın ısrarlı bakışları, suretlerin içine ustaca gizlenmiş Arapça harfleri seçmeye başlayınca cümle zihninden dudaklarına aktı:

–Allah için!

Alpdoğan kendi söylediği kelimelerle irkildi. Tırnak uçlarından saç tellerine kadar bedeni ürperdi. Düşünceler ışık hızıyla zihnine üşüştü. Ya Allah için ya ne için? Allah için değilse “hiç” için mi tutulurdu kılıç,

hiç için mi koşulurdu doludizgin! Sıkıntıdan daralan yüreğinin imdadına o malûm fısıltı yetişti. “Sen de Allah için öldüreceksin Simeon alçağını.” Alpdoğan inanmak istediğine sımsıkı sarılırken çok derinlerinde bir yerde bunun doğru olmadığını seziyor, o sezgi sıkıntısını tazeliyordu. Kırık bir sesle “Biraz kısa” diye kılıcı bıraktı. Elinden bıraktığı kılıç şuurunun en berrak noktasında şavkıyıp durmaya devam edecekti. Belki son nefesine yaklaşırken de sönen bakışlarına son ışık o şavkıyan kılıçtan gelecekti.

Duran’ın ne olup bittiğini sorgulayan bakışlarına aldırmadan rastgele bir kılıç seçti. Birer tane de kalkan alıp çadırdan çıkınca ev sahipliği yapan gaziyi aradı gözleri.

Bu arada tepelerin ardından güneş yükselmiş, varlığın çeşnisi renkler yeniden doğmuştu. Alpdoğan kalkanı alnına siper edip dört yana göz gezdirdi. Gece, seher, gün her biri ne güzelliği böyle, varlığın neşesiyle hamdetti. Güzel (c.c) birbirinden güzel dekorlar seriyordu insanın içine, dışına. Güzellik duygusundan yoksun olanlar için elde vardı bir et bir kemik; bir ayrılık bir ölüm...

Yeni bir gün başlıyordu serhadde. Şehitlerin yeni günü göremeyceklerini zannedenler aldanyordu elbette. Onlar için güzel günler aslında daha yeni başlamıştı.

Alpdoğan Duran’ın dürtmesiyle düşüncelerini araladı. Meydana, talim yapan gazilerin yanına yürüdüler. Her takımın başında bir kişi vardı. İkişerli talim yapanlar olduğu gibi bir kişiye iki, üç, dört kişi talim yapanlar da vardı. Kılıcı düşen veya göğsüne darbe alan ölü yani yenik olarak kenara çekiliyordu. Sonra galipler kendi aralarında eşleşiyordu.

Eşleştirme esnasında Alpdoğan ile Duran’ı ayırdılar. Önce ortaya Duran ve rakibi genç bir gazi çıktı. Selamlaşım başladı. Yeni yetme delikanlıları fark eden bazıları etraflarına toplanıp çember oluşturdular. “Acemiler bakalım ne yapabiliyor?” merakı hâsıl olmuştu.

Duran canını dişine takıp hücum ediyordu, fakat ne çare! Karşısındaki bir akıncıydı. Çok hızlı hareket ediyor, umulmadık vuruşlar yapıyordu. Duran beş dakika bile dayanamadı. Kılıcı düşünce Duran’ın yanakları pembeleşti. Rakibi Duran’ı kucaklayıp bağrına bastı, teselli etti. Diğer öbekte sıra bekleyen Alpdoğan’ın biraz acemice kılıç tutuşunu gören bir gazi:

–Boyundan büyük kılıç tutmuşsun, dedi.

Seyircilerin en önünde duran Kırsakal Koca’nın sesi duyuldu:

–Boyumuzu büyük biliriz çünkü soyumuz büyük, deyince askerler tekbir getirdi.

Alpdoğan ile rakibi göz göze birbirlerini kısa bir süre tarttılar. Rakip gazi ilk hamlesini şimşek gibi indirdi. Alpdoğan, darbeyi kıvrakça savuşturdu. İkinci hamlesinde de netice alamayan gazi, işi ciddiye almaya karar verdi. Etrafları bir anda kalabalıklaştı. Alpdoğan’ın maharetli hamleleri gazileri sevindiriyor, “Barekallah” çekip keyifleniyorlardı. Çok sürmedi Alpdoğan rakibinin göğsüne kılıcını dayadı. Seyirciler tekbir getirip Alpdoğan’ı tebrik ettiler. Rakibi:

–Boyun da soyun gibiymiş.

Alpdoğan hafif kızardı. Pehlivan yapılı, uzun boylu bir erkekti ama utangaçlığı da vardı. Sağdan soldan yükselen övgülerin arasında başı önünde yürürken kocaman elini Alpdoğan’ın göğsüne dayayan sarıklı bir dev:

–Dur bakalım, dedi.

O kadar iriydi ki Alpdoğan’ın tepesinden bakıyordu. Kalın bıyıkları, hoş bir yüzü, tok bir sesi vardı.

–Sen Kayı’sın öyle değil mi, biz de Selçuklu’yuz. Demin indirdiğin Selçuklu can yoldaşımdır. Onu geçen, beni de geçmelidir ki işini tam yapsın.

Müslüman ve Türk olmalarının ötesindeki geri kimlikleri bazen ortaya çıkar, tatlı çekişmelere vesilelik ederlerdi şu an olduğu gibi.

–Yani?

–Ben varım sırada.

“Ya Allah!” deyip Alpdoğan’a meydan okudu. Alpdoğan, karşı koymanın doğru olup olmayacağını anlamak istercesine sağına soluna bakındı. Seyircilerin yüzündeki heyecandan devam etmesi gerektiği anlaşılıyordu. Duran gülümsüyordu. Kalabalıktan biri,

–Az yumuşak vur sabiye Murad Bey, diye seslendi.

Selçuklu kükredi:

–Yağı yumuşak vurmaz.

Kılıç kılıca gelip bir müddet birbirlerinin göz bebeklerini kolladılar sonra olanca kuvvetleriyle birbirlerini savurdular. Kalabalıktan bir uğultu yükseldi. Murad Bey kılıçla havada daire çizerek saldırdı. Alpdoğan saldırının son anına kadar kıpırdamadı. Sonra saniyeden daha kısa bir süre içinde dizüstü çöküp kılıcını Murad Bey’in beline dayamak

istedi ama Murad Bey kenara çekilip darbesini yaptı. Ölümcül yarayı alan Alpdoğan idi. Kalabalık tekbir sesleriyle inledi. Murad Bey kılıcını toprağa saplayıp Alpdoğan'ı kucakladı. O kadar sıktı ki Alpdoğan'ın kemikleri çatırdadı.

–Yiğit delikanlıymışsın. Böyle vuruşmayı nereden öğrendin?

–Vaziyete bakılırsa daha öğreneceğim çok şey var.

Gülümsüyordu Alpdoğan. Serhatin koruyucusu bu dev Selçuklu'yu yenseydi gerçekten üzüleceğini düşündü. Yenildiğine enikonu sevinmiş, uhuvvet ortamı neşesini körüklemişti. Duran'ın yanına yürüdü. Bu arada hemencecik eşleşen iki gazi kılıç şakırdatmaya başlamıştı deminki yerde.

Nasil vurmaları gerektiğini tartışan delikanlıların yanına gelen Kır-sakal Koca:

–Şan, sağır bir kuş gibidir. Çağırının değil, sağlam duranın omzuna konar. Şan ve şöhret arzusuna karşı sapasağlam durursan o kuş peşini bırakmayacaktır, dedi ve şaşırın delikanlıların diyeceğini beklemeden sekerek uzaklaştı.

Kılıçları ve kalkanları aldıkları yere götürüp bıraktılar. Alpdoğan Balkır'a istek ve utangaçlık dolu kaçamak bakışlar yolladı. Bir zaman sonra kılıçla ve sahibiyile buluşma arzusunu ta iliklerinde hissetti. Artık ayrılma zamanı geldi deyip yürürlerken Murad Bey delikanlıların önünü kesti, yemek yemeden gidemeyeceklerini söyledi.

–Allah ne verdiyse...

Murad Bey'in çadırı yakındaydı. Binbir buyur arasında delikanlıları çadıra soktu. Çarçabuk kurulan sofrada Duran ve Alpdoğan'dan başka altı kişi daha oturuyordu. Besmele çekip uzandılar. Süt, peynir, tereyağı, kavurma etten oluşuyordu kahvaltı. Lokmasını öğüten Murad Bey'in gülümserken bıyıkları oynuyordu:

–Aslan gibi ye, aslan gibi vur!

Sonra konu demir askerlerden ihtida edenlere geldi. İyileşen yaralıların çoğu Müslüman olmuştu. Müslüman olan bir Urum'un ailesini ikna etmek üzere gittiği beldesinde öldürüldüğünü duymuş, pek üzül-müşlerdi. Alpdoğan ile Duran çekinerek aldıkları lokmalar arasında konuşulanları dinliyorlardı. Bu kadar gazinin içinde kendilerine düşenin dinlemek olduğunun farkındaydılar. Konu Turgut Bey'in şehadetine gelince Alpdoğan titredi. Rüyalarına giren ışık süvarilerin başında o vardı çünkü.

–Nur içinde yatsın, bey gibi bey idi Turgut Bey. Askerine kendini siper etti.

–Budanmış koca bir çınar gibiydi, sırtındaki okları sayamadık, dedi bir diğeri.

Hayranlık taşıyan gözyaşı ırmakları taşıtı gözlerden. Gaza uğruna evlenip ev bark sahibi olmamış bu şehitler şehidini tanımış olmaktan duydukları kıvanç, seslerini titretiyordu. Akıncı olup yaşlanabilen kaç kişi vardı zaten. Yemek sonunda şehitlerin ruhlarına Fatiha okudular. Çadır kapısından uğurladığı delikanlılara:

–Kaybımız çok oldu. Allah rızasına gazaya katılsanız pek güzel olur, dedi Murad Bey.

–Katılacağız, dedi Alpdoğan.

Allah rızasına mı olacaktı? Ruhunu rahatsız eden, içten içe vicdanını kemiren şey bu sorunun cevabında gizliydi sanki. Sıkıntı darbeleriyle içinde kocaman bir uçurum açıldı, ayakları yerden kesildi, düşüşü başladı. Canını yakan intikam alamamak değil almak arzusu muydu? Yuvarlandı kendi içinde kendine...

GÜLÇİÇEK ACELE ET

Ayşe Ana delikanlıların eline bakraçları tutuşturup “Bir dönüm tatlı su getirin.” demişti sabah. Alpdoğan ile Duran itişe kakışa yokuş aşağı inip Gürpınar’a ulaştılar. Başları tenha çeşmeden önce su içip yüzlerini yıkadılar. Başparmağındaki kıymığı fark eden Duran,

–Şunu çekiver, dedi.

Aceleleri olduğu söylenemezdi. Bakraçları çeşmenin yanına bırakıp Gürpınar’ın arkasındaki duvara sıçrayıp oturdular. Sırtları çeşmeye dönüktü; Alpdoğan Duran’ın parmağındaki kıymığı tırnaklarının ucuyla çekmeye çabaladı, fakat başaramadı. Sonra dikenin olduğu noktayı iki parmağıyla sıkıştırıp çıkmasını sağlamaya çalıştı o da olmayınca kuşağından çıkardığı bıçağın ucuyla dikenin itmeye karar verdi. Canla başla arkadaşının etine sıkışan kıymığı çıkarma çabası arkadan, pınardan gelen sesle kesildi. Bir kız sesi idi:

–Gülçiçek acele et.

Alpdoğan, Gülçiçek ismini duyunca bıçağı biraz ölçsüzce Duran’ın etine batırıverdi.

–Ah!

Duran Alpdoğan’dan kurtardığı parmağını havada sallarken kızların sesi kesilir gibi oldu. Gülçiçek adı Alpdoğan’ın zihninde kıvılcımlar çaktırmıştı. O olabilir miydi, o kalkık burunlu, çilli Gülçiçek olabilir miydi? Bu, çok zayıf bir ihtimaldi. Zaten o Gülçiçek, ailesiyle göçüp gitmişti.

–Su az akıyorsa ben ne yapayım, diyen ses, delikanlıları yeniden sarstı. Bu, onun sesiydi. İkisi de aynı anda duvardan usulca indiler. Gülçiçek de onları görmüştü. Alpdoğan kendini tutamadı:

–Sen Gülçiçek değil misin? İnatçı Gülçiçek?

Genç kızın yanakları kızardı, kaşının biri yukarı kalktı. Alpdoğan’ın bitkilere olan düşkünlüğünü unutmamıştı:

–Sen de Alpdoğan’sın. Otçu Alpdoğan.

Duran kendini tutamayıp güldü. Gülçiçek Duran’a bakıp:

–Sen de pat basan Duran, dedi.

Kızarma sırası Duran’da idi. Sık sık düşüp bir yerlerini incittiği için çocukken Duran’a “Pat basan” derlerdi. Gençlerin hepsi bu tevafuk karşısında şaşkındı. Birden çocukluk hatıralarının tamamı ortaya saçılı-vermişti. Alpdoğan gözlerini kaçırarak konuşmayı sürdürdü:

–Hoş geldin, nasılsın?

–Hoş bulduk, hamdolsun iyiyim.

Kalkık burnunun üstündeki çiller, sesindeki kendine özgü kararlı ton aynen duruyordu. Fakat serpilmiş, alımlı bir genç kız olmuştu. El işlemeli kıyafeti ve başlığı da pek yakışmıştı. Şakır şakır sular taşan tesisini alıp arkadaşıyla birlikte yürüdü. Giderken:

–Cenk etmiş gibi görünmüyorsunuz, dedi.

Son gazadan bahsediyordu genç kız. Delikanlılar neyi kastettiğini çabuk kavradılar. Alpdoğan,

–Nasip olmadı, dedi.

–Korkut Ata pek isterdi akıncı olmanı.

Alpdoğan yutkundu, önüne baktı, derin bir of çekti:

–Babam öldü...

Gülçiçek bunu köye gelir gelmez öğrenmişti, çünkü Alpdoğan’a dair ne konuşuluyorsa kulak misafiri oluyordu. Buruk bir sesle,

–Ruhu şad olsun, dedi.

Kayar gibi yürüyüp gitti. Bizimkiler az önce oturdukları duvarın önünde esas duruştaydılar hâlâ. Gülçiçek’in dönüşü, varlığı unutulmuş paslı bir kapının açılmasına sebep olmuş, açılan kapıdan yürek hoplatan duygular akıp Alpdoğan’ı kuşatmaya başlamıştı. Duran’dan uğrun alt üst olan hislerini derleyip toplamalı, davranışlarına çeki düzen vermeliydi; ama nasıl? Tutuk hareketlerle bakır bakraçları doldurup evin yolunu tuttular. Duran bir yandan da elindeki dikenin yanına bir de delik eklemiş olan Alpdoğan’a söylenip duruyordu.

–Sanki dikenini çıkar demedim parmağımı kopar dedim yandıgım.

GÖĞE TOPRAĞA SUYA YAZILAN

Acun Efendi pencerenin önüne oturmuş kar yağışını seyrediyordu. Haftalardır ağzını bıçak açmamış, bulanık bakışları düzelmemişti. Dehizden çıktıklarından beri çok tuhaf davranıyordu. Eğri Emine kocasını kaçamak ve endişeli bakışlarla kontrol ediyor, delirip delirmediğine kanaat getirmeye çalışıyordu. Acun Efendi, Süleyman Gazi'nin çağırduğundan başka; mescide gitmemiş, obaya çıkmamış; pencerenin önünde oturmaktan öte iş yapmamıştı.

Eğri Emine sofrayı kurarken, aşı ortaya getirirken göz ucuyla kocasını izledi. Sofra hazır olunca elini elinin üstüne bağlayıp kocasının önüne dikildi:

–Buyur efendi yiyeceğin hazır.

Acun Efendi oralı değildi. Dahası cevap vermek yerine birden ağlamaya başlayınca Eğri Emine'nin aklı başından gitti. Biçare kadın iki eliyle başını tutarak başladı evvahanmaya. Belli ki adamın aklı sıçramıştı. Olacağı da buydu hani. Kocasının günlerdir donmuş gibi oturduktan sonra böğürtülü bir ağlama tutturması başka neye alamet olabilirdi? Acun Efendi koca gövdesi sarsıla sarsıla, böğürerek ağlıyordu. Eğri Emine köşeye çekildi, küçülüp kaldı. Aklına gelen bütün sûreleri, duaları okudu, okudu...

Aynı esnada köyün diğer ucunda aklına gelen bütün sûreleri, duaları okuyan biri daha vardı ve o da bir kadın; Uzun Rıfat'ın başında oturan biçare karısı Aygül'dü. Kocasını akşam zilzurna sarhoş gelmiş, çuval gibi yığıldığı yerde kendinden geçmişti. Kokusundan, perişanlığından yanına yaklaşılacak gibi değildi adamın. Eli kolu bağlı genç kadın hem ağlıyor hem bildiği bütün duaları okuyor, kocasına doğru üflüyordu. Artık sabrı tükenmek üzereydi. Bu adam, içtikçe dünya ahiret neyi varsa tüketiyor, yanında karısı ve çocuklarını da perişan ediyordu. Oysa Aygül gelin olmadan önce Kur'an-ı Kerim hafızı olmuş, evlenince kocası ile Hicaz diyarına gitme hayalleri kurmuştu. Maateessüf sarhoş ve umursamaz bir koca, bakıma muhtaç iki ihtiyar, yeni yürüyen iki çocuk ile kalakalmıştı.

Çoğalıp hızlanan kar taneleri altında kalan Akça Köy, düzden bakınca seçilmez oldu. Gittikçe kalınlaşan beyaz örtü ağaçları, evleri örtüyor tabiatın uykusunu derinleştiriyordu. Evlerin bacalarından çıkan dumanlar insanları ve onların hayatlarını anlatıyordu sanki. Öyle ya, hep göğe yükselen bir şeyler yapıyordu insanlar... Göğe, havaya ve suya yazılanlar sonsuza değin sürecek izleriyle yol olacaktı. Yolunda ışık bulmak isteyenler Hasan Çelebi gibi kış açlığına yakalanmış hayvanları besleyecekti. Uzun Rifat'ın karısı Aygöl gibi sarhoş kocanın ana baba-sına bakacaktı.

EN KÖTÜSÜ

Duran ile Alpdoğan, Gülçiçek ve ailesinin dönüş serüvenini Ayşe Ana'dan sorup öğrendiler. Bunca yıl diyar diyar gezip ticaret yapan Hasan Çelebi ihtiyarlık durağının akrabalarının yanı olmasına karar vermiş ve Akça Köy'ün yoluna düşmüştü. Kızısan cenk haberlerini duydukları hâlde geri dönmemişler, sulh sağlandığı gün köye girmişlerdi. Evlerini tamir edip oturulabilir kılınca kadar akrabalarının yanında kalıyorlardı.

Gülçiçek'in dönüşü Alpdoğan'ın içinde yeni uyanışların sebebi oldu. Sevme, sevilme beraberinde taşıdığı nefret dalgaları yürek denizinde kabarmaya başladı. Kopacak fırtına için ortam müsaitleşiyordu. Süleyman Ahi, o akşamki sohbetinde sanki gençlerin yeni duygularını bilerek benzer şeylerden bahsetmişti. "Bütün kutsal mücadele ve değerlerin yanında ve içinde insan ummadığı veya ehemmiyet vermediği ihtiyaçların cazibesine kapılan bir varlıktır. Hatta bu cazibe bazen insanı mukaddessiz, kaidersiz bırakıp hiçliğini pekiştirebilir. Eğer o insan durduğu yerde sağlam durmaz, eğer o insan sağlam durmasını sağlayanın kim olduğunu unutursa..."

Altı-yedi yaşlarında önüne kattığı oğlanları kovalayan deli Gülçiçek, köyün sevgilisiydi o zamanlar. Alpdoğan'la "Kızdan savaşçı olmaz." tartışmasına girmiş, akıncı olabileceğini ispatlamak için başvurmadığı yol kalmamıştı. Küçük bir kızın cesareti ve kararlılığı, yorgun erkekleri bile etkilemişti.

Önceki akşam Ahi Süleyman, hanımıyla birlikte Hasan Çelebilere "hoş geldiniz"e gitmiş, Alpdoğan ile Duran evde kalmıştı.

Bir bulut gibi ovada kabarıp duran gazi çadırlarının yanı başında hayat normale dönüyordu. O bulut pek yakında yer değiştirecek rahmet bekleyen topraklara doğru kayıp gidecekti. Sıra dışı hâllere alışkın halk, günlük hayatına dönmüş, işine gücüne bakıyordu.

Alpdoğan ile Duran vakit namazlarını otağda kılmak için fırsat kolluyor, talimlere kalıyorlardı. Evrenos Bey gösterdiği üstün başarılarla

yüzbaşı olmuş, delikanlılara en zor işleri vermek için fırsatları kaçırmıyordu. Alpdoğan ile Duran'ın gazaya kabul edilmelerinde son söz İmam Gündüzalp'e ait olacaktı. Gerçi Ahi Süleyman'ın da söz hakkı vardı, fakat o karışmayacağını belli etmişti. Kendi oğluna kefil olmaya yanaşmıyordu. Güvenilirliklerine bir kefil bulup İmam Gündüzalp'in de rızasını alabilirlerse akıncı kütüğüne kayıtları yapılacak, emellerine ulaşacaktı iki kafadar.

Akşam oluyor, göçmen kuş kabilelerinin çoktan terk ettiği gökyüzüne yayılmış pembeli, kızılı renkleri soluyordu. Havada kuşlar, suda balıklar, hayatın içinde insanlar durmadan yer değiştiriyor, Kusursuz Sanatkâr'ın kusursuz sanatını icradaki rollerine devam ediyorlardı.

Akça Köy akşamla kaynıyor, gün solarken son demini yaşayan canlı gibi depreniyordu. Çoban, davaları son kez obaya getirmiş, sahiplerine teslim ediyordu. Kar toprağı örttüğünden bahara kadar hayvanlar ağıllarında kalacaktı. Davar sahipleri koyunlarını seçiyor, çingirak sesleri melemelere karışıyordu. Çocukların maksatsız haykırıışları da eklenince ana baba gününe dönmüştü meydan. Koyunların sırtına binmeye çalışsan minikler düşüp kalkıyor, yılmıyorlardı.

Alpdoğan ile Duran melodili ısıklarla hayvanlarını toparlamaya çalışırken Kiçgin orada olduğunu Alpdoğan'ın bacaklarına tos vurarak gösterdi. Elli adım arkalarında, yengesine yardıma gelen Gülçiçek'in kıkırdaması Alpdoğan'ın dikkatinden kaçmadı. O arada Kiçgin vaziyeti anlamışçasına bir boşluk bulup Gülçiçek'e doğru seğırtti. Bir tos da ona indirip yeni tos için hızını almaya geri çekildi. Genç kızın yüzündeki alayın yerini şaşkınlık almıştı. Gülme sırası Alpdoğan'daydı:

–Gel buraya Kiçgin.

Gülçiçek bozuntuya vermedi:

–Sen mi gönderdin?

–Ya, nereden bildin?

Olan biteni seyreden Duran araya girdi. Gülçiçek'le konuşurken hafif pembeleşti:

–Bu bodur Kiçgin kımıldayan her şeye tos vurur.

Gülçiçek ses çıkarmadı. Alpdoğan, Kiçgin'i boşuna çağırıp durdu. O çoktan başka bir hedef bulmuş İmam Gündüzalp'in küçük kızının peşine düşmüştü bile. Kız, çığlık çığlık kaçmaya; Kiçgin de arkadan koşmaya başlayınca Alpdoğan da takıldı peşlerine. Küçük kızın çizdiği daireyi ortadan geçip Kiçgin'i yakaladı.

–Bağlayacağım seni.

Sürünün içinden hayvanlarını seçenler “bürrrr”, “geçççç” gibi heceler ve ıslık sesleriyle sürüsünü yönlendiriyor, götürüyordu. Aralarında on beş-yirmi metre mesafe bulunan Gülçiçek ile Alpdoğan hem göz ucuyla birbirlerini kolluyor hem sanki hiç umursamıyormuş gibi daha bir gayretle koyunlarla uğraşıyorlardı. Bir ara Alpdoğan Kığın’i bıraktı, bırakır bırakmaz Kığın yeniden Gülçiçek’in yanına seğırtti. Gülçiçek bu sefer hazırlıklıydı, eğilip hayvanı yakaladı, kucakladı, çıkmamış boynuzlarını okşayıp sevdi:

–Böyle yaparsan bir zaman gelir, birinden köteğı yersin.

Alpdoğan Gülçiçek’in Kığın’i sevmesini kendinden de hoşlandığı şeklinde yordu. Neticede kendine ait bir şeyi seviyordu. Duygularını saklamak için yüzünü daha bir astı. Koyunların hepsini bir araya toplayınca Kığın’i Gülçiçek’ten almak için yanına gitti. Yaklaştıkça öntü alınmaz bir heyecana düştü, sesi biraz titrek:

–Gülçiçek ablası gibi inatçı, dedi.

Gülçiçek’in kaşının biri hemen yukarı kalktı:

–Kığın büyümemiş ama sen de büyümemişsin.

Horoz gibi birbirine diklenen iki genci Gülçiçek’in yengesi ayırdı.

–Hadi gidiyoruz Gülçiçek.

Alpdoğan, Kığın’i kucağına aldı ve indirmeden yürüdü. Depreşen, köpüren, yaramaz, söz geçmez çocuk gibi yüreğinde tepinen heyecan da neyin nesiydi? Gülçiçek ile didişmek bile neden bu kadar hoşuna gidiyordu? Acemice Duran’ı arayan gözleri, bütün dikkatini koyunlara vermiş iyi kalpli arkadaşını arayıp buldu. Gülümsedi. İyi ki yakınındaydı Duran. Her gün yenisi göveren türlü endişe, kaygı ve arzu karışığı çetrefilli sırlı duyguların etkisini hafifleten, insanı sakinleştiren varlığı iyi ki Alpdoğan’ın yakınındaydı. Her zaman sıcak, korunaklı bir yuva gibi, Alpdoğan’a duyduğu güven, sadakat çok değerliydi.

Duran uyarımasa Alpdoğan sımsıkı kucakladığı Kığın’i bırakmayacaktı. Hayvan da sahibinin gümbürdeyen yüreğini dinler gibi usluca duruyordu. Duran’ın ikazıyla Kığın’i sıktığını fark etti, usluca bıraktı. Sürüyü götürüp ağıla sokarken, kapısını kapatırken, evde yemek yerken Alpdoğan, Gülçiçek’i düşündü. Kalbi taptaze bir heyecanla doldu taşı.

İki delikanlı akşam namazı için yine akıncıların otağına gittiler. Namazdan sonra Subaşı Murad Bey’in silahlanmış gazilere talimat vermesi dikkatlerinden kaçmadı. Duran yanındaki başka bir gaziye sordu:

–Ne oluyor?

–Civarda uğrular görülmüş. Gazilerden on kişi gönderiyorlar.

Alpdoğan'ın aklına Simeon geldi, ne var ki isim verip sormadı. Bütün cesaretini toplayıp Murad Bey'in çadırına gitti. Murad Bey Selçuklu işi tolgasını parlatıyordu.

–Uğruları aramaya ben de gitsem.

Murad Bey babacandı.

–Misafir kabul etmiyorlarmış.

Alpdoğan bir atak daha yaptı.

–Ben buraları iyi bilirim.

Murad Bey Alpdoğan'a şöyle bir baktı:

–İyi bildiğin başka ne var ki böyle ısrarla gitmek istersin?

Alpdoğan birden ne diyeceğini bilemedi, başını öne eğdi. Öyle ya neden ısrarla gitmek istediğini söyleyemezdi? Murad Bey, Alpdoğan'ın omzunu dostane sıkıp çadırdan uğurladı. Alpdoğan, hevesi kursağında kabara kabara otağdan çıktı. Köye girerken Duran'a eğildi:

–Gidenleri takip edeceğim.

Duran yüksek sesli bir fısıltıyla cevap verdi:

–Deli olma, ya uğrular senin karşına çıkarsa.

Alpdoğan dişlerini sıktı:

–Ben de onu istiyorum ya!

–Kendini öldürtmenin başka yolunu bul.

–Bunu yapmazsam rahat edemem.

–Ben de seni yollarsam rahat edemem.

Eve kadar birbirlerini ite kaka tartışarak yürüdüler. İnatçı arkadaşına diller dökmeye devam eden Duran'ın bir sözü nihayet Alpdoğan'ın kararını sarstı, tereddüde düşürdü. “Ya senin yüzünden gaziler telef olur-sa...” İşte bu ihtimal her şeyi değiştirdi, çünkü akıncılar karda yürür izlerini belli etmezlerdi. Aralarında hususi işaretleri, hileleri olurdu. Alpdoğan'ın bir tedbirsizliği onları da ateşe atabilir, gafil avlanmalarına sebep olabilirdi. Bunun vebalini taşıyamayacağını düşündü ve inadından vazgeçti, hevesi kursağında kaldı.

Yatsı namazı için hazırlanırken üst üste gördüğü rüyalar geldi aklına. “Yaralısın.” demişti ışık süvari Turgut Bey. Alpdoğan bu yarayı henüz tespit edememişti ve vuruşmanın nasip olmadığı ortadaydı. Bir şeyler,

birileri sürekli yolunu kesiyor, intikamını almasını engelliyordu. Yatsı namazına mescide gitmek için çıkıyorlarken Ahi Süleyman delikanlılara bir görev verdi.

–Acun Efendi'nin evine gidin bakın, engeli yoksa çağırın; gelsin.

Alpdoğan ile Duran denileni yapmak için Acun'un evine yollandılar. Üç sokak yokuş yukarı tırmandıktan sonra iki katlı evin çitlerle çevrilmiş bahçesine girerken tedirginleştiler. Hatta bu gerginlikle avlunun köşesinden yükselen havlama sesiyle sıçradılar. Kocaman bir köpek öfkeyle havlıyor, sesi karanlığa çarpıyordu; neyse ki bağlıydı. Daha önce bu avludan içeri girdikleri sayılıydı. Çocukluklarındaki masallarda dinledikleri cinli perili metruk evler gibi suskunluğa gömülmüş evin perdeleri de sımsıkı kapalı, ışıksızdı. Duran, demir kuşaklarla sağlamlaştırılmış kapıya üç defa vurdu, her vuruşundan sonra biraz bekledi. Oldukça gecikmeli açılan kapıdan görünen Acun Efendi'ye, Alpdoğan selam verip Süleyman Gazi'nin sözlerini ilettiler. Acun'un fersiz dudaklarından dökülen cevabı anlamadılar ama görevlerini yapmışlardı, geri dönüp avludan çıktılar.

Acun Efendi, kapıyı kapattıktan sonra gölgeye sinip konuşulanları dinlemiş hanımına dönüp çaresizce baktı. İkisi de aynı kederle solmaya başlamışlardı. Günlerce kaldıkları tünelde ömürlerinin çoğunu tüketmiş, kocamış gibiydiler. Hata yapmışlardı. Acun'a göre bu diyardan ayrılma zamanı gelmişti. Çünkü Akça'dan kovulacağını biliyor, bunu haksız bir karar olarak da görmüyordu. İçeri geçip otururlarken hanımı kocasının üzüntüsüne sert, suçlayan bakışlarla cevap verdi. Börtü böceğin ısırıldığı eli yüzü pek fena görünüyordu cılız kadının.

Acun'un evinden ayrılan gençler mescide zamanında yetiştiler. Acun Efendi de çok geçmeden mescide girmiş, arka saflardan birine sinmişti. Namaz sonrasında Ahi Süleyman'ın vakur sesi duyuldu:

–Erlere, yiğitlere, aksakallara, az beni dinleyin.

Ahi Süleyman söze niyetlenince herkes işitmeye hazır olurdu. Çünkü her ne söylerse hayır söyleyeceğini bilirlerdi. Ahi Süleyman devam etti:

–Obadan şehitlerimiz oldu biliyorsunuz. Çoluk çocuğuna namından başka miras bırakamayan kardeşlerimiz var. Mübarek zemheri çoktandır başladı. Birkaç gün sonra tekrar istişare edelim. Sahipsiz ailelere ganimetlerden ne düşüyor, ne düşmüyor, muhtemel sıkıntıları nedir, konuşup hesap yapalım. Öz malından yardımcı olmak isteyenler de tezden düşünsün.

İtiraz etmesi beklenen Acun Efendi'ye döndü, yumuşak hatta gönül alıcı bir üslupla,

–Sen ne dersin Acun Efendi, diye sordu.

Başlar kendine çevrilince suratı yuvarlandı, kucağından düştü Acun'un; küçüldü, toz zerresi kadar kaldı.

–Olur...

Ahi Süleyman, Acun'u pörsük bir hâlde bırakıp söze devam etti:

–Obamızda yetimler aç kalırsa biz yatıp ölelim.

Ahi Süleyman'ın sözü bitince Alpdoğan söz istedi:

–Ben atamdan kalan davalarını yetimlere bağlıyorum. Kiçgin hariç hepsini dilediğimize verin.

Gene göz ucuyla Acun Efendi'ye bakanlar oldu. Acun Efendi oturduğu yerde canı yaniyor gibi kıpırdandı. Önceden olsa itiraz eden bir çıkışı illa ki olurdu. Fakat ne çıkış yapacak ne itiraz edecek hâli kalmıştı. Karısının küçümseyen bakışları zaten erkekliğini yiyip bitirmişti. Nasıl bitirmesin, Akça'nın civarında savaş sürerken börtü böceğe dayanamayıp dehlizden çıkmışlar, karı koca evlerinde ışık yakmadan oturmuşlardı günlerce. Kırşakal Koca bir gün kapılarını çalıp hâllerini sorunca Acun Efendi bitmişti artık. Kapıyı açamamış, yerin altına da inememiş ölmüş dirilmişti. Ah o utanç var ya, etini kemiğini yüreğini yiyip bitirmişti. Gaza sırasında evinde saklandığını cemaatin bildiği, fakat bilmezlikten geldiği ortadaydı. En zoru da buydu. Eğer ki suçlayıp utandırsalar, kızıp kovsalar bu kadar perişan olmazdı. Oysa insanların ses çıkarmaması, ayıplamaması Acun'un kendini ayıplayıp reddetmesine sebep olmuş, yakmış kavurmuştu.

Ahi Süleyman sözünü tamamladı:

–Hamdolsun bir cengin daha içinden fetihle çıktık lakin her zaman en mühimi iç fetih olmuştur. Nefsine yenilen hiçbir savaşta kazanamaz.

Acun Efendi mescitten çıkıp evine vardı. Avludan geçerken kendini tanımayıp havlayan köpeğe söylendi. “Sen de mi kızgınsın bana?” dedi. Köpek kaldırdığı başını iki ayağının ortasına koyup öylece kaldı. Acun dört adet demir sürgüden dolayı kapıyı geç açan hanımına selam verdi, koca çizmelerini eşikte çıkarıp yürüdü. Eğri Emine dakikalardır merak ve endişeyle kocasını bekliyordu. Kapıyı açar açmaz atıldı:

–Ne oldu?

Acun Efendi sönük bakışlarını yerden kaldırmadı.

–Bir şey olduğu yok, dedi içeri yürüdü.

Emine de erinin ardından odaya girdi. Acun divana yığılır gibi oturdu. Kafasının içinde yumaklanan karmaşa gözlerinden taşıyordu. Kocasının konuşmayacağını anlayan Eğri Emine bir köşeye çekildi. Nasılsa az sonra kendiliğinden çözülür, olanı biteni ortaya dökerdi.

Acun'un evindeki lüks, çok az evde mevcuttu. Yüksekçe divanlar üstüne serili kadife kılıflı yün minderler, duvarları süsleyen desenli halılar ve diğer odaları dolduran ayrıntılar. Hanımı bir maşrapa sıcak süttü divana uzanmış kocasının yanına bırakıp ocak başındaki minderine çekildi. Biraz kendine gelen Acun iki elini başının altına yastık yapmış tavanı seyrediyor, düşünüyordu. Bütün bu olan biten içinde bir şeyleri yıkmış, başka bir şeylerin ortaya çıkışına zemin hazırlamıştı. Evet, artık eski düzen, eski Acun devam etmeyecekti. Hanımına uzaktaymış gibi seslendi. Eğri Emine oturduğu köşeden fırladı:

–Buyur!

–Cenk sırasında Kır sakal Koca evde olduğumuzu anladı ya!

–Ey?

Acun Efendi derin bir iç çekti:

–Saklandığımızı kimseye demedi ama herkesler biliyor.

Eğri Emine öfkeyle atıldı:

–Herkes gün doğdu, yüzüne vurdular, utandırdılar değil mi?

Acun “hayır” mânâsında başını salladı. Karısı daha da heyecanlandı:

–Ne yaptılar söylesene? Evimizi mi istiyorlar, ne ceza verdiler?

Acun kalktı bağdaş kurdu, fersiz bakışlarını ilk defa karısına çevirdi:

–En kötüsünü yaptılar aslında.

Eğri Emine oturduğu yere biraz daha çöktü, küçüldü. Sesi kısık:

–Ne yaptılar?

–Hiç.

–Hiç mi?

–Hiç...

GÜLÇİÇEK KIZI İSTEMEYE GELİYORLAR

Herkes alınanda yazana dâhil olmaya ecel noktasına kadar devam edecekti. İnsan her dili istediğinde öğreniyordu da kendi varlığının ve kaderin dilini sadece yaşayarak öğrenebiliyordu. Kader dilinin başlangıcı ve ortası bilinmeyene soru işaretleri, bilinmeyene üç nokta, bilinmeyene virgül bilinmeyene nokta; sonu ölüm. Kaderin dili hayatın renkleriyle dönüyor, her renkte insan kaderi dinliyordu.

Yatsıdan sonra, Ayşe Ana'nın laf arasında verdiği bir haber Alpdoğan'ın da yüreğini ağzına getirdi. "Yan evdekiler, bu gece Gülçiçek Kızı istemeye gideceklermiş." demişti Ayşe Kadın. Bu haber Alpdoğan'ın içinde isyan ateşlerini tutuşturdu. Kara gözleri alevlendi.

–Daha dün döndüler köye, ne acele?

–Bu işler belli olmaz oğul, dedi Ayşe Ana.

Alpdoğan durduğu yerde duramadı.

–Ben ağıla bakayım.

Kendini evden dışarı güç attı da sert bir duvara çarpmış gibi oldu soğuk hava yüzüne çarpınca. İçi dışı allak bullak, karanlıkta önünü seçmeye çalışarak yürüdü. Gülçiçek'i istemeye gelmelerine çok üzül-müş, yüreği beklenmedik bir tipiye tutulmuştu. İçindeki sıkıntı kocaman kalın bir dile dönüştü "Her şey senin aleyhine.." dedi hiddetle. Sanki her şey onun aleyhineydi. Artık hiçbir istediği olmuyor, devamlı yolları kapanıyor, düğümleniyordu. Umutsuzluk gönlünü sardı. Ayazda cisimlenen nefesini seyrederek derin derin iç çekti. Neden böyle oluyordu, elini attığı dallar neden kuruyor, boşluklara düşürüyordu Alpdoğan'ı?

Hızlı adımlarla ağıla girdi. Ağıl, hayvan kokularını sevdirecek boğuk sıcağı ile karşıladı Alpdoğan'ı. Ağılın orasında burasında gözleri parlayan birbirine sokulmuş koyunların, keçilerin bazısı yatıyor, bazısı hareketsiz duruyordu. Kışgın karanlıktan fırlayıp "pıtır pıtır" geldi. Alpdoğan'ın bacaklarına iki üç kere tosladı.

–Boşa tosluyorsun bacaksız, boynuzların yok. Aslında ben de senin gibi olmayan gücümle zorlayıp duruyorum.

Kuru otların üstüne oturup yem oluğuna yaslandı. Kafası, kalbi, vicdanı hep bir ağızdan sesleniyor, hepsi de kendi sesine öncelik istiyor, Alpdoğan'ı meşgul ediyorlardı. Şuna iyice emin oluyordu ki artık bir yol çizmeli, kendi yoluna gitmeliydi. Simeon'la olan hesabını kapatmadan bu mümkün olmayacaktı. Yoksa mümkün müydü? Hâlâ tos vurmaya zorlayan Kiçgin'i kucağına aldı. Cüce kalmış hayvan, kuzudan az bü-yüktü.

–Akranların tependen bakıyor diye üzülüyor musun?

Sahibinin kucağında uysallaşan hayvanın başını okşadı.

–Neden üzülesin ki senin aklın yok!

Acaba bu gece Gülçiçek'i dünürlerine verirler miydi? “Çulsuz çaputsuzsun, ana yok, baba yok. Gülçiçek sen isteyesin diye evde mi kalacak?” dedi kendi kendine, verdi veristirdi. “Evet, evde kalsın, kimse ona yanaşmasın.” dedi başka bir his.

Hisleri karmakarışıklı. Başını iki yana salladı. Gelişiyle yüreğindeki ateşe ateş eklemişti Gülçiçek. Bu gece nasıl sabah olacak, günler yitirdiği ahengi tekrar nasıl bulacaktı? Zaman durmuş, yumruğunu Alpdoğan'ın sırtına sırtına vuruyor, ciğerlerini ağzından dökecek gibi zorluyordu.

Rahat edemediği yerden kalktı, ağılın iç tarafına gitti, ot balyalarının üstüne otururken besmele çekti. Sanki o anda içinde minik bir ışık yandı. Bir ses: “Olmazları olduran, durmazları durduran İlahi gücü ne de çabuk gözden çıkarıyorsun! Umutsuzluk çukurlarına yuvarlanıyorsunuz! Yakışmıyor!” diye seslendi. Yakışmadığını o da biliyordu. Rabb'ine karşı duyduğu mahcubiyetle yüzü kızardı. Başını önüne eğdi. “Sen varken umutsuzluk olamaz, başışla Rabb'im!” dedi. Yürek iklimi yavaştan değişti, sabır ve tevekkül yağmuru, ümit çiçeklerine can suyu oldu. Boyunu geçmiş alevleri ufaltıp bastırdı, içindeki saldırgan ateş azaldı. Delikanlı sakinleşti. Düşünceler arasındaki gelgitlerden miydi bilinmez, birden çöken yorgunluk uykuyu çağırdı. Uyku bütün ağırlığı ile geldi ay yüzlü güzel çocuğun bedenini ele geçirdi.

Sabaha karşı Alpdoğan'ın uzaklardan duyduğu ses:

–Donmuşsun. Kalk hemen eve girelim, oldu.

Alpdoğan bir an nerede olduğunu çıkaramadı, tepesinde dikilen si-lüete gözlerini kırıştıtararak baktı, kıpırdamakta zorlandı. Kaskatı kesil-mişti, kucağında uyuyakalan Kiçgin olmasaydı gerçekten donabilirdi.

Hiç uyumamış gibi bakınan hayvanı kenara bırakıp Duran'ın uzattığı eli tuttu, zorlukla kalktı.

Duran'ın böylesine öfkelenmesine daha önce şahit olmamıştı. Alpdoğan'ın çekingenliğini, derdini vermeyişini hissediyor, zaten bzuluyordu, fakat ahırda sabahlaması da çok oluyordu.

–Anama diyeceğim seni, kulağını boynuna dolasın, bir ucunu da eve bağlasın. El gibi dışarıda geceleme var mı öyle?

Uyuşmuş bacaklarını ovalayan Alpdoğan,

–İçim geçmiş, dedi.

Ağıldan çıkıp eve girdiler. Parmaklarının ucuna basarak odalarına geçtiler. Sönmek üzere olan ocağın sığacağı Alpdoğan'ı kendine getirdi. Ocağın yanına oturup sıcak taşlara sırtını dayadı. Isındıkça elini kolunu hissetmeye başladı. Diğer yandan Duran'ın söylenmesi bitmemişti:

–Bak yeminle söylüyorum, bir daha böyle yaparsan konuşmam, küserim.

Alpdoğan ne söylediye Duran'ı ikna edemedi. Duran ağlamaklıydı:

–Derdini söylemezsin, ölsen belli etmezsin; belki de beni kendine layık görmezsin, ne diyeyim?

Alpdoğan'ın içi sızladı:

–Böyle söyleme, senden gayri kimim kaldı?

Toparlık yüzlü Duran, yürekten bir arkadaştı. Bir içinden bir dışından değil, tek sesle konuşarlardı. Gel dediği zaman gerçekten gel diyen, yemeyip yediren, sükûnetiyle Alpdoğan'a örnek olan can parçasıydı. Alpdoğan'ın kardeşi, arkadaşı, dostu, hocası, çok şeyiydi. Hüseyin'in şehadetiyle de iyice yakınlaşmışlardı. Duran'ın annesi Ayşe Ana, babası Ahi Süleyman ise obanın ana babası gibiydiler zaten. Baş sıkışanın durağı, dert ortağıydılar. Allah ailesini almıştı ama ailesiz kalmamıştı Alpdoğan. İnci mercan yürekli insanlar, evlerini açmış, delikanlıyı sahiplenmişlerdi. Ona yedirdikçe mutlu oluyor, o kederliyse üzülüyor, onunla doyuyorlardı. Şu da vardı ki Alpdoğan, yaratılışı üzere kolayca sıkıntısını açmaz, acından ölse açım demezdi. Minnet etmeyen, kendine acınmasından hiç hazzetmeyen bir tarafı vardı.

Alpdoğan biraz kendine gelince sabah namazını kılmaya gene otağa gittiler. Soğuk kış gününde evlerinden, ocaklarından ayrı vazife yapan erlerle beraber olmak hoşlarına gidiyordu. Hayranlık duydukları mücahitlerin her biri çevik yapılı ve dinçti. Tırmanma, ok atma, lobut atma, cirit,

tomak gibi sporlarda ustaydılar. İçlerinde şişman, löp göbekli bulunmazdı çünkü ruhlarını fedaya hazır oldukları Peygamberleri (s.a.s.) bundan uzak durmalarını işaret etmişti. Çoğu, birden fazla yabancı dil bilirdi. Yaşlanacak kadar yaşayan akıncı sayısı ise pek azdı. Ve bunların hepsini tek şey için, Bir'i için yapıyorlardı. Her şeyin sahibi Bir (c.c) için. Hepsi Bir'in etrafında pervaneydi. İnsanın değeri ve gücü hedefi kadarsa, her biri dünyaya meydan okuyacak güce sahipti, dünyalar kadar da değerli.

Alpdoğan ve Duran'ın gözünde her geçen gün zirveleşiyorlardı. Bu adamlar beldeyi korumak için oradaydılar ve insanlara zerre kadar rahatsızlık vermiyorlardı. İnançları gereği hayata alacaklı değil verecekliyidiler daima. Köylülerin ikramlarını karşılığında bir şey vermeden almıyorlardı. Mahcubiyetlerini, minnetlerini gören, köylülerin onları koruduğunu zannederdi. Kendi aralarında tarifsiz bir muhabbet vardı. Koca koca adamların şakalaşmaları görülmeye değerdı. Gecenin soğukunda pınarın oluşuna girene mükâfat vaat eden Murad Bey'in sözü bitmeden on kişi birden oluşa dalıvermişti. Soğuk havada soğuk suya batmalarına rağmen sıcacık gülümsemişlerdi.

Duran ve Alpdoğan o gün diğer vakit namazlarında ve talimlerde Acun Efendi'yi akıncı otağında görmenin şaşkınlığını yaşadılar. Soluk benizli Acun çekingen adımlarla gazilere yanaşiyor, onlarla sohbet ediyor, talimlerini bazen kenardan seyrediyor, düşünüyordu. Acun'daki bu değişim gençleri memnun etti.

Ertesi gün öğlene doğruydu. Merakı ayyuka çıkmış Alpdoğan, Ayşe Ana'yı Gülçiçeklere yollamak için on türlü bahane aradı. Alpdoğan'ın yönlendirmesiyle Duran, annesine bir şeyler geveledi. İpe sapa gelmez bahanelerle yollanmaya çalışılan Ayşe Ana vaziyeti anladığını belli etmeden Gülçiçeklere gitti. Çok geçmeden de güzel haberle geri döndü.

–Bakın, dünürçülerin daha haberi olmamış ama Gülçiçek istemem dermiş.

Duran kafa sallarken, Alpdoğan sevincini saklamaya çabaladı. Gülçiçek'i düşündükçe yüreğine “cız” diye bir ateş düşüyor, midesi sıkışıyor.

Cevval kızdı Gülçiçek. Çilli burnunu kıvrır, kaşının birini kaldırır, “Ne yaptınız?” diye erleri sorgulardı. Haksızlığa, korkaklığa tahammülsüz bir o kadar da şefkat doluydu. Obada nerede bir muhtaç, hasta, gariban varsa Gülçiçek yanlarında olurdu. Alpdoğan'ın gönü, denize hasret ırnak gibi, günbegün akıyordu Gülçiçek'e. Alpdoğan karşılaştıkları her

yerde Gülçiçek'le didişiyor, didiştikçe kanı kaynıyor, yüreği ısınıyordu. Öyle ki kendinden bir parçaya dönüşüyordu genç kız. Artık o parçanın kopması acı ve keder verecekti. Hem, kahraman bile olsa bu böyleydi, çünkü insan taşıdığı bedenini, yaşadığı yaşın kafesinde veriyordu kulluk imtihanını. Arzular, hevesler, kahramanlık türkülerine kendi seslerini katmak, hatta bastırmak için fırsat kolluyordu! Dünya kuyusuna düşüp de dişini tırnağını kırmadan, defalarca yuvarlanmadan çıkmak kolay mıydı? Neyse ki Gülçiçek'in iyi kalbini kazanan, kendine hayat arkadaşı edinen erkek muhtemelen dünya ahiret gam çekmeyecekti.

Gülçiçek'in henüz birine evet dememiş olması Alpdoğan'ın neşesini bir parça tazeledi, Duran'la itişe kakışa evden çıktılar. Kafadarlar külliyeye gidiyorlardı. Duran sordu:

–Kiçgin'i diğerleriyle beraber vermeyecek misin?

Alpdoğan gülümsedi:

–Eti yok, sütü yok, lakin bacılarım pek severdi oncağızı. Dertleşiyoruz arada, dedi, dediğine de pişman oldu. Ne düşündüğünü anlamaya çalışarak Duran'ın yüzüne baktı. Duran, Alpdoğan'ın endişesini anlamıştı. Tatlı sert bir edayla,

–Bak yüzüme, bak. Bitti büyümez Kiçgin'e derdini aç, gel benle konuşma bakalım. Şu kıllı davar kadar olamadık yandığım, dedi.

Alpdoğan yakalanmıştı. Duran'ı güldürmeye, vaziyeti düzeltmeye çalışsa da Duran bu gerçeği yeni anlıyor değildi. Alpdoğan'ın içe dönüklüğünü, gururunu zaten biliyordu.

Aynı akşam delikanlıların da katıldığı istişare güzel geçti. Yetim ve mağdurlar için himmet zamanıydı. Kim nesi varsa ortaya döktü. Kışlık zahiresini, davarlarının bir kısmını, giyecek, yakacak verenler oldu; verecek malı olmayanlar, yetimler için çalışma sözü verdiler. Alpdoğan'ın davar sürüsü, kocası şehit düşmüş dört çocuklu bir kadına verildi. Bir de herkes Acun Efendi'nin kendini aştığını gördü o akşam. Bir kese dolusu altın getirip koydu Süleyman Ahi'nin önüne. Bu adamı böylesine değiştiren şey vicdanydı, zira utanç kırbaç olmuş durmadan sırtında, elinde yüzünde şaklıyor, hiçbir ceza ile verilemeyecek terbiyeyi kendine veriyordu. Bundan başka Acun Efendi ilk çıkacak cenkte en önde yer almaya yemin etmişti. Damlayla delinen kaya misal; ortama hâkim hoşgörü ile yavaş yavaş fikir değiştiren Acun'un vicdanı nihayet huzur ışığı ile aydınlanıyordu.

KAN

Alpdoğan Bizans dilini öğrenme konusunda kararlıydı. Mecbur kalırsa tek başına arayıp bulabilirdi Simeon'u. Dil öğrenme deyince akıllarına ilk gelen de Çağrı Koca olmuştu. Çağrı Koca sonradan Müslüman olmuş, bir gün yalnız başına çıkıp geldiği Akça'ya yerleşmiş bir Bizanslıydı. Neden yalnız geldiğini ve neden bu köyü seçtiğini soran olmamıştı. "Sizdenim!" diyene "Hoş geldin!" diyen bir terbiyeyle yetişmişti Akçalılar. Herkesin ve her şeyin "Ondan!" olduğunu bildikten sonra, sizlik bizlik de neydi?

Kahvaltı sofrasında Alpdoğan, Duran'a sokuldu:

–Şu Çağrı Koca'ya artık gidelim.

Ayşe Ana güleç:

–Hayırdır oğullar Aksakalları ziyaret edip dua mı toplayacaksınız?

Anasına gülümseyen Duran,

–Öyle de diyebiliriz, dedi.

Kahvaltı sofrasının toparlanmasına yardım ettiler. Şimdilik başka yardım gerekmiyor diyen Ayşe Ana'yı Allah'a ısmarlayıp evden çıktılar. Çift kanatlı avlu kapısından çıkarken, Alpdoğan Duran'a döndü.

–Aklıma ne geldi! Çağrı Koca kafiilde değildi.

Duran'ın anlamamış bakışlarına karşılık tekrarladı:

–Çağrı Koca bizimle şehre gelmedi, kafiilde yoktu hatırlasana.

Duran heyecanla:

–Haklısın, fakat kalmışsa bile ona kılıç vermemişlerdir.

Alpdoğan sesini alçaltarak:

–Ben soruşturdum, Çağrı Koca geride de kalmamış!

Duran kaşlarını kaldırıp durakladı. Cümleleri yan yana koymaya çalışır gibi:

–Bizimle gelmedi burada da yoktu, e...

Alpdoğan kaygılı bir biçimde başını iki yana sallayıp yürümeye devam etti. Duran peşinden yetiştii, yokuş aşağı inmeye başladılar.

Gece boyunca yağın kar dün açılan yolları yeniden kapatmış, ısıltısıyla göz kamaştırıyordu. Ağaçları, duman tüten çatıları bir başka güzelliğe büründürmüş, uzaktaki tepeler, dağlar da güzellikten nasibini fazlasıyla almıştı. Soğukla diriliğini koruyan kar, bastıkça kütürdüyor, delikanlıların ikisi de temkinli yürüyorlardı, çünkü her an biri diğerini kara yatırma girişiminde bulunabilirdi.

Çağrı Koca'nın kulübesi köyün diğer ucunda idi. İhtiyar iyi havalarda kulübenin önünde oturur ağaç yontardı. Bazen bir oyuncak, bazen bir mutfak gereci yapar, takas yoluyla satar, yiyeceğini temin ederdi.

Alpdoğan ile Duran Gürpınar'ın önünden geçerken dikkat kesildiler. Bir ihtimal kalplerini gümbürdetip bakışlarını canlandırdı. Sevdiklerinin çeşme başında olma ihtimali! Çeşmeden adım adım uzaklaşırken maalesef bu ümitten de uzaklaştılar. Çeşmede su dolduran kızlara dönüp bakmadılar ama istediklerinin orada olmadığını anladılar. Onun sesi, sesindeki ahenk seçilmiyordu diğer sesler arasından.

Çağrı Koca'nın evine yaklaşırken Alpdoğan,
–Çağrı Dede'nin cenk sırasında nerde olduğunu nasıl öğreneceğiz, dedi.

–Evrenos Bey'e soralım.

–Sen babanın ağzından laf almaya çalış önce. Belki o biliyordur.

–Olur.

Çağrı Koca'nın cenk esnasında ortalarda olmamasının sebebini merak ediyorlardı. Şimdilik bu hususla alâkalı her türlü soru işaretini hasıraltı edip bildikleri Rumca kelimeleri saymaya başladılar. Sayarlarken evin önüne gelmişlerdi. Karla kaplı avluda kütükler, dallar yatıyor, evin duvarında tahta ev aletleri sıralı duruyordu. Karda eşinen birkaç tavuk gençlerin önünden kaçıştı. Duran, ağaç kapıya hafifçe vurdu. İki, üç derken Alpdoğan'a döndü.

–Evde yok.

Oysa Alpdoğan'ın bakışları başka bir noktaya kilitlenmişti. Duran tuhaflaşın Alpdoğan'ın dikkatini çekenin ne olduğunu anlamaya çalıştı. Alpdoğan eğildi, kapının kenarındaki bir şeyi parmağıyla sıyırıp Duran'a gösterdi:

–Kan!

Duran heyecanla:

–Kan!

–İçeri girip baksak mı?

Kısa süren tereddüdün ardından girmeye karar verdiler. Bu şekilde bir belirsizlik içinde ihtiyarın kapısından çekip gidemezlerdi.

Duran geriye çekildi, bütün kuvvetiyle omuz vurmaya hazırlanırken Alpdoğan kapıyı parmağıyla itiverdi. Kapı gıcırdayarak açılırken dönüp Duran’a gülümsedi. Eşikten itibaren çoğalan kan damlalarını takip ederek iç odanın kapısına geldiler.

–İnşallah kan Çağrı Dede’nin değildir.

İkinci odanın kapısını açarken nefeslerini tuttular. Yarı aralık kapının gıcirtısı sessizliği çizdi. Kan damlaları sedire kadar devam ediyor, sedirde başı yana düşmüş, oturur vaziyette uyuyan Çağrı Koca’yı işaret ediyordu. Bir eli karnında, parmaklarının arasından sızan kanların çekildiği sapsarı benzi ölüye benziyordu. Yanına koştular.

–Çağrı Koca, ne oldu sana?

Alpdoğan ihtiyarın sıcaklığını kontrol etti:

–Yaşıyor!

Çağrı Koca, gök gözlerini azıcık araladı:

–Kendimi yaraladım.

Sonra nefesi kesilir gibi oldu. Delikanlılar ne yapmaları gerektiğine çabuk karar verdiler. Yaraları temizleyen, diken, merhemlerle bakımını yapan birkaç kişi vardı köyde. Duran kapıya giderken,

–Babamı çağıracağım, dedi, sonra koşarak evden çıktı.

Alpdoğan bir yerlerden bulduğu bez parçasını yaranın üstüne tampon yaptı. Nefesi duyulmayan ihtiyarın yanına oturup beklemeye başladı. Çok geçmeden Ahi Süleyman, yanında bir gazi ve Duran döndüler. Büyükler soğukkanlılıkla Çağrı Koca’yı düz yatırıp soydular. Yarayı temizleyip diktiler. Temiz bezlerle de sardıktan sonra derin bir nefes aldı Süleyman Ahi:

–İç uzuvlarda hasar olmamış çok şükür.

Çağrı Koca’nın “Kendimi yaraladım.” açıklaması, şüpheleri gideremedi çünkü yara kılıç yarasına benziyordu. Endişeli:

–Yara kolay iyileşmeyecek, dedi diğer gazi.

Ahi Süleyman delikanlılara dönerek,

–İhtiyara siz bakacaksınız, dedi.

Delikanlıların bakışlarından Çağrı Koca ile ilgili soru işaretini hatırladıkları anlaşılıyordu.

–Baba, Çağrı Koca çarpışma esnasında neredeydi?

Ahi Süleyman oğlunun sorusuna kısaca cevap verdi:

–Çağrı Koca saldırıdan bir gün önce seyahate çıkmıştı.

Bu işte bir sır noktası olduğuna yemin edebilirlerdi ama neydi? İşleri bitince diğerleri gitti, Alpdoğan ile Duran kaldı yaralının başında. Uykuya dalan ihtiyarın üstünü örtüp çıktılar. Kulübenin önünde kütüklere oturdular. Niçin geldiklerini unutmışlardı. Akşama kadar vakit namazlarını sırayla kılıp ihtiyarın kendine gelmesini beklediler. Akşam; Ayşe Ana getirdiği yemeği bıraktıktan sonra ihtiyara endişeli gözlerle bakarak kendine gelip gelmediğini sordu. Hayır, cevabıyla bakışları karardı:

–İnşallah uyanır.

Gün bitti gece oldu. Karın havayı yumuşatması gece ayazını pek etkilememişti. Ocağa odun atarak ateşi tazelediler, başına oturdular. Ayşe Ana'nın yolladığı keçelere sarınmışlardı. Bakışları ateşte idi, uzayan kısalan alevler; ateş bakışlarını da tutuşturmuş gibi yüzlerine yansıyor, şekilden şekle sokuyordu. Ateşin içinden kendi içlerine giden yolu bulmaya çalışır gibi uzun uzun seyrettiler. “İnsan gittiği yolları kendine, varlığına, dirliğine giden yol diye gider.” diyen babasını düşündü Alpdoğan.

Laf lafı açtı, sonra çocukluklarından konuştular. Aktepe'deki çınardan kaç defa düşmüşlerdi. Çocuklukları, Aktepe, Hüseyin'siz ve Gülçiçek'siz hatırlanır mıydı?

–Gülçiçek durmadan düşer, ağlayarak tekrar tırmanırdı, dedi Duran.

Güldüler. İçlerinde Gülçiçek'le en iyi geçinen Hüseyin'di. Yardım etmeye çalışır, Gülçiçek istemez, yumruklarını sıkar, gözlerini yumar, “Kendim yaparım.” diye bağırdı. Çekirge yakalama yarışında Gülçiçek birinci olmasın diye, kendi yakaladıklarını gizlice Hüseyin'e verirler, o da el altından Gülçiçek'e vermeye kalkınca Gülçiçek gene “Kendim yaparım.” diye tepinirdi.

Alpdoğan mırıldandı:

–Kendi yapar Gülçiçek.

Yüzlerine yayılan gülümsemeye burukluk bulaştı.

–Gülçiçek geldi, Hüseyin gitti.

Az sonra ısınan bedenlerine uykunun ağırlığı bindi. Ateşi besleyip ocağın önüne kıvrıldılar.

Sabaha doğru uyanan Alpdoğan, Çağrı Koca'yı kontrol etti, ihtiyar uyuyor gibiydi. Omzuna hafif dokunarak:

–Çağrı dede, sabah namazı...

Az bekleyip tekrarladı:

–Çağrı dede, namaz vakti...

Çağrı Koca'da hareket olmayınca vazgeçip Duran'ı uyandırdı. İlahi huzura durup huzur solukladılar. Ruhları âb-ı hayatla susuzluk giderdi. Gün ağarırken Çağrı Koca'yı yeniden kontrol edip ocağı alevlendirdiler. Yapabilecekleri fazla bir şey yoktu. Ocağın önünde postların üstüne oturup düşüncelere daldılar. Duran'ın hüznüyle okumaya başladığı Yasin Sûresi kulübeden taşıp semada yankılandı. Yankıya kulak veren meleklerin kulübeye doluşacaklarını Süleyman Ahi'den duymuşlardı. Biliyorlardı ki, kulübeyi değil içindekileri semaya ulaştırır, sema ehli meleklerle kaynaştırırdı Yâsîn'i. Yâsîn diliyle bir haber aldılar ötelere, hâllerinden haber verdiler ötelere.

Alpdoğan'ın ateşe düşmüş dalgın bakışları yaşlara boğuldu. Göz ucundan süzülen damlalar yanaklarından yuvarlandı, dizlerini ıslattı. Duran'ın hüznüyle okuyuşunu dinlerken; boğazlanmış ailesi, yaralı Çağrı Koca, yürek yangını Gülçiçek, bastıran kış, otağdaki yürekli gaziler, kâtil Simeon ve daha neler, ne manzaralar geldi geçti Alpdoğan'ın zihninden. Geçmişle geleceğin sisine battı, sesine kulak verdi. Olmuşların olacaklara beşiklik edeceği zannıyla kaderi okumaya çalıştı. Çiçek çiçek gezen arı gibi gezdi manzaraların, olanların, olacakların arasında, kondu kalktı. Sevgi, intikam, acı, ümit, heyecan, keder çiçekleri açtı yamacında, bazıları hızla kuruyup renkleri soldu, tohumları saçıldı zamana, ana. İlk fırsatta yeniden çiçeklenmek için beklemeye durdular. İnsan ömrünün kaç mevsimi varsa o kadar tohuma duracaktı bütün duygular.

Duran'ın Yâsîn'i okuması bittiğinde gün ağarmış, ortalık aydınlanmıştı. Çok geçmeden dış kapı vuruldu. Ayşe Ana sıcak sıcak aş getirmişti. Kapağından buhar sızan tencereyi görünce acıktıklarını anladılar. Daha Ayşe Ana gitmeden aş kaşıklamaya başladılar.

–Çağrı Koca nasıl oldu?

–Hiç uyanmadı.

Ayşe Ana “Afiyet olsun.” deyip gitti. Yemekleri bitip boş kabı kenara çekince Duran:

–Ben dolanıp anama biraz yardım edeyim, dönerim, diye çıktı.

Duran gidince Alpdoğan boş duramadı. Kulübenin ön tarafında dağınık duran dalları, kökleri kırıp içeri taşıdı, ocağın yanına güzelce dizdi. Kulübenin içini topladı. Bu arada gidip geldikçe ihtiyarın kalbini dinledi, değişiklik var mı anlamaya çalıştı. Ot süpürgeyle içeriyi süpürdü, süpürerek dışarıya çıktı, kapının önünü süpürmeye başladı. Karları küreyip avluyu temizlerken duyduğu:

–Eline de pek yakışıyor, sesi yüreğini avuçlayıp mıncıkladı.

–Ne yapalım, iş başa düştü, derken, belini tutarak doğruldu.

Gülçiçek biraz utangaç:

–Anam Çağrı Dede'nin kanlı esvaplarını istedi, dedi.

Çağrı Koca'nın yaralanması, dün akşamdan itibaren bütün obanın bilgisindeydi. Artık gün boyu gelen gidenin, aşın ekmeğin ardı arkası kesilmezdi.

Alpdoğan içeri girip Çağrı Koca'nın kirli esvaplarını topladı, gelip Gülçiçek'in önüne, eşiğe bıraktı. Gülçiçek çıkını alırken Alpdoğan niceden habersiz gibi ve alâkasız, uzak tepelere bakarak:

–Toyun ne zaman?

Soğuktan yanakları allanmış Gülçiçek'in yüzü değişti, çilleri kabardı, Alpdoğan'ın neyi kastettiğini anladığı hâlde:

–Ne toyu? Toy moy yok, dedi.

–Niye? Buraların en büyük davar sürüsü onlarınmış, evlenirsen rahat edersin.

Gülçiçek ağlamaklı:

–Davar kurtların iştahını çeker.

İkisi de küllük horozu gibi diklenmiş, kıpırdamadan birbirlerinin sözlerini kolluyordu. Alpdoğan kabaran duygularını içinde tutmak için bütün gücünü harcıyordu. Umursamaz görünmeye çalışarak:

–Tabii kimseleri beğenmezsin, beylere layıksın ya!

Gülçiçek ondan aşağı kalır mıydı? İmayla:

–Gayret meydanından kaçanları beğenmem.

–Gayret meydanı gördün de?

Gülçiçek'in allanmış yanakları, inadı; Alpdoğan'ın gizlice büyüyen sevgisi, Çağrı Koca'nın eşliğinde çarpışıyor, “Zaman geçmesin, böyle kalıverelim.” arzusu gizlendiği yerde dua ediyordu.

Alpdoğan dayanamayıp açık vermekten korktu, genç kıza sırtını dönerken üstüne basa basa:

–Kendi yapar Gülçiçek, dedi.

Alpdoğan’ın neyi kastettiğini biliyordu Gülçiçek, hafif küskün:

–Tutulacak iş yoksa ben gidiyorum, dedi.

–Git.

“Gitme...” diyememenin ezikliği sesini sertleştirmiş, asla istemeyeceği şekilde yükseltmişti. Gülçiçek başka bir şey söylemeden döndü git-ti. O gidince Alpdoğan kendine kızdı, köpürdü. Duvara indirdiği yumruğun asıl hedefi kendisiydi. “İyi yaptın, bir de dövseydin kıızı!” diye söylendi. Söylene söylene içeri girdi. Çağrı Koca’nın yattığı odaya geçip sedire, Çağrı Koca’nın ayak ucuna oturup az önceki sahneyi geçirdi zihninden. Düşündükçe kendine kızıyor, çaresizliğe gömülüyordu. Sonra birden Çağrı Koca’nın kıpırdadığını zannetti. Tekrarlayacak mı diye bekledi. Evet; el parmakları oynuyor, Çağrı Koca uyanıyordu.

Çağrı Koca gözlerini açıp birkaç kelime mırıldandı. Alpdoğan yaklaşış duymaya çalıştı. İhtiyar, ayın kaçığı olduğunu soruyordu. Alpdoğan cevaplarırken Çağrı Koca yeniden uyudu. O sırada gelen Duran ağzına attığı kuru kayısıdan Alpdoğan’ın eline sıkıştırdı, ihtiyarın uyandığını öğrenince sevindi.

Öğleden sonra yeniden uyanan Çağrı Koca’ya birkaç lokma yedir-meye çalıştılar. Yaralı, iki kaşık çorba aldı, üçüncüsünü istemedi. Oba halkı tarafından getirilen yiyecekler bir köşede birikmiş, Çağrı Koca’nın kışlık yiyeceği çıkmıştı nerdeyse.

Üç gün sonra ihtiyar tamamen gözünü açtı. Delikanlılar niçin geldiklerini ve ne bulduklarını anlattılar. Çağrı Koca tuhaf bir şekilde yalaranma hadisesinden bahsetmeye yanaşmıyordu.

–Oğullar, oldu bir kaza.

Duran,

–Babam kılıç yarasına benziyor, dedi, deyince Çağrı Koca sözü de-ğiştirdi.

–Demek Bizans dilini öğreneceksiniz.

Delikanlılar bakıştı. Alpdoğan,

–Bilirsin işte akıncı olacakları seçerken dil bilenleri öne alıyorlar. Bende yurt yandı, ocak söndü... Gazilere katılacağım, dedi.

Duran atıldı:

–Birlikte katılacağız.

Çağrı Koca sakalını kaşdı:

–Pekâlâ, lakin kolay iş değildir. Yılgnlığa düşmeyeceksiniz.

Delikanlılar dünden hazırđı. Çağrı Koca, o andan itibaren Türkçe konuşmadı. Tercümanlığı el kol işaretleriyle yaparak Rumca söylemeye başladı. Takır tukur sesleri andıran anlamsız kelimeler Duran’ın tuhafına gitmiş, durmadan gülüyordu. Alpdoğan Duran’a eğildi:

–Yavuklusunu görmüş kızlar gibi kıkırdayıp durma, dede şimdi kovacak bizi.

Duran öksürüp boğazını temizleyerek ciddiyetini takınmaya çalıştı. Fakat az sonra yeniden içten içe kaynamaya, gülmeye başladı.

Devam eden günlerde bir yandan Çağrı Koca’nın hizmetini gördüler, diğer yandan “gitmek, gelmek, almak, vermek” gibi öncelikli kelimelerle cümle kurmayı öğrendiler. Bu arada Çağrı Koca hızla iyileşti. Gülçiçek her gün uğruyor, anasının pişirdiklerinden getiriyordu. Çağrı Koca’nın çamaşırlarını kirlendikçe götürüp temizliyordu. Alpdoğan ise her seferinde hiç istemediği hâlde Gülçiçek’i kızdıracak bir şey buluyor ve tartışma başlıyordu. Duran bir seferinde dayanamadı çıkıştı:

–Ne istiyorsun kızdan?

Alpdoğan, “ne istediğini” kendi dâhil kimselere diyemezdi. Ümitsizliğin verdiği öfkeyle Gülçiçek’i hırpalıyor, hırpaladıkça sevgisi, ümitsizliği artıyordu. Gül dalına konamayan bülbül gibi sıçradıkça düşüyor, düştükçe sıçırıyor, hırçınlaşıyordu.

Bir hafta sonra geceleri uyumak için eve gitmeye başladılar. Gündüzleri gene geliyor, hizmetini görüyor, Rumca dersler alıyorlardı. Çağrı Koca her güne bir konu seçip onunla ilgili cümleler üstünde yoğunlaşıyor, bizimkiler hızla öğreniyordu.

AMAN OĞULLAR NE YAPACAKSINIZ KANLI KÂTİLİ

Akça Köy'ün normal hayata dönüşünün üstünden bir ay geçmişti. Kış koyulaşmış, bulutlara yaslanmış dağlardan inen beyazlık bir bütün hâlinde her yere yayılmıştı.

Duran ile Alpdoğan sabah namazı için gazilerin otağındaydılar. Namaz sonrasında farklı bir hareketlilik yaşanıyor, gaziler bu sefer talim yapmıyorlardı. Artık ahbab oldukları Murad Bey, "Ayrılıyoruz." dedi delikanlılara. İri yarı Selçuklu, delikanlıları sıkı sıkı kucakladı. Delikanlıların,

–Evlerinize mi, suali gazileri tebessüm ettirdi. Duran yanlış bir şey söylemişlik tedirginliğine düştü. Kılçaksız sesiyle Murad Bey:

–Tekfur çağırması, onun evine, dedi.

Beyliğin kuzey sınırına saldırı istihbaratı alınmış, gaziler o yana kaydırılmaya başlanmıştı. Kırsakal Koca hazırlanan askerler arasında geziyor, atlarına binenlere yardım etmeye çabalıyor, çizmelerini sıvazlıyor, "Allah yolunun tozu" deyip tozları yüzüne sürüyordu. Alpdoğan'la Duran Kırsakal Koca'nın koluna girip kenara çektiler. Erler, gaziler bir saatte toparlanıp dötrnala atlarıyla ufuk çizgisine karışıp yittiler. Evrenos'un idaresinde küçük bir birlik kalmıştı geride. Kırsakal Koca ortalarında köye dönerken Alpdoğan'ın aklına Turgut Bey'in kılıcı geldi:

–Balkır'ı da götürdüler.

–Nasip.

O kılıcı sallayacak gücü bulamadığına üzülen delikanlıya Kırsakal Koca döndü, tuhaf bir şekilde gülümsedi.

Alpdoğan anasının "Nasip kapısından geçmeyen insana varmaz, nasip kapısının nereden aralanacağı belli olmaz." sözünü hatırladı.

Yokuş yukarı köye doğru çıkarlarken, "Nasip" diyebilmenin bir hazı olduğunu düşündü. "Nasip" mânâsı ılık bahar güneşi gibi ısıtıyordu içini. Nasibine razı olan sürprizler kuşağına giriyordu. Hangi güzellikle karşılaşacağını, neyle müjdeleneceğini bilmemenin lüksüne ihtiyacı vardı insanın. Arzusunu çabuk eskiten, dokunduğunu kirleten insanın nasip bağının gülleri arasında gezinmesi lütuf değil de neydi?

Külliyenin önünden geçerlerken Kırsakal Koca gençlerden ayrıldı. Doğru eve giden kafadarlar önce Ayşe Ana'nın buyurduğu işleri yaptılar. Ağıl süpürüldü, su taşındı, kışlık odunlar istiflendi. Sonra bir tencere aşı kaptıkları gibi Çağrı Koca'nın kulübesinde aldılar soluğu. Gök gözlü ihtiyar, kulübenin önünde oturmuş, kurşunu gökyüzüne boy atmış dağları seyrediyordu. Selam verip hizasındaki ağaç gövdesine oturdular. Delikanlıları görünce gülümsedi, fakat ihtiyarın gülümseyişinde bir burukluk vardı. Bu burukluğun yavaş iyileşen yarasıyla ilgisi yoktu sanki. Alpdoğan gene de sordu:

–Yaran acıyor mu Çağrı Dede?

Çağrı Koca “boş ver” mânâsında elini salladı.

–Yok, be oğul, hamdolsun...

Biraz oturup üşüyünce kulübeye girip ocağı tutuşturdular. Çağrı Koca'nın getirdikleri aşı yemesini sağladıktan sonra dizinin dibine oturdular. Ders böylece başladı.

Kısa sürede Rumcada epey yol kat etmişlerdi. Çabuk öğrendiklerinin kendileri de farkındaydılar. Çağrı Koca:

–Siz Kur’ân-ı Kerîm’le büyüdünüz, içiniz dışınız pırıl pırıl zihniniz ışıldak. Bizim oralarda sizin bu iki haftada öğrendiğinizi iki yılda öğrenemezler. İmansızlıktan ufunet bağlamışlar.

Çağrı Koca'nın “bizim oralar” ifadesi Alpdoğan'ın aklına Valens'i getirdi. Evine misafir olup yemeğini yedikleri cömert Rum Valens... Alpdoğan sordu:

–Valens diye birini tanır mıydın?

Çağrı Koca, başını kaldırıp dikkatle Alpdoğan'a baktı. Sonra yeniden eski hâline döndü:

–Valens diye bir çocukluk arkadaşım vardı.

Devamını getirmeyince Duran araya girdi:

–Senin Müslüman olduğunu ahabpların, ailen biliyor mu?

–Müslüman'ın kâfir ahabbı, ailesi olur mu oğullar, cevabı hoşlarına gitti.

Alpdoğan'ın:

–Biz Valens adında bir Rum'un evinde yemek yedik, Akça'da olduğunu biliyor gibi senden bahsetti. Çok göresi varmış belki ziyaretine gelir.

–Başka birinden daha bahsetti mi size?

–Ben hatırlamıyorum.

Çağrı Koca konuyu değiştirip Rumca yazmayı da öğrenmek isteyip istemediklerini sordu. Okumak, yazmak ve konuşmak istediklerini söyledi Alpdoğan. Kâğıt üstünde Rum harflerini tanıtan Çağrı Koca gençlerin zekâsına ve hızlarına hayran oluyor, bu kadarına inanmakta zorlandığını her fırsatta dile getiriyordu. Dersin bitimine doğru:

–Seneye kalmaz, eksiksiz öğrenirsiniz, dedi.

Duran boş bulundu:

–Alpdoğan’ın acelesi var. Bir aya kalmadan yola çıkacağız.

Alpdoğan, yanında oturan arkadaşına geç kalmış bir dirsek attı. Çağrı Koca:

–Hayırdır, ne acelesi, diye sordu.

Duran kendini dürten Alpdoğan’a göz ucuyla bakarak:

–Bahardan önce Simeon’un peşine düşeceğiz, dedi.

Alpdoğan’ın dirseği işe yaramamış, Duran her şeyi söyleyivermişti. Çağrı Koca’nın yüzü değişti, ellerinin titremesi arttı:

–Aman oğullar, ne yapacaksınız kanlı kâtili?

–Hesap soracağız, derken Alpdoğan’ın sesinde öfke kıvılcımları yarıp söndü.

Çağrı Koca tuhaf bir endişeyle iki büklüm olmuş gibiydi.

–Ahi Süleyman’ın haberi var mı?

Alpdoğan atıldı:

–Onu diyecektim. Aman kimseye duyurma yoksa bizi yollamazlar.

Çağrı Koca donuklaşan sesiyle sordu:

–Kan davası mı güdeceksiniz?

Alpdoğan huzursuz oldu.

–Öyle değil, dedi, gerçi artık nasıl olduğunu kendi de bilmiyordu.

Konuyu bu sefer Duran değiştirdi. Gecedен bu yana dilinin ucunda eğlenen Rumca bir kelimenin anlamını sorarak Alpdoğan’ın imdadına yetişmişti. Çağrı Koca’dan cevabı duyunca eliyle dizine öyle bir şaplak vurdu ki, acıdan gözü yaşardı. Kalan bir saatte Rum dilinde sohbet ettiler.

İkinciye doğru Çağrı Koca’ya veda edip çıktılar. Yolda Alpdoğan’ın yüreğinin delice çarpmasına sebep bir şey oldu. Bir grup genç kız tam karşılardan geliyordu. Gülçiçek’in aralarında olma ihtimaliydi Alpdoğan’ı heyecanlandıran. Ne yazık ki Gülçiçek’in

orada olmadığını anlaması uzun sürmedi. Hayal kırıklığıyla kendine verdi verişti, iradesi haricinde gerçekleşen bu dalgalanmalara kızdı, köpürdü. Gülçiçek nasıl oluyor da vücut kimyasını böylesi değiştiriyordu, neden bu kadar zayıftı? Kızları rahatsız etmemek için kenara çekilip yol verdiler.

İki kafadar akşam köy odasında yapılacak toplantıya geç gittiler. Çünkü Ahi Süleyman “Geç gelin.” demişti. Alpdoğan’la Duran kapıdan girince buldukları ilk boşluğa diz kırıp oturdular. O sırada İmam Gündüzalp ayağa kalktı. İlkbaharda yapılacak akınlar için başvurular vardı sırada.

–Adını yazdırmayan kalmasın.

Alpdoğan ile Duran üç kişinin ardından adlarını yazdırdılar. Akıncı adaylarının tespiti bittiğinde İmam Gündüzalp kısa bir konuşma yaptı:

–Erler, gaziler, karındaşlar! Dünya denen şu meydanda insan her ne yaparsa Allah için Allah’ın ruhsatıyla ve Allah’a dayanarak yapmalıdır. Ve dahi (burada sesini coşkuyla yükseltti) yazılan gelir başa!

İmam Gündüzalp’in sözleri tekbir sesleriyle kesildi. Güçlü ve cesur erkek sesleri inandıkları Allah’ın büyüklüğünü haykırdıkça büyüdüklerini hissettiler. Tarih de bu büyümeye şahitlik edecekti.

İmam’ın sözlerine eklenen tekbirlere Alpdoğan da katıldı, fakat sık sık tekrarlayan bir sancı gibi göğsünü daraltan o huzursuzluğu duydu. Vicdanı huzursuzluk sinyali verdiği göre neyi yanlış yapıyordu? Son zamanlarda aklına daha sık takılan intikamdan vazgeçme arzusunu bastırmak için ailesinin cenazelerini hayal etti. Kanlara bulanmış ölüleri, henüz mezara gömmemiş; şuurunun bir tarafında bekletiyordu. Ablalarının alınlarından kanlar süzölmeye devam ediyor, annesi ikiye bölünmüş inliyordu.

Diğer yanda mescitte en karanlık köşeye büzölmüş Uzun Rıfat, Süleyman Gazi’yi kolluyordu. Olan biteni köylüye anlatıp Rıfat’ı el âleme rezil etmemişti. Uzun Rıfat’ın Süleyman Ahi’ye duyduğu saygı ve minneti katlanmış, azıcık ferahlamıştı. Dağ bayır dolanıp zıkkımlandığı yatalak babasının kulağına gidecek diye ödü kopmuştu çünkü. Oysa işte burada meclisteydi ve herkes kadar saygı görüyordu. Bir de şu illeti bırakabilseydi keşke! Bunca utanca rağmen dün geceyi içerek geçirmiş, eve sabah dönmüştü. Süleyman Gazi’ye her bakışta ağlayası, çocuk gibi sokulup sığınası geliyordu. Süleyman Ahi’nin geçen akşam sohbetinde söyledikleri ise böğrüne kızgın şişler

sokuluyor gibi canını acıtmıştı. “Gün gelir bir günah bine döner, bin günahla bağlanan insanın yüzü Cehennem’e döner! Bir günah diğer günaha tohumdur; bir bakarsınız, bir sarhoş meyhaneler açtırmış.” demişti. Bu güzelim insanlar arasında şarap testisinde boğulan bir kendisiydi. Bir gün bu Mü’min toplumda meyhaneye sebep olacak olma düşüncesi kanını beynine sıçratmış, korkunç bir sancı girmişti yüreğine. “Bu sancı, bu günah ağrısı artık çok yaşatmaz beni Allah’ım.” diye inleyip duruyordu.

Uzun Rıfat’ın yanında oturan Acun Efendi ise donuk yüz ifadesiyle devamlı bir noktaya bakıyor, arada kendi kendine söyleniyordu. Ne dediği ne düşündüğü anlaşılıyordu. Onun yüreğini yakan dert başka, sebep ise aynı; kendisi idi.

İmam Gündüzalp’in konuşması bitince koca bir kazan helva gençler tarafından dağıtıldı. Duran ile Alpdoğan da yardım ettiler. Helvalar, muhabbet eşliğinde daha bir tatlanarak yendikten sonra dua edildi, herkes dağıldı. Helva kazanını yıkama sırası Ayşe Ana’dıydı. Alpdoğan ile Duran kazanı iki kulpundan tutup eve geldiler. Avlunun bir köşesine kazanı bıraktıktan sonra Alpdoğan eve girmek üzere olan Duran’a:

–Ben Kiçgin’e bir bakayım, dedi.

Duran tehdit eder ses tonuyla, tatlı sert çıktı:

–Sakin orada uyuyup kalma, bu sefer karışmam.

Böyle bir şeye hiç niyeti olmadığına Duran’ı ikna edince Duran eve gitti. Alpdoğan ağıla girer girmez bildik, ağır ve sıcak hava yüzüne çarptı. Birbirine sokulmuş koyunlar arasında Kiçgin’i aradı.

–Kiçgin...

Davarların kimi kıpırdandı kimi istifini bozmadı. İkinci seslenişinin ardından Kiçgin karanlıktan çıkıp koşarak bacaklarına tosladı. Alpdoğan’ın yüzüne buruk bir gülümseme yayıldı, hayvanın yanına çömeldi:

–Seninle benziyoruz, dedi hayvanı kucığına alırken. Sen de boyundan büyük işlere zorluyorsun ben de. Hatta benimki hepten acayip... Hadi sende akıl yok, vermemiş yüce Mevla.

Çevresine bakındı. Dar pencerelerden giren ay ışığında zar zor seçilen kuru ot yığınının Kiçgin’i bırakmadan oturdu. Kiçgin ailesinden kalan tek hatıraydı. Kiçgin’le konuşup dertleşti, yapmak istediklerinden nasıl emin olamadığını ve bunun çok kötü olduğunu anlattı. Bir çıkış yolu arıyor, kendini anlayan birilerinin bu yolu gösterebileceğini

düşünüyordu. Onu anlayan kimse de yok gibiydi. Sonra biraz isim vermeden Gülçiçek'ten bahsetti. Gülçiçek'i düşününce hele de görünce nasıl heyecanlandığını anlattı. Konuştuğu bir hayvan olsa bile duygularını kelime kalıplarına dökünce biraz rahatladığını hissetti. Daha oturası vardı, fakat soğuktan bacakları kaskatı kesilmişti. Duran gelmeden eve gitmek için Kiçgin'i yere bıraktı. Kiçgin sahibinin arkasından tos vurmak yerine bakakaldı.

SANA BİR SIR VERECEĞİM

Ertesi güne kar yağışıyla uyandılar. Usul usul düşen dolgun kar taneleri delikanlıları neşelendirdi, şenlik duygusu uyandırdı içlerinde. Pencereye yaklaşp bir müddet seyrettiler. Ayşe Ana:

–Buraların karı pek nazlı, dedi ateşe odun atarken.

Erkenden dışarı çıkıp dönen Ahi Süleyman aralık kapıdan önce başını uzattı sonra içeri girdi, ocağın başına dikildi. Sarığına düşen karları silkeleyen adamın kaygılı duruşu kar muhabbetini tez bitirdi. Ayşe Ana bilirdi erini:

–Hayırdır bey?

Ahi Süleyman meraklı bakışları bekletmedi:

–Kızılca’da iki kişiyi katletmişler.

Alpdoğan:

–Nasıl olmuş?

–Ata, oğul eve dönmeyince aramaya çıkanlar cansız bedenlerini bulmuş.

Ortalık bir müddet çıtırdayan ateşin sesine kaldı. Sessizliği Ayşe Ana bitirdi:

–Elleri kırılsın.

Ahi Süleyman biraz işi olduğunu söyleyip odadan çıkınca Alpdoğan Duran’a yanaştı, fısıltıyla:

–Yakında olmalılar, dedi.

Alpdoğan’ın niyeti belliydi. Duran itiraz mânâsında:

–Belki Simeon değildir, dedi.

–Ya Simeon ya da adamları. Tekfurun askeri olsaydı köye saldırırlardı.

Ayşe Ana elleri belinde karşlarına dikildi:

–Ne o yavuklusunu anlatan kızlar gibi fısıldaşıyorsunuz. Kalkın bakalım tatlı su getirin. Kızım da sizsiniz, gelinim de.

Ayşe Ana'nın çıkışması delikanlıları incitmek şöyle dursun, hoşlarına giderdi. Yüreğini kuşatmış merhameti ne yapsa gizleyemezdi Ayşe Ana, kasıt garaz barınmazdı özünde sözünde.

Alpdoğan ve Duran su testilerini alıp evden çıktılar. Sokak boyunca Duran karda bıraktığı ayak izleriyle ilgileniyor, Alpdoğan yanında dalgın yürüyordu. Kütürdeyen kar üstünde koşturan çocuklar geçti yanlarından. Bacalardan yükselen dumanlar, yanakları kızarmış çocuklar, yerle gök arasını dolduran kar taneleri arasında yürüdüler. Sırtına inen fersiz bir darbe Alpdoğan'ı durdurdu. Rahmetli Hüseyin'in küçük kız kardeşi sokağın köşesinde durmuş, kızarmış burnu pırlıl pırlıl parlayan gözleri ile gülümsüyordu. Kartopunu atanın kendi olduğunu ilan ediyordu yani. Alpdoğan severdi Ayşe'yi. Hemen küçük bir kartopu yapıp kaçmaya çalışan Ayşe'nin ardından fırlattı. Tam o sırada köşeden Gülçiçek çıktı. Nasıl olduysa kartopu Ayşe'ye dokunmadan Gülçiçek'in kucağına indi. Alpdoğan bir an kalakaldı. Minik Ayşe biraz geride kırkıyor, Gülçiçek'in güzel gözleri ateş saçıyordu. Delikanlı,

–Ayşe'ye attıydım, diyebildi.

Gülçiçek yandaki duvarın üstünden sıyırıp aldığı karları avucunda sıkıştırdı. Alpdoğan'a fırlattı. Alpdoğan eğiliverince kartopu bu sefer arkadan gelen Evrenos Bey'in ayaklarının dibine düştü. Gülçiçek kıpkırmızı oldu, koşarak kaçtı. Alpdoğan'ın bakışları yere indi. Duvar dibinde seyircilik yapan Duran gülüyordu.

–Kimse attığını vuramadı.

Ayşe hâlâ kıkırdıyordu. Evrenos Bey gür sesiyle:

–Attığını vuramayan vurulur, dedi.

Küçük Ayşe kızarıp bozaran gençlerin aksine neşeyle Evrenos'un yanına sokuldu. Evrenos'un Ayşe akranı kızları vardı. Ayşe onları sordu:

–Esmalar evde mi?

Evrenos'un kalın sesi yumuşadı Ayşe'nin başını okşayarak:

–Evde analarına yardım ediyorlar. Ekmek pişirecekler. Hadi sen de bize git, dedi.

Ayşe Alpdoğan'la Duran'a muzip bir bakış fırlatıp koşarak uzaklaştı. Delikanlılar yanlış anlaşılmanın ezikliğiyle sessizce bekliyorlardı. Evrenos Gazi,

–Kızlarla kartopu oynayarak akıncı olunmaz. Bundan sonra sabahları aksatmadan talimlere katılın deyince,

–Olur, dediler.

Evrenos, selam verip gitti. Alpdoğan Duran'ın kolunu sıktı:

–Görüyor musun rezil olduk.

Duran yürüdü:

–Büyütme, hadi anam bizi bekliyor.

Gürpınar'dan suyu doldurup döndüler. Sokağın başında aldıkları mis koku avluya girince had safhaya ulaştı. Ayşe Ana'nın pişirdiği sıcak pidenin baştan çıkarıcı kokusu ortalığı tutmuştu. Sıcak ekmek kapmak için eve girerken misafir kadınların sesini duyunca geri durdular. Eşiği tıklatıp ses verdiler:

–Ana, suyu bıraktık.

Ayşe Ana istetmeden, taze pidelerden delikanlılara götürüp verdi.

–Sağ olasınız koçlar.

Mis kokulu ekmeklerin kokusunu içlerine çekerek evden çıktılar. Kar kesilmiş, gökyüzü durulmuş, güneş parlamaya başlamıştı. Karlara bata çıka köyün dışına doğru yürüdüler. Duran, Alpdoğan'ı durdurdu.

–Sana bir şey diyeceğim.

–De.

–Dahası bir sır vereceğim.

Alpdoğan Gülçiçek'i düşündü, heyecanlandı kalbi sıkıştı.

–Ver, belli mi olur, ben de sana veririm belki.

Duran söylenmekte zorlandığı sırrı vermeden önce, zaman kazanır gibi:

–Gülmek yok.

–Söz.

–Anama da demeyeceksin.

–Olur demem.

–Aramızda.

Alpdoğan dayanamadı:

–Diyeceksen de.

–Ben evlenmek istiyorum.

Alpdoğan birden durdu, yüzü dalgalandı, hareketleri belli belirsiz bir felç geçirdi. Duran'ın tombul yanakları kızarmış, kendi heyecanından Alpdoğan'ın tepkisini fark edememişti.

–Acele mi ediyorum sence?

Alpdoğan toparlanmaya çalıştı.

–Yok canım.

Ümitle:

–Öyle ya, olur mu olur, dedi.

Üstünden büyük bir yükü atmış gibi rahatlamıştı. Başlangıcı yapmıştı gerisi kolay geldi.

–Ne bileyim işte, gönül ferman dinlemiyor.

Alpdoğan’ın sessizliğini görünce:

–Sen de bir şey diyecektin, diye sordu.

Alpdoğan umursamazca,

–Unuttum bile, dedi.

Duran üstelemedi, çünkü aklı bütünüyle Alpdoğan’ın Gülçiçek sandığı kızda idi.

–Söylesene, bir kız benim gibi birine varır mı?

Alpdoğan sesini incelterek:

–Ben varmam şahsen, dedi.

Duran koca bir kar topunu Alpdoğan’a fırlattı.

Aynı soruyu o andan itibaren günde en az bir kere soracaktı.

Gezintilerini uzatıp Aktepe’ye tırmandılar. En ince dalları dahi karla kaplı çınar muhteşem bir güzelliğe bürünmüştü. Duran yükünden kurtulmuş olmanın coşkusuyla çınarın dallarına koca bir kartopu atıp kenara sıçradı. Alpdoğan’ın üstüne kucak kucak karlar düştü, koynuna buz gibi kar girdi. Elinden tek gelen şeyi yapıyor, zoraki gülümsemesini koruyordu. Sevgili arkadaşının bu işte hiçbir suçu yoktu. Gülçiçek sevilmecek gibi değildi ki. Alpdoğan sırttan Duran’ı tuttu, kara yatırdı. Çocuk gibi karlar içinde güreştiler. Gömleklerinin içine kar doldu. Elleri, yüzleri soğuktan morarmaya başlayınca Duran:

–Hadi hemen eve gidelim, dedi.

Kardeşini, evladını, atasını çağırır gibi samimi ve gönüldendi Duran. “Hadi beraber, bir olalım.” diyene nasıl gönül koyardı Alpdoğan.

–Olur, diye Duran’ın peşi sıra yamaç aşağı yürüdü.

Köye girerlerken kar yeniden başladı, sakın ve ince taneler omuzlarına, saçlarına, kirpiklerine konuyor, Alpdoğan’ın gönlüne ise hüznün yağıyordu ipil ipil...

BİRİNİ ARARSIN

Akça'da zaman her yerde olduğu gibi herkesin kendi takvimiyle yaşıyordu. Kimine göre uzun günler, kimine göre kıyamet habercisi kısacık günler, ömür makarasına sarılıyor; kış bahara, insan akıbetine yaklaşıyordu. Farkında olma ile ödüllendirilmiş insanlar günler ve geceler boyu fark edemedikleri yeni duygularla tanışıyor, uçsuz bucaksız bilme ve duyumsama vadilerinde geziniyorlardı. Yem arayan serçeler evlerin saçaklarından avlulara iniyor, güneşi gören karlar eriyor, ceset misafiri ruhlar çıkış noktaları arıyorlardı...

“Ne olacaksa olsun.” vadisine giren Alpdoğan, Simeon'u aramak için çıkacağı yolculuğun kesin zamanını belirledi. Bu cuma namazından sonra Duran'dan gizli gidecekti, çünkü Duran, arkadaşının yalnız gitmesine asla razı olmazdı. Oysa Alpdoğan bir an önce kaçıp gitmek istiyordu. Duran'ın evlenmek istediği kızın Gülçiçek olduğu düşünceyle eve köye sığamaz olmuştu.

Alpdoğan'ın Çağrı Koca'dan Simeon'a dair bir şeyler öğrenmek için giriştiği teşebbüsler neticesiz kalmıştı. Çağrı Koca, Simeon'un adını duyunca dikene basmış gibi acıyla geriliyor, başka yöne çeviriyordu yüzünü. Beldenin ileri gelenleri de Alpdoğan'ın yoluna taş koymaktan öte bir şey yapmamışlardı. Yine de istişareyi çiğneyip gidecek olması, delikanlının midesine kramplar sokuyor, bir an önce gitmezse bir daha gidemeyeceğini hissediyordu. Kalbini kuşatan öfke sisi, meseleye bakışını bulandırmıştı. Doğru karar veremediğini içten içe sezmekle birlikte bu işten vazgeçebileceğini sanmıyordu. Vazgeçmeyecekti.

Alpdoğan'ın planı üç aşağı beş yukarı belliydi. Yakındaki Bizans karakollarını tek tek yoklayacak, bulduğunda Simeon'a haddini bildirecekti. Henüz intikamlarını almadığı için ana babasının mezarına gidemiyordu. O meşum zamanda yanlarında olsaydı her şey değişik olurdu düşüncesini kafasından atamıyor, bir şekilde hatasının telafisini bulduğunu zannediyordu. Kendiyle barışmanın mümkünü yoktu başka.

Sanki boğazına takılmış kocaman bir lokma vardı ve onu yutmadan önce nefes dahi alamayacaktı.

Yetmezmiş gibi Duran'ın çıkışıyla Gülçiçek'i kaybettiği düşüncesi, ay yüzündeki çizgilere yenilerini ekleyiverdi. Köye dönmese de olurdu artık. Duran hayatta iken Gülçiçek'in adını anamazdı. Ahiret kardeşine bunu yapacağına ölmeyi tercih ederdi. Halbuki Duran, Alpdoğan'ın Gülçiçek'i sevdiğini çocukluklarından bu yana biliyordu.

Duran Alpdoğan'a açılmış olmaktan aldığı yeni cesaretle sırrını o akşam anasına da verdi. Oğlunun tombul yanaklarına yayılan pembe-lik Ayşe Ana'yı gülümsetti. Biricik oğlunun arzusuna itiraz etmek şöyle dursun sevindi. Evrenos'un büyük kızı Mercan'ın isteyeninin çok olduğunu ve olacağını biliyordu. Tez zamanda işi neticeye bağlamak gerektiğini söyledi.

“Cuma gün mübarek gün, bereketli gündür.” diyerek dünürlüğü cumaya denk getirmeye karar verdiler. İlk cumaya üç gün kalmıştı. Üç gün sonra Alpdoğan obadan ayrılacak, üç gün sonra Ayşe Analar Mercan'ı istemeye gidecekti.

Beklenen gün yaklaşıyordu. Beklenenlerle bekleyenlerin ayrı yollardan geçip kavuşamadıkları görülmemiş değildi. Nasip levhaları bütün yollar üstündeydi ve yolculara kaderlerinin yönünü işaret ediyordu.

Alpdoğan, hazırlıklarını tamamlamaya çalıştı. Çağrı Koca'dan aldığı Bizans eyerini, kıyafetlerini yattığı divanın altına sakladı. İlk fırsatta atını da değiştirmesi gerekiyordu. Kadın ve çocuklardan oluşan kafileyi cephe gerisine götürdüğü zaman, kendi akçelerini Bizans parasıyla değişme işini zaten halletmişti.

Diğer yanda Ayşe Ana ile Ahi Süleyman da hazırlıklarını tamamladılar. Götürülecek armağanlar, giyilecek üst baş ayarlandı. Ziyaretleri asıl dünürlükten önce kısa bir nabız yoklama niteliğindedeydi. İki aile oturup görüşecekti. Tabii son ve esas söz Mercan'ın gönlünden çıkacaktı. Anası “Ne diyorsun kızcağızım?” dediğinde “Yok ana istemem.” derse iş biterdi. İslâm ile kemale ermiş Türk töresinde evlenecek genç kızın fikri en son alınsa bile hepsinin önüne geçerdi.

Duran'ın heyecanlı hâli Alpdoğan'ın kaçma arzusunu kamçılıyor, Gülçiçek'in “evet” dediğini duymadan önce gitmiş olmayı diliyordu. Duran ise Alpdoğan'ın depremlerinden habersiz, “Yandığım bana dua et.” diye arkadaşını sıkıştırıyordu.

Şuurlar dolusu plan yapıldı, yürekler dolusu hayale göz kırıldı; heyecanlar bağırsakları düğümleyip nefeslere karıştı, endişelere kaş çatıldı, kısacası üç gün geldi, geçti.

Alpdoğan ile Duran yatsıyı kılıp eve dönmüşlerdi. Ayşe Ana'nın verdiği sütleri üçer yudumda bitirip yattılar. Yanan odunların çıtırtısı ve odun ateşinin kokusu ortama hâkim idi. Karda çoğalan ay ışığı pencereden dolmuş, içeriyi aydınlatmıştı. Köşeleri bitişik divanların bir tarafına Duran, diğer tarafına Alpdoğan yatıyordu. İkisinin gözünde de uykudan eser yoktu. Duran gözleri tavana dikili, sesindeki coşkuyu bastırmaya çalışarak:

–Dua ettin mi?

–Ettik ya beraber.

–Onu demiyorum.

–Ya?

–Dünürlük!

–Hayırlısı aslanım.

Arkadaşının istediğini gönülden isteyemediğini düşününce içi burkuldu. “İçim dışım başka mı?” endişesi midesini bulandırdı. Kendi için istediğini kardeşi için isteyemiyor muydu? Eğer öyleyse bu kıyamet demektir. “İçim dışım başka olmasın Allah’ım.” dileğini tespih çeker gibi tekrarlardı. Atası bu konuda pek hassastı. “İçti başka dışı başka olanın, umduğu başka bulduğu başka olur.” derdi Korkut Baba. Yılandan çıkan dan çekinmezdi riyadan çekindiği kadar. Alpdoğan endişeyle yumruklarını sıktı, tırnakları avuçlarına battı. Sesini yükselten Duran:

–Gördüm, dedi.

Alpdoğan bir an Duran’ın gerçeği anladığını zannedip irkildi. Yutkunarak:

–Ne gördün?

–Saklama boşuna, divanın altındakileri gördüm.

Alpdoğan rahatlamıştı:

–Gitmek istediğimi biliyorsun.

–Şu işi hâledip birlikte gideceğiz.

Duran, Mercan’ın bu evliliği kabul edeceğine kesin gözüyle bakıyor, sözü kesince yola çıkabileceklerini düşünüyordu. Alpdoğan sessizleşti. Ocağın çıtırtıları delikanlıların düşüncelerine perde oldu. Koyulaşan

sessizliğin sebebi uykuya dalmaları değildi. İkisi de binbir çeşit düşünceyle yüzleşiyor, kâh endişeyle kâh heyecanla geriliyor, konuşmaya mecal bulamıyorlardı.

Düşünceler ve hayaller insanda çoğalan, insan mahsulü olgular iken kendi ürettiğine mahkûm kalmak da insana aitti. Hani kendi uydurduğu yalana inanma safderunluğunu gösterir gibi. Kendine verdiği kıymetin şiddetinden nimeti bile nikmet bilip inleyen hodkâm gibi. Bir şeylere inanıp sonra bunun zebunu olmak insanın ilk çıkmazıydı belki veya bir şeylere inanmadığı inancıyla insanlıktan çıkmak... Ah o ne karmaşık hesaptı öyle. Ah o insan denen seçilmiş, ne dipsiz dehlizlerin yolcusuydu.

Saatlerce uykuyla uyanıklık arasında gidip geldi Alpdoğan. Rüyaları yarılıp keder sızdı her yanından. Hâli kâh hayalin renklerine boyandı, kâh mazi darbesiyle sarsıldı, kâh istikbal karanlığına battı.

Gecenin bir yarısı kalktı yatağın içine oturdu. Yok, olmayacak daha bekleyemeyecekti. Hemen ayrılmalıydı buradan. Sessizce yatağından inip giyindi, ağzını burnunu sardı. Divanın altına sakladığı eşyalarını çıkarıp kucakladı. Ayaklarının ucuna basa basa dış kapıdan çıktı. Keskin ayaz sıcak etine binlerce iğne birden batırır gibi oldu. Soğuk duvara sırtını dayayıp gözlerini yumdu. Serin sulara gömülmüş, çırpındıkça batan biçareydi. Hisleri kabardı, gırtlığında düğümleli gözlerini yaşla doldurdu. Sanki uçsuz bucaksız karanlıkta bir başınaydı, rüyalarda par par yanıp sönen resimlere dönüşüvermişti mazisi. Düşlerini kaplayan çöl gerçek miydi? Geçip giden ışık süvariler, geride kalan sıcak yatağı hep terkteydi. Çocukluğu, anası, yorganının sıcaklığı, Aktepe'nin çınarı terk etmişti onu. O da terk ediyordu şimdi! Terk edilen terk etmeye mecburdu.

Ahırdan atını çıkarıp hazırlarken gözünden yaşlar akmaya devam etti. Sarsıla sarsıla ağlıyordu. Rabb'ineydi sözü: "Sen bilirsin Allah'ım." dedi, titreyen dudaklarıyla.

–Allah bilir, sesi, Alpdoğan'ı sıçrattı.

–Dede sen misin?

–Allah bilir, Allah bilir...

Kırsakal Koca'nın sesiydi karanlıktan gelen. "Bu saatte burada ne işi var?" sorusunun ihtiyarcık için geçerli olmadığını düşündü Alpdoğan.

–Dedem ben gidiyorum, dua et.

Alpdoğan burnunu çeke çeke atını hazırladı. Kırsakal Koca'dan onay almak için biraz rahatlatır mıydı acaba? Karanlıktaki ihtiyarı görmeye çalışarak,

–Gitmem lazım, biliyorsun değil mi, dedi.

Kırsakal Koca ortaya çıkmıyor, sadece sesi duyuluyordu:

–Allah bilir...

Kırsakal Koca'yı konuşturma arzusu çoğaldı Alpdoğan'ın. Bildi bileli Kırsakal Koca, Kırsakal Koca idi. Zayıf buruşuk yanaklar ve capcanlı bakan gözler yıllardır değişmemişti. İhtiyar hakkında birbirinden farklı hikâyeler vardı. Kimine göre sevdiğini alamamış bir âşık, kimine göre evliya, kimine göre meczup idi. Alpdoğan fısıltıyla:

–Hesabım var, alacağım var.

-...

–Olmaz dede, ben böyle bekleyemem.

-...

–Hem kimsem kalmadı buralarda...

-...

Alpdoğan el yordamıyla ihtiyara doğru yürüdü.

–Dedem 'iyi ediyorsun' de ne olur, gözünü seveyim, bir konuş, adalet aramam, hesap sormam kötü mü, yanlış mı?

–Allah bilir.

Kırsakal Koca'nın başka konuşmayacağını anlayınca dönüp atına bindi. Dimdik oturup karanlıklar arasından ileriye baktı, derin nefesler alıp verdi; gitmeye, kaderini takip etmeye hazırды nihayet. Fakat Kırsakal Koca atına binerken neden Alpdoğan'a yardım etmeye çalışmamıştı. Tedirgin dikenler battı kalbine, endişelendiği yamaçları boğan değil içini bulanıklaştıran karanlık idi. Atın yularını asıldı, yönünü çevirdi. Önce köpekler havlayıp birilerini uyandıracak diye endişelendi. Lakin köpekler havlamıyor, kimse gidene fark etmiyordu. Keşke köpekler havlasa, birileri "dur" dese idi! Soğuktan gözyaşları donacaktı neredeyse. Yeniyle yanaklarını sildi, keçe pelerini omuzlarına sardı. İsteksiz yürüyen doru at yamaçtan inip köy dışına çıktı. "Kimse dur demediğine göre gitmekle iyi ediyorsun." dedi içinden bir ses. Oysa dur diyecek olanların çoktan dediğini nasıl inkâr edebilirdi şimdi? Patıkaya ulaşınca Alpdoğan atın böğrünü hafifçe dürttü. Yuları elinde toplayıp hayvanın burnunu batıya çevirdi. Şaha kalkan hayvan öne doğru atıldı ve koşmaya başladı.

Gidiyordu, kaçır gibi, kovalar gibi gidiyordu. Gençliğini, çocukluğunu, ailesini, sevdiğini bırakıp gidiyordu. Ay yüzlü, kara gözlü delikanlı kaderine gidiyordu. Çağrı Koca'nın Müslümanlığı seçişini anlatırken

söylediklerini hatırladı. “İsyana, itiraza yani uçuruma yaklaştığın anlar olur ve çaresizce kendini seyredersin. Kimseye yapamadığın yardımı kendine de yapamazsın. Birini ararsın!” Sayısız soruyla, sayısız keder aralığına itiliyorken, Alpdoğan’ın tek yardımcısı inancıydı.

Çağrı Koca tok sesiyle “İnsan bazen düşebileceği uçurlara öyle yaklaştırılır ki, korkudan ödü patlar, dudağı uçuklar. Her şey bitti derken bakar bir inayet eliyle kıyıya çekilmiş. İşin tuhafı bu ona verilmiş en güzel nimet olabilir... Düşebileceği çukurları görür, dokunur ve düşürülmediğini bütün kalbiyle anlar. ‘Korundun, korunuyorsun ve koruyanın sen değilsin!’ mesajını iliklerinde hisseder. Koruyana yaklaşır ve yaklaştıkça uçurumdan uzaklaşır.” diye devam etmiş, gözyaşları içinde gülümsemişti.

İŞİTENLERİN EN HAYIRLISI

Sabah Alpdoğan'ın boş yatağını gören Duran'ın içi cız etti. Hemen sıçrayıp indi divanın altına baktı, "Gitmiş." diye mırıldandı. Böyle olacağını aslında tahmin ediyordu, yine de üzülmüştü. Ana babasına ne diyeceğini düşündü. Gerçeği söylemekten başka ne yapabiliirdi? Namazını kılıp arkadaşı için dua etti. "Yolun açık olsun kardeşim." dedi yürekten.

Ayşe Ana, Alpdoğan'ın gittiğini öğrenince gözyaşlarını tutamadı. "Vay deli oğlan!" dedi. Ahi Süleyman düşünceliydi. Gazi Evrenos'a vaziyeti bildirmek ve istişare etmek için evden aceleyle çıktı, dün kürenmiş yolları yeniden kapatan karları kütürdeterek yürüdü. Evrenos Bey haberi alınca çok şaşırmadı. Biraz düşündükten sonra şu an için yapılabilecek pek bir şey olmadığını söyledi. Nereye gittiği belli olmayan delikanlı için dua edip bekleyeceklerdi.

Alpdoğan her ne kadar kendini kimsesiz saysa da bütün oba halkı gittiğine üzüldü. Kış kıyamet yaban ellerde, kurda kuşa yem olmaması için temennilerde bulundular.

Gülçiçek haberi çabuk duydu. "Korkut Ata'nın oğlu Urum iline gitmiş." diyen anasının yüzüne hayretle baktı. Sebebini öğrenince bir bahane bulup dışarı kaçtı. Sürekli didiştığı Alpdoğan'ın gidişi içini acıttı, rengini soldurdu. Bulutlanan kaygılar gözlerine çörekleni, sesi küstü, neşesi gitti.

Cuma günü Gülçiçek akşama kadar sıkıntıyla oturup kalktı. Alpdoğan'ın gidişiyile yoğunlaşan hisleri Gülçiçek'i şaşırtıyor ve korkutuyordu. İçindeki Gülçiçek Alpdoğan'la bir gitmiş olmayı diliyordu basbayağı. İçindeki densiz Gülçiçek! Zaten her yerde Alpdoğan'la olmayı istiyordu! Onun olmadığı, adının anılmadığı yere tahammül edemiyordu. Ta çocukluklarından itibaren her karşılaştıklarında alay eden, genç kızı üzme için elinden geleni yapan Alpdoğan'ı düşündüğü zaman, heyecan dalga dalga bedenine yayılıyor, kendinden geçer gibi oluyordu. Kızdı kendi kendine. "Seninle eğlenen acımasız oğlana bağlanmak akıl karı mı?" diye söylendi durdu. Lakin gönül

söz dinleyip dize gelmiyordu ki! Sen ne dersen de, o haylaz çocuk gibi bildiğinden şaşmıyor, sahibinin yüzünü gözünü kafasınca boyuyordu.

Gülçiçek suskunluğunun gerisindeki haykırıları kimse duymaz sanıyordu. Oysa her şeyi işiten Allah'ın izniyle, kalbin sesini kalp duyardı. Alpdoğan da aynı anda Gülçiçek'i düşünüyor, sesine ses veriyordu. O da sanıyordu ki sesini, iniltisini duyan yoktur. Varlık âlemine zuhur edip zihinde teşekkül eden herşeyi Duyan ve isterse diğer mahlûkata Duyuran'ı unutmamak gerekti. Duyar ve gereğini yapardı O şanı yüce. İnsana düşen ise duymaktan ve duyurmaktan hayâ edeceği düşünce ve arzulara geçit vermemesi, hayata geçirmemesiydi.

Alpdoğan Gülçiçek'i düşünüyordu evet. Düşündükçe içi bir hoş oluyor, aralarındaki bağı görüyordu. "O da beni ister mi?" merakı, her seven gibi Alpdoğan'ın da zihnini tırmalayıp duruyordu. Oysa düşünmek, yürek sızısıyla düşünmek bir insana dokunmakla eşdeğerdir. Dokunduğunuz kişi size nasıl dönüp bakarsa, kalbinize davet ettiğiniz de dönüp bakacak basbayağı icabet edecektir. O da sizi düşünecek ve algılayacak, anlayacaktır.

Köyün diğer ucunda akşam namazından sonra Ayşe Analar vakur ve temiz bakışlarla Gazi Evrenos'un kapısını çaldılar. Misafir ve ev sahiplerinin konusu kendi evlatlarıydı fakat onlar en çok çekip giden Alpdoğan'ı konuştular. Daha sonra söz döndü dolaştı dünürlüğe dayandı. İsteyen taraf da istenen taraf da "hayırlısı"nda söz birliği ettiler.

Ahi Süleyman ve Ayşe Ana misafirligi çok uzatmadan evlerine döndüler. Kendilerine düşeni yapmış, söyleyeceklerini söylemişlerdi. Artık söz sırası kız evindeydi.

Duran evde; heyecandan yerinde duramaz hâlde odanın içinde gezip duruyor, aceleci kulağı müjdeli bir haber kolluyordu. Avludan anasıyla babasının sesini duyunca divana ilişti. Sakin hatta alâkasız görünmek için elinden geleni yaptı. Fakat karşısında Ayşe Ana olduğunu unutuyordu. Ayşe Ana müsaade aldıktan sonra odaya girdi, oğlunun yanına oturdu.

–Haber bekleyeceğiz.

Duran neden hemen "Olur." cevabı almadıklarını soracakken vazgeçti, utana sıkıla:

–Oluru var mıdır ana, diye sordu.

–Nasip, derken sönmüş ocağı fark etti Ayşe Ana. İçerisi soğumaya başlamıştı. Kalktı, içindeki ateşle yetindiği anlaşılana oğluna gülümseyip ocağın başına çöktü. Ocağı tutuşturup odunla beslerken:

–Yüce Mevla'm kışı vermiş ateşi de vermiş, canı vermiş ölümü de vermiş. Hepsi lüzumludur, hepsi pek güzeldir, dedi.

Duran annesinde hiç eksik olmayan iman coşkusu anlıyor ve bundan hoşlanıyordu. Divandan kayıp anacığının yanına sokuldu. Çocukluğunda yaptığı gibi annesinin omzuna başını koydu. Süleyman Gazi'nin Ayşe Ana'ya seslenmesine kadar öyle kaldılar. Kocasının sesine ses veren Ayşe Kadın odadan çıkarken,

–Allah rahatlık versin Duran'ım, dedi.

–Sana da anacığım, diyerek mukabelede bulundu Duran.

Anası odadan çıkınca eski hâline döndü, divana oturup pencereye yanağını yasladı. İmam Gündüzalp'in bugün öğlen söyledikleri geçti zihninden: “Geceler gündüzlerin peşi sıra iniyor dünya semasına. Sırayla, alacaklarını alıp vereceklerini bırakıp gidiyorlar. Alışverişten habersiz insanlara melekler hayret edip dağ taş dudağını ısıyor. Öyle ya, bura verme ve alma dünyasıdır. Öteki dünyada, verdiklerimizi alacak, aldıklarımızın hesabını vereceğiz!” Alacak verecek meselesinin ehemmiyeti Duran'ın içine bir ürperti saldı. İntikam almaya giden Alpdoğan'ı düşündü ve sonra Mercan geldi hayaline. Mercan'ı almak isteyen de kendiydi. Gerçekten alışverişten başka ne yapıyordu dünyada?

Serin cam üzerinde nefesinin buharını, yanağının izini bırakan Duran, yatağına uzandı, gözlerini isteksizce yumdu.

Geceyle kundaklanan Akçalıların kulaklarında Ahi Süleyman'ın bugünkü sözleri yankılanıyordu:

“İmanla dünya ahiret sultanlığına aday olmuş; bakışlarında fetih hülyaları tülleşen ışık süvariler şenlendiriyor Anadolu'yu. Yüreklerdeki ışığı boşaltacak yürek arama telaşı var gül yüzlerde. Işık ışıkla çoğalacak; medeniyet çağlayanı dört bir yanı yeşertecek inşallah! Hayat hayatın içindedir tıpkı ölüm gibi. Ölmek ya da sonsuz hayatı kuşanmak hakkı insana sunulmuş, adına da imtihan denilmiştir. İnsan insafa gelse 'Armağan' der, insan olmanın zevkiyle gerilir, ömrünü neşeyle bitirir.”

Günler geçti. Alpdoğan'ın gidişinin üstünden bir hafta geçmiş, bu arada Mercan'ın red cevabı gelmiş, Duran'ın heyecanı, hayal kırıklığı depreminde yerle bir olmuştu. Sevincini sakladığı gibi kederini de sakladı ailesinden. Demek Mercan istemiyordu Duran'ı. Suçlu yoktu bu işte, fakat mağdur vardı. Duran'ın ağzını bıçak açmaz oldu. Zaten sevgili

arkadaşı, kardeşi Alpdoğan da gitmiş, onu yalnız bırakmıştı. Duran bir ara annesinin endişeli bakışlarından kaçıp ağıla Kığın'ın yanına gitti. Dizlerine tos vurmak için didinen koçu kucağına alıp oturdu. Derdini ona açtı. "Nasıl yanılmışım?" dedi. "Kimseleri istemediğine göre Mercan Kız sevmeyi mi bilmiyor?" diye sordu, hayvana. Kığın anlarmış gibi Duran'ın yüzüne bakıyordu. "Anlıyor musun?" dedi, Duran. Kığın'ın soruya karşılık melemesi Duran'ı güldürdü. Hayvanı sıkıca kucaklayıp düşüncelere daldı. Alpdoğan şu anda nerelerde, ne hâllerdeydi? Tekrar görüşebilecekler miydi?

O BURALARDAN GİTTİ

Simeon ve adamları birkaç hafta önce şehre inmiş, son gelişmeleri öğreniyor, gece dumanlı bir meyhanede demleniyorlardı. Sarhoş naralarına batmış, kusmuk kokulu meyhanenin en özel masasına oturmuş on kadar adam kuzu kebabı yiyor ve kahkahalar atıyordu. Aralarında gülmeyen bir kişi vardı. Simeon adamlarının kahkahalarına karşın gözlerini kısmış düşünüyor; hep düşünüyordu. Akça Köy'ü, Akça Köy'ün ay yüzlü çocuğunu düşünüyor, ihtiyar çingenenin haber verdiği kişinin o olmasını arzuluyor, kapatılmamış bir hesapla karşı karşıya olduğunu varsayıyordu. "Simeon'u bulup öldürecekim." diyen ay yüzlü çocuğa kendini buldurası geliyor, bu heyecan içini titretiyordu. Ne kadar içerse içsin sarhoş olamayan Simeon, şuuru deşilmiş yanıp sönen görüntüler arasında onun suretine bakıyor, karmaşık arzular içinde çırpınıyordu. Alpdoğan'la göz göze geldiği ilk günkü heyecanı daha önce yaşamamıştı. Bu çocukta onu çeken bir şeyler vardı. Birden aklına düşen fikir gözlerini delice parlattı. Soluk mavi gözlerinde şimşekler yanıp söndü. Akça Köy'e gitmek, o delikanlıyı bulup babasını kendinin öldürdüğünü söylemek ve tepkisini görmek arzusu zihnine saplandı. Evet, bunu yapmak istiyordu ve Simeon'a göre insan istediğini yapmalıydı. Aniden ayağa kalktı, durmadan böğürtülü seslerle gülen adamlarına öğrenerek bakıp masanın üstüne yayılmış içki kupalarını sıyırıp yere saçtı. "İşime karışmayın." bakışlarını tanıyan haydutlar Simeon'a neler olduğunu sormadılar. Simeon son olarak kenarda duran toprak bir amforayı tekmeleyip meyhaneden çıktı.

Gök gözlü adam, kambur seyisten atını ve yedeğine başka bir at aldı, sağına soluna bakmadan atına bindi, hayvanın böğrüne olan kuvvetiyle dürtüp harekete geçirdi. Hızla şehrin sokaklarından çıktı. Hafiften erimeye başlayan kar üstünde at koşturmak kolay değildir ama Simeon için bu mesele değildi. Simeon'un sırtından buharlar yükselen atı saatlerce hiç durmadan yol tepti. Bir ara karanlık yolda atın ayağı boşluğa geldi, Simeon alçak bir dereciğe yuvarlandı. Kalktı, üstünü başını karlardan temizlerken

gülümsüyordu. Bu küçük kaza onu yolundan çevirecek değildi hani. Yorulan, dahası bacağı kırılan atı yolda öylece bırakıp diğerine geçti. Normal bir insanın dayanabileceğinin ötesinde kesintisiz yolculuğuna devam etti. İçtiği şarapların etkisi yolda geçmiş, çekimine kapıldığı noktadan gözünü ayırmıyordu. Ağzına attığı karanfillerle kalan kokuları yok etmeye çalıştı. Sabah Akça oba görününce, mahmuzlanmaktan böğrü yaralanmış hayvanın iflahı kesildi, yıkıldığı yerde katılıp kaldı.

Simeon, İsmail olarak Akça'ya ulaştığında namaz vaktiydi. Öğlen ezanının cazibesinde mescide yürüyenlerin arasına istemeye istemeye o da karıştı. Şu namaz dedikleri şeyden hiç hazzetmiyordu ama başka çaresi de yoktu. Müslüman beldelerinde erkeklerin hepsi ciddi bir mazeretleri yoksa mescide gelir, havadisler, emirler, duyurular mescitten yayılırdı. Fakat Simeon'un namazla başı hoş değildi. Namazla girdiği atmosferde arzuları cılızlaşıyor, yenilme korkusu kaplıyordu içini. Mü'minlerin huzur dediği, sekine dediği iklim Simeon'u felç eden düşmanın ta kendisiydi. Şarabın sarhoş edemediği hasta şuuru namaz dairesine katılınca sarsılıyor, kendinden, arzularından emin olamıyordu.

Simeon, ay yüzlü delikanlıyı mescitte bulabileceği umuduyla yarım yamalak aldığı abdestin ardından en arka safa geçti. Soluk mavi gözleri bütün mescidi taradı, uzun yapılı, geniş göğüslü, saçlı omuzlarında ak böklü delikanlıyı aradı, ona benzettiği silüetler gönlüne heyecan serpti, fakat yüzlerini görünce anladı ki Alpdoğan yoktu. Hayal kırıklığı içinde mescitten çıkmaya hazırlanırken yanında bitiveren hırkası yamalı ufak tefek bir ihtiyarın başına bela olacağını bilseydi o soruyu sormazdı. Simeon Kırsakal Koca'ya,

–Hani ailesi öldürülen bir genç vardı, diye sordu.

Kırsakal Koca Simeon'un yüzüne bakmadan bağırdı:

–Anasını öldüren...

Cemaatten dönüp bakanlar oldu. Simeon üstüne alınmadan sakince kalktı, mescitten çıktı. Hemen ardından gelenler arasında Çağrı Koca'yı görünce yüzünü çevirdi. Kırsakal Koca'nın uzakta kalan sesi hâlâ duyuluyordu. Simeon, Çağrı Koca'ya görünmemeye çalışarak köy meydanına yürüdü. Selam verip hatır soran iki gaziye mühtedi olduğunu, yerleşecek belde aradığını, bu iş için Akça Köy'ü düşündüğünü anlattı. Köyde boş ev olup olmadığını sordu. Gaziler Alpdoğanların evinden bahsetti. Bütün ailesi öldürülen delikanlının geçenlerde köyden ayrıldığını söylediler. Simeon, Alpdoğan'ın kendi peşine düşmüş olma

ihtimaliyle neşelenir gibi oldu. İnsanların sadece korku ve tiksintiyle andıkları biri olması umrunda değildi. Alpdoğan tarafından aranmak, Simeon'un oyununa şimdi yeni buut kazandırmış, heyecandan elleri titremeye başlamıştı. Heyecanlandığını belli etmemek için konuyu değiştirdi, çünkü heyecanlandığında tiki de ortaya çıkıyor kafası belli belirsiz sağa doğru seğiriyordu. Bu sene kışın pek hoş geçtiğinden bunun Allah'ın lütfu olduğundan bahsetti. Yarım yamalak Türkçesini gaziler düzeltip kelimeleri tekrarlıyor öğrenmesine yardımcı olmaya çalışıyorlardı. "O delikanlı dönünce kendisiyle görüşürüm." dedikten sonra gazilerden ayrılıp köyün içinde gezmeye başladı. Ara sokaklardan indi, Gürpınar'ın başında cıvıldaşan iki kızın kendini görünce susuvmeleri dikkatinden kaçmadı. Yanlarına biraz yaklaşip seslendi:

–Bacılar susadım, su içmeme müsaade var mı?

Kızlar suyun başından bir adım açılıp Simeon'u çeşmeye buyur ettiler. Simeon çeşmeye eğildi avucuna aldığı suları ağzına götürüp yutmaya başladı. Göz ucuyla da kızlara bakıyordu. Suya kanınca kalktı, kurnaz gözlerini yere dikerek mahcup bir edayla,

–Alpdoğan adında bir delikanlıyı aramıştım, dedi.

Sözünü bitirince soluk mavi bakışlarını avcı gibi kızların üstüne yolladı. Kızlardan birinin irkilmesi ve kızarması dikkatinden kaçmadı. Çilli yanaklı o kızın kızarıp bozarmasını, Alpdoğan'a duyduğu muhtemel alâkayı kiskandı, çok öfkeleni. Diğer kız,

–O buralardan gitti, dedi.

Simeon, sokak arasından çıkan adamları görünce sözünü kısa kesti. Kızlara teşekkür edip uzaklaştı. Akşama kadar köy odasında dinlenip bir at satın aldı, tekrar gelmek üzere Akça Köy'den ayrıldı.

ZANGOÇ MEHMED BEY

Alpdoğan gecenin bir yarısı köyden ayrıldıktan sonra hiç durmadan batıya at sürdü. Karlara bata çıka zorlukla ilerleyen yorgun hayvanı ilk handa başkasıyla değiştirdi. İki gece iki gündüzi zaman yumağına sarıp bitirdi. Bir gün akşama doğru Bizans'ın sınır şehirlerinden birinin surları göründü. Alpdoğan şehrin kapısına yakın bir kuytuda karanlığın basmasını beklerken kılığını değiştirip çul çaput benzeri bir kıyafete büründü. Karanlık basınca şehre giriş yapanlardan bir köylünün at arabasına kimseye görünmeden saklandı, ardına dönüp bakmayan ihtiyar Rum'un yolcusu olarak şehre girecekti. Üç dört nöbetçi asker giriş kapısında şüphelendikleri ziyaretçiyi kenara çekiyor ve soyunmasını istiyorlardı. Hem altın arıyor, hem de sünnetli olup olmadığına bakarak meseleyi kısa yoldan çözüyorlardı. Nöbetçi askerlerden biri de Alpdoğan'ın saklandığı arabanın önünde durdu, baştan ayağı süzdü. Kamburu çıkmış ihtiyar Rum'a ne taşıdığını sordu. Dişsiz ağızlı Rum bir şeyler gevelerken Alpdoğan bir an yakalanacağını düşündü. Demir asker arabanın arkasına doğru gelmeye başlamıştı ki diğer askerler çağırınca dönüp gitti. Köylülerden birinde bol miktarda altın bulmuşlar, hızla pay etmeye girişmişlerdi. Nihayet şehre girip ara sokaklara yönelince Alpdoğan arabadan sıvışıp yürümeye başladı. Geceyi geçirebileceği ve namazını kılabilceği bir han bulduğunda vakit hayli ilerlemişti. Sarhoş hancıyla kısa cümlelerle konuşup ikinci kattaki odasına çıktı çıkmasına, fakat geceyi tahta döşeme üstünde geçirmek zorunda kaldı. Yatak dedikleri çöplükte yatması için şuurunu kaybetmesi gerekiyordu çünkü. Sabaha kadar duyulan tuhaf naralar ve çığlıklar arasında uyumaya çalıştı.

Ertesi gün; gün ağarırken kalktı, erkenden handan çıkıp şehrin tenha sokaklarını dolaştı. Duvar diplerine sızıp kalmış ayaşların bazılarının ölü olması kanını dondurdu. Pencerelerden sokağa saçılan pisliklere dikkat etmesi gerektiğini ise çabuk öğrendi. Gece boyu birikmiş leğen dolusu lağım pisliğini pencereden sokağa boşaltan bir kadın, tepeden tırnağa pisliğe bulanmaktan ucu ucuna kurtulan Alpdoğan'a

dudak büküp penceresini kapattı. Alpdoğan hemen oradan uzaklaştı. Kazara girdiği bir sokakta gezinen domuzların ciyaklamaları kulaklarını tırmaladı. Midesinden yükselen bulantıyı bastırmak için burnunu kapattı. Diğer bir sokağa geçti, fakat orada da tabaklanan derilerin kokusu, sokaklarda yüzen kanalizasyon kokusuna karışıyordu. Aynı ortamda adamın biri etine göz koyduğu bir domuzu kafasına balyoz vurarak öldürmeye çalışıyordu.

Gide gide şehrin ortasından akan çayın kenarına geldi, bir taşın üstüne oturup kar ve buz arasında kıpırdayan suyu seyretmeye daldı. Burada da mevsim kıştı. Güneş en parlak hâlinde bile ısıtmıyor, gri bulutlar solgun ışıkların yolunu kesip gözyaşı döküyordu şehrin üstüne. Burada da su, su gibi; bulutlar bulut gibi idi. Yine de gökyüzü başka, güneş başka göründü Alpdoğan'a. Gurbet hissi insana her şeyi bambaşka gösteriyordu. Sokaklardan daha temiz görünen suyun kenarından ayrılmak istemezdi, fakat buraya niçin geldiğini unutmamalıydı. Şehrin sokaklarına isteksiz geri döndü.

Şehri gezerken gördükleri yürek sızlatıcıydı. Bir yanda koca koca taş evler, zenginlik fişkıran bahçeler; hemen yanında yarı çıplak, bir deri bir kemik perişan insanlar vardı. Her gördüğüne avuç açan, irili ufaklı çocukların yanından, süslü arabalarıyla umursamaz bakışlı soylular geçiyordu. Merhamet bu iklimi terk etmiş; dilenciye fırlatılan paranın içine bile kibir ve gösteriş gizlenmişti.

Alpdoğan yolunu kesen dilencilere az da olsa bir şeyler verdi. Ne var ki nereden çıktığı belli olmayan onlarca dilenci başına üşüşünce çareyi kaçmakta buldu. Çaresizlik ve kin karışmış aç bakışların ardı arkası kesilecek gibi görünmüyordu. Dilencilik ile dolandırıcılık iç içe geçmiş iki meslek olunca, yabancı birinin verdiği paraya pişman olmaması işten değildi. Eli kesesine giden birini ta uzaktan görüyor, leşe saldıran akbaba gibi dilencilerin onu-yirmisi birden toplanıyordu. Adamına ve mekânına göre kâh dilenir, kâh soyar, fuhşa davet eder, olmazsa öldürürlerdi.

Bir beldede bilgi toplamak için en uygun mekânın çarşı pazar olduğunu düşünüyordu Alpdoğan. Paranın döndüğü yerin, toplumla ilgili gerçek bilgilerle dolu olduğuna inanıyordu. Alışveriş şehvetiyle başı dönenlerin dikkati uzak, boşboğazlığı üstlerinde olur, gerçek yüzleri ortaya çıkardı.

Pazarı bulması zor olmadı. Biraz gezindikten sonra gürtültülü, telaşlı, yükleri çok insanların peşine takıldı. Akça'dan ayrılalı delikanlının

sakalı uzamıştı. Saçlarını taramayıp yüzünü biraz toprakla kirletince ortama hemen hemen uyum sağladı.

Pazardaydı. Daracık yollarda kurulu kararmış tezgâhlarda kararmış etler asılı, meyve ve sebzeler yığılıydı. Pazarın girişinde Alpdoğan'ın yüzüne çarpan pis koku giderek çoğaldı. Yerlere istiflenmiş çeşitli yiyecekler arasında tavuklar, domuzlar, paçavralara bürünmüş çocuklarla birlikte geziyordu. Alpdoğan'ın zil çalan midesi susmayı tercih etti.

Üç kenarı açık, paçavralardan kurulmuş bir çadırın içinde kocaman tahta fiçiya dayadığı siyah kupaları doldurup doldurup müşterilerine uzatan saçlı sakalı birbirine karışmış yaşlı bir adam Alpdoğan'a dik dik baktı. Sonra yanında oturan siyah kukuletalı, iri yarı adama eğilip bir şeyler söyledi. Siyah kukuletalı adam başını olumsuz mânâda sallayarak cevapladı.

Çok geçmeden pazarın içinde ilerleyen Alpdoğan'ın kolundan biri tuttu. Parmakları mengene gibiydi ve Rumca konuşuyordu. Bu az önce şarapçının konuştuğu siyah kukuletalı adamdan başkası değildi. Alpdoğan kolunu bir hamlede kurtarıp kenara çekildi. Adama Rumca "Bırak beni!" dedi. Adam Alpdoğan'a iyice sokulup Türkçe olarak,

–Belanı mı arıyorsun, diye sordu.

Alpdoğan gayri ihtiyari durakladı. Kukuletalı dev, başını öne eğik tutuyor, kıpırdamadan bekliyordu. Alpdoğan hasmının yüzünü görmeye çalıştıysa da adamın kemerli burnundan başka yerini göremedi. Alpdoğan saniyeler içinde düşündü, taşındı, tedbiri elden bırakmayacaktı. Rumca tehdit içeren bir kelime söyleyip uzaklaştı. Kukuletalı dev adam, tekrar peşinden yetişip nefesinin sıcaklığı hissedilinceye kadar yaklaştı:

–Türk olduğunu anladım, boşuna uğraşma!

Alpdoğan hiçbir şey olmamış gibi yapıp kıvrak adımlarla kalabalığa karıştı. Pazar kalabalığını, uğultusunu hızla geride bırakıp ardına bakmadan uzaklaştı, ara sokaklara girdi. Dakikalar sonra durduğunda peşinden gelen olmadığını görünce rahat bir nefes aldı. Türk casuslarını avlayan Rumlar olduğunu duymuştu. Adam dost ise bile Alpdoğan buralara Türk aramaya değil Simeon'u bulmaya gelmişti.

Geldiği noktada etrafını inceleyerek bir süre kıpırdamadan durdu. Ne yapacağına, ne yana gideceğine karar vermemeliydi. Kirli buz ve karla karışmış külle kaplı sokağın ortasında uzun süre aynı yerde durması dikkatleri üstüne çekebilirdi. Tam تنها sokaktan çıkıyordu ki aynı dev adam, önünde bitiverdi. Bu sefer geniş yüzü, derin bakışları seçilir

gibiydi. Keçisakalı hariç siması Türk'e benzeyen bu adam kimdi ve ne istiyordu? Alpdoğan Rumca:

–Ne istiyorsun, diye sordu.

Adamın gülümsediği sesinden belliydi.

–Korktun mu çocuk?

Alpdoğan pelerinin altından kılıcının kabzasını sıktı:

–Git başımdan yoksa kötü olacak.

Kemer kaşları öfkeyle gerilmiş, ay yüzü hafif kızarmıştı. İri yarı adam fısıltıyla Türkçe konuştu:

–Ne arıyorsun buralarda?

Alpdoğan kısa bir bocalama yaşadı. Hisleri adamın güvenilir olduğunu söylüyor, mantığı ise güvenmemesi gerektiğinde ısrar ediyordu. Son bir direnişle:

–Git başımdan, dedi.

Sesi, ıssız sokakta duvarlara çarpa çarpa uzaklaştı. İri yarı adam ilk kez geriledi, parmağını dudağına götürerek sus işareti yaptı:

–Akılsız çocuk, milleti başımıza toplayacaksın.

Alay etme sırası Alpdoğan'daydı:

–Korktun mu beyim?

Adam:

–Senin için korkarım, çünkü beni burada sayar ve severler. On yıldır kilisede zangoçluk yaparım, dedi.

Zangoç bir Türk... Alpdoğan son zamanlarda daha tuhaf bir şey duymamıştı doğrusu. Dudak büküp hiçbir şey söylemeden arkasını döndü, yürümeye başladı. Sonra sert bir savruluşla durakladı. Tekrar koluna yapışan mengene parmaklar için ne yapacağına karar veremedi. Kılıcını çekse askerler devreye girebilir ve çok geçmeden Türk olduğu anlaşılırdı.

Daha itaatkâr, biraz bezgin bir sesle konuştu:

–Benden ne istiyorsun, söyle?

İri yarı adam,

–Benimle gel, dedi.

Gri gökyüzünün kapaklandığı şehrin gölgeli ara sokaklarından geçtiler. Evler, pencereler, sesler ve kokular ürperticiydi. Kavga eden sarhoşlara bulaşmamak için birkaç kere yol değiştirdiler. Nihayet

çöplük görüntülü barakaları geride bırakıp saray yavrusu bir kilisenin kapısından girdiler. Alpdoğan neden bu adamın peşinden gittiğini düşünüyor ve yürümeye devam ediyordu.

İlk defa bir kiliseye giriyordu genç adam. İçerideki farklı ve daha önce duyumsamadığı atmosfer Alpdoğan'ın göğsünü mıncıkladı, nefesi tikanır gibi oldu. Bir köşede sayısız mum yanıyor, mumların cızlı ışıklarıyla belirginleşen resimler kabartmalar bambaşka bir dünyayı tasvir ediyordu. Alpdoğan ürperdi, başka insanlar burada başka bir tanrıya ibadet ediyorlar, bambaşka bir boyutta yaşıyorlardı.

“İnsan” diye düşündü Alpdoğan; insan ne dünyalar kuruyor kendine, insan ne dünyalar yıkıyor, insan olan biri gerçekten çok ama çok dikkatli olmalı ki başını neye soktuğunu görebilsin.

Etrafı incelerken adımları yavaşlayan delikanlıya dönüp acele etmesini işaret etti kukuletalı adam. Alpdoğan yeniden hızlandı; az sonra girdikleri yarı karanlık koridordan geçip duvar gibi görünen küçük bir kapıdan girdiler. Çok dar, taş basamaklı, dönen merdivenlerden inip meşalelerle aydınlatılmış mahzene ulaştılar. Mahzendeki uzun bir koridorun sonunda, demir kapılı odalardan birine girince iri yarı adam pelerinini çıkarıp attı. Salâvat getirip besmele çekti. Sandığa benzer şeyin üstüne oturup derin bir nefes aldı. Alpdoğan ayakta kalakalmış, kabak kafalı, boynunda haç asılı tuhaf adamı seyrediyordu.

İri yarı adam,

–Adım Mehmed, dedi.

Belinden sarkan zünnara bakıp kalan delikanlıya gülümsedi:

–Alık alık bakıp durma, geç otur.

Alpdoğan duvarlarından zincirler sarkan odayı bakışlarıyla taradı. Zemini dâhil her yeri taş, isli meşalelerin ışık oyunları ile çirkinleşen bir hücrede idiler. İçerisi gayet havasız, boğucu ve çok eski görünümlü idi. Alpdoğan oturacak en temiz yeri seçip ilişti. Etrafı inceleyen delikanlıya sordu:

–Senin adın ne?

–Alpdoğan.

Üstünden atamadığı şaşkınlık ve yorgunluk Alpdoğan'ı durgunlaştırmıştı. Delikanlının beklediğini gören Mehmed Bey,

–Sen sormadan ben anlatayım, dinle, kulağında kalsın, lakin diline düşmesin anlattıklarım. On sene evveline dek akıncı serdengeçtiydim.

Serdengeçtiliğin iş olmadığını buraya gönderilince anladım. Beyimin emriyle on yıldır, bu kilisenin zangoçluğunu yapıyorum. Bana gelen ulaklara topladığım bilgileri verir, civarın nabzını tutarım. Bu zangoçluk, insanın yüreğini tüketen bir iştir bilesin. İstavroz çıkarmaktan anam ağladı, çan çalmaktan başım beynim tükendi. Belki buralarda ölüp gideceğim cenaze namazım bile kılınmayacak. Neyse boş ver. Şimdi söyle bakalım akılsız çocuk, sen neden buraya geldin? Sakın inkâr etme bir Müslüman'ı öksürüşünden bile tanırım, dedi.

Alpdoğan, Mehmed Bey'in sade ve dirayetli hâinden çok etkilenmişti. Fakat çatlak çıkan sesiyle sormadan edemedi:

–Beni niye alıkoydun?

Mehmed Bey gülümsedi:

–Seni görür görmez anladım. İşte kendini tehlikeye atmak için dağlar tepeler aşmış akılsız bir çocuk dedim.

Alpdoğan hâinden bu işin sonundan başka bir iş çıkacağını anlamıştı. Yoksa neden kimliğini açık etsindi bu adam.

–Beni buraya getirmen sakıncalı değil mi?

–Hem de çok.

–O zaman neden getirdin?

Mehmed Bey kalktı, kocaman gövdesinden uzanmış iki dal gibi duran kollarını iki yana açıp gerindi. Dingin bir hâli vardı.

–Bana lazımsın.

Alpdoğan aceleyle:

–Sana yardım edemem, kendi hesabım var, dedi.

Mehmed Bey babacan ve sert bir sesle cevap verdi:

–Sana bir sopa çekerim, hesabın mesabın kalmaz. Hem de bakalım, neymiş derdin?

Alpdoğan gerçeği saklamayı düşünmedi.

–Ben, serhadden geliyorum. Akça Köy'denim. Anamı babamı katleden Simeon'u arıyorum.

–Ne edeceksin Simeon'u?

Alpdoğan dişlerini sıktı:

–Cezasını vereceğim.

–Beyim mi yolladı seni? İstişare kararı mı?

Delikanlı kararlı olduğunu ima etmek istercesine sesini dikleştirdi:
–Obanın büyüklerinin haberi yok. Ruhsat vermediler zaten.

İri yarı adam gözlerini kısıp şöyle bir baktı, durdu, durdu; sonra yerinden kalkıp bir adımda yanına geldiği Alpdoğan'ın suratına bir tokat aşk etti. Alpdoğan ne olduğunu anlayamadan yediği tokadın etkisiyle sarsıldı. İri yarı adam hiçbir şey olmamış gibi sakince yerine otururken sordu:

–Aç mısın?

Alpdoğan şaşkın sordu:

–Niye vurdun ki?

–Beyinin müsaadesi olmadan obasını terk edene küçük bir karşılama.

Alpdoğan'ın itirazı olmadı bu karşılımaya, yediği tokattan fazlasını hak ettiği düşüncesi peşini hiç bırakmamıştı ki. Bir müddet sessizliğini korudu. İçinde buldukları mekânı gözleriyle yoklarken:

–Buraya herkesi getirir misin?

–Getirmediğimi tahmin ediyorsundur.

–Bana yardım edecek misin?

–Etmem, ama sen bana edeceksin.

Alpdoğan aldığı cevaba ne şaşırdı, ne bozuldu. Mehmed Bey'in kalın parmakları yanağında kırmızı izler bırakmış, alev gibi yakmıştı. Buna rağmen Alpdoğan, Mehmed Bey'e gittikçe artan bir yakınlık duyuyor, dost kokusu alıyordu. Müslüman bir insanın buralara on yıl dayanmış olması takdire şayan bir durumdu. Sabrına ve cesaretine hayran olmuştu. Yardım etmeyeceğini söyleyen adama kızamıyordu bu yüzden.

Mehmed Bey, kazınmış kafasını kaşıdı:

–Kafamı görüyorsun değil mi?

Alpdoğan soruya başını hafifçe eğerek cevap verdi.

–Bitten pireden kurtulamayınca kazıttım. Sana da sarmıştır belki. Bit pire kıyamet gibi, kaynıyor. Adamların en büyük düşmanı su.

Gülerek anlattığı vaziyetin dehşeti Alpdoğan'ı sarstı. Bit pire arasında yaşamak, doğru dürüst yıkanamamak, bu kokulardan, çirkin nalardan, haykırışlardan, sapkınlıklardan, kulak yırtan çan seslerinden kaçamamak... Mehmed Bey delikanlının gözünde yüceldi, zirveleşti.

–Geri dönmeyi düşünmüyor musun?

–Beyim çağırırsa dönerim.

Alpdoğan birden kendini ve yapmaya geldiği şeyi pek değersiz hissetti. Pek değersiz, mânâsız, yavan... Kısık bir sesle sordu:

–Simeon adını duydun mu?

Zangoç Mehmed Bey:

–Burada Simeon çöktür. Ama senin dediğin Simeon’u biliyorum. Bizim Papaz Efendi, ona ve onun gibilere, Müslümanların özellikle ileri gelenlerini, öncülerini kaçıarak korku ve panik havası estirip göçü engelleyeceği aklını verdi, dedi.

Alpdoğan duydukları karşısında donup kalmıştı. Nereye gitse, ne yana kaçsa, kader ağlarını örüyor ve Alpdoğan’ı istediği noktaya tutup çekiyordu.

–Nereye gitmiştir?

–Merkezde ahi meclisi toplanacaktı. Kuvvetli ihtimal yolları ke-secekler.

Duruma bakılırsa Simeon yeni cinayetler için yola çıkmıştı. Olup bitenleri yeniden tartan Alpdoğan düşünüyordu. Simeon’un yapacaklarından haberdar Zangoç Mehmed’in koca şehirde Alpdoğan’ın yakasına yapışması kader değil de neydi?

Alpdoğan zindan olarak kullanıldığı anlaşılan mahzenin duvarına yaslanınca zincirler şangırdadı. Talihsiz mahkûmların kol ve bacaklarını bağlamak için duvarlara tutturulmuş paslı zincirler sırtına batıyordu. Duvarlara ve zemine akan kanların izleri hâlâ duruyordu. Kanları düşündü Alpdoğan. Hangi damarlarda hangi emellerle dönüp durmuş sonra kilise zindanında nasıl dökülmüştü kim bilir! Alpdoğan’ın ne düşündüğünü anlamış gibi Zangoç Mehmed Bey, açıklama yaptı:

–Kiliseye karşı gelenlerin, ruhunu şeytana satanların hapsedildiği yerde bulunuyorsun.

Alpdoğan Mehmed Bey’e döndü, sesi titriyordu:

–Bu ellerde nefes alıp vermek gerçek yiğitlik ister. Zulüm ve fakirliğin, cehaletin ortasına Allah için hicret etmişsin.

–Sen niçin gelmiştin?

–Söylemiştim ya...

Ay yüzü gencin rengi kaçtı. “İntikam” kelimesi boğazını tırmalayaarak geri gitti, huzursuz gözlerini Mehmed Bey’den kaçırarak,

–Adalet istiyorum, dedi.

–Adaleti adilce istemek gerekir.

–Ben artık gideyim, seni de tehlikeye atıyorum.

Mehmed Bey tebessüm ederek yerinden kalktı, Alpdoğan'ın omzuna elini koydu,

–Çocuk, bir şeyler yemezsek bu koca gövdeleri taşıyamayız, sen beni burada bekleyesin.

Alpdoğan'ın “Hemen gitmeliyim!” sözünü duymadı bile. Demir kapıdan çıktı. Az sonra bir tepsi dolusu yiyeceklerle geri döndü. Kendi pişirdiği çorba ve ekmeğin yanında meyveler vardı. Binbir türlü düşünce arasında kalan Alpdoğan'ı çekip sininin başına oturttu.

–Çocuk, gel hadi hem söyleşelim, hem yiyelim. Vakit oluyor ki aylarca Türkçe konuşamıyorum. Anlat bakalım, bizim illerde daha ne var ne yok?

Alpdoğan sofraya yaklaştı, rastgele aldığı lokmayla eğleniyordu.

–Ben ayrılmadan önce ortalık duruldu, toz duman azıcık yatıştıydı. Urumlar bir yüklendi, baktı olmuyor, gerisin geri çekildi. Gazalar bildiğin gibi doludizgin devam ediyor.

Mehmed Bey iç çekti:

–Hatırladığım bildiğim az şey kaldı. Anamın sıcak çorbası, babamın Kur'ân-ı Kerîm okuyuşu, cemaatle kılınan namaz gözümde tütüyor.

–Aslen nerelisin?

–Buralıyım işte, diye gürlledi Mehmed Bey. Eliyle zindanının dört yanını işaret etti.

Zangoç Mehmed'in dile getirmedeği derin hasreti, Alpdoğan'ın yüreğini burktu. Kendince derdine çareler üretti.

–Şöyle birkaç günlüğüne çıkıp gitsen, obanı görsen, hasret gidersen.

Koca yürekli yiğidin cevabı gösteriştin, şikâyetten çok uzak idi:

–Beyim, ‘Git ve çağırılmadan da gelme.’ dedi. Ben daha ne edeyim, nasıl gideyim?

Alpdoğan bu sözlerin şimdiye kadar dinlediği destanların en kısası en muhteşemi olduğunu düşünürken hayranlıkla Mehmed Bey'e baktı. Gözünün ucundan süzülen bir damla yaş göstermeden silmeye çalıştı.

Zangoç Mehmed sordu, Alpdoğan anlattı. Anadolu'da, beyliğin sağında solunda mücadele hiç bitmiyor; muhacir dervişler önde, arkada akıncılar, alperenler nefes almadan yeni beldelere koşuyorlardı. İla-yı Kelimetullah gayesi olmasa çekilecek iş değildi, bu işler. Gaziler aylarca evlerine dönmeden, sevdiklerinden bir haber alamadan kılıç sallıyor; hayat pervazına şehadet güvercini konan bahtiyarlar sevdikleriyle buluşmayı ölüm ötesine erteliyorlardı. İnsan dediğinin hata yapmayı

olmaz, olamazdı. İman ışığıyla aydınlananların yoluna ifritler, hevesler, geçici arzular çıkıyordu elbette. Nefisle çarpışmadan hangi savaş kazanılabilirdi? Mü'minler, basit hesaplar, hesaplaşmalar dimağlarına çöktüğü anda Mü'mine yakışanı yapmaktan geri durmuyor, tedbiri elden bırakmıyorlardı. Yaratıcılarına dayadıkları sırtları böylece yere gelmiyordu, gelmeyecekti.

Beylikte olan biteni dinlerken gözlerinde yanıp sönen vuslat arzusu Alpdoğan'ın içine aktı. Koca adam sanki çoktandır tadına bakmadığı bir şeyi diliyle evirip çeviriyor, damağıyla eziyordu. Hamuru nerede yoğrulmuşsa insan oraya bağlıydı canıyla kaniyle; bedenini harcı hangi zeminde karıldıysa orayı özlüyordu. Mehmed Bey derin bir iç çektikten sonra özellikle ezan sesine hasret olduğunu dile getirdi. Koca adam Alpdoğan'a yalvar yakar oldu. Kısık sesle de olsa ezan okumasını söyledi. Alpdoğan neden yola çıktığını ve nerede olduğunu düşününce bir garip oldu. Delikanlının tarifsiz duygularla okumaya başladığı ezan, Mehmed Bey'i gözyaşları içinde bıraktı. Titreyen dudaklarıyla Alpdoğan'la birlikte söylemeye çalıştı, yapamadı. İri yarı adam sarsıla sarsıla ağlıyor, "Allah" diyor gerisini getiremiyordu. Yıllardır göğsüne sıkışıp kalmış hasreti, arzusu öyle çoktu ki, hıçkırıklar ümüğünde düğümlenmişti. Gözlerinden yuvarlanan sıcak damlalar sele döndü, ağladı, ağladı. Alpdoğan okumayı bitirince pençesiyle omzunu sıkarak "Bir daha" dedi. Bir daha, bir daha... Üç kere ezan okuttu. Ah! İşte doyamıyordu ezana Zangoç Mehmed... Doyamıyordu doyulmaz olana! "Allahuekber" inanan için hem hasretti hem de vuslat. Allah büyüktü ya, var mıydı ötesi. Sonsuza kadar "Allahuekber" nidasının dallarında kalma arzusu içini yakıp kavuran Zangoç Mehmed'in koca sinesi körük gibi inip kalktı. Aynı körük Alpdoğan'ın yüreğini de tutuşturdu. İki insan yanıp kül oldular kara kilisenin kanlı zindanında.

Nihayet teskin olan Zangoç Mehmed gözyaşlarını yeniyle silerken pırıl pırıl gülümsedi:

-Beni böyle ağlarken gördün ya bu kalıbı boşuna taşıdığımı anlamışsındır.

Anlayacağını anlamıştı Alpdoğan. Yağmurdan sonra parlayan yağmaçlar gibi parlıyordu Zangoç Mehmed'in bakışları. Dingin, huzurlu ve sevecen... Mehmed Bey biraz sakinleşince Alpdoğan'a Rum elinde dikkat etmesi gereken bazı hususları hatırlattı. Dil bilmek yeterli değildi. Toplumun âdetlerini, kültürünü bilmek de ehemmiyetliydi. Bir kere insan içinde el yüz yıkamamalı, hele yıkanma hatasına asla düşmemeliydi.

Hristiyan dünyasında büyük günahtan sayılırdı yunup yıkanmak. Vaftiz edildikten sonra yıkanmak insanı dinsizliğe kadar götürürdü.

Şifa verici bitkileri alenen kullanmamalı, yarasını beresini gizlice temizleyip sarmalıydı. Hastalıklar şeytandan sayıldığı için tedaviyi din adamları üstlenir hastaya işkenceler yaparak hastanın ruhunu şeytandan kurtarmaya çalışırlardı. Tıp ilmi günah, tabipler günahkâr sayılır, saygın insanlar asla tıpla uğraşmazdı.

Sonra köşe başlarını tutmuş dilencileri görmezden gelmeliydi. Yoksa dikkat çekebilirdi. İnsanlara acımasız davranmayı ne kadar başarabilirse kendini gizlemesi o kadar kolay olurdu. Bazen şarap içiyormuş gibi yapmalı, fazla ayık görünmemeliydi.

Alpdoğan ile Mehmed Bey akşamdan sonra kiliseden çıktılar. Sarhoşların, ayyaşların cirit attığı, hırıltılı naraların yükseldiği sokaklarda yürüdüler. İçine su doldurduğu şişeyi durup durup içiyordu Mehmed Bey. Her vaziyette kendini saklamanın usullerini öğrenmiş, kimsenin kendinden şüphelenmemesi için türlü yollar bile bulmuştu.

Zangoç Mehmed'in bambaşka dünyası özellikle Alpdoğan'ın önünde yeni ufuklar açtı. Ata ocağından uzakta, memleket kokusuna, ezana, mescide, arkadaşlarına, atına, kılıcına hasret; dirayetinin yanında çocuk gibi neşeli, sade, billur billur bu adam Alpdoğan'ı kendine hayran bıraktı. On yıl az şey miydi? Hiçbir bayram tatmadan, selam alıp vermeden, karanlıkta geçirilen on koca yıl. Alpdoğan düşündükçe fedakârlığı karşısında kendini, yapmaya geldiği şeyi pek küçülmüş, değersizleşmiş hissediyordu. Mehmed Bey'i yalnız bırakıp gitmeye içi elvermiyor, kalıp yoldaş olmayı arzuluyordu. Mehmed Bey, Alpdoğan'ın omzunu sıkarak babacan bir ifadeyle konuştu:

–Çocuk, bilir misin seni bulduğum gün pazara dua edip çıkmıştım. Seni görünce duanın kabul olduğunu anladım. Tez vakitte Beyime ulaşması gereken haber var.

Alpdoğan anlatılana çok da şaşırmadı, fakat Simeon'un peşinden yetişme arzusu ağır basıyordu. Artık Simeon'u yok etmeliydi. Mehmed Bey'i vazgeçirmek için sordu:

–Bana nasıl güveniyorsun?

–Güvenmem işine gelmez biliyorum.

–Simeon...

–Kadere direnmeye kalkma. Yorulan, daha da kötüsü kaybeden sen olursun. Mutlaka kader adalet eder!

Alpdoğan doğru olanı yapacaktı elbette, fakat sesli düşünmekten kendini alamadı. Simeon'un hangi yolları keseceğini öğrenmesi gerekiyordu.

–Mektubu götürürsem belki gecikirim.

Sonra söylediklerini Mehmed Bey'in duymamış olmasını diledi. Ama duymuştu. Endişeyle,

–Çocuk, sen ne diyorsun, haber tez elden gitmezse çok kan akar, dedi.

Alpdoğan:

–Pekâlâ, götüreceğim, böylece senin hizmetine biraz katkı olur. Ne yapalım, Simeon'a daha sonra yetişirim.

Mehmed Bey sesini alçaltmaya çalışarak çıkıştı:

–Simeon'a yetişeceksin de ne olacak, be akılsız çocuk? Kötünün cezasını Allah er ya da geç verecektir. Öz hevesine aldanıp meşvereti çiğneyenin işi rast gitmez.

Zangoç Mehmed sessizliğin ardından devam etti, sesi dupduru:

–Gazabın elinden adalet çıkmaz...

Alpdoğan cevap veremedi. Mehmed Bey haklıydı. Onun içindeki sıkıntının sebebi konusunda şüpheliydi artık. Gözünü karartıp yollara düşüren intikam kararı şüphe çukuruna düşmüş, uzanıp tutacak öfke elini kolluyordu. Oysa imanlı kişide öfke uzun süre barınmamalıydı. Alpdoğan doğru olana sevk etmesi için Rabb'ine dua etti. Her insan kendi şuurunda şekillenen ne kadar düşüncesi, bilgisi olsa bile hayır ve selametnin nerede olduğunu bilmekten uzak olduğunu unutmamalı, Bilen'e müracaattan dur olmamalıydı.

Yürüye yürüye yeni bir yol ağzına geldiler. Alpdoğan, Mehmed Bey, “Git artık.” deyinceye kadar ayrılamadı. Şarap testisine saklayıp verdiği mektubu çantasına koyduktan sonra kucaklaşmak için kollarını uzattı, fakat Zangoç Mehmed bu hamleyi geri çevirdi. “Burada olmaz.” derken göz kırptı. Zangoç Mehmed Alpdoğan'ı iki omzundan kavrayıp gözlerinin içine baktı. Boy-nundan sarkan haçı, tıraşlı kafası derin bakışlarıyla göz bebeklerinde bir şeyler aradı. Aradığı ışığı bulunca gülümsedi, tatlı bir hüüzün vardı sesinde:

–Akılsız çocuk, bu garip Mehmed'i unutmayasın.

Alpdoğan yutkundu. Unutmak ne mümkün? Karanlık diyarı mesken tutmuş bu koca yürekli aslanı unutmak ne mümkün! Ela gözlerdeki derinliği, duruluğu, tatlı sevgi ışığını unutmak ne mümkün? Alpdoğan'ın suratına yumruk gibi inmişti Mehmed Bey'in hayatı. Fedakârlığının büyüklüğü, tevazusu... Alpdoğan'ın bütün dengeleri yerinden oynamış, her şeyi yeni baştan düşünmeye başlamıştı.

Alpdoğan mahcup,

–Sen de bu akılsız çocuğu unutmayasın, dedi.

Ayrılıp ters istikametlere yürüdüler. Alpdoğan bir yandan yürürken diğer yandan dönüp uzaklaşan Zangoç Mehmed'e baktı. Anasının çokça kullandığı tabirle “Dağ gibi bir yiğit” yeniden karanlık mahzenine dönüyordu. Yanaklarından yuvarlanan damlaları serbest bırakıp görünmez oluncaya kadar ardından dönüp dönüp baktı. Buralara niçin geldiğini ve neyle karşılaştığını düşünüyor, kader halitasından çıkılmayacağını bir kez daha ikrar ediyordu. Allah, istediği istikamete tutup kolayca sevk ediyordu insanı. Her sevk olunuşunda “iyi ki” neşesiyle geriliyordu ay yüzlü genç. İyi ki gelmiş, Zangoç Mehmed'i, koca yürekli serdengeçtiyi tanımış, onu tanımakla kendini, hayatını bir kez daha gözden geçirip yepyeni şeyler görmüştü.

Alpdoğan oyalanmadan bir at satın alıp şehirden çıktı. Ağzını burununu sardı, bacaklarına keçe örtü aldı. Soğuk mu soğuktu. Tepeler, yamaçlar ak pak kalıplar hâlinde sıralanmış, düzdeki çayır çimene düşen kırağılar donmuştu. Dört nala giden hayvanın nefesi gözle görülebiliyordu. En az iki günlük yolu vardı delikanlının. Atın üstünde dimdik oturmuş, bakışları hep ileriye kolluyor, örtüden taşan aslan yelesi saçları rüzgârda dalgalanıyordu. Bey gidip mektubu teslim ettikten sonra Akça'ya çevirecekti yönünü. Geçtiği yollarda herkesi uyaracak, Ahi Süleymanlara yetişip pusulardan haberdar edecekti. Geç kalma düşüncesine dayanamıyor, o yüzden bu ihtimali zihnine yansıtmamaya çabalıyordu. Duran'ın da pusuya düşme ihtimali birden aklına Gülçiçek'i getirdi. O anda içinde kesinlikle kendine ait olmayan bir fısıltı işitti. “Olur da pusuda Duran ölürse Gülçiçek'le aranda engel kalmaz.” dedi fısıltı. Alpdoğan fısıltıyı tiksintiyle kalbinden dışarı itelemeye çalıştı. Sevdiğine kavuşmak için arkadaşının ölümünü dileme fikri gönlünü bulandırdı. İçindeki fısıltıya, kendine veryansın etti. Hayalinden gitmeyen Gülçiçek'e seslendi; “Ah deli kız neden geri döndün?” diye mırıldandı. Çaresiz ateşler yükseliyordu yüreğinde. Yürek ülkesi karmaşa altında; fısıltılar, isyanlar içindeydi. Atını abartıyla dehleyerek dikkatini yola vermeye çalıştı, lakin hayvanın köpüren ağzını görünce gemi azar azar gevşetti.

Zemheri olanca güzelliğini ve sertliğini sergiliyor; tabiat beyaza -hayat verici kefenine- sınımsız sarılıyordu. İskeleti çıkmış ağaçlar bahara nazar eden dallarını sabırla taşıyor, gökyüzüne bakıyorlardı tevekkülle. Yabani hayvanlar yiyecek bulmak için ortalıkta geziyor; hayat çarkı

kış renginde dönüyordu. Uçsuz bucaksız ovalar, yamaçlar kar denizinin durgun dalgaları altında uyuyordu

Alpdoğan, yol boyu tabiatın sesinden tevhidi dinledi. Her hâlükârda Allah'ın verdikleri yerden ve gökten fıskırmaya devam ediyordu. Nimet sağanağında sersemlemiş insanın kendine gelip ayması, nimet sahibine şahitlik etmesi çok mu zordu? Şahitliğe yanaşmadıkları gibi şahit olanların gözlerini oyma arzusuyla yatıp kalkıyordu şaşırılmış ruhlar. İşte ışığa erenlerle karanlığa dem tutanların mücadelesi kadimden beri bu minvalde sürüyordu. Ve dünya miadını tamamlayınca kadar da sürecekti.

Ahi Süleyman, mescidi çınlatarak şöyle bitirmişti bir defasında sözlerini:

“Çağlara altın harflerle adlarını yazdıracak Fatihler ılık düşleriyle, ılık ruhlarıyla karanlık kovalayacak dur durak bilmeden. Yamaçlarında durup dinlenmeden aydınlık türküleri yankılanacak. Güzele, güzelliğe sevdalı ruhları kulluk coşkusuyla pervaz edip; yeni ufuklara destansı akınlarla akacaklar. Aktığı zemine bereket götüren su misali ulaştıkları yerler yeşerecek, ellerinden medeniyetler kubbeleşecek ve vallahi insanlık bunu unutamayacak!”

Alpdoğan'ın yolculuğu iki gece iki gündüz sürdü. Kılıcsız kalkansız halkın gönlünü fetheden dervişlerin, ahilerin ileri gelenlerini katletmek için Simeon'un Akça, Belen ve diğer köylerin yoluna çıkacağını öğrenen Alpdoğan, Bey'e mektubu ulaştırmıştı. Bey'in yakın adamlarından aldığı bilgilere göre Simeon'un görüldüğü yolların haritasını çıkarıp kontrol edeceği hedefleri bir bir belirledi. Şimdi yeniden Simeon'un peşindeydi.

Zamanın ilmeklerini beline dolayıp hareleri birbirine ulayıp desenler çıkarıyordu yaşayanlar. Köşe kapmacaya dönüşen hikâyede Alpdoğan'ın kendini aramaya gittiğini öğrenen Simeon, Papazın yeni planıyla harekete geçmişti. Ardından Zangoç Mehmed'le görüşen Alpdoğan harekete geçmişti. Simeon ve Alpdoğan birbirlerini bulmak için aynı mekânlarda hemen hemen birkaç saat arayla bulunmuşlardı nerdeyse. Alpdoğan dinlenip doğru dürüst yiyip içmeden yola düşmüş, üç at değiştirip beş geçidi taradıktan sonra, atın başını Akça Oba tarafına çevirmişti.

NİÇİN YAPTIĞIN NASIL YAPTIĞINDAN ÖNEMLİDİR

Birbirinin gölgesine sinmiş gibi duran tepeler dağlar ardında, yürekler atıyordu. Ölüm kapısından geçmiş ve geçecek yürekler, varlık âleminde sıcaklık sığınacaklık arıyordu. Karanlık, tepelerin eteklerinden dökülüyor, yamaçlar, soğuğu ve geceyi birbirinin başına boca ediyor, gece yavaş yavaş azalıyordu. Bir Akça Köy'de atan yürekler, bir de Akça Köy'e doğru atan yürekler vardı.

Düzlük arazide, karlara bata çıka ilerleyen bir at ile süvarisinin silüeti seçiliyordu gün ağarırken. Ağzı burnu sarılı, yüzü belirsiz süvarinin at binışı Türk gibi idi. Yorgunluktan hırçınlaşmış doru atın burnundan buharlar püskürüyor, ağzından köpükler saçılıyor, çılgınca koşuyordu. Geç kalmışlık telaşıyla geceyi ve soğuğu çiğneyip geçen Rum kıyafetli süvari, bakışlarını ufuktan bir an olsun ayırmıyordu. Atının eğeri, pelesini Bizanslıların kullandığı türden; kılıcı, oktanlığı da Türk işi değildi. Dimdik oturduğu yerden bakışları ileriye hep daha ileriye kolluyordu. Nereye gidiyordu? Hangi arzunun, ereğin peşine düşüp tepmişti bu kadar yolu? Hayat vermeye mi, almaya mı geliyordu? Niyetinin kullalığında görünecekti bu! Öyle ya zamanın alnında yazanı, insanoğlu yaşadıkça okuyabilirdi.

Bizanslı süvarinin gittikçe yaklaştığı bir noktada, karşılıklı iki tepenin eteğine kurulmuş iki Türkmen çadırı uzaktan bakıldığında görünmüyordu. Kar ortamına uyum sağlayan kıl çadırların yanında kazığa bağlanmış atlar bekleyiyordu. Kurtağzı Geçidi idi sözü edilen yer. Akça dâhil birkaç köyü diğer Türk karakollarına bağlayan yolun en stratejik noktası idi Kurtağzı Geçidi. Genişliği üç dört metreye kadar düşen geçidin iki yanındaki çadırlara Türkmen kıyafetli adamlar girip çıkıyordu. Bir gün önce gelip çadırları kurmuş, Kurtağzı'na nöbetçiler yerleştirip beklemeye başlamışlardı. İki gündür neden buradaydılar ve neyi bekliyorlardı?

Kurtağzı'ndan beride, büyük meşverete niyetlenen yarım düzinelik kabile Akça'dan çıkalı çok olmamıştı. Sabah namazını kılınca

yola koyulmuş, kış şartlarından dolayı fazladan at ve erzak almışlardı. Kafile reisi Ahi Süleyman oldum olası ne zaman bir yere gidecek olsa erken davranır, seherden sonraya pek kalmazdı. Ayşe Ana kocasıyla oğlunu uğurlamış, diktiği gömleği alıp pencerenin kenarına oturmuştu.

Akça Köy'den ayrılan kafilenin en genci mahmurluğunu hâlâ üzerinden atamamış Duran idi. Atını sessizce sürüyor, Alpdoğan gittiğinden beri gülmeyen yüzü solgun görünüyordu. Mercan'ın reddiyesi kalbini yaralamış, kimselere açık etmediği bir küskünlüğe gömülmüştü. Ayşe Ana'nın tumbul oğlu, süzölmüş, incelmış ve olgunlaşmıştı. Sevdalar, dilekler ve erekler insan kalbine damladıktan sonra, sanatını icra ediyor; ruhuna yeni desenler ekliyordu. Böylece ruhun heykeli daha ince nakışlarla bezeniyor, eğer insan, isyan edip zifte batmazsa bir türlü eremediği sevdasıyla büyüyor, olgunlaşıyor tabiri caizse adam oluyordu. Sevdalar yeryüzüne yağmur gibi iniyordu evet. Tıpkı yağmur gibi sevdanın diğer bir ismi dahi rahmetti.

Ahi Süleyman biraz değişikliğin Duran'a iyi geleceğinden hareketle oğlunu da yolculuğa dâhil etmişti. Birkaç yaşlı derviş ve gaziden oluşan Akçalı kafile az sonra karşılaşacaklarından habersiz ilerliyordu. Uçları görünmeye başlayan Kurtağzı'na kuş uçuşu beş dakikalık mesafedeydiler. İki gün önce gelip geçidi tutan adamlarla az sonra tanışmamaları için sebep yok gibi görünüyordu. Hızı azalmayan Bizanslı süvarinin de varmaya çalıştığı hedefin ucunda aynı geçit vardı. Üç ayrı yönden yaklaşanlar hızla daralan bir üçgenin köşelerindeydiler.

Akça tarafından gelen grubu gören Kurtağzı'ndakiler liderlerine haber vermekte gecikmediler. Türk kıyafetli uzun boylu lider çadırlardan fırlayan adamlarına "Misafirleri karşılayalım." emri verdi. Bakışları ve dikkatleri aynı yönde biriken adamlar, zıt yönden kurşun gibi geçide giren diğer süvariye fark edip davrandıklarında, süvari geçitten çıkmış uzaklaşmaya başlamıştı bile. Geçitte bekleyenler birbirlerine bakıp kaldılar, kafaları karışmıştı, çünkü süvari Bizanslıya benziyordu. Diğerlerinin aksine gök gözlü pusu lideri Bizanslı süvarinin kendileri gibi yani görüldüğü gibi olmadığına emin, buz gibi gülümsedi. Hemen işaret verdi, uzaklaşan süvariye oklamalarını emretti. Bizanslı süvari, arkasından yetişen oklardan ikisi omzuna saplanınca haykırdı. "Allah" nidası sessizliği araladı, sıcakkını sırtından süzülürken belini dik tutmaya çalıştı, parlamaya başlayan güneş altında karşıdan gelen kafiledekileri gördü.

Kurtağzı'nda dünden beri bekleyenler pusuyu bozanın ve Akçalıların peşine düşmek için hızla atlarına bindiler. Tepeden inişe geçiyorlardı ki

diğer tarafta beliren Türk akıncılarını gördüler. Akıncılar Kurtağzı'na hızla yaklaşıyorlardı. Pusucular korkuyla şimdi ne yapacağız demek için liderlerini aradılar. Fakat liderleri çoktan tepeden inmiş Akça ve akıncıların ortasında kalan düzde kayalıklara yakın noktaya at sürüyordu. Liderlerinin peşinden hareket eden pusucuları kayalıklara varamadan akıncılar yakaladı. Atından inip teslim olan birkaçı hariç hepsi öldürüldü.

Diğer tarafta ise haykırışı duyan ve ok yağmurunu gören Akçalılar iki büküm olmuş Bizanslı süvariye ve birbirlerine bakarak durdular, kılıçlarını çektiler. Süvarinin yaralandığını anlamışlardı. Yaralı süvari yıldırım gibi yaklaştı, nefesi tıkanarak:

–Süleyman Ata, benim Alpdoğan, dönün, geri dönün, dedi.

Akçalılar hiç soru sormadan hızla geri dönüp at sürdüler. Geçide kurulan pusudan süratle uzaklaşip kendilerini ilk tümseğe atıp siper aldılar. Peşlerinden gelebilecek düşmanı beklemeye başladılar. Alpdoğan peşlerinden biraz gitmiş, tümseği tırmanmaya çalışan atı tökezleyince ıslak toprağa yüzükoyun uzanıvermişti. Üstünden buharlar tüten hayvan da süvarisinin yanına yıkıldı, hâlâ yukarıda tutmaya çalıştığı başını az sonra toprağa bırakıp gözlerini bir daha açmamak üzere kapattı.

Duran daha çok içten gelen bir sezgiyle yerinden fırlayıp Alpdoğan'ın yanına koştu. Bizans kıyafetli süvarinin gerçekten Alpdoğan olduğuna emin olunca sevinç ve şaşkınlıktan ne yapacağını bilemedi. Alpdoğan'ı sürüye sürüye diğerlerinin yanına taşıdı. Sesi coşkuyla titreyerek haykırdı:

–Alpdoğan, Alpdoğan!

Alpdoğan atından toprağa su gibi aktığında bayılmadan önce ağzından, burnundan ciğerlerine serin toprak kokusu doldu. Ne güzel bir kokuydu bu, hayat kokusu... Sırtındaki okları ve belki az sonra ölecek olmasını değil hayatla ve toprakla tanıştığına nasıl memnun olduğunu düşünüyordu. Evet; memnundu her şeyden, kaderinden ve gökyüzünden, kuşlardan, güllerden, kardan, sudan, ölümden memnundu. Hissetmek, duymak, koklamak, dokunmak bütün varlığa bir mânâda sahip olmak demektir. Dünyaya, yıldızlara, güneşe, aya sahip olmuş; varlığın mahiyetine ulaşan yollarda koşturmuş, oyunlar oynayıp eğlenmişti bunca zaman. Var olmak, varlığı duyumsamak harikulade şeylerdi ve insan bunu durup düşünmeden, hiç farkına varmadan yıllarını geçirebiliyordu. Kendinin aslında bunca muhteşem şenliğe bir parça duyarsız kaldığını şimdi burada kan seylâpları arasında daha çok, daha iyi anlıyor, gönülden secdeye kapandığını var sayıp “ Allah'ım...” diye

mırıldanıyordu. Her şey hayatın, varlığın bir parçası, Allah'ın tatlı ver-gisiydi. Var olmanın mânâsını karla karışık toprağın genzini dolduran kokusunda bulmuş, yüzünde bir tebessüm asılı kalmış, bayılmıştı.

Hareketsiz yatan arkadaşının sırtındaki okların derinliğini gören Duran'ın bakışları değişti:

- Yandığım çok kan kaybediyor.
- Oklar yüreğine yanaşmış, dedi Ahi Süleyman.
- Pusudan uzaklaşmalıyız.

Buldukları mevkiden çıkıp çatışmaya girme bahasına köye dön-me konusunda çarçabuk istişare ettiler. Diğer yanda Alpdoğan'ın kanı durdurulmalı, oklar çıkarılmalıydı. Alpdoğan dikkatlice Duran'ın atına bindirildi. Duran da arkadaşının yanına binip düşmemesi için gerekli tedbiri aldı. Pusulu geçitten uzaklaşırken uzaktan kendilerini seyreden bir çift gözden habersizdiler. Avının uzaklaşmasını seyreden çakmanlı, börklü pusu lideri Simeon'un soğuk sırtışı hâlâ değişmemişti. Adamlarını Türk akıncılarının eline bırakıp kendi paçasını kurtarmıştı gene. Gülümserken bir yandan da yumruklarını sıktı. Ortada kabul edileme-yecek bir durum vardı. Simeon'un gözüne kestirip gerçekleştirmediği bir iş olmamıştı şimdiye kadar. Nasılsa bu Akça Köy'dekiler yaman çıkmış, ihtiyar kadının sözlerini doğrulamışlardı. Simeon, pusuyu bozup gazileri uyarın, akıncıları peşlerine düşüren süvarinin Alpdoğan olduğundan emindi. Şundan da emindi ki bu mesele burada kapanmayacak o delikanlı Simeon'un önünde buna pişman olacaktı. Evet, Simeon ha-yatı pahasına bunu yapacak, güzel çocukla hesabını görecekti. Şu andan itibaren tek meselesinin bu olduğuna karar vermektan tuhaf bir haz duydu. Bugüne kadar kendi dışında gelişen hâdiselere karışmıştı ama artık kendi devam diyebileceği bir durum vardı. Alpdoğan adındaki o çocukla aralarında özel bir mesele olması fikrine bayıldığını kendinden saklayamazdı ve bunun peşini de bırakmayacaktı.

Çıktıkları yolculuktan çabuk dönen kafilâ Akça'ya girince Ahi Süleyman, gazilere haber uçurup onları Kurtağzı'ndaki hâdiseden haberdar etti. Aceleyle eve ulaşır attan indirip içeri taşıdılar. Beti benzi atan Ayşe Ana, bahtsız delikanlıyı görünce öldüğünü sanıp kuşlar gibi çırpınıp ağ-ladı. Acı gözyaşlarını başörtüsüne silip hıçkırıklarını içine gömdü. Süleyman Gazi'nin soğukkanlı bakışlarını üstünde hissedince sakinleşti.

Alpdoğan yarı baygındı. Sırtındaki derecikler kurumamış, kızıl kızıl akmaya devam ediyordu. Ahi Süleyman Alpdoğan'ın gömleğini yırttı, gözünü yaradan ayırmadan endişeyle bekleyen Ayşe Ana'ya:

–Hanım, sıcak su, temiz bez, dedi.

Ayşe Ana istenenleri kapıp yanlarına koştı. Alpdoğan neden Bizanslı gibi giyinmişti? Nereden gelmişti? Geçidi tutanlar kimdi? Alpdoğan pusuyu nasıl bilmmişti? Odadakiler zihinlerine üşüşen soru işaretlerini şimdilik kenara itmek zorundaydılar.

Duran Alpdoğan'ın başucuna oturmuş, donmuş gibi babasını seyrediyordu. Ahi Süleyman, yüzüstü yatan Alpdoğan'ın sırtını temiz bezlerle silince ılık kanlar ak etin üstünden yeni yollar yapıp aktı. İşin zor ve acı yanı daha başlamamıştı. Süleyman Gazi saplarını kestiği okların köklerini çıkaracaktı. Yüzü endişeyle gerilmişti. Duran'a bakarak,

–Oku atan değil çıkararak öldürebilir, dedi.

Alnında boncuklanan terleri Ayşe Ana'ya işaret etti. Ayşe Ana kocasının terini hemen kuruladı.

Süleyman Gazi; oğlu ve hanımına ok çıkarmanın ehemmiyetli noktalarını anlatıp yaralıyı bekleyen tehlikeleri saydı. Alpdoğan'ın durumunda kemiklere isabet olmaması işi kolaylaştırıyor, kalbe yakın olması ise ölümcülleştiriyordu. Ok çıkınca fıskıracak kan için tedbir aldırıldı. Çevresi bıçakla oyularak gevşetilen oklar çıkarılırken ay yüzlü delikanlının acıdan dudakları bembeyaz oldu. Üzüntüyle yüzünü ekşiten Duran, anasına döndü:

–Ana bakma sen!

Ayşe Ana boncuklanan gözyaşlarını silerken sordu:

–Bakmasam iyileşir mi?

Fıskıran kanı durdurmak için kalın bezlerle bastırdılar. Ahi Süleyman yarayı dağlayıp temizledi, ardından güzelce sardı. Derin bir nefes alıp geriye çekildi:

–Dua edip bekleyeceğiz.

Alpdoğan'ı gördüklerine sevinememişlerdi bile. Öğlen ezanı okunana kadar sessizce oturdular. Ezan sesi göğe yayılırken Duran,

–Ben başındayım, siz işinize bakın, dedi.

Güneş yükselmiş, karla kaplı dağlar, tepeler berraklaşmıştı. Bir zaman sonra gelecek baharın kokusunu almış serçeler karın üstünde neşle zıplıyor, çalığı çırpıyı eşeleyip yiyecek arıyorlardı. Geçirilen kışın olgunlaştırdığı tabiat çok geçmeden zenginliğini gözler önüne serecekti.

Öğlen namazında mescitte konuşulan Kurtağzı hâdisesi son sürat bütün köye yayıldı. “Korkut Bey'in oğlu Alpdoğan köye dönmüş, yaralıymış.” Bazıları biraz abartarak “Ölüyormuş.” dediler.

Akşama doğru Gülçiçek de duydu olan biteni. Testisini suyun altına uzatan kızlardan biri “Alpdoğan vardı ya yaralıymış, yarası da pek ağrımış.” sözünün Gülçiçek’in dizlerini titreteceğini nereden bilecekti. Gülçiçek’in bağırsakları birbirine dolanır gibi olmuş, nefesi tıkanmıştı. Sıra kendine gelince suyu doldurmaya çalıştı, yarısı boş bakraçları alıp ardına bakmadan uzaklaştı. Kızlar Gülçiçek’in peşinden bakakaldılar. Gülçiçek eve gelince avlunun ortasına bakraçları bırakıp duvar dibine çöktü. Anası önce kızının ortada bıraktığı bakraçlara baktı sonra yanına yaklaştı:

–Düştün mü kızım?

–Yok...

–E o zaman bu bakraçlar neden yarım, niye ağlamaklısın?

Gülçiçek omuz silkti. Annesi dudak büküp işinin başına döndü. Gülçiçek iki elini başına dayayıp düşüncelere daldı. Alpdoğan’a nasıl ve ne zaman böylesine bağlanmıştı? Onun yokluğunda içinde bir şeyler eksilmişti. Sürekli didişmelerine rağmen Gülçiçek onsuz olmak istemiyordu. “Bu nasıl bir hâl Allah’ım!” derken kalbini hissetti. Kalbinin sol yanında olduğunu yeni anlıyor gibiydi. Sol yanı cız cız ediyordu.

Beri yanda Alpdoğan’ın ziyaretine pek çok kişi geliyordu. Süleyman Gazi hiç kimseyi yanına almama kararı almış, ziyaretçileri başka bir odaya aldırılmıştı. Gelenler Alpdoğan’la görüşmeden dönüyorlardı. Ayşe Ana, gelenlerden sadece dua istiyordu. Akşamüstü Çağrı Koca, kaygılı yüz ifadesiyle çıktı geldi, delikanlının yarasının ağır olduğunu öğrenince yüzü karardı, kendi duyabildiği bir sesle,

–Bu iş bitmeli, dedi.

Duran ise arkadaşının yanından hiç ayrılmıyordu. Can yoldaşının kara kirpikleriyle surlu gözlerine bakıyor, en ufak bir hareket belirtisi görmek için durmadan dua ediyordu. Bir ara Alpdoğan’ın kulağına,

–Yapma, Hüseyin’den sonra sen de bırakma beni, diye fısıldadı.

Akşam geçti, gün geceye döndü. Pusu kuranların peşine düşen gaziler akıncılarla karşılaşmış, gailenin halledildiğini öğrenmişlerdi. Yine de Akça’ya tekrar saldırabilecek eşkıyalar için tedbirler alınmıştı. Bu sefer çıkacak bir çatışmada Acun en ön safta yer almayı kafasına koymuştu. Karısına yol hazırlığı yaptırmış, helalleşmişti. Uzun Rıfat bile Kanlı Kaya’ya gidip kafayı bulma işini ertelemiş, gusül abdesti alıp hazırlanmıştı.

Hisleri galeyana gelen Gülçiçek ise Alpdoğan’ı görme arzusuyla savaşıyordu. “Nasıl ederim, hiç olur mu benim gitmem?” diye kendine

çıkışıyor, avlunun içinde bir ileri bir geri durmadan gidip geliyordu. Anası sordu:

–Yumurtlayacak kuytu bulamamış tavuk gibi ne dolanıp durursun a kızım?

–Hiç.

Hepleri gizlemek için hiçlerden daha olmayacak bir kılıf bulunamazdı. Ana, kızında bir hâller olduğunu sezmekle birlikte sonunun hayırlı olması için temennide bulunmakla yetindi.

Köyün diğer yamacında, Süleyman Ahi'nin evinde yüzükoyun yatan Alpdoğan gece yarısı gözünü açar gibi oldu. Yanı başında uyuklayan Duran'ı görünce gülümsedi. Kıpırdamak için yaptığı hareket yüzünü buuşturmasına sebep oldu. Sırtına yediği okları hatırladı. Cılız bir sesle,

–Uyumak yok, dedi.

Duran yerinden sıçradı, kulaklarına inanamaz hâlde sevinçle şakıdı:

–Yandığım, hele şükür, Allah'a şükür.

Alpdoğan:

–Dur aslanım, üstüme çıktın.

Duran kocaman açtığı kollarıyla arkadaşının üstüne kapaklanıp kucaklamaya çalışıyordu. Sevincinden ne yapacağını şaşırılmış, odanın içinde zıp zıp zıplamaya başlamıştı. Var gücüyle seslendi:

–Ana koş, deli oğlan, söz dinlemez oğlan, bu bizim uslanmaz oğlan uyandı, ana!

–Daha yok muydu saysaydın?

Ayşe Ana'nın gelmesi uzun sürmedi. Geceliğinin üstüne büyükçe bir örtü alıp aceleden yalın ayak koşmuş, peşinden de Ahi Süleyman gelmişti. İkisinin de yüzündeki sevinci görmek gerekti. Öylesi güzel seviniyorlardı ki. Öylesine içten ve samimi... Süleyman Gazi memnuniyet dolu bakışlarla Alpdoğan'a bakıyordu. Ayşe Ana coşkuyla:

–Allah'ım sana şükürler olsun, dedi.

Ağır yaralının şuurunun açılması, kendine gelmesi çok ehemmiyetli bir adım, mühim bir işaretti. İyileşme sürecine girmesi demekti bu.

Süleyman Gazi Alpdoğan'ın “kıpırdamaması” gerektiğini hatırlatıp odasına gitti. Duran, bir sürü soruyu peşi peşine sıraladı. Alpdoğan cevap olarak arkadaşına gülümsüyordu.

Duran aklına Alpdoğan'ın haber vermeden gidişi gelince yumruklarını sıktı:

–Hele bir ayağa kalk, seninle işim var. Yandığım, habersiz bırakıp gitmeyi sana göstereceğim, hiç kaçarı yok kapişacağız.

Alpdoğan'ın solgun tebessümü çoğaldı. Duran beceriksizce kaşlarını çatmaya çalışıyordu. Çok geçmeden Alpdoğan gözlerini yumdu, hummalı bir uykuya daldı. Ayşe Ana, Duran'a fısıldadı:

–Oğlanı bırak, eziyet etme.

Duran, arkadaşının kendine gelmesiyle rahatlamış olarak Alpdoğan'ın ayakucuna serilmiş yatağına uzandı. Her zamanki kadar çabuk olmayan bir uykuya daldı. Normalde kafasını yastığa koyar koymaz uyumadığı az olurdu. Alpdoğan ise Duran'ın aksine uyumak için zaman harcar, ufacık bir tıkırtıda uykusu dağılıverirdi, fakat Hüseyin kadar uyku meselesini kurcalamamışlardı. Rahmetli Hüseyin nasıl uyunduğunu, uykuya geçiş anını çözmek için kafa yorar her seferinde nasıl olduğunu anlamadan uykuya dalıverirdi. “Uykunun esrarını çözeceğim.” diye arada bir mırıldanır, âlim kişilerden kitaplardan sorup soruşturur, merakını bir türlü teskin edemezdi. Şimdi ise ölüm kuşu gelip can evine konmuştu. Hayat uykusundan şehitlik dokunuşuyla uyanmış, artık esrarın çözüldüğü diyarın sakinleri arasına katılmıştı.

KAÇINCI RÜYA

Birkaç günden sonra Alpdoğan iyileşme kaydedip oturmaya başladı ve ilk fırsatta Evrenos Bey'in sorularını cevapladı. Kurtağzı'ndakilerin kimliğini ve orada olacaklarını nereden bildiğini açıklarken Mehmed Bey'in adını vermedi. Simeon'un yeni niyetinden bahsetti. Alpdoğan ve Duran'ın oturduğu divanın karşısında oturan Evrenos Bey:

–Eğer akıncılar yetişmese idi köye girmeden pusuculara yakalana-bilirdiniz?

Alpdoğan'ın zihninde Zangoç Mehmed Bey canlandı. Hemen beyliğe gitmeli dediği mektupta aslında pusu haberleri vardı. Alpdoğan kaderin cilvesine hayret ve hayranlıkla gülümserken Ahi Süleyman'ın kendine baktığını görünce toparlandı.

Evrenos ve Süleyman Gaziler çıkınca iki kafadar odada yalnız kaldı. Hafiften başlayan kar yağışını seyreden Duran, taptaze derdini arkadaşısıyla paylaşmak isteği duydu.

–Mercan...

Duyduğu isim Alpdoğan'ı şaşırttı. Yutkundü. Gülümseme telaşıyla sordu:

–Mercan da kim?

Duran küskün bir sesle,

–Anamların dünür gittiği Saruların kızı, dedi.

Alpdoğan'ın içi bir hoş oldu, rahatladığını Duran'dan saklasa bile kendinden saklayamazdı.

–Demek öyle.Netice?

Duran boğuk bir sesle:

–İnatçı kız, her geleni geri çeviriyor.

Alpdoğan, arkadaşının üzülmesini istemezdi.

–Üzülmenin faydası olmaz ki nasip işi bu.

Duran Alpdoğan'dan hiçbir şeyini saklamazdı.

–Çok zoruma gitti, içime oturdu. Anama demiyorum ama daha kimseyi istemem. Evlenmeyeceğim.

Duran'ın Gülçiçek'i isteteceğini zannettiği için içten içe kendine gülüyordu Alpdoğan. Diğer yandan arkadaşını neşelendirecek bir şeyler söyleyebilmeyi isterdi lakin bunun kolay olmadığını bilincindeydi:

–Boş ver olan olmuş.

Duran Alpdoğan'a döndü:

–Ben çirkin miyim?

Aynaya bakar gibi hareketsiz durup Alpdoğan'a baktı. Tombul yanakları pörsümüştü, bal mumu rengini almıştı. Kestane saçları uzamış, omuzlarına inmişti. Yüz hatları oldukça sevimli ve mânâlıydı. Alpdoğan işi şakaya vurmamak, gülmek, güldürmek isterdi, buna gücü olmadığını düşündü:

–Evet, yeteri kadar çirkinsin.

Duran arkadaşına küçük bir gülümsemeyle karşılık verdi, bakışlarını tekrar pencereye kilitledi:

–Bakalım kimi istermiş Mercan Kız, bekleyip göreceğiz. Hangi aslan yatarmış gönlünde?

Alpdoğan hislerini belli etmemek için yüzünü pencereye çevirdi. Bakışları usul usul düşen kar tanelerine takıldı. İnsan ne hâlde olursa olsun hayat devam ediyordu. Yaratan bu devamın her anında keremiyle insana cevap vermeyi sürdürüyordu. Sabırsız insanın “Artık güneş doğar mı?” dediği anlarda, güneş doğmaya, kar yağmaya, bitkiler kıpırdamaya devam ediyordu. Yaratıcı insana bir şey diyordu aslında. “Dünya varlığını sürdürdüğüne göre, senin başına gelen pek de mühim olmasa gerek.” diyordu? “Kıyamet kopmadığına göre, yoluna devam et. Rüzgârlar, yağmurlar, mevsimler işine devam ediyor sen de et.” diyordu. Alpdoğan derin bir iç çektikten sonra konuştu:

–Bir kızını bin kişi ister, biri alır, demezler mi, bırakalım o işi.

Odanın ağaç kapısı hafifçe tıkırdadı.

–Gel ana.

Ne var ki gelen Alpdoğan'ın az önce sözünü ettiği kişiydi. Gülçiçek elinde tencere, soğuktan kızarmış yanaklarıyla eşikte görüldü. Delikanlılar birbirlerine bakıp aceleyle toparlandılar. Gülçiçek bakışları ürkek, tencereyi biraz ileri uzatarak:

–Ayşe Ana'yı yolda gördüm, acelesi vardı, sen eve kadar götürüver dedi. Anam haşlama gönderdiydi de...

Saniyeler genişledi, genişledi; Alpdoğan sedirde, Gülçiçek eşikte binlerce farklı hissin tufanına uğradı. Bölünmüşlerdi içlerinde. Bir yanları kalplerini titretene yakın olmak için dua ediyor diğer yanları ise kaçma arzusuyla kıvranıyordu. Saniyeler süren sessizlik her yürek için başka şey ifade ediyordu. Alpdoğan'ı görünce kızaran Gülçiçek; Duran'ın tazelenen yarası ve saklı sevdasına serpecek topraklar arayan Alpdoğan...

Donup kalan Duran'ı Alpdoğan böğründen dürttü:

–Tencereyi alsana.

Duran, itaatkâr kalktı, Gülçiçek'in uzattığı tencereyi aldı. Hafif dalgın bir çekingenlikle:

–Sağ olasın, dedi.

Gülçiçek bakışları yerde cevap verdi:

–Geçmiş olsun.

Gülçiçek çıktıktan sonra geride bıraktığı karmaşık sessizliği Alpdoğan bozdu:

–Acıkmışım, yiyelim mi?

Duran başıyla onayladı, içeri gitti ve elinde bakır bir siniyle döndü. Küçük siniye ekmek ve iki tas haşlama koydu. Siniyi Alpdoğan'ın önüne bırakıp karşısına oturdu. Karmaşık hislerin istilasındaki delikanlılar, kemikli koyun etlerinin suda uzun süre pişirilmesiyle hazırlanan yemeği yemeğe başladılar. Gerçekten çok lezzetliydi.

Az önceki atmosferden sıyrılmaya çalışsan Duran sordu:

–Anlatmadın, nasıldır Urum diyarı? Neye benzer? Neler yaptın? Eğer seni tanıyorsam bir şeyleri saklıyorsun, de bakalım?

Alpdoğan tatlı tatlı gülümsedi:

–Peki, anlatacağım.

Daha sonra gördüklerini, duyduklarını anlatmaya başladı. Koyu bir cehalet bataklığına saplanmış Urum diyarını resmetti. Akıldan noksan bir adamı içine şeytan girmiş diye nasıl yaktıklarını, ibadet niyetine içki içtiklerini, insanların günahlarını bağışlayıp Cennet'ten arsa satan papazları anlattı. Duran, ağzı bir karış açık dinliyordu. Alpdoğan “Bit getirmiş olabilirim.” deyince Duran sıçrayıp geri çekildi. Alpdoğan Duran'ın safiyane tepkisine öyle güldü ki sarsılan yarası sızladı, sargıların üstünde kırmızı çiçekler açtı.

Duran, yavaş yavaş çatılan kaşlarının altından bir müddet Alpdoğan'ı seyretti. Alpdoğan arkadaşının o anda bir şeyi düşündüğünü ve bunun

çok ehemmiyetli bir şey olduğunu tahmin edebiliyordu. Duran bazen pat diye öyle bir şeyler söyler ki birden karşılaştığı şaşırtıcı gerçekler muhatabını sarsardı. Duran gözlerini kısarak söze başladı:

–Bana baksana senin mübarek derdin gazaya katılmak mıdır, Simeon’u haklamak mı?

–İkisi de.

–Simeon’u kendi imkânlarıyla bulmanın zorluğundan akıncıların imkânlarını kullanacaksın, doğru mu dedim?

–Yalan diyemem.

Kaşının birini yukarı kaldırmış olanca ciddiyetini takınmış Duran, lafı gediğine koydu:

–Öz nefsinin hırsına akıncılarla varman doğru mu?

–Değil mi?

Alacağı cevaptan korkar gibi soruyu duyulması zor bir sesle sormuştu. Ve en kötüsü cevabın lehine olmadığını biliyordu.

Duran’ın yüz ifadesinden söyleyeceklerinin henüz bitmediği anlaşılıyordu. Duran elini çenesine koydu, dudaklarını büktü, başını sallayarak sordu:

–Simeon ölse, geberse gazaya katılmaktan cayar mısınız?

Alpdoğan’ın bakışları yere indi. Simeon ölse bu yola baş koymaktan sahi cayar mıydı? Yarı yoldan dönmek için yola çıkıldığı duyulmuş şey değildi, işin kötüsü Alpdoğan kendinden net cevap alamadığını fark etti. Bunları nasıl olup da düşünememişti? Alpdoğan bakışlarını büyük bir güç harcayarak yerden kaldırdı, Duran’ın temiz bakışlarına kilitlendi. Duran sözünü noktaladı:

–Niçin yaptığın nasıl yaptığından daha ehemmiyetlidir, der babam. Ben anlamadım niye yaptığını da sen bilsen iyi edersin mübarek kardeşim.

Alpdoğan’ın söyleyecek sözü yoktu, derin bir sessizliğe gömüldü. Sonra konu değişip Rum yemeklerine döndü, fakat Alpdoğan’ın şuurunda aynı soru takılı kaldı.

Aynı günün gecesini Alpdoğan çoktandır görmediği rüyayı bir kere daha gördü. Uçsuz bucaksız boz bir düzlükte durmuş ufku gözlerken birden belirip kayar gibi hızla yaklaşan ışık seliyle içi bir hoş oldu. Işık seli yaklaştı. Ak giyimli, bulutumsu süvariler, uçarcasına kıyafetleri rüzgârla sarmaş dolaş geldiler. Alpdoğan rüyasında önceki rüyaları da hatırlıyordu. Şahsuvar’a seslendi:

–Beni ne zaman alacaksınız?

Hızını kesmeyen süvari başı, Alpdoğan'ı duymuştu. Bütün gövdesiyle geri dönerek Alpdoğan'a baktı. Bakışlarında olumsuz cevabın hüznü yanıp söndü.

Işık süvariler Alpdoğan'ın önünden akıp gittiler sonsuzluğa. Alpdoğan'ın başı öne düştü. Işığa dâhil olamamış, kaybolmuşluğun esareti bitmemişti. Kalbindeki kara delik, etrafına saldırgan karanlıklar sıçratarak varlığını sürdürüyordu.

–Sen nesen, necisin, diye haykırmak istedi sesi çıkmadı. Korktu... Bağırmak için kendini zorladı, gene olmadı.

Telaşla kalkıp oturdu, nerede olduğunu anlamak için çevresine baktı. Loş odada gölgeler büyümüş, yorganın yarısı yere sarkmıştı. Duranların evinde Akça'da idi. Sırtındaki yara cız cız kendini hatırlatıyordu. Alpdoğan'ın bakışları durgunlaştı, alnında boncuklanan terleri sildi. Yeniden uzandı, ne var ki daha uyuyamadı.

GÖNÜL BU

Akşam namazından sonra Duran ile Ayşe Ana Alpdoğan'ın başında endişeyle birbirlerine bakıyorlardı. Alpdoğan divanın üstünde sırtı dönük oturmuş yeniden kanamaya başlayan yarasını Ayşe Ana'dan saklamamanın çekingenliğiyle sessizce bekliyordu. Ay yüzünün iyileşme yolundaki yarası, nasılsa kızarıp şişmiş, ateşi çıkmıştı. Ayşe Ana ne yapılması gerektiğini düşünüyordu. Sakin bir ses tonuyla,

–Yara azmış, dedi.

Sonra bakışlarını Duran'a çevirip sordu:

–Ne yaptınız? Güreş mi tuttunuz?

Duran, suçtan sıyrılmaya çalışan çocuk edasıyla:

–Alpdoğan söz dinlemiyor ki.

Bedenini yakan hararetin etkisiyle dudakları birbirine yapışan Alpdoğan:

–İyiyim şükür.

Ayşe Ana üzüntüyle sesini hafiften yükseltip çıkıştı:

–Sizin ikinizi birbirinize bağlayıp yatırsak pek yerinde olacak. Yoksa uslu durmazsınız.

Duran gülmemek için dudaklarını geveledi. Mercan davasından sonra durgunlaşan oğlunun gülüşü Ayşe Ana'nın hoşuna gitti. Tatlı sert:

–Yapıp edip kenara geçip gülme oradan.

Duran yüzüne yayılan tebessümü boşuna toparlamaya çalıştı. Ayşe Ana yaranın cerahatini akıtıp şifalı bir bitki özümüyle temizledi, sonra yarayı temiz sargılarla yeniden sardı. İşi bitince derin bir nefes alıp alında boncuklanan terleri sildi. Süleyman Gazi, komşu obaya gittiği için iş başına kalmıştı. İşini bitiren kadın anaç bakışlarla Alpdoğan'ı süzerek:

–Merhem sürdüm lakin sabırlı olacaksın, ok yarası tez iyileşmez.

–Var olasin anacım, dedi henüz sırtı dönük oturan Alpdoğan.

Her hâli, gayreti, samimiyeti, saygıyı hak eden yaşlı kadın çıkınca iki arkadaş yalnız kaldılar. Alpdoğan Duran'a doğru döndü, gömleğini yavaş hareketlerle giydi.

–Ne zaman geçecek bu?

Ebeveyn rolü bu sefer Duran'a kalmıştı:

–Kendini hoş tutarsan tez geçecek.

Alpdoğan, diğer yarısından söz ediyordu. Kalbinin ortasındaki kara delikten. Hangi ilaç ya da merhemi sürmeliydi? Hangi hekime başvurmalıydı? Can kardeşi Duran'ın tertemiz bakışlarını görünce dayanamıyordu. Rüyasını, kalbindeki kara deliği anlatma isteğiyle doldu taşı.

–Rüya gördüm.

–Hayrolsun.

–Hep görüyorum o rüyayı.

Duran meraklanmıştı:

–Ne görüyorsun?

Alpdoğan rüyasını anlatırken aynı heyecan ve hayal kırıklığını yeniden yaşadı. Duran iyice dinledikten sonra mırıldandı:

–Şehitleri görüyorsun.

Alpdoğan “Bilmiyorum.” der gibi ellerini iki yana açtı. Duran'ın yüzünden ne düşündüğü anlaşılmıyordu:

–İstersen rüyayı dönüşünde babama yorduralım.

Alpdoğan:

–Boş ver, kimseye anlatma, dedi yorgun bir sesle.

Duran rüya ile arkadaşının akıbeti arasındaki bağlantıyı hissetmiş olmanın burukluğuyla konuyu değiştirdi.

–Peki, hadi öyle olsun. Onu bırakalım da bak ne diyeceğim. Akıncı seçmeleri yapıldı.

Alpdoğan'ın yüz ifadesi değişmedi:

–Beni almayacaklar.

Kimi aldıkları belli değildi, isimleri açıklamamışlardı.

Öğlene kadar öteden beriden konuştular. Öğlen Alpdoğan Ayşe Ana'nın kan yapıcı hususi çorbasından bir tas dolusu içmek zorunda kaldı. Öğleden sonra delikanlının ziyaretine Çağrı Koca geldi. İhtiyar adamın gülümsemesinin altındaki burukluk aynen duruyordu.

Alpdoğan'ın yanı başına oturdu. Alpdoğan kendini unutup ihtiyar adama acıdı:

–Muhterem dedem ne yaptın, iyi misin?

İhtiyar “şükürle” karşılık verdi. Biraz sustuktan sonra mavi gözlerini Alpdoğan'ın kara gözlerine dikti.

–Gene arayacak mısın onu?

Kimin kastedildiğini biliyorlardı. Alpdoğan iki büklüm oldu.

–Daha nihayete ermedi ki!

Çağrı Koca derin bir iç çekti, sakalını sıvazladı, elini Alpdoğan'ın göğsünün sol yanına koyarak:

–Gül Muhammed'in sinesinde adavet yoktu, dedi.

Alpdoğan bilmediği bir şeyi yeni duymuş değildi yine de ta içinden sarsıldığını hissetti, ağlama arzusu duydu birden. Doğruyu ve yanlışını bilmenize rağmen bazen kendi yaptığımızın hangi doğru ya da hangi yanlışın bir parçası olduğunu göremez, ne kadar kör olduğunuzu sonradan anlamaya başlarsınız. Delikanlı da kendi resmine gittikçe daha yakından bakmaya başlıyordu. Yavaş yavaş bulanık noktaları seçiyor, net olmayan şeyin kendi niyeti olduğunu anlıyordu. İnsanın niyeti besbelli değilse neyi kalıyordu geriye? Alpdoğan daha dik oturmaya çalışıp ihtiyarın sözünü onayladı:

–Doğru, yoktu.

Çağrı Koca'nın dallanıp budaklanmış kalın kaşları yukarı kalktı, Alpdoğan'ın kararından emin olmak ister gibi,

–O zaman meşveret arama diyorsa aramayacaksın, dedi.

–Bu başka, derken utandı Alpdoğan.

Başını öne eğdi. Yaptığını, yapmak istediğini savunmak için söyleyecek fazla sözü olmadığını farkındaydı. Çağrı Koca gibi bilge birinin bu hâlde söyleyeceği çok şey olabilirdi, fakat sessiz kalıp Alpdoğan'ın cevabıyla yüzleşmesini tercih etti. O sırada içeri giren Duran söze girdi:

–Yandıgım, dışarıda ne mübarek soğuk var.

Kucağındaki odunları ocağın önüne bıraktı, birkaç tanesini közlerin üstüne atarak ateşi besledi. Kuru kütükleri çabucak alevler sardı, kabuklarından fırlayan kıvılcımlar sağa sola sıçradı. Çağrı Koca sessizliğini sürdürüyordu. Ateşi besleyen Duran da sessizliğe katıldı. Alpdoğan Duran'ın solgun yüzünü işaret ederek şakayla karışık:

–Bugün kime baksam beti benzi atmış. Yoksa gözümün ferî çekiliyor da bana mı öyle görünüyor?

Oysa Duran’ın bakışlarında yeni bir endişe vardı. Hiç konuşulmadığı halde Alpdoğan’ın Gülçiçek’e olan hislerini biliyor olmanın getirdiği bir endişeydi Çağrı Koca’nın yanına konuşuyor olmanın tedirginliğiyle sesi kısık:

–Belen’den birileri Gülçiçek’i istemeye geleceklermiş, dedi.

Alpdoğan’ın içi üşüdü, gülümsemesi soğudu. Neyse ki Ayşe Ana’nın avludan gelen çağrısı konunun kapanmasına, ortamın değişmesine yardımcı oldu. Ekmek pişiren kadın Duran’a sesleniyordu. Duran kıvrakça kalkıp anasının çağrısına icabet etti. Alpdoğan’ın aldığı haber yüreğine bir düğüm daha atmıştı, huzursuzca kıpırdandı. Hâlâ orada olan Çağrı Koca’nın her şeyi anladığını fark edince yakalanmışlık duygusuna kapıldı, utandı. Derin denizi andıran sesiyle Çağrı Koca:

–Gönül bu, sözüyle Alpdoğan’ın yanakları allandı. Bakışları kucağına düştü.

ÇİÇEKLER KELEBEKLERİN BAŞINI DÖNDÜRÜR

Alpdoğan'ın obaya dönüşünün üstünden iki ay geçmiş, kış şiddetini kaybetmiş, toprağın yüzü yumuşamıştı. Dallar pek çok yerinden kabarmış, ağaçlar hamlini vazededeği ılık günlere göz dikmişti. Göğün engin mavisinde yüzen kalın bulutlar İlahî bir emirle güneşin önünden çekilmiş, parlak günler başlamıştı. Zaman zaman bastıran yağmurlar yeşili yeniden tonluyor, gürleşen çayır çimen arasında çiçekler ışıltıyor, tabiatta renklerin dansı başlıyordu.

Eriyen karların altından zümrüt yeşiller, altın sarılar, kan kırmızılar fıskırması; kelebekler mavili pembeli çizgiler çizerek uçuşmaya başlamış, nihayet bahar gelmişti.

Maalesef kıpırdayan, canlanan sadece tabiat değildi. Düşmanlar da boş durmuyor, yumuşayan iklim şartlarını savaş için ideal görüp harekete geçiyorlardı. Sağdan soldan beylige yapılacak saldırılara dair pek çok istihbarat geliyordu.

Süleyman Gazi'nin bir akşam sohbetinde Alpdoğan ile Duran'a anlattıklarına göre: "Kendi insanlarına zulüm günleri sona eren Urumlar iştahlarına esir kemirgenler gibi kâh birbirlerine kâh Müslümanlara doğru hamle ediyor, açılıp kapanıyor, salyaları kendi ayaklarını kaydırıyordu. Karanlık ordusunun demir askerlerinin töresinde, şöhrete giden yolun nereden geçtiği ehemmiyetli değildi. Daha çok acıtmak, koparmak, vahşeti zenginleştirmek sanatını severek icra ediyorlardı. Dün ve bugün dillerde döne döne efsaneleşmiş işkence şekillerine yenisini eklemek nam salmak, bütünüyle mânâsız kalmış dünyalarına renk kondurmak, zevk duyurmak demektir. Bu yüzden Müslümanlar gözlerini dört açmalı, maddi manevi her tedbiri almalıydılar." Süleyman Gazi'nin bakışlarından sözünün bitmediği dahası asıl ehemmiyetlisine henüz geldiği anlaşılıyordu. "Fakat" demiş eklemiştir: "Fakat asıl mühimi içimizdeki karanlık arzulara, hırsa ve kine yenik düşmemektir! Kendine yenilenin tepesine herkes basar!"

Tarihin ve talihin, gülümseyerek işaret ettiği Osmanlı Beyliği mucizevî büyümesini sürdürüyordu. Mucizeleri hayattan koparıp hayallerine hapseden, hayallerini ise nefesine peşkeş çeken manayla bağı kopukların, anlamayacağı şeyler oluyordu. Medeniyet çınarının kökleri Batı'ya uzanıyor; maziye çekilen Selçuklu'dan, büyük beyliklerden kopan ışıklar gelip uçlarda birleşiyor; karanlığın bağına saçılan korku büyüyordu. Maneviyat büyüklerinin Osmanlı Beyliği'ni işaretiyle alpenler, bahadırlar, sâlihler; Furkan için Tarık bin Ziyad gibi yabancı topraklara gidiyor, dört bir yandan serhatin belli noktalarında irşada, hizmete duruyorlardı. İşin en göz alıcı yönlerinden biri de asırlara damga vuracak uygarlığı devrin en küçük, çelimsiz beyliğinin kuruyor olmasıydı. Bir güzel niyet, yüzlerce yılın yularından tutmuş Osman oğullarının eline tutuşturmuştu. Allah adına yaşamayı ve yaşatmayı gaye edinenlerin yamaçları, dünya ahiret Cennet yeşertiyordu ve dahi yeşertecekti!

Hiç unutulmaması gereken ise Kayı boyunun rahminde büyüyen Osmanlı Beyliği'nin devlet payesini kılıcıyla değil gittiği yerlere huzur ve adalet götürerek kazanmış olmasıydı. Bileği sağlam delişmen akıncıların, gazilerin yaptığının fazlasını muhacir dervişler, ahiler, abdallar gerçekleştirmiş; iktidar sahibi zalimlerden çekmediği kalmamış halkların gönlünü ilk elden kazanmışlardı. Pek çok coğrafyadan kopup gelen Müslüman ilim, kılıç ve tasavvuf erbapları birliği dirliği bir ağızdan, bir çatı altında söylüyorlardı.

Akıllara durgunluk veren büyüme sürerken dün Osmanlı Aşireti'ni adamdan saymadığı için saldırmayanların da etekleri tutuşmuş, tekfurular birleşmeye başlamıştı. Hesaplara dâhil olmayan oluyor, kocaman Türk beylikleri, Müslüman devletleri dururken avuç kadar Osmanlı Aşireti batıyı zorluyordu. Hem ne zorlama! Bizans'ın çatırtılarını duymayan kalmamıştı. “Ben dünyayım.” diyen, şişmiş imparatorluk egosuyla azameti karıştıran hantal Bizans, ayakta zor durur hâle gelmişti.

Geçen süre içinde yarası iyileşmiş, büzüşük yara izleri kalmıştı geriye. Alpdoğan yeniden günlük hayata karışmıştı. Gülçiçek'e gelecek dünürler konusu ise kapalı kalmıştı. Duran ile Alpdoğan Gülçiçek'in evleneceği haberini almaktansa konuyu açmamayı tercih ediyorlardı. Ayşe Ana da nasıl olmuşsa Belenlilerin dünürlüğünün akıbetini söylemeyi unutmamıştı. Süleyman Gazi, çıktığı yolculuktan sağ salim dönmüş, derin bakışlarını üstüne çevirdiği Alpdoğan'a “Habersiz bir yere gitmeyesin!” demişti. Bu kastedilen “Bir yerin” ne olduğunu bütün Akça biliyordu

artık. Alpdoğan zaten gitmeyi düşünmüyor, düşünmek de istemiyordu. İntikam alma fikri eskisi kadar cazip değildi. Sık sık Zangoç Mehmed'i hatırlıyor, koca aslanın boynunda sallanan haçıyla kilise çanı çalarken ki hâli gözünün önünden gitmiyordu.

Koyunların kuzulayıp kuzuların sendir mendir analarına koştuğu günlerden birinde bir de düğün vardı. Düğün zamanı kalburla su taşıma zamanıydı! Alpdoğan'la Duran da vazifedeydiler. Büyükler hangi işi buyurduysa onun ucundan tutup ikramlara yardım ettiler, su taşıdılar, kazanların altına ateş yaktılar.

Düğün günü Alpdoğan Gülçiçek ile umulmadık bir şekilde karşılaştı. Delikanlı kazanların ateşine odun taşımak için avlunun yan tarafındaki odunluğa gelmişti. Gülçiçek güzelim sırmalı kaftanını umursamadan büyük bir kütüğün üstüne oturmuş, ellerini yanaklarına dayayıp somurtmuştu. Hafifçe öksürüp varlığını belli eden Alpdoğan'ı görünce toparlandı. İki de heyecanlandı, bir an ne diyeceklerini bilemediler. Delikanlının kalbi yerinden çıkacakmış gibi göğsünü zorladı, bedenine yayılan heyecanı saklamak için derin bir nefes aldı. Bu hâlde bir şeyler söylemesi gerektiğini düşündü ama ne? Sesi sert çıktı:

–Ne yapıyorsun burada?

Gülçiçek oturuşunu bozmadan omuz silkti. Alpdoğan acı çeken bir gülümsemeyle,

–Senin toyunda da odun taşırız tasalanma, dedi.

Gülçiçek'in güzel yüzünde dalgalanan kısa şaşkınlık yerini soğuk bir ifadeye bıraktı. Eteklerini sertçe toplayarak kalktı.

–Beni evlendirip kurtulun hepiniz.

Alpdoğan'ın içi burkuldu. Gülçiçek'in cevher yüreğini sarıp sakladığı inadı ve sertliği malûmdu, fakat bu hıçkırık nereden çıkmıştı. Odunlara uzanırken sesine soğukluk yamayarak:

–Kurtulmamız senin evlenmene bağlıysa hiç durma, deyiverdi.

Gülçiçek bir şey söylemek istercesine duraklar gibi oldu, sonra omuz silkip yürüdü.

–Kına yakarsın.

– ...

Gülçiçek uzaklaşırken Alpdoğan odunları rastgele kucakladı. Gülçiçek ile didişmenin verdiği tuhaf zevkin sebebini düşünüyordu. Bu kıza olan zaafı sevgiden mi kaynaklanıyordu? Uzaklaşan kızın ardından:

–Seni alıp bir güzel pataklamak lazım...

Gülçiçek'in ateş saçan gözlerinde sevgi, Alpdoğan'a döndü, elleri belinde:

–Yap da görelim, diyerek koşarak uzaklaştı.

Koşarak uzaklaşırken etekleri uçuyordu. Alpdoğan'ın elindeki odunlar düştü. Gülçiçek'in az önce oturduğu yere oturdu. Yoksa Gülçiçek de onu mu seviyordu? Genç kızın bütün isteyenlerini geri çevirmesinin sebebi bu olabilir miydi? Bu ihtimal gönlündeki bulutları dağıttı güneş çıktı ve baharı getirdi. Rüzgârın çimenleri okşadığı yamaçlarında ceylanlar sekti. Çiçekler kelebeklerin başını döndürdü. Damarlarından kan yerine sevinç aktı. Dakikalar sonra bir kucak odunla telaşlı düğün kalabalığının arasına döndü.

Duran, elinde koca bir kepçe ile koca kazandan tasa aş koyarken Alpdoğan'ın neşeli gelişini görünce:

–Mübarek güveyleyler gibi duruyorsun ha.

–Sen de elli kepçe aş yemiş gibi duruyorsun.

Duran gömleğine döktüğü et suyuna baktı, önü boydan boya kirlenmişti. Sonra omuz silkti ve Alpdoğan'ın koluna girip gerçekte kaç kepçe aş yediğini anlatmaya başladı.

Alpdoğan gün boyu Gülçiçek'in dalgalandırdığı hislerin etkisiyle havada uçar gibi gezdi, iş gördü düğün meydanında. Eli işte, kulağı Duran'da yüreği ise Gülçiçek'te idi. Yeniden karşılaşır mıyız, umuduyla odunluğa iki kere gitti, geldi. Gerçi Gülçiçek orada olsaydı Alpdoğan'ı gördüğünde ne düşünecekti? Alpdoğan yaptığığın utanç verici olduğunu düşünüp kendine verdi veristirdi.

KADERİN GARAZI OLMAZ

Bahar sayan akşamlardan bir akşam Ayşe Ana, birbirinden ayırmadığı oğullarının yatağını serip odasına çekildi. Yarası iyileştikten sonra Alpdoğan birkaç kere baba evinde kalmaya teşebbüs etmiş, Ayşe Ana “Seni everinceye kadar bizdesin.” demiş, tavrını koymuştu. Öksüz yetim kalmış şehit emanetini evlerinde misafir etme nimetinden mahrum kalmaya ailece niyetleri yoktu. Hele bu emanet ay yüzlü, aslan parçası Alpdoğan ise.

Delikanlılar yatmaya hazırlanırken odalarına Süleyman Gazi geldi. İki de geleni ayakta karşıladılar, o oturmadan oturmadılar. Süleyman Gazi'nin bakışları uzak noktaları gezdi geldi. Yanı başında edeple ve merakla bekleyen delikanlıları belli belirsiz bir tebessümle süzdü. Sonra tok sesiyle söz sarayını inşaaya başladı:

–Bir zaman bir memlekette kocamış bir kadınla saçlı sakalı ağarmış aksakal eri varmış. Başka kimi kimseleri yokmuş. Fikirlerine göre hiç kimseye ihtiyaçları da yokmuş. Rüzgârı eksik olmayan bir dağın başında, tek gözlü evlerinde yaşayıp giderlermiş. Biricik keçilerinden aldıkları süttten, etraflarında yeşeren otlardan başka yiyecekleri olmazmış. Karı koca pek konuşmaz, sözü hiç bitmeyen rüzgârı dinlerlermiş. Güneş ışığı giyimleri, yağmur yıkanmalarımış. Kanaatle dolu bir ömür geçirdiklerine inanıyorlar, öyle de görünüyorlarmış. Günler günlerin eteğinden asılıp dönüp dururlarken bir gün hiç olmamış bir şey olmuş ve kadın birden haykırmış. Rüzgârın hızı kesilmiş, sallanan otlar yavaşlamış, güneş ışıklarını ileri uzatmış, haykıran kadını dinlemeye durmuşlar.

Ahi Süleyman hikâyenin burasında durakladı. Duran'ın hiç tahammülü yoktu. Atıldı.

–Kadın ne demiş baba?

Süleyman Gazi gençlerin dikkatini topladığından emin olunca söze kaldığı yerden devam etti:

–Keçi uçurumdan düştü, keçimiz öldü, demiş.

Kadının verdiği kara haberin ardından kocamış eri haykırmış:

–Ne demek öldü? O bizim idi, yiyeceğimiz idi, şimdi ne yapacağız?

–Bu uçurumun suçu, derken ellerini dizlerine vurmuş kadın. Adam divaneye dönmüş, bundan sonrasında aç kalacaklarını, böyle bir ölümün olmaması gerektiğini söyleyip koşarak evden çıkmış. Onlar bu kadar kanaatkâr böylesi suskunken keçi ölmemeli, düzenleri asla bozulmamalıymış. Adam tevekkülden eksik düşündükçe deliliğe batmış. Üç başlı ejderha öfkesi basiretini kavurup yakmış. Dağın başında bir öte bir beri koşturmuş. Ak sakalından tutup çekiştiren rüzgâra kulak asmamış. Öfke aklını esir almışken kararını vermiş. Keçiyi öldüren uçuruma gidip hesap soracaktı. Hatunu da ardından yetişmiş. Soluk almadan uçuruma varmışlar. Adam eline bir sopa almış başlamış sivri kayalıklı uçuruma vurmaya.

–Keçimi nettin? Deyip vurmuş.

Adam vurdukça vurmuş, lakin uçurumdan ses çıkmıyormuş. Ak saçları dökülmüş, karısı korkuyla adamı seyredermiş. İhtiyar adamın nefesi kesilmiş, başı dönmeye başlamış, ayağı bir taşa takılmış ve uçurumun dibini boylamış. Kadın da o kadar üzülmüş ki kalbi çatlamış oracıkta son nefesini vermiş.

O ana kadar sesi çıkmayan uçurum dile gelmiş: “Azrail’in keçiden muradı siz idiniz ey ölüme kin bağlayanlar. Nasılsa ölücüydünüz ya, şöyle olmasaydı”

Kısacık bir sessizliğin ardından Duran,

–Onca fakirliğe katlandıktan sonra isyan ederek ölmeleri iyi olmuştur, dedi.

Ahi Süleyman çevik bir hareketle kalktı. Gülümseyerek:

–Yarın İmam Gündüzalp’e bir görünün. Size diyecekleri varmış. Gençeniz hayır olsun, diyerek sohbeti bitirdi.

Anlatılan hikâye gençlerin iç dünyasına mütevazı bir şekilde girip yerleşti. Yataklarına uzanıp gözlerini yumduklarında uçurumu cezalandırmaya çalışan adamın hayalini gördüler. Perişan bir ihtiyar uçuruma zarar vermeye çalışırken dengesini kaybedip düşmeye başlıyordu. Alpdoğan’ın hayalindeki görüntüde ihtiyarın yerine birden kendi geçti. Durmadan dipsiz bir karanlığa doğru düşüyordu. Bir yandan “Anam, babam, bacılarım...” diye haykırıp göğsünü yumruklarken göğsü delindi kara bir delik açıldı, sonra o karanlık düştüğü karanlığa kancalar attı ve örümcek ağına yakalanmış gibi her yanı karanlıkla

sarıldı, Alpdoğan boşlukta asılı kaldı. Alpdoğan korkunç görüntülerden kurtulmak için hızla gözlerini açıp koyulaşan geceye baktı. Diğer odada Süleyman Gazi'nin bütün gece devam eden hüznü Kur'an-ı Kerim okuyuşu başlayınca biraz ferahlar gibi oldu. Duran yattığı yerden hafif doğruldu.

–İmam Gündüzalp bizi niye çağırır, bana kalırsa gazaya alınıp alınmadığımızı bildirecektir.

–Evrenos Bey beni istemez duruyor.

–Evrenos'un seninle ne derdi olur?

Alpdoğan üzgün gibiydi:

–Bir o değil ki, kılıcı elime aldığımı kimse istemiyor ama neden?

–Bir yerini kesmenden korkarlar belki, hem mübarek çok da uslu söz dinler bir kişi sayılmazsın.

Alpdoğan, kara gözlerini küçük pencerenin çerçevelediği gökyüzüne çevirdi. Karanlığı delmiş iğne ucu yıldızlar göz bebeklerinde parladı. Uykusuz bir gece daha başlıyordu...

Ertesi gün öğlene doğru İmam Gündüzalp'in karşısındaydılar. Mescide bitişik küçük odası kitap yığınlarıyla ve güzel bir buhurla doluydu. İmam Gündüzalp ilim ehli bir insandı. Anadolu'da Selçuklu medreselerinde eğitim almış, sonra pek çokları gibi ilmini, kitaplarını toplayıp Osmanlı Beyliği'nin yerleştiği uçlara göçmüştü. Mescidin yanına kurulu üç odalı küçük medresesinde din ve tabiat ilimleri öğretiyor, çok kabiliyetli talebelerine İznik ve Anadolu medreselerinin yolunu gösteriyordu.

Alpdoğan ile Duran gösterilen minderlere oturup imamın söze başlamasını beklediler. Aynı zamanda kılıç ehli olan İmam Gündüzalp, sözü uzatmadı:

–Duran Bey yazılan gelir başa, hayırlı olsun.

Duran gülümsedi, başını öne eğip göz ucuyla Alpdoğan'a baktı. Dışarıya renk vermeyen, suspus bekleyen Alpdoğan'ın yüreği gümbürdüyor, kulakları uğulduyordu. İmam:

–Alpdoğan beyim, sana gelince, bu sene senin kaybın çok oldu. Dahası yeni iyileşiyorsun. Az daha istirahat et bakalım, dedi.

Alpdoğan'ın karnına bir sancı sokulur gibi oldu. Elleri ayakları buz kesti. Korktuğu başına gelmiş, kabul edilmemişti işte. Duran da şaşırmış, bir arkadaşına bir İmam'a bakıyordu. Bununla da kalmadı, sessizliğini bozdu:

–Beyim, hocam, Alpdoğan benden daha iyi kılıç sallar.

İmam Gündüzalp çakmanının eteklerini toplayıp kalkarken gülümsedi:

–Biliyorum.

Yerden tavana kadar uzanan kitap dolu rafın en üstünden kocaman, kalın bir kitap aldı. Odada yalnızmış gibi kitabın sayfalarını dikkatle çevirmeye başladı. Burada işlerinin bittiği belli olan delikanlılar olan biteni anlamakta zorlandıklarını ifade eder tarzda bakıştılar. Elden ne gelirdi? Kalkmak için müsaade istediler. Başını kitabından kaldırmadı:

–Selametle...

Alpdoğan içindeki itirazı bastırır gibi kuru kuru yutkundu. Kalktılar, selam verip çıktılar. Taş mescidin çiçeklerle çevrili avlusundan geçip çıkışa yürüdüler. Hafif serin rüzgâra karışmış mis kokulu bahar havası Alpdoğan'ın sıkıntısını dağıtır gibi oldu. Olmuyorsa zorlamanın ne mânâsı vardı ki? Gözlerini kısıp uzak dağların silüetine bakarken Duran,

–Bu işte bir iş var, dedi.

–Ne yapalım?

–Yok, bu işte bir iş var.

Alpdoğan artık vazgeçmesi gerektiğini düşününce hafifler gibi oldu. Bu işin peşini bırakmaktan başka mantıklı bir seçenek kalmamıştı. Duran'ı sınamak için:

–Gideceksem yalnızım demektir.

Duran çıkıştı:

–Aman durma hemen git. Yandıgım, bu sefer mübarek kafanı koparttırmadan geleyim deme.

Alpdoğan gülümsedi:

–Başka ne yapayım? Evde oturup Ayşe Ana'ya yardım mı edeyim?

–Akıllanamadın mı daha? Hem ne olur mübarek anama yardım etsen?

Alpdoğan yürümeye başladı. Duran sesini alçaltarak:

–Çağrı Koca'ya uğralım mı?

Çağrı Koca'nın kulübesine kadar konuşmadan yürüdüler. Duran, Alpdoğan'a kendi durumunu hatırlattı. Arkadaşını teselli etmek istiyordu:

–Mercan Kız da beni istemediydi. İstenmemek adamın iştahını keşiyor.

Alpdoğan iştahının Duran için ehemmiyetini düşününce gülümsemi. Bu arada kulübeye gelmişlerdi. İhtiyar adam, bir kütüğün üstüne oturmuş kışın özlediği güneşin tadını çıkarıyor, bir yandan da ağaç yontuyordu. Delikanlılar selam verdiler, Çağrı Koca selamı alıp oturmalarını işaret etti ve işine devam etti. Önce Duran sonra Alpdoğan boylu boyunca yerde yatan yarısı yontulmuş cevizin gövdesine oturdu. Bir müddet ihtiyarın çalışmasını, el hareketlerini seyrettiler. Havaya yayılan taze ağaç kokusu ve aynı ritimde devam eden yontma sesi insanı dinlendiriyordu. Alpdoğan ortamın huzurunu bozmaktan çekinir gibi kısık bir sesle konuştu:

–Hürmetli dedem, beni akına almıyorlar.

Çağrı Koca bakışlarını yaptığı işten ayırmadan,

–Nasip, dedi.

–Başka?

–Nasipten ötesi var mı?

–Bana garazları var desem?

Çağrı Koca sakın bir ses tonuyla,

–Kaderin garazı olmaz. Bahtına düşene sabır gösterirsen, kılıç sallamadan da gazi olursun, dedi.

Evet; Alpdoğan bahtına düşene razı olacak, bekleyecekti. İçinde çoğalan rahatlamamanın kaynağının bu karar olduğuna emindi. Belini bükken yükü bırakıp üstüne oturan yolcu gibi hissetti kendini. Çağrı Koca elindeki tahta parçasını havaya kaldırıp gençlere göstererek şöyle dedi:

–Kaşık yapmak için içlerinden önce bunu seçip aldım lakin şu duvarın dibinde bekleyenler arasında ziynet olacaklar da var. Zamanı gelince olacak.

Sonra durdu, elindeki demir aleti ve şekillenmeye başlamış odun parçasını bir kenara bıraktı. Bütün gövdesiyle Alpdoğan'a döndü.

–Ben nasıl Müslüman oldum, hiç anlatmış mıydım?

Duran atıldı:

–Yok dedem, hiç anlatmadın.

Çağrı Koca durdu, içini çekti ve bakışları ileride başladı anlatmaya:

–Şarap testilerinde biraz teselli arayıp kokuşmuş hayatıma tahammül etmeye çalıştığım günlerden birinde bizim beldeye Horasan'dan bir tacir geldi. Adı Derviş Çağrı idi, adı da ruhu da şad olsun. Önce

hiçbirimiz bu garip kılıklı yabancidan hoşlanmadık, onu kovmak için planlar yaptık. Fakat ne yaptıysak muvaffak olamadık, vakit geçtikçe ona alışmaya başladık. Garip Çağrı, baharat, ipek satıyor, dilimizi de hızla öğreniyordu. Kısa sürede ev bark kurdu. Namazlarını bazen papazın müsaadesiyle kilisede kılmaya başladı. Ben her sabah meyhaneden çıktığımda onu barakasının önünde otururken görürdüm. Sonra bir gün meyhaneci biriken borçlarımı ödemediğim için yamaklarına beni dövdürüp sokağa attırdı. Kış günü her yer kar buz, ağzım burnum dağılmış, iki kolum kırılmış saatlerce yerde yattım. Gelip geçenler yardım etmek şöyle dursun tükürdüler bile. Sabaha doğru Derviş beni gördü, hemen alıp evine götürdü. Anlattığım gibi adamı beldeden kovmak isteyenlerden biri olduğum için beni tanıyordu zaten. Neyse Derviş Çağrı hemen yaralarımı sarıp sıcak çorba içirdi. Sonra bir kenara geçti, başladı Kur'ân-ı Kerîm okumaya. O okudu, ben yattığım yerden dinledim. Sanki bir el göğsüme hafifçe dokunmuş ve içimde bir şeyler kaynamaya başlamıştı. Aman Ya Rabb'im acayip şeyler oluyordu bana. Bir hafta on gün bana baktı yedirdi, içirdi. Ben iyileşip evinden ayrılırken de hiçbir talepte bulunmadı, kendisine hiçbir borcum olmadığını söyledi. Neden bana iyilik yaptığımı, benden ne istediğini sorduğumda uzun uzun onu bu güzel davranışa sevk eden dinini anlattı. Çok geçmeden Müslüman oldum ve İslâm'ın güzelliklerini ondan öğrenmeye başladım. Derviş Çağrı hâlâ hayatta mı bilmiyorum, bana hicret etmemi tavsiye etti ve ayrıldık.

Çağrı Koca biraz durakladıktan sonra devam etti:

–Ey oğul, İslâmiyet'in ışığını hayatında taşıyan, yaşayan dervişler, ahiler, abdallar olmasa idi akıncıların, gazilerin işi bu kadar kolay olur muydu sanıyorsun? Fethetmek almak değil vermektir. Verecek neyin var? Bir niyet, bir güzel niyet etrafında dönüyor her şey. Oğlum Alpdoğan, bir güzel niyetin var mı sen bana ondan haber ver ve dahi şunu unutmaya oğul! Gösterişli bir ölümü değil davası uğruna silik bir yaşamı tercih edenler asıl kahramanlardır.

Alpdoğan sessiz ve düşünceli; itirazı, kırgınlığı sönmüş öylece oturuyordu. Duran da duygulanmış Rum diyarınının dört yanına Hakkı ve adaleti taşıyan muhacir Mü'minlere minnetle dolmuştu.

İhtiyar Rum, kalktı, eve girdi, az sonra elinde tahta kupalarla döndü. Gençlere taze kırmızı ikram etti. Sohbet koyulaştı, öze aracı söz dilin sırtına bindi, döndü, dolaştı, dere tepe aştı. Sonra hep birlikte ikinci namazı için mescide gittiler.

Mescitte bugün biraz farklı bir hava seziliyordu. Namaz sonrası Evrenos Bey'in konuşması vaziyeti ayan etti. Türklere fırsat vermeyi düşünmeyen Bizans yeni bir saldırıya geçiyordu. Alpdoğan saldırı haberini duyunca Zangoç Mehmed Bey'i hatırladı. Ya ondan ya da onun benzeri bir başka yiğitten gelmişti haber. Koca yürekli Mehmed Bey'i karanlıklar ülkesinde, kilise zindanında namaz kılarken hayal etti. Davası uğruna türlü dertleri tercih edenlerden biriydi o. Alpdoğan'ın göğsü sıkıştı, boğazı düğümlendi; sızlayan burun direklerinden gözlerine hücum eden yaşları göstermemek için başını eğdi, dizlerine sıcak damlalar düştü.

Evrenos Bey, yeni bir istişare için akşamdan sonra tekrar toplanacaklarını söyleyip çekildi.

Cemaat dağılırken onlar da kalktılar. Duran, arkadaşına niçin göz-yaşı döktüğünü soramadı, eve kadar konuşmadılar. Duran eve gelince ilk fırsatta babasına sokuldu.

–Alpdoğan'ı neden almadılar?

Gazi Süleyman, cevabı soruyla verdi:

–Âmâyı Aktepe'ye yollasan ne olur?

Duran omuz silkti:

–Düşer, yuvarlanır.

–Yani maksat Aktepe'yi değil âmâyı kollamaktır değil mi?

Duran iyice anlamak istiyordu:

–Alpdoğan âmâ mı?

Ahi Süleyman, temiz simalı oğluna tebessüm etti. Fazlasını söylemeye niyeti olmadığı da böylece belli oldu.

Alpdoğan kararını vermişti. İntikamdan, Simeon'u kovalamaktan vazgeçiyordu bugünden sonra. Yeni bir hayata başlama fikriyle heyecanlı, duygularını dinlemek için yalnız kalmak isteğiyle Duran'a görünmeden evden çıkıp ağıla gitti. Davarlar kıra çıkmış, sık sık geride bırakılan Kiçgin ağılda yerlere saçılmış taze otları yiyordu. Alpdoğan'ı görünce seğirtti. Alpdoğan hayvanın hamlesine fırsat vermeden kucağına aldı, oturacak bir yer bulunca otları Kiçgin'in ağızına tutmaya başladı.

Duran yanlarına geldiğinde Alpdoğan'ın artık doymuş Kiçgin'i seyreten bakışları dalgındı. Duran arkadaşının yanına usulca oturdu, Alpdoğan'ı neşelendirecek bir konu bulmak için zihnini zorladı. Neyse ki aklına bir şeyler gelir gibi oldu, köylünün birinin bahçesinde gördüğü

yeni bir bitkiden bahsetti. Hoşlarına giderse tohumunu alıp ekebilirlermiş. Alpdoğan üzüntülü görüldüğü her zaman olduğu gibi “yeni bitki” haberiyle kendini avutmaya çalışan arkadaşını:

–Biliyor musun aslında mahzun değilim. Ve o otu hemen şimdi gidip görmeliyiz.

Bitkiyi gidip gördüler, Alpdoğan tohumu için sahibinden söz aldı. Bu bitki Garp’tan getirilmiş bir çiçek çeşidi idi.

Akşam namazından sonra mescitten ayrılmayıp merakla bekledikleri Evrenos Bey’i dinlediler. Seferberlik başlıyordu, yarından itibaren herkes payına düşen hazırlığı yapacak, hadi dendiğinde koşacaktı. Herkesin payına düşen bir şeyler vardı. Hayat dokunduğu her tenden pay istiyordu. Çocukların bile yapacakları belliydi. Dua kalkanını kaldırıp melekleri yardıma çağırarak birinci vazifeleriydi. Hayatla ölüm arasındaki çizginin hepten incelmişti yeni günler eşikteydi. Göçe ve baskına hazır olunacak, yazılan gelecekti başa!

KENDİMİ NE ETSEM

Uzun Rıfat günlerdir yüzüne bakmayan karısının peşinde dolanıp duruyor, yüzünü güldürmek için elinden geleni yapıyordu. Karısı sadece kocasının yüzüne değil ihtiyarlara da bakmıyordu. Uzun Rıfat ise ana babasına düşkün, müşfik bir evlattı. Yatalak babanın hacetini çoğunlukla o giderir, anasının elini öpüp gönlünü almadan evden çıkmazdı. Bir tek, içmeye giderken bakamazdı anacığının yüzüne. Kabahat etmiş çocuk gibi süklüm püklüm, kuytulara siner, kaçır giderdi. Günahına şahit ve sığınak Kanlı Kaya'nın oraya kadar hacâletinden iki büklüm yürürdü. Şimdi karısının ihtiyarlara bakmama sebebi de kendi hatasıydı. Bu yüzden yanıp yakılıyor, karısına yaranmak için dokuz takla atıyordu. Mütedeyyin bir hanım olan Aygül ise her yolu denemiş en son küserek kocasını içkiden vazgeçirme yoluna gitmişti. Yoksa kocası yokken ihtiyarların her işini görüyor, hizmetlerini eksik bırakmıyordu. Öldürücü bir hastalık gibi kocasının yakasına yapışan içkiden kurtulması için durmadan dua ediyor, içten içe yanıp yakılıyordu. Yine tahammül edecek gücünün ve umudunun kalmadığı günlerin birinde Ayşe Ana'ya gitmiş, kocasının utanç verici sırrını paylaşıp dertleşmişti. Daha gençti Aygül, parası tükenmiş sarhoş bir kocayla ihtiyarlamak zorunda olmadığını fısıldamıştı içinden bir ses. İçinden geçenleri de Ayşe Ana'yla paylaşınca Ayşe Ana:

–Dar günde yoldaşını bırakan, geniş gün görmez, demiş, anasının evine gitmeyi düşünen genç kadını vazgeçirmişti.

Uzun Rıfat'ın içki içerken Ahi Süleyman'a yakalanmasının üstünden epey zaman geçmişti ve kızılca kıyamet kopmamıştı. Boşuna Süleyman Baba demiyorlardı ona. Uzun Rıfat'ı el âleme rezil etmemiş, cürmünü herkese duyurup başına kakmamıştı. Ne var ki Süleyman Gazi'ye olan hürmet ve minneti artmakla birlikte, Uzun Rıfat'ın içkiyle arası açılmamıştı. Kendince yeni ve isabetli bir karar almış; ayda bir gibi içerse kimseye zararı olmayacağı düşüncesinden hareketle seyrek işlenen günahın zararsızlığına ikna olmuştu. Evet, ayda yılda bir

içerse hem karısının arzusu üzere yavaş yavaş içkiyi azaltarak bırakma hazırlığı da yapmış olacaktı. İyi bir karar vermiş olduğunu düşünmek için kendini epey zorladığının farkına varmamıştı henüz. Aklına İmam Gündüzalp'in bir cuma namazı öncesi söylediği sözleri geldi:

“Ben kıpkızıl bir günaha giriyorum.’ diyerek vicdanı sızlamadan cürüm işleyen insan sayısı azdır. Onların insan olup olmadığı da ayrı bir konudur zaten. Yanılmaz ve yanılmaz vicdan karşısında bu dik başlığı her insancık gösteremez. Çoğu zaman, ‘Evet aslında haddi zatında bu dokunduğum, hayal ettiğim, içime çektiğim şey kötüdür ama benim şöyle iyi bir niyetim yahut mazeretim var, hususi bir duruma sahibim, o yüzden benim için fazlaca günah olduğunu sanmıyorum.’ gibi aklamalar ve teselliler akla düşer. Bu aklamalarla öyle karalara batar ki insan, temizlenmesi daha da zora girer. İşlenen hatayı küçük görmek daha büyük hatadır. Geçerli bir mazeretle vicdanın itirazı bastırılrsa da vicdanın çektiği acı kişinin öz acısıdır. O acı insanın ne yediğinde tat bırakır ne içtiğinde...”

Uzun Rıfat az önce evden gizlice çıkmış “Ayda yılda bir şarap içmemin kime ne zararı olur? Hem içince uysal bir adam oluyorum, çoluk çocuğa eziyet etmiyorum.” diyerek vicdanına yalvar yakar, Kanlı Kaya'nın dibine kadar gelmişti. Yaratan'ın mührü olan simasına yayılan azgın ifadeyi görseydi kendinden korkardı. Hiçbir mazerete kanmayan vicdanının sızlanmalarına kulak tıkayarak uzun bacaklarını kırıp toprağa oturdu, sırtını kayaya dayadı. Kabasına batan taşla yüzü buruştuysa da kalkıp taşı atmadı. Nefes nefese kalmış, elleri titriyordu. Külahını sağ bileğiyle arkaya itip alnındaki terleri sıyırdı. Sulanmış gözlerinin akı damar damar kanlanmış, şakakları erken beyazlamıştı. “Yanıştasın!” diyen cılız sesi duymamak için gözlerini yumdu. Yorgan gibi kalın çakmanını araladı iç cebinden matarayı çıkardı. Titreyen elleriyle tıpasını çıkarıp fırlattı. Aceleyle aldığı ilk yudumla içindeki bir ses söze girdi, keyfinden ağzından salyalar akıtan iç sesi:

–Ne oldu sanki içtin, kıyamet mi koptu? Başına kayalar mı düştü? Ağzınla burnun yer mi değiştirdi? İşte gene sen sensin ve güneş tepede!

Gerçekten de bugün yeniden girdiği günaha rağmen başına taş yağmamış, yüzü gözü eğilmemişti. Oysa günahın öldüren bir gül, güzellik sihriyle peçelenmiş çirkin cadı olduğunu aslında çok iyi biliyordu. Uzun Rıfat biliyordu ki kam alıp murada erdikten sonra elde kalan “hiç” adamı hiç ederd. Vicdan azabı denen o çileyle baş başa kalırdın ki ah u eninler demir parmaklık olurdu dört bir yanına. Ve bile bile içti.

Uzun Rıfat mataranın dibini buluncaya kadar durmadı. Şarap bitmiş, arzusu bitmemiş, sarhoş olamamıştı. Gözleri bir noktada sabit, uzun süre donmuş gibi kaldı. Düşünüyordu. Başına taş yağıp ağzı burnu yer değiştirmemişti evet, fakat İmam Gündüzalp'in söylediği bir sözü düşünüyordu. "Günaha girdiği hâlde başına bir musibet uğramayan kişiden Yüce Allah inayet elini çekmiştir." Yoksa Allah, Uzun Rıfat'ı artık iyiler arasından silmiş miydi? O yüzden mi günahattan sonra tokat yemiyordu? Bu ihtimali düşününce midesine sancılar saplandı, acıdan şişmeye başlayan yüreği göğsüne sığmayacak gibi oldu. "Ah! Nereye gitsem, kendimi netsem?" diye inledi. Başını arkaya savurdu, kayaya vurmaya başladı. Üçüncü vuruşu çok sert oldu. Ensesine yayılan kızıl kanların sıcaklığını duymadı. Kafasının acısından gözünden yaşlar döküldü, hıçkıra hıçkıra ağladı. Sonra gözü karardı, kafası yana düştü. Kanlı Kaya kanlanmıştı.

YAŞAMIYORSANIZ NEDEN ÖLÜYORSUNUZ

Simeon Kurtağzı'ndaki başarısız pusudan iki ay sonra İsmail olarak Akça Köy'e döndü ve Süleyman Ahi'yi elinden alanın Alpdoğan olduğuna emin oldu. Alpdoğan'ın işin içinde olmasına ciddi memnun oldu. Çünkü iki aydır her gün onu düşünmüştü. Simeon'un Alpdoğan'a olan takıntısı ters tepen bir planın sonucuydu. Kaderin planı çingene kadını ayarlayan adamın planının tersine işliyordu. Şimdi Akça ve Alpdoğan Simeon'a hesap vermesi gereken iki düşmandı. Alpdoğan'ın yüzünün üstüne düştüğünü görmek, gururunun pörsüdüğüne şahit olmak isteği peyda olmuştu Simeon'da. Hem zaten son zamanlarda aynı şeyleri yapıp duruyor olmaktan sıkılmaya başlamıştı. Basit, özelliksiz insanları öldürmek, çığlıklarını dinlemek eskisi kadar heyecan vermiyordu. Yeni tutkular, köşe kapmacalar, kandırmalar istiyordu. Aradığından fazlasını Akça'da bulmuş, tehlikeyi artırmıştı. Düşmanlarının can evinde, gözlerine baka baka aralarında, sırtlarında geziyordu burada. Kuyruğu havada bir akrep gibi en uygun anı beklemek için ürpertiyor, nabzını hızlandırıyor.

Simeon-İsmail her zamanki gibi tebdil-i kıyafette çok başarılıydı. Ailesinin zulmünden kaçıp yerleşecek belde arayan zavallı dönme Rum rolünde o kadar iyiydi ki, şimdiye kadar hiç falso vermemişti. Köye rahatça girip çıkması adına da iyi bir mazeretti bu belde arama işi. Civarı gezip gördüğünü sonunda karar verip bir yere yerleşeceğini herkese anlatmıştı.

İsmail birkaç gündür köy odasında yiyip içip yatıyordu. Alpdoğan'ın köyde olduğunu öğrenmiş, karşılaşmak için beklemeye başlamıştı. Ve beklediği fırsat ayağına geldi. Sabah Simeon köy odasının önünde, tahta sedire uzanmış güneşleniyordu. Boynunda yürüyen bitlerin iki üç tanesini kimseye göstermeden parmağıyla divanın tahtası arasına sıkıştırıp ezdi, parmağına bulaşan kanı yalarken gülümsedi. Sonra gülümsemesi yavaş yavaş yerini farklı bir ifadeye bıraktı, bakışları değişti, şu an gördüğü, meydandan geçen o delikanlı değil miydi? Yattığı yerden

yılan kıvraklığında kalktı. Dalgın adımlarla yürüyen delikanlının peşine takıldı. Yokuş aşağı ara sokaklardan geçip köyü geride bıraktılar. Alpdoğan evlerin bitimindeki bir tarlanın başına varınca durmuş, sınır olan kaya parçasına oturmuştu. Simeon abartılı heyecanını yenmeye çalışarak oradan öylesine geçiyormuş gibi yaklaştı, selam verdi. Alpdoğan muhatabına kısa bir bakış attı:

–Aleykümselam.

Simeon’un soluk mavi gözleri çakmak çakmak olmuş, ayağıyla toprağı eşeliyordu. Alpdoğan gözlerini kısarak bir daha dönüp baktı:

–Seni daha önce de görmüş gibiyim.

Simeon teklifsizce diğer taşın üstüne oturuverdi:

–Bu köye ilk gelişim değil.

Rum dönmesi olduğunu anlamak için aksanlı konuşmasını duymaya bile gerek yoktu. Alpdoğan ise davetsiz misafirine dikkat etmeden kafası kendi içinde meşgul, masmavi gökyüzünde süzülen kuşlara bakarak,

–Hayat devam ediyor, dedi.

Simeon:

–Sen ne yapıyorsun?

Alpdoğan hemen senli benli oluveren davetsiz misafirine yadsıdığı-nı belli eden kısa bir bakış attı.

–Bilmiyorum.

Alpdoğan’ın bakışları yeniden gökyüzüne kanatlandı. Kuşlar havada süzülüyor, çığlıklar atıyordu. Ne zaman düşünmek istese, gökyüzü, dağ ya da bozkır gibi sonsuzluk duygusu uyandıran yerlere koşardı. Sonsuzluk duygusu kendine sıkışıp kalmış birinin en çok ihtiyaç duyduğu şey olabiliyordu bazen. Simeon sessizliği bozdu:

–Senin derdini duydum, aileni öldürenlerle hesaplaşmak istiyorsun.

Alpdoğan’ın gözü kuşlarda kaldı, aklına ise son aylarını meşgul eden hâdise geldi. İntikam kovalamaktan yorulmuştu.

Simeon ehemmiyetsiz bir şeyden bahsediyor gibi:

–Ben Simeon’un yerini biliyorum aslında, dedi.

Alpdoğan delici bakışlarını Simeon’a çevirdi:

–Sahi mi?

–Elbette sahi. Simeon alçağı kardeşimi kandırdı, işi bitince de ölümüne terk etti. O haydutları takip ettim, saklandıkları yerleri biliyorum,

amma tek başıma ne yapabilirdim? Tekfurun askerlerine şikâyete gittim beni öldürmekten beter ettiler.

Alpdoğan tam da istişareye itaat etmiş, artık Simeon'un peşine düşmeme kararı almıştı. Sanki bu adam özellikle gönderilmiş ve Alpdoğan'ın kararlılığını sınıyor gibiydi. Alpdoğan'ın bu imtihanı geçmesi zor oluyacaktı, çünkü artık "kana kan" diyen öfkesi uslanmış, dizginlenmişti, fakat Simeon ve onun gibilerin elinde ölen insanları düşününce fikri değişir gibi oldu. Alpdoğan Simeon'un sadece yerini öğrense pek çok kişinin hayatını kurtarabilirdi? Simeon'un saklandığı yeri gazilere gösterip bu gaileden civar halkının kurtulmasına katkıda bulunabilirdi. Ne var ki gene de kararsızdı. Akça'dan ayrılmaması konusunda uyarılmıştı. Biraz daha düşününce kendince çözümü buldu. Akça'dan ayrılmasını istemeyenler intikam peşine düşmesini istemiyorlardı. Alpdoğan ölenlerin intikamı için değil hayattakilerin huzuru için bir şeyler yapabileceğine, bunun da istişareyi çığnemeceğine karar verdi.

–Bana onun yerini gösterir misin?

Muhatabının yaşadığı kararsızlığı fark eden Simeon keyiflendiğini saklamadı:

–Seni tek lokmada yutarlar.

–Orası beni ilgilendirir. Hem sen sadece saklandığı yeri göstereceksin. Ben o kâtille karşı karşıya gelmeyeceğim.

Simeon amacına ulaşmıştı, noktayı koydu ve kalktı:

–Ben korkak adamım, bu sefer beni öldürürler.

Alpdoğan'ı beklemeden geldiği yöne, köye doğru tırmanmaya başladı. Yüzüne yayılan sinsi tebessümden oynadığı oyunun maksadına ulaştığı anlaşılıyordu. Acelesi yoktu. Kedinin fareyle oynadığı gibi oynayacak hatta saplayacağı ilk pençeye kadar okşayacaktı. Delikanlıyla oynayıp gururunu korku uçurumlarından atıp benden farkın yokmuş deyip öldürecekti. Evet, belki buydu ilgilenme sebebi. Simeon'un istediği belki sadece Alpdoğan'ın farkını anlamak ve kimsenin diğerinden farkı olmadığını bir kez daha ortaya çıkarmak arzusuydu.

Alpdoğan uzaklaşan adamın ardından sıçrayıp kalktı. Evet, bu sayfanın tamamen kapanması için bir imkân olabilirdi. Neden olmasın, Simeon'u gazilere teslim edip Mehmed Bey'in yanına yerleşir, yoldaşı olurdu. Nasılsa Akça'da istenmiyor, akıncı alınmıyordu. Gülçiçek derse uzanamayacağı, koklayamayacağı yerdeydi. Sevdiğine kavuşamayana her yer gurbet değil miydi? Simeon'un peşinden yetişip:

–Sen Simeon’un inini uzaktan göster, gerisine karışma, dedi.

Simeon adımlarını hızlandırdı, alâkasız bir sesle sordu:

–Korkmuyor musun?

–Korkaklıktan korkarım.

Simeon dudak büktü:

–Herkes korkar, tek fark vardır; korkularını saklamak için üstüne gidenler kahraman olur.

–Gördüklerin hep sensin, derdi rahmetli ninem.

Simeon alay yüklü bir ifadeyle gülümsedi:

–Türkleri anlamaya başladım galiba. Birkaç söze tav oluyorsunuz. İnsanın soran, arzulayan, emici yanlarını susturmayı bulmuşsunuz. Eh geriye de bir şey kalmıyor.

–Öz ilinde rahat idiyse neden buradasın, sualı Simeon’u kısa bir sessizliğe itti. Konuyu değiştirmek için korkuyla sesini titreterek fısıldadı:

–Simeon şeytanın ta kendidir. Beni arayıp bulur, kulağımı burnumu kesip köpeklere atar, leşimi yedi diyara dağıtır.

Alpdoğan, Simeon’un önüne geçip onu durdurdu. Delikanlının kara gözlerindeki öfkeyle yoğrulmuş kararlılık Simeon’un hoşuna gitti:

–Onun sonu yakındır.

Simeon’un gözleri hazdan kısılmıştı. “Bu güzel çocuk beni öldürmeyi düşünüyor, bana değer veriyor.” fikri beyninde şimşekler attırdı.

Simeon daha düz bir sesle konuştu:

–Daha gençsin, şimdi senin sevdiğin kız da vardır...

Alpdoğan yavaşladı, bakışları yere düştü, hayalinde Gülçiçek belir-di. Zıt ve benzer duygular göğsünü zorladı. Simeon soru cevaplar gibi:

–Varmış.

Türk giyimli Rum’un içinde parlayan kıskançlık alevi bütün bedenini sardı. Ne oluyordu bu aptal oğlana? Kadınları sevmek de ne oluyordu? Dahası sevmek neydi? Bir şeyi istersin, alırsın ve hevesin geçince atarsın. Hayatı kuşatan tek gerçeklik bu değil miydi? İnsan kendinden başkasını, hele kadınları nasıl sevebilirdi? Yok, başka çaresi yoktu Simeon’un, bütün bu köyü yakmalı, evet yakmalıydı. O zaman o kız, Alpdoğan tarafından sevilen zavallı mahlûk da arada kavrulur, bu güzel çocuk Simeon’a daha çok bağlanırdı. Bu bağın intikam rengi olması

kimin umurundaydı? Yaşadıkça Simeon'u unutmaz, Simeon bağlandığı bu çocuğun "Unutulmaz!" olurdu.

–Kadınlar bize zevk vermeli, biz onlara acı.

Alpdoğan duyduklarına inanamadı. Dinini yeni değiştiren birinin konuştuğunu kendine hatırlatma ihtiyacı duyarak:

–Daha öğreneceğin çok şey var, dedi.

–Adı ne kızın?

Alpdoğan aynı hoşgörüyü cevap verdi:

–Boş ver adını.

–Siz Türkleri anlamıyorum.

–Bu belli.

Simeon kırıtarak ince bir kahkaha attı, ihtiyar çingenenin sözleriyle:

–Sende bana benzeyen bir şeyler var ve hoşuma gidiyor.

Bu Rum'un hoşuna gitmek henüz anlamadığı bir sebepten Alpdoğan'ın hoşuna gitmemiştir. Konuya değiştirdi:

–Simeon'un yerini gösterecek misin?

–Daha gençsin, sevdiğin de varmış? Ne yapacaksın kanlı kâtili? Öldürdüğü insanların kanını içtiği söyleniyor onun.

Alpdoğan, Simeon'a döndü. Donuk bir ifadeyle sordu:

–Sahi senin adın neydi beyim?

–İsmail!

–Senin?

–Alpdoğan.

Simeon bildiği hâlde Alpdoğan ismini yeni duyuyormuş gibi yaptı. Birden karşılına çıkan Kırsakal Koca, çocuk gibi ellerini çırpırmaya başladı. Simeon'u göstererek haykırdı:

–Yalancı, yalancı.

Simeon bozuntuya vermemeye çalışsa da rengi attı. Alpdoğan küçülmüş ihtiyarın koluna girip kenara çekti. Kulağına eğildi:

–Dedem, o misafir.

Kırsakal Koca Alpdoğan'a gülümsedi, sırtını sıvazladı.

–Sen de mi yalancısın?

Sonra Alpdoğan'ın kolundan sıyrılıp Simeon'a yetiştirildi:

–Yalancı!

Simeon yolun ortasında durdu ihtiyarın söylediğini başka duyan var mı diye etrafı kolladı. Kırsakal Koca öğlen ezanını duymasaydı susacak gibi görünmüyordu. İhtiyarlığın ufalttığı bedeni ezan başlayınca sanki daha da küçüldü. Az önceki hâli birden değişti, sustu, oradakileri unutup mescide doğru koşmaya başladı. Alpdoğan, Simeon’a yanaştı:

–İsmail ağabey, hadi mescide gidelim, dedi.

Tekrar yürümeye başladılar. Simeon yüzünü sıkıntıyla buruşturdu. Müslümanlar şu namaza neden bu kadar ehemmiyet veriyorlardı sanki? İnsanın içini yoklayan, kontrolü ele geçiren, Simeon’u çok rahatsız eden bir şeyler vardı namazda. Ve kayalar kadar duygusuz Simeon mescitteyken bir yerlerinde değişme, yabancılaşma yaşıyordu.

Alpdoğan, abdestin ardından Simeon’a havlu tuttu. Yeni Müslüman olmuş bu misafire hizmet etmek için kırka bölünüyordu âdeta. Simeon ise Alpdoğan’a yapacağı işkenceden önce kendi işkence görüyordu! Hem ne işkence!

Namaz bitiminde Alpdoğan Simeon’u bırakmadı. Fakat Duran yanlarına geldiği için konuyu da açmadı. Simeon, Duran ile Alpdoğan’ın samimiyetini görünce kıskançlıkla doldu, Duran’ı ima ederek sordu:

–Dostun mu?

Duran gülerken cevap verdi:

–Kardeş gibiyiz.

Hemen ardından da Simeon’u evlerine yemeğe davet etti. Simeon keyiflenir gibi oldu, fakat aslında ne düşündüğünü anlamak çok zordu. Babasının ahilerden olduğunu öğrenince Duran’a alaylı bir sesle:

–Ahiler evlerinden çıkamaz olmuş diyorlar, dedi.

Duran’ın rengi değişir gibi olduysa da sustu. Kimsenin böyle bir şey söylediği vâki değildi. Simeon teselli veriyordu güya:

–Bakma sen konuşanlara, çıkmasınlar tabii. Bu aralar Simeon eşrafın peşine düşmüş. Adamın korkusu yok, aklına koyduğunu yapıyor.

–Simeonlar toplanıp gelse ne olur yandıgım?

Konuşa konuşa Duranların eve geldiler. Ayşe Ana avluyu süpürüyordu, misafiri görünce toparlanıp içeri buyur etti. Kısa süre içinde kaymağından balına, etli aşından meyvesine kadar güzel bir sini donatıp Duran’ın eline tutuşturdu. Alpdoğan, o arada İsmail’den Simeon’un yerini öğrenmek için fırsat kolladı. Fakat soluk mavi gözlü adam hemen söyleyecek gibi görünmüyordu.

Simeon fıldır, fıldır gözleriyle odayı inceledi, evin sadeliği karşısında hayretini gizlemedi. Ahi Süleyman civarın ileri gelen, namlı eşrafından biriye üç beş kilim ve üç beş minderden fazlası olmalı değil miydi? Ne ipek ne altın ne mermer ne süs ne de şatafatı olan ev Bizans'ın lüksüne alışkın biri için pek tuhaftı. Neredeydi köleler, hizmetçiler? Simeon hep söylediği gibi şu Türkleri anlamıyordu. Ganimeti yiyemiyorlarsa bunca savaşı, mücadeleyi niçin yapıyorlardı o zaman? Kuş sütü eksik sofraların etrafına, atlas minderlerin üstüne oturamadıktan sonra yorulmanın ne mânâsı vardı?

Sofrayla ilgilenen Duran'a dönüp:

–Baban buraların zenginlerinden değil mi, diye sordu.

Duran, Alpdoğan'ın yaptığını yapıp dinini yeni değiştirmiş biriyle konuştuğunu hatırlıdan çıkarmamaya çalıştı.

–Ne bakımdan sordun?

–Eviniz çok sade, beldenin en fakirinden ne farkınız var? Yoksa ko-nağınız başka yerde mi?

Duran gülümsedi:

–Sen ne dersin beyim, babam bunları bile çok görüyor, “İsraf ediyoruz.” diyor.

Simeon dudak büktü:

–Siz Müslümanlar altın gümüş peşinde değilseniz neden savaşıyorsunuz? Yaşamıyorsanız neden ölüyorsunuz?

Duran Alpdoğan'a baktı. Alpdoğan sakin:

–Yaşamaktan ne anladığın mühim aslında... Altınla gümüş ruhun dilinden anlamaz. Vicdanı rahat ettiren ise atlas, ipek, mermer değildir. Eğer öyle olsaydı sen din değiştirme gereği duyup dindaşlarını karşına alır mıydın?

Simeon konuşmanın gittiği yönden sıkıldı ve daha çok sıkılacağını düşününce sözü değiştirdi:

–Hiç şarap içmez misiniz?

–Hayır.

–Tadına da mı bakmadınız?

–Hayır.

Simeon, Duran'ın şüpheci bakışlarını görünce çark etti. Masum bir gülüşle:

–Yemekler güzel olmuş, Allah razı olsun, dedi.

–Afiyet olsun.

Yemekten sonra ağdalı övgü ve teşekkürlerini sıralayıp kıvrak bir edayla çıkıp gitti Simeon. Yolda Alpdoğan'ın içine attığı ateşten memnun kendi kendine gülümsüyordu. Simeon avının peşinden gelmesini bekleyecek, ay yüzlü çocuk peşinden gelip yalvaracaktı. Pek acayip bir şekilde düşmanın yerini düşmanından soracaktı. Ah bu oyun Simeon'un başını döndürmeye başlamıştı. Peki, bu güzel çocuğu öldürmeye kıyamazsa ne olacaktı? “Ölüsü de dirisi de benim olacak, elimde avucumda olacak.” diye mırıldanıyor, kadın gibi kıkırdıyor; fıldır fıldır gözlerinde tuhaf ışıklar yanıp sönüyordu. Artık köy misafirhanesinde yan gelip Alpdoğan'ı beklemekten başka yapılacak küçük bir işi kalmıştı.

BİRAZDAN KIYAMET Mİ KOPACAK

Ertesi gün Akçalılar öğlen namazı için mescide giderken bir de cenaze namazı kılacaklarından haberdardılar. Çağrı Koca'nın ani ölüm haberi bütün köyü üzüntüye boğmuştu. Berzaha girip aralarından ayrılan ruhun peşinden gönderdikleri dualarla işini kolaylaştırmaya çalıştılar, çalışmaya devam edeceklerdi. İşte gene ölüm, insanı şuurundan tutup sarsan, gerçekle hayalin ayırımını sağlayan bir bilge gibi karşılarında duruyordu. Daha dün konuştukları Çağrı Koca aniden ölmüş, renkler ve yanılmalardan dünyasından ayrılıp ebedi yurduna gitmişti. İhtiyarın cesedini bulanlar tabî bir ölüme benzediğini söylemişler, kanlı bir yarayla karşılaşmamışlardı.

Alpdoğan bugün bir kez daha anlıyordu; hiç dinmeyen ölüm rüzgârı, fânileri, kapanmayan kabir kapısına süpürüyordu ve tüketinceye, dünyayı boşaltıncaya kadar esmeye devam edecekti. İnsan adımını ne yana atarsa atsın, varacağı yer belliydi. Varabileceği, varmak zorunda olduğu, dönüp durduğu yer besbelliydi.

“Allah'tan geldik, O'na döneceğiz.” hakikatini hatırlattılar birbirlerine.

Öğlen namazının bitiminde cenaze namazı kılındı, dualar edildi. Alpdoğan ve Duran pek çokları gibi yanaklarından süzülen yaşlara engel olamadılar. Çağrı Koca'nın yokluğu zor olacaktı. İhtiyar adam, nereden geldiğini, mazisini çok anlatmazdı. Akça'yı seçip yerleşmiş, ahali tarafından benimsenip sevilmişti. Hüzünlü mavi gözlerinde saklı dertlerin buğusu eksik olmazdı. Kulübesinin önündeki küçük sedire oturur, ağaç yontardı. Tahta ev aletleri yapar, yaptıklarının çoğunu hediye ederdi. Bazen ortalıktan kaybolur, nereye gittiğini söylemez, bir müddet sonra geri dönerdi. Alpdoğan'ı en çok etkileyen yönü ise Çağrı Koca'nın sarsılmaz tevekkülüydü. Etrafında kıyamet kopsa Çağrı Koca mutmain bakışlarla işin altından çıkacak hikmeti bekler, yıkılana dökülene asla üzülmezdi. Çağrı Koca, İslâmiyet'i geç tanımış olmanın hüznünde de yaşar, “Gençken onca pislîğe bulanmadan tanışaydım hakikati.” der, iç çekerdi.

Cenazenin üstünden iki gün geçti Alpdoğan'ın aklında sürekli dönme İsmail vardı. Bu defteri kapatmak için İsmail'i bulup Simeon'un yerini öğrenmeye, sonra gazilere bildirmeye mecburdu. Bir sabah kahvaltı sofrasından Duran'ın müdahalesine fırsat vermemek için kıvrakça kalktı:

–Aktepe'ye bir gidip geleyim.

Duran durur mu, o da fırladı yerinden!

–Anamdan azık gidelim, belki mantar da toplarız.

Alpdoğan itiraz edemedi ve gayet istekli şekilde peşinden gelen arkadaşlarıyla birlikte avluya çıktılar. “Sen gelme.” diyemezdi. Ayşe Ana'nın çarçabuk hazırladığı azık çıkını alıp çift kanatlı, oymalı ağaç kapıdan çıktılar. Duran'ın muzip bakışları sokak ile Alpdoğan arasında gidip geldi:

–Var mısın? Aktepe'ye önce varan, kavurmanın çoğunu yesin.

–Hadi.

Yarış başladı. Aktepe'ye varmadan önce tıkanmamak için yavaş koşuyorlardı. Alpdoğan şimdilik önde, yokuş aşağı ara sokaklara girip Duran'la arayı açtı. Kocaman pembe bir solucanı paylaşma derdindeki tavuklar üstlerine gelen delikanlıyı görünce gıdaklayarak kaçıştılar. Tam da tavukların kaçıştığı yönden Gülçiçek geliyordu. Alpdoğan genç kızı fark edince yavaşlar gibi oldu. Gülçiçek durup duvara çekildi, genç kız başı önde belli belirsiz gülümsedi, kendi duyacağı bir sesle, “Ben senden hızlı koşarım.” dedi dudak bükerek. Biraz sonra Alpdoğan'ı takip eden Duran pembeleşmiş yanakları zıplayarak önünden geçti. Gülçiçek nereye koştuklarını adı gibi biliyordu. Çocukken bu yarışların çoğuna o da katılmıştı çünkü. “Aktepe'ye gidiyorlar.” diye mırıldandı.

Genç kız duvara yaslanmış dururken Alpdoğan'ın gittiği yere gitmek, olduğu yerde olmak için dayanılmaz bir arzu hissetti. Ancak Alpdoğan'la evlenmeleri hâlinde Aktepe'de rüzgârla uğuldayan çınarın altında oturup sohbet edebilirlerdi. Evlenme fikri Gülçiçek'i iyice heyecanlandırdı, yanakları kızardı. Genç kız evden niye çıktığını, nereye gideceğini unutmuştu. Birden irkildi:

–Hayırdır?

–Efendim...

Eğri Emine didikler bakışlarını Gülçiçek'ten ayırmadı:

–Ne duruyorsun öyle duvar dibinde?

–Hiç.

Eğri Emine az önce koşarak geçen delikanlıları da görmüş, aradaki bağlantıyı çoktan kurmuştu. Bu kız oğlanlardan birine bakıp kalmıştı. Eğri Emine alacalı önlüğünün eteğine yemlik otlarını doldurup uçlarını beline bağlamıştı. Otları yıkamaya pınara gidiyordu, Gülçiçek'e yaklaştı, fısıltıyla:

–Birileri görmesin, sevdalı sanır seni.

Gülçiçek ağzını açtı, bir şey diyecek gibi oldu, sonra vazgeçti, geri dönüp yürüdü gitti.

Alpdoğan ile Duran, Aktepe'ye yaptıkları yarışın ardından, yamaçlarda gezip dolaşmış bolca mantar bulmuşlar, çimenlere uzanıp dinlenmişler, yemek yemişler, saatler sonra köye dönmüşlerdi. Alpdoğan ikinci namazından erken çıkıp bu sefer Duran'ı atlatmayı başardı, fakat Simeon'u mescitte görememişti. Mescide bitişik misafirhaneye bakmaya karar verdi. Alpdoğan'ın ilk tıklatmasında kapı açıldı. Yarı aralık kapıdan beliren Simeon'un soluk mavi gözleri fıldır fıldır dönüyordu.

–Kimi aradın?

Alpdoğan söze nasıl başlayacağına karar veremedi:

–Mescitte yoktun.

Simeon acı çeken bir ifadeyle:

–Sorma kardeşim, dün gecedен bu yana karnımda bir ağrı var, dedi.

Alpdoğan beklediği ilginin birazını bile göremeyince dönüp gidecek gibi oldu. Simeon atıldı:

–Ha sen şu delikanlısın. Buyur, buyur içeri gir.

Alpdoğan iki basamak çıkıp Simeon'un ardından içeri girdi. Tahta kapıyı kapatırken bir an sokaktan geçen Uzun Rıfat'ı gördü. Uzun Rıfat ağlıyor muydu, yoksa Alpdoğan'a mı öyle gelmişti? Neyse şu an Uzun Rıfat'ı düşünecek zamanı yoktu. Aralık kalan kapıdan girdi.

Simeon odaya geçmiş, sedire bağdaş kurup oturmuş, ayakta bekleyen Alpdoğan'a bakıyordu. Alpdoğan'ın çekingenliğini görünce,

–Geç otur, dedi.

Alpdoğan, usulca divana ilişirken,

–Simeon'un yerini gösterecek misin, diye sorunca Simeon tiz bir kahkaha attı.

–Siz de nasıl derler, canınla güreşiyorsun sen.

Alpdoğan zorlanır gibi konuştu:

–Sana zahmet vermek istemem İsmail ağabey, bize yılanın deliğini göster, gerisine sen de ben de karışmayacağız.

Simeon kalktı, odanın içinde bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı. Karar vermekte zorlanıyor gibiydi. En sonunda Alpdoğan'ın önüne gelip durdu, kara takkesini çıkarıp kafasını kaşıdı, uzun sarı tırnaklı, uzun parmaklı elleri pençeye benziyordu. Alpdoğan'ın yüzüne acır gibi baktı:

–Delikanlı daha göreceğün var.

Alpdoğan sabırla cevap bekledi. Nice sonra Simeon, güya yenik bir sesle fısıldadı:

–Pekâlâ, seni götürürüm. Ama ikimizden başka kimse olmayacak, akıncıları götürdüğümü anlarırsa beni sağ bırakmazlar. Ben yolu sana göstereyim de ondan sonra ne yaparsan yaparsın.

Alpdoğan önce sevinir gibi oldu, lakin aynı anda içinde rahatsız edici bir duygu belirdi. Hayret, nihayet Simeon'u bulacağına neredeyse üzülüyordu. Gözden kaçırdığı, ihmal ettiği ve tadını kaçırılan bir şey vardı. Kabahat işlemlikten sıyrılmak için kendi kendine, “bunun sadece bir yer öğrenme” olduğunu, Simeon'a ne olacağına gazilerin karar vereceğini hatırlattı.

Simeon, garip pırıltılar saçan gözlerini Alpdoğan'dan ayırmadan ilave etti:

–Öğlenden sonra Kurtağzı'na giden yolda buluşuruz, bu iyiliğimi de unutma.

Alpdoğan, Simeon'un Kurtağzı'nı nereden bildiği üzerinde durmadı, misafirhaneden ayrılıp eve döndüğünde Duran'la avlu kapısında karşılaştı. Duran'ın elinde boş bakraçlar vardı.

–Nereye kayboldun?

Duran'ın elindeki bakraçlarla çok ilgilenmiş gibi sordu:

–Suya mı, dur beraber gidelim?

Aynı günlerde, zamanı ve hedefi az kişi tarafından bilinen gazaya hazırlıklar sürüyordu. Kış boyunca civar halkını rahatsız eden, sağdan soldan saldıran tekfurları mı yoksa kardeşini sırtından vuran beylikleri mi ziyaret edecekleri çok da mühim değildi. Mücahitler için işin ehemmiyetli ve bilinmesi gereken kısmı nereye gittikleri değil neden gittikleri idi. Serdengeçtiler, gaziler, alperenler, atları, silahları elden geçiriyor, vedalar yapıyor; bol bol Kur'ân-ı Kerîm okuyorlardı.

Alpdoğan ile Duran, Gürpınar'dan dönüşlerinde yemek yediler. Alpdoğan bir ara Kiçgin'in yanına uğrayıp biraz oturdu. Sonra Kiçgin'in kulağına yaklaşır "Biliyor musun, ben Gülçiçek'i seviyorum." dedi. Kendi sesinden bunu duymaya, söylemeye olan ihtiyacını gidermişti sanki. Kiçgin'in alâkasız çapaklı gözlerini görünce gülümsedi. En mühim sırrını bir hayvana söylemişti. Bodur koç, Alpdoğan ağıldan çıkarken acı acı meledi. Nihayet okunan öğlen ezanıyla mescidin yolunu tuttular. Alpdoğan yolda Duran'ın koluna girdi:

–Hakkını helal et kardeşim.

–Niye? Birazdan kıyamet mi kopacak?

–Günde kaç kere kıyamet kopuyor, bilir misin?

Vakti ifa için taş yapılı, el dokuması kilimlerle kaplı mescitte saf tuttular. Yan yana, omuz omuza verip "Allah büyük." diye haykırdılar. Alpdoğan'a öyle geliyordu ki bu tablo karşısında; Peygamber gurur duyuyordu Mü'minlerle. Melekler, bahara vurgun kelebekler gibi kanat çırpıyordu Mü'minlerin üstünde. Ruhların gıdası, kalplerin cilasası namazla ferahlık diyarına ulaştılar. Beden yükünden yorgun canlar, kuşlar gibi kanatlanıp uçayazdılar. Ah! O ne tatlı mevsimdi. Ne kadar sevimli nimet, ne doyulmaz saadetti. İnsan olmanın en güzel yanı, huzurun zamanı, bağışlanma anıydı. Alpdoğan ayakları yerden kesilmiş gibi hafif, dingin oturdu namaz bitiminde.

Bir ara arka saftan boğuk bir hıçkırık yükseldi. Gaziler, erkekler coşkuyla inandıkları Allah'ın huzurunda ağlamaktan geri durmazlardı. "Ağlayan insan anlayan insandır." derdi Süleyman Gazi. Bu sefer dua ederken sarsıla sarsıla ağlayan Acun Efendi idi. Acun son zamanlarda çok değişmiş, gözü yaşlı bir insan olmuştu.

Namazın ardından Alpdoğan Duran'ın peşinden gelmesine fırsat bırakmadan hızla mescitten çıktı. Kıvrak adımlarla eve gelip Ayşe Ana'nın şaşkın bakışları arasında heybesini aldı. Şaşırıp kalan kadınla helalleşip çok kısa bir yolculuğa çıktığını söyledi. Atını ahırdan çıkarıp bir sıçrayışta bindi ve dik sokaklardan geçip düze indi. Alpdoğan'ın gi-dişinden az sonra gelen Duran annesinin tuhaf hâlini görünce sordu:

–Ne oldu ana? Alpdoğan nerde, eve gelmedi mi?

Sönük bir sesle cevap verdi Ayşe Ana:

–Alpdoğan gitti.

Duran sedire çöker gibi oturdu. Arkadaşı, kardeşi, dostu gene mi gitmişti!

DÜŞÜRMEYEN

Süleyman Ahi'nin iki haftalık seyahati Uzun Rıfat için fırsat olmuş, daha az içki içme kararını bozmuştu. Ayda bir diye kendince azalttığı içme faslı iki günde bire çıkmıştı. Süleyman Gazi'nin Akça'ya dönüşünde gene azaltacaktı güya. Yani kısa bir vakit için Uzun Rıfat'ın Kanlı Kaya ziyareti sıklaşmıştı. Yaptığının doğru olmadığını fısıldayan vicdanının sesine sağırdı. Duymak istemeyenin sağırlığı kadar amansız sağırlık yoktu!

Az önce Uzun Rıfat evden kimseye görünmeden çıkmış, ahıra sakladığı şarap testisini koynuna sokmuş, yola koyulmuştu. Kanlı Kaya'nın dibine gelip oturunca heybesinden testiye çıkardı. Uzun zamandan beri titreyen kemikli ellerinin titremesi arttı. İçki isteğinden ince bıyıkları dahi kıpırdıyordu. İçip bir hoş olmak, sarhoş olmak onun için başka tür-lüsünü unuttuğu bir yaşam tarzına dönüşmüştü. Rıfat'a öyle geliyordu ki bu zıkkımdan ayrılırsa hayat duruverecekti! Daha onu hayata bağ-layacak bir şey olmayacak, nefes alamayacaktı. "İçmeden duramam." fikrinin mahkûmu, esiriydi. İnsan kendi fikrinin kafesinde değil miydi zaten? Bir şeye inanır, onun peşinden koşar durursun. Paraya, makama, şöhrete, zehre zıkkıma meylettikten sonra yol belli, yolcu bellidir. Ve de meylini başıboş bırakırsan ya günaha kaçacaktır ya da günaha...

Uzun Rıfat ilk içtiği günün bir yıl öncesinde söylediği sözü geçen hatırlamıştı. Bizans beldesine ticarete gittiği bir gün mor patlıcan burunlu, gözleri kanlanmış, üstü başı çamurlara bulanmış sarhoş bir Rum'a bakarak, "Benim düşmeyeceğim bir hâl." diye burun kıvrımıştı. Düşmüş birini kınarken kendi kuyusunu kazdığını fark edememişti. Kınamanın, küçük görmenin çok tehlikeli işler olduğunun farkında olsaydı, kınayan değil kınanan olmayı bile tercih ederdi. Bu hâdisenin üstünden çok geçmeden de Kanlı Kaya'nın sarhoş müdavimi olup çıkmıştı. İşte gene burada, içki testisinin gölgesindeydi. Dizlerini dikip oturmuş, sol elinde tuttuğu kırmızı testiye seyrediyordu. Sonra testiye sağ eline geçirdi ve kaldırdı. Testiyi ağzına dayamıştı ki gözleri birden

büyüdü, hayretle kocaman oldu. Uzun Rıfat'ın şişeyi tutan eli düştü, yudumu genzine kaçtı, hortlak görmüş gibi beti benzi attı.

–Dede aklımı aldın.

Uzun Rıfat elinin tersiyle ağzını silerken Kırsakal Koca'yı inanamaz gözlerle süzdü. Küçücük ihtiyar yerden biter gibi ortaya çıkmış; zikkım, Rıfat'ın ümüğüne durmuştu.

Kırsakal Koca bin yamalı çakmanını kıvrıp Rıfat'ın karşısına iki dizinin üstüne oturdu. Avuç kadar suratı ışıl ışıldı.

Rıfat'ın şaşkınlığı yavaş yavaş yerini utanç ve çaresizliğe bıraktı. Git-tikçe çoğalan utanç ve çaresizlik bütün benliğini kapladı. Bu iki gerçek duygu nihayet gün yüzüne çıkıp varlıklarını gösterebilmişlerdi. Allah'ın ve mahlûkatın karşısında korkunç bir utançla dolup taşıdığını şimdiye kadar nasıl görememişti. Birden anladı ki içini yakan ateş şarabın hasretinden değil vicdan azabındandı. Uzun Rıfat hissettiklerinin ağırlığıyla doluktu, düğümleri çözülmeye, ağlamaya başladı. Yunar yıkanır gibi ağladı ağladı...

İlginç bir sahne yaşanıyordu. Bir yanda Kırsakal Koca yerden aldığı dal parçasıyla toprağı eşeliyor, diğer yanda hıçkırık hıçkırık Uzun Rıfat ağlıyordu. Kırsakal Koca Uzun Rıfat'ın hıçkırıklarını işitmiyor, görmüyor gibiydi. Sonra işini bitirmiş gibi dal parçasını elinden attı, kıvrakça kalktı. Uzun Rıfat'ın hıçkırıkları yerini iç çekişlere bırakmıştı. Ardına bakmadan giden ihtiyara seslendi:

–Dedem ne olacak şimdi?

Kırsakal Koca cevap vermedi, kaçarcasına oradan uzaklaştı ve ufukta kayboldu. Rıfat eline yapışmış gibi duran testiye baktı. Bütün ruhunu kaplayan utanç ve çaresizliği artık hissetmek, ağırlıklarını taşımak istemiyordu. Ne akılsızca diye düşündü. Bunca zaman ruhunu sıkın günahattan kurtulmak için daha çok günaha girmiş, içme arzusuna yenik düşmüştü. Yok, artık utanmayacak, başını yere eğmeyecekti. Hanidir gerçek bir huzur ve itminandan başka hiçbir şey istemiyordu. Gerçek huzurun sadece ve sadece inandıklarına sadık olmaktan geçtiğine artık emindi. Derin bir nefes daha aldı. Başını kaldırıp batmaya hazırlanan güneşi seyretti. “İçmeden de yaşarım, hem de huzurlu yaşarım.” diyordu içinde kuvvetli bir ses. Evet, bu mümkündü.

“Düşeni kaldıran Sen'sin Allah'ım.” dedi, titreyen elleriyle. Anasına naz yapan bebek gibi dudakları büzüldü. Gözyaşları yeniden aktı aktı, neredeyse saatlerce ağladı. Göğüs kafesinde ne varsa boşalmış,

hafiflemişti. Kalkmaya karar verdiğinde dolu testiyi Kanlı Kaya'nın dibine koydu, üstünü otlarla örttü. Bugünün işareti, takvimi olarak kalacaktı. Buradan her geçişinde kayanın dibindeki testiyi, yani düşeceği uçurumu hatırlayacak, Düşürmeyen'e şükürler, teşekkürler gönderecekti.

Yepyeni bir güçle ayağa kalktı, kızaran ufka doğru kararlı adımlarla yürüdü. Bir an önce evine varmak, ailesinin yüzüne utanmadan bakabilmek, yere utanmadan basabilmek için acele ediyordu.

VALENS

Simeon söylediği gibi Alpdoğan'ı Kurtağzı'na giden yolda bekliyordu. Alpdoğan atının yanında dikilen, İsmail sandığı Simeon'a selam verdi. Simeon belli belirsiz aldığı selamın ardından alaycı bir sesle konuştu:

–Delikanlı hâlâ vazgeçebilirsin.

Alpdoğan daha çok kendine talimat verir gibi:

–Gidelim, dedi.

Aslında vazgeçme fikri kulağa hiç de kötü gelmiyordu. Alpdoğan'ın korkusu vardı lakin canından değil. İstişareye sırt çevirmek, ölümden daha korkutucuydu. İstişareyi saymamak rahmetin, duanın, birliğin, dirliğin dışına çıkmaktı. Rahmetin dışını ise sonsuz azaplarla dolu yokluk çözü kuşatıyordu. Akça'nın ileri gelenlerinden kimsenin rıza göstermediği bir işe tekrar girmek üzereydi. Gerçi bu sefer sadece düşmanın yerini öğrenmeye gidiyordu ama gidiyor olmak bile yetiyordu, büyükler tarafından “gitme” denilmişti zira. “Kimsenin emrinde değilsin, kimsenin aklına ihtiyacın yok, seni istemiyorlar görmüyor musun?” dedi kalbine üfren fısıltı. Alpdoğan'ın şahin bakışlarına çöreklenen sıkıntı yılanı semiriyor, büyüyordu. Simeon'un saklandığı yeri uzaktan görüp hemen döneceğini düşünerek rahatlamaya çalıştı.

Konuşmadan bulutlardan sarkan güneş altında at sürdüler. Alpdoğan göz ucuyla İsmail'i süzdü. Ne hikmetse İsmail keçe takkesini çıkarmış, kirli sarı saçları dağılmıştı. İsmail'deki değişiklikler bununla da kalmıyordu. Zırh bir gömlek giymiş, tepeden tırnağa silahlanmıştı.

Alpdoğan rehberinin kime karşı silahlandığını düşünmeden,

–Böyle kuşanmışsın ama çatışmaya girmeyeceğiz, dedi.

Simeon sessizliği yırtan tiz bir kahkaha attı:

–Onu hiç gördün mü?

–Görseydim şu an peşinde olmazdım.

–Neden?

–Çünkü ölmüş olurdu.

–Belki de sana iyilik etmiştir.

–Ne iyiliğiymiş o?

–Ne bileyim ben, kader diyorsunuz ya.

Alpdoğan'ın kadere söyleyecek sözü yoktu. İnsanın suretini çizen, Kur'ân-ı Kerîm'i yazan, Kâinatı Dizen'in ayarladığı kadere söz söyleyecek değildi. Simeon ise o anda ihtiyar cadının sözlerini düşündü. “Göz göze geleceksiniz.” demişti sonradan öldürdüğü ihtiyar kadın. Simeon keyifle gülümsedi. İhtiyarın söylediğini farkına varmadan da olsa yapmış, Akça'ya saldırmış, Alpdoğan'la göz göze gelmişti. Gene kadının söylediğine göre ne yapsa Osmanlılar ölmeyecekti. Simeon tiksinti dolu bir gülümsemeyle dudak büktü. “Hikâyemi kendim yazıyorum var mı ötesi?” coşkusuna kapılmış, kafasındaki seğirme başlamıştı.

Alpdoğan, İsmail'deki değişiklikleri fark etmişse de şüphelenmemişti, fakat İsmail'in tavırlarına bir mânâ veremiyordu. Akça'daki sünepe, korkak adam gitmiş yerine sevimsiz soğuk biri gelmişti. Alpdoğan vicdanını tırmalayıp duran huzursuzluk yüzünden gafflete düşmüş, ufku daralmış, tanımadığı bu adamın Simeon'u neden sadece kendine göstermek istediğini merak etmemişti. Atını mahmuzlayıp uzaklaşan İsmail'in ardından yetişti. Dörtнала gittiler. Akça'yı, fetih sınırlarındaki toprakları geride bırakıyorlardı. Yaklaştıkça büyüyen dağlara doğru ilerlediler. Alpdoğan her adımda kaderine yaklaşıyordu ya heyhat! Kaderinden uzaklaşan, kaçabilen var mıydı?

Alpdoğan'ın ısrarıyla ikinci namazı için mola verdiler. İçme suyu ile abdest alan Alpdoğan'ı seyreden Simeon kuru bir sesle:

–Bu civarda başka su bulamazsın, dedi.

Alpdoğan ses çıkarmadı, imam oldu, namaza durdular. Ya da Alpdoğan öyle sandı.

Arkada güya saf tutan Simeon hançerini çıkarıp Alpdoğan'ın ensesine yaklaştırdı. Yaratan'ına boyun büken iç döken de âdemoğluydu, sırtına hançeri saplamak üzere olan da... Habil ve Kabil, beşer hikâyesinin ilk cümlesi, ana fikri ve neticesi olduklarını biliyorlar mıydı? Habiller ve Kabiller çoğalmış yeryüzünün her noktasında gırtlak gırtlığa kıyamet fırtınasının kopmasını beklerken son hesaplaşacakları kişinin kendileri olduğunu biliyorlar mıydı? Son ve çetin hesabı düşünebiliyorlar mıydı? Sonsuz Nur (s.a.s.) hürmetine bağışlanma dileyen Âdem babalarının karşısına hangi yüzle çıkacaklardı?

Simeon'un kavisli hançeri güneşle parladı. Issız bozkırda uzaktan duyulan yabani hayvan sesleri kesilir gibi oldu. İkinci tahtında diz kırıp oturmuş boynu bükük bir insan ile onu hançerlemek isteyen bir insanın silüeti seçiliyordu.

Alpdoğan namazı bitirip selam verince başı önünde huşu içinde selam veren(!) yol arkadaşını gördü. Oturdıkları yerde biraz dinlenip hiç konuşmadan yola koyuldular. Simeon Rumca şarkı söylemeye başladı.

Üç dört saat daha batıya at sürdüler. Fazla dinlenemeyen atların ağzı köpürmüş, eyerleri ter içinde kalmıştı. Artan pişmanlığını bastırmaya çalışan Alpdoğan:

–Atlar çok yoruldu, dedi.

–Geldik.

Dağlara yaslanmış geniş düzlükte insanlar olduğuna ya da olabileceğine dair hiçbir alâmet görünmüyordu. Yamaçtan yuvarlanmış iri kayalar arasındaki bodur ağaçlar rüzgârla sallanıyor, bitki ve taşlardan garip ısıklar çıkıyordu. Çılgınlık atarak üstlerinden geçen kuşların ardından bakan Simeon sordu:

–Şu taraftaki deve sırtı tümseği görüyor musun?

Alpdoğan atını Simeon'un yanına sürdü, gösterdiği noktaya dikkatle baktı.

–Gördüm.

–İşte, orada mağaralar var.

Alpdoğan dağın eteğinde kabaran deve hörgücü görünüşlü kızıl tümseği zihnine kazımaya çalıştı. İsmail'e inanmakta mahzur görmedi çünkü malûm çetenin mağara, in gibi yerleri mesken tuttuğunu duymuştu. Buraya kadar yorulan İsmail'e minnettardı. Teşekkürlerini bildirdi. Daha fazla yaklaşıp muhtemel bir çatışmaya girmek istemiyordu. Hemen Akça'ya dönmeli, Evrenos Bey'e vaziyeti bildirmeliydi.

–Dönelim.

Alpdoğan'ın arkasında kalan Simeon zalim suratına yayılan kayıtsız gülümsemeyle ve tamamen farklı bir ses tonuyla konuştu:

–Madem uzaktan görüp kaçacaktın, buraya kadar niye geldin?

Alpdoğan, buraya kadar İsmail'e güvenip gelmişti ve rehberinin tuhaf değişimini göz ardı etmekten başka seçenek göremiyordu. Atının yularını asılıp yönünü İsmail'e doğru yeniden çevirdi:

–Simeon'a kılıç çekmem, intikam almam yasaklandı. Onu gaziler yakalayacak.

Simeon, Alpdoğan'ın yüzüne tükürür gibi başını yana çevirip tükürdü, sonra:

–Korkak olabileceğini düşünmemiştim doğrusu, dedi.

Korkaklıkla suçlanması Alpdoğan'ı kızdırır gibi oldu. Biraz düşündü, bu adama veya herhangi birine öyle olmadığını ispatlamak zorunda mıydı? Tereddüdü kısa sürdü. Korkak olup olmamak değildi meselesi. İstişareyi yeteri kadar çığneyip buraya kadar gelmişti. “Korkmanın da erdem olduğu yerler vardır.” derdi babası.

–Değirmende doğan fare gök gürültüsünden korkmaz, derken atının burnunu yeniden çevirdi.

Simeon önce Alpdoğan'ın peşinden at sürüp dönmeye ikna olmuş gibi davrandı. Alpdoğan'a geri dönüp düşmanı ile yüzleşmesi için biraz daha dil döktü, fakat Alpdoğan kararlıydı. Akça'ya dönecek gazilere vaziyeti bildirecek, gerisinde kendine söyleneni yapmaya devam edecekti. Bunca yıl yaşamış Aksakallar dururken kendi aklına ve bilgisine fazla güvenmemesi gerektiğini öğrenmişti.

Bir ara İsmail'in atı geride kalır gibi oldu işte ne olduysa o esnada oldu. Alpdoğan birden gözlerinin karardığını, atından kaydığını hissetti, son hatırladığı da buydu.

Nice sonra Alpdoğan gözlerini aralarken keskin bir koku genzini doldurdu. Şiddetle zonklayan başını dik tutup etrafını görmeye çalıştı. Loş, havasız mağaramsı bir yerde idi. Hareket etme çabası zincirlerle bağlı olduğunu anlamasını sağladı. Gözlerini kısıp etrafı incelerken bulunduğu andan öncesini hatırlamaya çalıştı. En son İsmail'le birlikte geri dönüyorlardı. İsmail! Acaba o nerede idi?

Taş hücreye giren önden iki dişi eksik, çarpık ağızlı bir adam görünmeyen birine seslendi:

–Efendimiz, güzel çocuk uyanmış.

Alpdoğan'ı esas şaşkırtan ise İsmail'in odaya girişi oldu. Etekli Bizans kıyafeti giyen İsmail, dişleri eksik diğer adamın ardından bölmeye girip Alpdoğan'ın karşısına dikildi. Bizans işi silahlarla silahlanmış, yüzüne çarpık bir ifade kondurmuştu. Alpdoğan İsmail'deki tersliği nihayet çözdüğünü düşündü.

–Müslüman da değilsin, İsmail de değilsin.

Simeon diğer adama dışarı çıkmasını işaret etti. Gizemli bakışlarını Alpdoğan'dan ayırmadan yaklaştı:

–Sen de pek akıllı değilsin.

Dönüşü olmayan yola girdiğini bilenlerin pervasızlığı düşmüştü Alpdoğan'ın üstüne.

–Riyakâr alçağın teki de değilim.

Simeon gülümsedi:

–Kelimeler, kelimeler... Alçak ile Müslüman arasında kelime farkından başka ne fark var? Kelimeler neye yarar? Oysa yersen karnın doyar, güçlüysen kazanırsın...

–Zalimsen hesap verirsin.

–Kime, sana mı?

–Onu da görürsün.

Simeon biraz daha yaklaştı, uzun tırnaklı elini Alpdoğan'ın başına doğru uzattı. Okşar gibi hareketlerle parmaklarını havada gezdirdi. Soluk mavi gözlerinde hastalıklı bir şefkat vardı. Sonra aniden işaret parmağını havaya kaldırıp daireler çizmeye başladı:

–Aile esarettir, seni özgür bıraktım, kendi adıma da pis cadıyı haksız çıkaracağım, bakalım ölmeyecek misin?

Alpdoğan Simeon'un yüzünü görmemek için başını yana çevirince Simeon'un eli havada dondu. Alpdoğan sormayı hep istediği bir soruyu sordu.

–Ailemi neden öldürdün?

Simeon dişlerinin arasında kalmış bir şeyi çıkarmaya çalışıyordu.

–Hiç.

Alpdoğan acıyla ve öfkeyle gerildi, tenini sıkan zincirleri umutsuzca zorladı. Düşmanın karşısında eli kolu bağlı olmak diye buna derlerdi:

–Neden beni de öldürmüyorsun?

Simeon'un soluk bakışlarında hayranlık ışıkları yanıp söndü. Kadınsı sesiyle görüntüsü zıtlışıyordu:

–Ölmek mi istiyorsun?

Alpdoğan küçümser bir ifadeyle sordu:

–Öldürmekten sıkıldın mı?

Simeon cevap vermedi, sallana sallana hücreden çıktı. Alpdoğan el ve ayak bileklerini sıkan zincirleri zorlarken pis kokulu mağaraya, toprak zeminde birbirine karışmış yemek ve dışkı artıklarına, şarap şişelerine, paçavralara baktı. Akça, dostlar, Aktepe'yi okşayan ılık bahar meltemi

geride kalmıştı. İnsan ne çabuk kaybediyor, ne çabuk yokluğa düşüyor-
du. Rabb'inden başka buldukları kayıplarıydı. İnsan amansız kayıplar
çölüyle sarılıydı. Korunmak için korkmaya, titremeye Yaradan'ına sı-
ğınmaya ihtiyacı vardı.

Alpdoğan giriştiği macerada Rabb'ini nereye koymuştu? Düşündü...
Öfke girdabında döne döne intikam suyunda boğulmuş, durup düşü-
nememişti. Allah'ın rızası şartını gözetmediğini fark edince içi yandı.
Gözlerine yaşlar hücum etti. Hesabı yanlış yapmıştı. Değerlerin En
Değerlisi hesaba girmeyince netice asla doğru çıkmıyordu, çıkmamış-
tı. Vazgeçtim dediği hâlde Simeon'un peşinden buraya kadar gelmişti.
Gözlerinden yuvarlanan sıcak damlalar hatasının utancından kaynak-
lanıyordu. Ağlaya sızlaya daldı, kafası usulca yana yattı.

Bir zaman sonra gözlerini zorlukla araladı, nerede olduğunu hatırlaması çok sürmedi. Burada zaman mefhumu kaybolmuş, saatler gün ve geceden kopmuştu. Kafasını oynatırken yüzü acıyla buruştu. Boynu acımış, her yeri uyuşmuştu. Başını kaldırıncaya kadar tam karşısında kendine bakan bir çift mavi göz gördü. Simeon hayran hayran Alpdoğan'a bakıyordu. Alpdoğan gözlerini Simeon'un tiksindirici görüntüsüyle kirletmek istemedi. Dişlerinin arasından tükürür gibi haykırdı:

–Dışarı çık!

Simeon gülümsedi.

–Siz Müslümanlar komiksiz.

–Dışarı çık dedim.

Simeon çıktı. Alpdoğan'ın başına gelenlerin sebebi kendi aymazlığı idi. Şimdi düşman elinde çaresiz kaldığına değil boşu boşuna öleceğine yandı.

Simeon biraz sonra yiyecek dolu bir tabakla döndü. Alpdoğan elini yıkamadan yiyeceklere dokunmayacağını söyledi. Düştüğü hâlin zorluktan ziyade düşme sebebi ıstırap veriyordu. Simeon yiyeceklere el sürmeyen Alpdoğan'ı yeniden zincirledi. Alpdoğan bilekleri kanayarak da olsa yarım yamalak abdest aldı. Simeon Alpdoğan'ın yapmaya çalıştığı şeye dudak büktü. Alpdoğan'ın ibadet yaptığını anlamıştı da bu hâlde bile yapıyor olmasını anlamamıştı. Alpdoğan günün hangi diliminde olduklarını Simeon'a sormak zorunda kaldı. Farzından kıldığı namazın ardından başını duvara dayadı.

Alpdoğan'ın gözlerini yumup başını duvara yaslaması Simeon'a dinlenme gibi görünmüştü:

–Seni namazdan da kurtardım işte. Aslanım, seni özgür bıraktım.

Simeon’un gevrek gevrek konuşması Alpdoğan’ın midasını bulandırdı.

–Beni kendinden kurtarabilir misin?

Simeon sanki onu duymuyor, kendi zihninde gidip geliyordu. Sayıklar gibi konuşmasına devam etti:

–Çağrı Koca kimdi, biliyor musun?

Alpdoğan birden gerildi:

–O iyi biriydi.

–O babamdı. Varlığımı öğrendiğinden beri peşimdeydi bunak ihtiyar. Güya benimle konuşup kötülüklerime son vermemi, Müslüman olmamı isteyecekmiş...

Falcı çingene kadınları taktı peşime. Neymiş Türkleri öldüremezmişim, ölmezlermiş, korkmalımıyım.

Simeon yapmacık bir üzüntüyle devam etti:

–Yastığıyla boğmak yerine parçalamak isterdim bunağı ama seninle eğlenceme engel olmasından korktum.

–Sana inanmıyorum, sen onun oğlu olamazsın. Çağrı Koca’nın tırnağı olamazsın.

Simeon dudak büktü.

–Beni doğuran kadının ilk sevgilisi olan Hristo’nun sonradan Müslüman olup ruhunu arındırdığını unutuyorsun. (kakhahalar) Annemse bana hamile kalınca evinden kovulmuş. İyi giyimli, dantelli ipekli asil kadınların gizlice yaptığı işleri pislik içinde açıktan para için yapmış.

Alpdoğan Çağrı Koca’nın hikâyesine şaşırıldığını belli etmek istemiyordu.

–Konuşmana bakılırsa annen artık yaşamıyor.

Simeon’un gözleri parladı:

–Ben bir kurtarıcıyım. Onu da bu hayattan kurtardım. Bana babamı bulmamı, ona sığınmamı söyleyip dururdu zavallı kadın.

–Çağrı Koca’yı yaralayan da sendin...

–Sonunda anladın. Hem Çağrı Koca değil, Hristo. Müslüman olmasaydı onu belki öldürmezdim. Ne de olsa keyfine bakan bir erkekmiş. Ama Hristo tutup Müslüman oldu, dahası bana akıl vermeye kalktı, peşimi bırakmadı.

Alpdoğan söyleyecek söz bulamıyordu. Çağrı Koca'nın kederli, sessiz hâli gözünün önüne geldi.

–Demek o yüzden sık sık ortadan kayboluyordu.

Hücreye müsaadesiz giren bir çapulcu konuşmayı böldü, Simeon'un önünde ikiye katlanarak konuştu:

–Efendimiz, adamlar artık şehre dönmek istiyor.

Simeon esrarlı bakışlarını Alpdoğan'dan ayırmadan adamına emir verdi:

–Birkaç gün daha buradayız.

İtiraz edememenin bezginliğiyle çapulcu, Alpdoğan'a nefretle baktıktan sonra çıktı.

Simeon keyifle:

–Bıraksam seni parçalayacaklar.

–Neden bırakmıyorsun?

–İntikam zevktir.

–Neyin intikamı? Dünyaya ne verdin ki hesabını soruyorsun?

–Peki, sen neden buradasın? Ben intikam için yaşıyorum evet, fakat sen de intikam için buralara geldin. Farkımız var mı? Sanmam. Sen Müslüman'sın, ben dinsizim ne fark eder. Gerçek şu ki ikimiz de intikam ateşine tapıyoruz! Bence çok benziyoruz, belki bu yüzden bana böyle cazip geldin.

Alpdoğan beklediği bu sözler karşısında sarsıldı. Simeon haklıydı. Hakikat kimin elinde olsa hakikatti. Bebekken sokağa atılan bir dinsizin intikam arzusuyla, ailesini kaybeden Müslüman'ın intikam arzusu arasında fark var mıydı? Simeon'u öldürmeye değil yerini öğrenmeye gelmiş olması ne ifade ederdi, netice olarak öfkesini hâlâ yenememişti. Hiç kimsenin içtimai kararlar hilafına kendi başına hareket etmeye hakkı yoktu. Oysa Ahi Süleyman “Kader adalet eder.” dememiş miydi? Alpdoğan biraz daha sabretmiş olmayı diledi. Başını duvarlara vurması geldi. Şuna iyice emin olmuştu; rüyalarından geçip giden ışık süvariler bu sebepten Alpdoğan'ı geride bırakıyorlardı. “Yaralısın...” derken intikam, öfke hastalığını kastediyorlardı. Göğsündeki kara delik öfke oklarının eseri idi.

Alpdoğan, Simeon'u unutmuş, düşünüyordu. “İnsanlar arkamdan ne der?” diye mi intikam almaya girişmişti, “Kimse bana ziyan veremez.” iddiasından mı? Yoksa Allah'tan daha fazla merhamet sahibi olduğu,

Allah'tan daha iyisini bildiği için mi ailesinin ölümünü kabul edememişti! “Hâşâ, hâşâ, hâşâ...” diye fısıldadı. Zangoç Mehmed Bey'in acı ve tahammülün eşsiz uyumunu barındıran tebessümü gözünün önüne geldi. Koca Mehmed Bey attığı tokatta ne kadar da haklıydı? Evrenos Bey haklıydı, Ahi Süleyman çok haklıydı. İmam Gündüzalp, Duran haklıydı... Bir haksız Alpdoğan'dı ve ceza olarak eli kolu bağlı bir zindanda esirdi. Sonra yavaş yavaş sıcak bir sevinç yayıldı göğsüne. Nihayet olup biteni, hatasını anlıyordu. Uzaktan bakınca Osmanlı Beyliği gözüne bambaşka göründü. Ülküsü, cihadı ve yaşantısı... O an kesin kararını verdi. Akıncı olacaktı evet. Cihadı kanat yapıp serhadde kartal gibi uçacaktı evet. İntikam için değil, adalet için kılıç kaldıracaktı evet... Tatlı bir huzur gönlünü kuşattı, göğsündeki kara delik kapanmaya başladı.

“Eğer kurtulursam senin rızanın olmadığı, istişareye muhalif hiçbir işe girişmeyeceğim Allah'ım, kendime rağmen hizada duracağım.” diye fısıldadı. Vakarla başını kaldırıp Simeon'a baktı:

–Yanıyorsun seninle ben farklıyız, diye haykırdı.

Simeon Alpdoğan'ın sessizliğini bitirmesinden memnun oldu:

–Neymiş farkımız?

–İnanan insan da hata yapabilir, kötü duygular barındırabilir, fakat pişman olur anlıyor musun? Pişmanlık ise tövbedir, tövbe eden temizlenir, tertemiz olur. Sen pişman olabildin mi şimdiye değin?

Simeon'un yüzü karardı, ayağının dibindeki hayvan kemiğini tekmeledi. Kadınsı sesi sertleşti.

–Pişmanlık beceriksiz korkakların işidir. Sakın bana pişman olduğun söyleme, seni öldürebilirim.

İyice yaklaştı, elinde beliren kara saplı hançeri Alpdoğan'ın göğsüne dayadı, bakışlarını bakışlarından hiç ayırmadan usulca bastırdı. Yumuşak eti delen demirin sesini dinledi. Alpdoğan'ın yüzünden geçen acının gölgesi çabuk kayboldu. Kara gözlerini hiç kırpmadan muhatabının gözlerine baktı.

Simeon seğiren başını yana eğdi ve

–Gururlusun, acını belli edersen, bağırırsan küçüleceğini zannediyorsun. İşte bana benzeyen bir yönün daha, dedi.

Bu benzetmeye tahammül edemezdi:

–Sen zaten küçüksün hatta yoksun.

Simeon el kadar hançerin kanlı ucunu okşadı, sonra tam Alpdoğan'ın kalbinin üstüne hafifçe batırdı. Hançer bu sefer daha derine girdi. Simeon'un yüzüne kan sıçradı, Alpdoğan şehadet getirdi, ay yüzündeki metanet Simeon'u âdeta sevindiriyordu:

-Bana sakın yalvarma olur mu? Yalvaranlardan nefret ederim oysa sen böyle çok güzelsin.

Nefesi Alpdoğan'ın gönlünü bulandırdı. Leşi andıran ağız kokusu dayanılacak gibi değildi. Alpdoğan var gücüyle hasmının yüzüne tükürdü. Simeon neredeyse kahkaha atacaktı, kanlı hançeri göz hizasına kaldırıp seyretti. Ender bulduğu, lezzetli yiyeceğinin tadına vararak çok yavaş tüketmeye çalışan çocuk gibi mırıldandı:

-Son bir kere, dedi, demesiyle hançer bir kere daha ay yüzünün etini yarıp sıcak kanını akıttı.

Alpdoğan'ın mavi gömleği tamamen kızıla boyanmış, göğüs kısmında durmadan büyüyen desenler oluşmuştu. Alpdoğan hafiften bir süre okuyor, okudukça yüzü billurlaşıyordu. Simeon Alpdoğan'ın saçını okşadı, baygın ses tonuyla:

-İyi ki bağırp çağırmadın. Hele yalvarsaydın seni öldürecektim. Tahmin ettiğim gibisin, erkeksin. Akşama döneceğim ve seninle iyi bir gece geçireceğiz.

Simeon hançeri beline soktu, kırıtarak kapısız hücreden çıktı. Alpdoğan göğsüne yayılan kızılığa baktı, bu kızılık kalbindeki kara bir delikten şüphesiz ki daha az öldürücüydü. Ölüm... Ölümüne ne kadar yakın olduğunu düşünürken aslında ölümle arasındaki mesafenin hep aynı olduğunu fark etti. İnsan her an ölebilirdi ki bu yakınlık herkes için eşit, dünya, hayat hep silik görüntülerden ibaretti... Eli kolu bağlı, kanlı bir kâtilin arzu nesnesi olmak ölümüne ne kadar yakınlıksa sıcak yatağında uyuyor olmak aynı yakınlıktı. Düşündükçe ufku, basireti açılır gibi oluyordu. Düşündükçe gafletini bağışlayan, şefkatini esirgemeyen Rabb'ine daha yakın olduğunu hissediyordu. Balığın karnına sıkışan Yunus Peygamber'in duasını hatırlamaya çalıştı. "Ben yaptıklarımınla sadece ve sadece kendime zulmettim."

Alpdoğan zincirlendiği duvarda beklerken hayatını oluşturan sayfaları yeniden gözden geçirdi. Ayşe Ana'nın güleç yüzü, Akça'nın dik sokaklarını dolduran hayat kokusu, Kiçgin'in çapaklı gözleri, Çilli Gülçiçek, suyu tatlı Gürpınar ve sevgili arkadaşı Duran. Ne kadar güzel, tatlı resimlerdi bunlar! Günün, gecenin renginden yoksun mağarada bu

resimlerin arkadaşlığına ne kadar ihtiyaç duyuyordu. Bütün benliği ile Yaratıcı'sına yönelmese idi bu bekleyiş pek dayanılmaz olacaktı.

Bir ara başı önüne düşüyordu ki gözleri açıldı! Gittikçe yaklaşan yankılı seslere bakılırsa bir şeyler oluyordu. Çapulcular kendi aralarında sık sık yaptıkları kavgalardan birini yapıyorlardı, diye düşündü önce. Enikonu yaklaşan seslerden birinin "Allah" diye haykırması yüreğini hoplattı. Elini, ayağını bağlayan zincirleri gevşetmek için çırpınınca kurumuş yaralar tekrar tazelenip kanamaya başladı.

Yaklaşan patırtılar, gürültüler birden kesilince umudu biter gibi oldu, çırpınması yavaşladı, hücre kapısında beliren Rum'u görünce hepten pörsüdü. Galiba rüya görmüştü! Öyle ya burayı nasıl bulacaktı gaziler. Fakat karşısında gülümseyen Rum'a daha dikkatli bakınca çapulculardan olmadığını anladı. Bu adamı bir yerden tanıyordu. Adam kılıcını kaldırıp Alpdoğan'a yaklaştı. Temiz görünüşlü Rum kılıcını bütün kuvvetiyle delikanlının koluna indirirken Alpdoğan haykırdı "Valens!"

Kılıç bir darbeyle sağ kolunu tutan zinciri kırarken Alpdoğan Valens'in gülümseyen yüzüne bakıp kalmıştı. Valens birkaç darbeye Alpdoğan'ı zincirlerinden kurtardı.

–Valens Efendi sen buraya nasıl geldin?

–Kadere bizler de inanıyoruz.

Alpdoğan yürümek istedi, ne var ki hemen adım atamadı çökecek gibi oldu. Atık davranan Valens tutmasa yere düşebilirdi. Bacakları titrek ve güçsüzdü. Valens'in yardımıyla duvara yaslına yaslına hücreden çıktı. Loş dehlizde Akça'dan iki gaziyle karşılaştılar. Gazilerin arkasında da Evrenos Bey vardı, Alpdoğan'ı görünce kaşları çatıldı, başını sallayarak:

–Sen ne akıllanmaz çocuksun, dedi.

–Artık akıllanmış bence, derken Alpdoğan'a göz kırptı Valens.

Alpdoğan, Evrenos Bey'e sarılmamak için kendini güç tuttu. Mağaradan gün ışığına, temiz havaya çıktıklarında Alpdoğan'ın gözleri ışıık körü oldu. Bir müddet eliyle gözlerini kapatıp ışığa alışmaya çalıştı. Mağaranın kapısında Duran dâhil iki kişi daha vardı. Duran atılıp ayakta zor duran, gözleri kararan Alpdoğan'ın boynuna sarıldı.

–Hele şükür, Allah'a şükür...

Sonra aynı heyecanla vaziyeti açıkladı.

–Valens Efendi’yi hatırladın mı hani evine misafir olmuştuk? Sizi Kurtağzı’ndan çıkarken görmüş, işkillenip takip etmiş. Neden dersen Simeon’u tanıyormuş. Bir arkadaşının oğluymuş. İşte bizi buraya o getirdi.

Alpdoğan şaşkın ve güçsüz, söyleyecek söz bulamıyor, çevresini kuşatmış insanlara bakıp duruyordu. Sözü Valens aldı:

–Dostum Hristo’yu yani Çağrı’yı ziyarete Akça’ya gelmemi sen tavsiye etmiştin delikanlı. Gerçi biraz geç kaldım ama boşuna gelmediğim de ortada.

Çağrı Koca’nın vefatından haberi olmuştu Valens’in. Mağaradan çıkan Evrenos Bey konuyu değiştirdi:

–Dört kişiyi hakladık, diğerleri ortadan kayboldu. Dehlizlerin başka çıkışları olmalı.

Alpdoğan kurtulmanın sevinci ile gazileri boşuna meşgul etmenin utancı arasında mahcup ve sessizdi. Temiz havayı ciğerlerine çekip konuşulanları dinlemekle yetindi. Evrenos Bey’in isteği üzerine Valens Efendi, Duran ve Alpdoğan, Akça’ya döndü, diğerleri kaçanların peşine düştü. Kâtillerin ikisi daha fazla uzağa gidemedi yakalandı. Ne var ki Simeon yakalananlar arasında yoktu.

ÜÇE ÜÇ

Bahar olgunlaşıyor, tabiatın simasından ölümün izlerini büsbütün siliyor, patlayan tomurcuklardan capcanlı renkler fışkırıyordu. Yeşilin her tonu, güzelliğin her çeşidi yamaçlara dökülüyor; toprak ayağa kalkıyordu. Her baş döndürücü dirilişin bir hüznü mevtle kol kola verdiği hayat çizgisi dünyanın avuçlarında kıvrılmaya devam ediyordu. Avuçlar açılmıştı dünyada, avuçlar çevrilmişti semaya. Ahi Süleyman'ın ıslak gözlerle söylediği gibi; "Avuçlarından sular fışkıran Yüce Zat'ın (s.a.s.) ümmeti, avuç avuç huzur serpiyordu gönüllere. Getirdiği ışıkla dünya zindanını Cennet bahçelerine çeviren Gönüller Sultanı'nın (s.a.s.) ümmeti, Hızır adımlarıyla yürüyordu batıya. Tarih yazanların yok, yapanların çok olduğu devirdi. Tarihler Sonsuzluk diyarının şanlı sakinlerini yazıyordu. Yolcular zamanın kavurucu çöllerine Cennet'i taşıyan Sonsuzluk Kervanı'na yetişme derdindeydi."

Dervişler "hicret" hülyasıyla Urum diyarını çoktan mesken tutup yolu açmış; peşlerinde hayal ve niyetlerinin sırtına binen fatihler, tarih yapmaya devam ediyordu.

Alpdoğan'ın Akça'ya son dönüşü yepyeni bir başlangıç olmuş, günler sonra göğsündeki hançer yaraları büzüşüp kapanmaya durmuştu. Düştüğü vaziyet, hatasını fark ettirmiş, öfke batağından kurtulması düşmanın eliyle olmuştu. Narin filizleri kara kışın koynunda besleyen Yüce Mevla, ay yüzlü delikanlının hatasını bir kâtile söyletmişti.

Ay yüzlü şimdilerde, su katılmamış gururunu eskisi gibi sahiplenmiyordu. Artık başkalarına değil kendine şüphe ve temkinle bakıyordu. İnsan gurur, inat, haset, kibir gibi duyguların batağına saplanır, ne olduğunu anlamadan pek çok gayyaya düşebilirdi.

"Bitti." dediğimiz anlar yeni başlangıçlardır... "Yetti." dediğimiz dertler, insanlığımızı mayalayan, bizi derinleştiren tohumlardır... "Gitti." dediğimiz güzelliklerin gidişi de güzeldir... Böyle düşünüyor Alpdoğan, biten, giden ve kalanın hesabını yeniden yapıyordu.

Ahi Süleyman bu sabah Alpdoğan'ın içini okur gibi bakmış:

–Kaderimize hangi düğüm atılırsa atılsın yola devam edeceğiz. Yolumuzu hikmet ve merhametle çizen Yüce Yaratıcının varlığını hissettiğimiz anda her yer Cennet- âsâ bir güzelliğe bürünecek, dertler ufalıp sevimli hâle gelecektir. Unutuverdiğimiz yarını, ebedi hayatı hatırlatan, hazırlayan, zorluklara, minnet ve şükranla dolacağız. “Yerim, yurdum yok.” ya da “Dünya benim.” diyenlerin ikisi de nankör ve yalancıdır. Olmasın dediklerimizle burun buruna gelince “olmalıymış.” dediğimiz vaki değil midir?

Alpdoğan öfke cadısının sihrine bir daha girmemek için elinden geleni yapmaya Simeon'un soluk mavi gözlerindeki ifadeyi görünce karar vermişti. Simeon'un hançerinin izlerini yokluyor, rüyasındaki kara delikle bu deliklerin mukayesesini yapıyor, düşünüyordu. Düşmanı zalim hançeriyle Alpdoğan'ın göğsüne delikler açmış, karanlık o deliklerden akıp gitmişti sanki.

İlkbaharın neşesi obayı da sarıyor, kış mahmurluğundan sıyrılan insanlar güneşle canlanıyordu. Eski dostu Çağrı Koca'yı ziyaret için çıktığı yolda Alpdoğan'ın hayatını kurtaran Valens coşku ve içtenlikle Akça'da konuk edilmişti. Çağrı Koca'nın huzur ve övgü dolu hayatını Akçalılardan dinledikçe dostunun ölümüne olan üzüntüsü azalmış, buralara kadar geldiğine sevinmişti. Kalması için ısrar edilen iyi kalpli Valens geride özleyeceği bir sıla bırakarak evine döndü, giderken herkesle kucaklaştı.

Kurtuluşunun üstünden on gün geçmişti Alpdoğan Akça Köy'ün istişare meclisine davet edildiğinde. Akşam namazından sonra meclisten çıkıp kapısında beklemeye başlayan Duran, Alpdoğan ve birkaç genç, ılık havaya rağmen titriyor gibiydiler. İmam Gündüzalp meseleyi söylememiş, sadece isimlerini söylediklerine “Dışarı da bekleyin.” demişti. Duran'ın ismi söylenmediği hâlde Alpdoğan'ı yalnız bırakmamak için eve gitmemişti. Duran heyecanla Alpdoğan'ın kolunu sıkıyor, el ense çekip bırakıyordu. Alpdoğan başka zaman olsa Duran'a karşılık verir, hararetli bir güreşe tutuşurlardı. Fakat şimdi aklı içeride, konuşulanlarda idi...

Yatsı ezanı okunmaya yakın avludaki delikanlılar meclise geri çağrıldı, içeri girdiler ve ayakta beklediler. İmam Gündüzalp, Alpdoğan ve diğer delikanlılara daha önce yaptıkları müracaatın kabul gördüğünü, kütüklere adlarının geçirildiğini müjdeledi, hayır duada bulundu. Alpdoğan göz ucuyla Duran'a baktı, Duran'ın gözleri sevinçle parlıyordu.

İmamdan sonra söz alan Evrenos Bey, sert sesi, babacan bakışlarıyla bugün yarın hazırlıklarını bitirmeleri gerektiğini, tez zamanda Akça'dan ayrılacaklarını bildirdi.

Yatsı namazını kılıp dışarı çıkana kadar Alpdoğan sevincini içinde yaşadı. Mescit bahçesine çıktıklarında Duran'ı tuttuğu gibi yere yatırdı. Duran da gülüyor, arkadaşının sevincine can u gönülden katılıyordu. İki delikanlı güreşip toza toprağa bulandılar. Arkalarından gelen Evrenos Bey'in tatlı sert "Yenilen yarın talime gelirken helva getirsin." sözünü duyduklarında toparlandılar. Doğru eve koşturdular.

Ayşe Ana paldır küldür, neşeyle eve gelen delikanlılara sordu:

-Ne oldu böyle, bu ne hâl?

Duran,

-Ana muştular olsun... Alpdoğan gazaya alındı. Artık gitmeden bize sofraya donatıp Kığın'ı kebab edersin, deyince Alpdoğan gülerken, -Kığın'ı yersen midene de tos vurur, dedi.

Delikanlılar neşeyle gülüştüler. Ayşe Ana'nın bakışlarında hüznü ışıklar yanıp söndü:

-Hayırlı, mübarek olsun yavrum.

Biraz durakladıktan sonra,

-Gittiğiniz yerlerde birbirinize göz kulak olursunuz, dedi.

Alpdoğan Ayşe Ana'nın içini rahatlatmak için,

-Oluruz ana, tasalanma, dedi.

Ayşe Ana delikanlıların yataklarını serip odadan çıktı. Duran aceleyle üstünü değiştirip yorganın altına sıkıştı. Çok geçmeden düzene giren nefesinden uykuyla buluştuğu anlaşılıyordu. Yarı karanlık odada Alpdoğan ocak başında oturmuş ateşten kalan közleri eşeliyor, düşünüyordu. Kendisini akına almayan da alan da aynı meclis, aynı kişilerdi. Bu yaşananlar neyi işaret ediyordu? Ya Alpdoğan intikam kovalarken ihlâsız, bozuk niyet üstüne ölseydi? Acaba şehit olur muydu? Düşündükçe endişeyle doluyor, Rabb'ine duyduğu şükürün hazzıyla kendinden geçiyordu. Nasip olmayanda da hayırlı nasipler vardı işte.

Aklına birden Gülçiçek geldi. Gülçiçek ile bir araya gelebilme ihtimali midelerini sıkıştırdı, elleri terledi. Hayal sahnesi hemen kuruldu; Gülçiçek helali olmuş, baba evinin bahçesinde Gülçiçek ile el ele gün batımını seyrediyor, sonra bahçeyi donattıkları güller arasında dolaşip gülüyorlardı. Bir de Aktepe'ye tırmanma yarışı yaptılar. Rüzgârlı tepede yan yana otururken bakışları buluştuğunda içleri eridi.

Duran'ın kedi mırılayışını andıran horlaması çoğalınca Alpdoğan hayallerinden sıyrıldı. Odanın serinliği içini titretti, yorganın altına girdi ve ısınmaya kadar titremesi sürdü. Yatağa alışıncaya bakışları küçük pencereden yıldızlara kaydı. Hisleri düşüncelerinden baskın, düşünceleri hislerinden belirgindi. Aldığı yaralar biraz daha derin olsaydı ölebilirdi. Simeon hançeri üç kere saplamıştı. "Üç..." diye mırıldandı. Sonra "üç" diye yerinden fırladı, yatağa oturdu. O rüyayı da üç kere görmüştü. Üçe üç, üçe üç, üçe üç... Üç rüyanın karşılığında göğsüne açılan üç delik... Gerisin geri yastığa kafasını bıraktı. Düşünceler arasında gözleri kapandı.

SENİ BEKLİYORUM

Gülçiçek küçüklüğünden beri görüp alıştığı üzere sabah namazından sonra uyumaz, sabahın ilk ışıklarını Kerim Kur'ân ile karşılardı. Pek çok Müslüman gibi seher vaktinin bereketini, huzur sağanağını kaçırmazdı. Anın, varlığın mânâsının gizlendiği seher sandukasını açar, güne dair bilinmesi, bulunması gerekenlerle tanışırdı. Yüce Yaratıcı'nın zamana koyduğu şerhleri kaçırmak hayatı kaçırmaktı. Öyle inanıyordu ki sabahın alınına yazılmış sırları okuyan bahtiyarlar dünyanın alın yazısını değiştirirlerdi. Yol üstündeki işaretleri görmeyen, anlamayan talihsiz yolcu el yordamıyla nereye, ne kadar gidebilirdi? Kendi bilgisine meftun insan, akıbeti bilmediği gibi mazesine de yabancıydı. Mütemadiyen kayıplar buluyor, hiç durmadan buluşlar kaybediyorlardı.

Namazla ve Kur'ân-ı Kerîm'le zindeleşen Gülçiçek, güneş dağların üstünde yükselirken uzun etekli kaftanını giydi, bakraçları alıp evden çıktı. Sabahın taze havası dertlere derman gibiydi. Hele nefesine çiçek nefesi karışmış bahar sabahları eşsizdi. Avlunun bir köşesinde odun kıran babasına gülümsedi genç kız. Babası her zamanki şefkatiyle:

–Bakraçları çok doldurma ışığım, diye seslendi.

–Olur baba.

Gülçiçek avludan çıkıp pınara giden sokağa döndü, yokuş aşağı inmeye başladı. Çiçekli başörtüsü, gümüş sim işlemeli eflatun kaftanı, gri ipek gömleği hafif rüzgârda dalgalanıyordu. Sakin adımlarla ilerlerken yan yoldan çıkan Alpdoğan'ı görünce kalbi sıkıştı. Eli ayağı dolaştı, yanaklarına kızıl bir ateş yayıldı. Alpdoğan'ın elindeki güğümlere bakılırsa aynı yere gidiyorlardı.

Ağaç oluklu Gürpınar'a varıncaya kadar göz ucuyla birbirlerini takip ettiler. İkisi de alâkasız görünmek için çırpınıyor, ikisi de heyecandan ölüyordu. Alpdoğan su doldurma sırasını Gülçiçek'e verdi ve Gürpınar'ın iki adım ötesinde beklemeye başladı. Bakracını suyun altına oturtup bakışlarını da aynı noktaya gizleyen Gülçiçek'e Alpdoğan,

–Gazaya alındığımı duydun mu, diye sordu.

Gülçiçek duymuştu çünkü Alpdoğan’ın adının geçtiği bütün konuşmalara kulak kesiliyor, belli etmeden her teferruatı takip ediyordu.

–Duydum.

Dövüşe hazırlanan horozlar gibi diklenmeleri, sevgiden kaynaklanan kırılganlıklarıyla pek sevimli görünüyorlardı. Gülçiçek dayanamayıp ortaya bir laf attı:

–İki gün sonra vazgeçmezsen tabii...

Çizmesinin burnuyla toprağa şekiller çizen Alpdoğan,

–Öyle oturduğun yerden konuşmak kolay, diye cevap verdi.

Gülçiçek’in gerekirse cesurca kılıç sallayacağından emindi aslında.

–Başıma kakmasan olmaz.

Bakraca akan suyun sesi toklaşmaya başladı. Gülçiçek’in bakracı dolmak üzereydi. Bu demekti ki birazdan ayrılacaklar, dahası yine küskün ayrılacaklardı. Alpdoğan birden Gülçiçek’le inatlaşmaktan, didişmekten ne kadar bıktığını fark etti. Hiç beklemediği bir cesaret ve yumuşama yüreğini doldurdu. Derin bir nefes aldı:

–Bak ne diyeceğim, artık didişmesek.

Gülçiçek başını kaldırıncaya bir an bakışları buluştu. Ne olmuş, ne oluyor, ne olacak ikisi de bilmiyor, yalnızca bir şeyler olsun istiyorlardı. Bakraç dolmuş, sular şırıl şırıl iki yandan taşıyordu. Dolanı kaldırıp boşu suyun altına koymak kimin aklına gelirdi o anda? Gülçiçek omuz silkti:

–Sen didişiyorsun.

Alpdoğan’ın bakışlarındaki ifadeyi görünce yumuşadı, başını öne eğdi:

–Tamam, artık didişmeyelim.

Alpdoğan’ın içi pır pır ediyordu. Sabah evden çıkarken şu sahnenin hayalini kursa kendine acır, “Olacak şey değil.” derdi. Kendini de hayrette bırakan yeni bir cesaretle:

–Beni bekler miydin?

Gülçiçek neyin sorulduğunu kulaklarıyla değil kalbiyle anlamıştı, fısıltıyla,

–Seni bekliyorum dedi.

Genç kız daha fazla kalamadı, yanaklarını basan yeni ateş dalgasıyla bakraçlarını kaptığı gibi yürüdü. Biri ağzına kadar dolu diğeri

boş bakraçlarıyla kıvrak adımlarla uçarcasına sokak arasına daldı. Alpdoğan'ın menzilinden çıkınca göğsündeki gümbürtü hafifledi. Eve yaklaştığında vaziyeti fark edip bakraçlardaki suyu denkleli. Avluya girince suları götürüp anneciğinin yeni tutuşturduğu tandırın yanına bıraktı, kendi de gidip duvar dibindeki tahta sıraya oturdu. Ellerini yanaklarına dayayıp öylece kaldı. Bütün benliği az önceki yaşadıklarındaydı. Her harfi, her anı tekrar tekrar yaşıyor, çıkardığı neticelerle yeni heyecanlar duyuyor, avuçları ter içinde kalıyordu. Babası yanından geçerken bakraçların yarı yarıya boş olduğunu fark etti:

–Gülçiçek, bakraçların yarısı boş, Anan seni gene yollar ışığım.

Fena fikir değildi aslında. Alpdoğan'ın hâlâ Gürpınar'da olma ihtimali heyecandan yüreğini ağzına getirmeye yetti. Oturduğu yerden kalkıp anasına yaklaştı:

–Ana bir dönüm daha su getireyim mi?

Annesini gören Gülçiçek'in kime benzediğini anlardı. Ananın yanaklarındaki derin kırışıklar hariç ana kız ikiz kadar benziyorlardı. Ter içinde, dumanlar arasında tandırla uğraşan ana,

–Olur, dedi.

Gülçiçek yarı dolu bakraçları büyük tahta seneğe boşaltıp aceleyle avludan çıktı. Yokuş aşağı inmeye başladı, yarı yola gelince birden durdu, yüzü asıldı. Böyle yeldir yeldir gidiyordu ama “Ya Alpdoğan hakkımda kötü düşünecek olursa?” diye geçirdi içinden. “Bak bak dünden hazırmış.” diyebilirdi elin oğlu. Geri dönmeliydi, lakin boş bakraçlarla eve dönerse anası ne derdi? Sonra ani bir kararla yürümeye devam etti. Az sonra şırıltısı duyulan Gürpınar'ın başında kimsenin olmadığını görünce yüreği sızladı.

Alpdoğan çoktan gitmiş olmalıydı. Kendi kendine söylendi, saflığına, hevesine kızdı. Ne diye yeldir yeldir koşup gelmişti sanki. İsteksizce bakraçları doldurdu. Tam ayrılıyordu ki köşeden çıkan Alpdoğan'ı gördü. Delikanlı deminki güğümlerle tekrar suya geliyordu. Genç kızın içi coştı, gülesi geldi, dudaklarını geveledi. Alpdoğan yaklaştı, oluğun diğer yanında durdu. Gülçiçek'in yanakları kan kırmızı oldu, ikinci karşılaşmadan memnun, fakat arlı duygular birbirine karışmış, utancından yüzünde al güller açılmıştı. İkisi de ne diyeceğini bilemedi. Söylemek istedikleri pek çoktu, lakin birini bile söyleyecek cesaretleri yoktu. Gülçiçek'in bakraçları bu sefer ağzına kadar dolmuştu, isteksizce ve sessizce Gürpınar'dan ayrıldı. Alpdoğan'ın bakışlarını içinde hissediyor, ayakları birbirine dolanıyordu.

Eve dönen genç kız avlu kapısını diziyle itip içeri girdi. Annesiyle sohbet eden babası önce Gülçiçek'e sonra ağzından sular taşan bakraçlara baktı. Babasının soran bakışları, sabahtan beri yaşadığı dizginsiz heyecan, önce boş sonra dolu gelen bakraçlar, Gülçiçek'in gözünün önünden hızla geçti, zembereği boşaldı, başladı gülmeye. Bahar meltemi kadar taze gülüşü avluyu doldurdu.

YOLA ÇIKIYORUZ

Bahar erkenciydi. Her sene birkaç defa kara yakalanan erik ağaçları bu sene rahat etmiş, ilk çiçeklerini kara yoldurmamıştı. Uçan çiçekler gibi rengin kelebekler pır pır ediyor, gördükleri her çiçekle sevinçten güzelleşiyorlardı. Güneş insanların göz bebeklerinde de doğuyor, varlığın ve tevhidin neşesi gönülleri sarhoş ediyordu. İnsan şuurundaki bahar kadar olmasa da bahardı nihayet. Diğer adı tekrardı. Dirilişin, enfes güzelliklerin tekrarı... Rahmetin, merhametin tekrarı... Affın, afiyetin, inayetin tekrarı ve devamıydı. Tekrar ve devamın müptelası insanın gönlü yeşermiş, ılık meltemler saçlarını okşar olmuştu. “Bitmesin”lerin cevabıydı her bahar. “Âmin” bakışlı gökçek yigitlerin resmiydi papatyalar...

Gerçekten istiyorsan bitmeyecekti her bir papatya. Seviyor, sevmiyor... Papatya yapraklarını sonsuza savuran şuur, bulacağı neticenin heyecanını yaşıyordu baharda.

Arza insanı arz edenin elbet bir bildiği vardı. Bilmediğinin dehlizine sığınmayı tercih edenler sonsuz bahar sabahına uyanabilecekler miydi? Onu da o biliyordu. Kendi merhametinin zulmüne mahkûm olanlar(!) için ne büyük müjdeydi...

Akça'da neneler, güneşin tadını çıkararak yün eğiriyor, aksakallar bastonlarıyla toprakta izler bırakarak gezintiye çıkıyorlardı. Çocuklar köşe başlarında buluşup gazalara katılma yaşlarını hesaplıyor, gelinler, kızlar bahar temizliği yapıyorlardı. Analar, yüreği göz göz analar gözyaşlarını içlerine akıtıyor; yavrularını gönderdikleri yerin Cennet olmasını dilerken bin parçaya bölünüyorlardı. Babasının, abisinin, amcasının, dayısının hangi gidişle gittiğini sezemeyen küçükler, masum neşelerini gönüllere serpiyor; belki uzun süre göremeyecekleri simalara uzun uzun bakmayı akıl edemiyorlardı.

Atış talimi yapan çocukların kuşları vurmaması, karınca yuvası bozmaması, ağaç dalı kırmaması, can taşıyana Canan hakkına hürmet etmesi gerektiği büyüklerince bu baharda da tekrar tekrar hatırlatılıyordu.

Baharla birlikte yavrulama mevsimine giren hayvancıkların hukuku da korunuyordu. Tembihleri unutup bir serçenin ayağını kıran kavruk yüzlü tıknaz bir çocuk, mescitte İmam Gündüzalp'in karşısında öyle bir terledi ki ayağı kırılan serçeyle hiç karşılaşmamış olmayı dileyip durdu.

Diğer tarafta Uzun Rıfat bir aydır ağzına damla koymamıştı. O zıkkımı canı çektiğe, damarları zonkladıkça direnişin, mücadelenin tatlı huzuruyla doluyor, başı dik yürüyordu. Kanlı Kaya'nın oradaki testiği hatırlayınca kurtulduğu yangının dehşetini yaşayanlar gibi titriyordu. Hareketlenmeye başlayan ortama ayak uydurma adına, içkiden arınan bedenine yayılan dinçliği hissederek cenk talimlerine katılıyordu. Mesleği askerlik değildi, olmasını da pek düşünmemişti. Ancak üstüne düşenin sonuna kadar sahibiydi. Gaziler, erler köyden çıktıktan sonra kalacak erkeklerle acil durum planları yapıyorlar, buldukları belde masumları korumaya azmediyorlardı.

Acun Efendi ise cephe kaçkını olduğunu bildikleri hâlde kendine bağırıp çağırmayan, utandırmayan eşraf arasında bağırma çağırma hakkını çoktan kaybettiğini anladıktan sonra suspus olmuştu. Menfaatçilik ithamını alınlarına yapıştırdığı insanların yüzüne bakamıyordu. "Neysen onu görürsün." sözüne ilk kez bu kadar hak veriyordu. Yıllardır beccilliğin anafonda gördüğü her şey karanlık ve kötü idi. İnsaf güneşiyle ortaya çıkan gerçekler ve güzellikler uzun bir tefekküre dalmasına yetmişti. O da Uzun Rıfat gibi gazaya gitmeyecek olsa da kılıcını, kalkanını meydana çıkarmış, bakımlarını yapmıştı. Uçlarda gittikçe artan hareket ve hararet herkesi kuşatıyordu.

Alpdoğan akına alınmaktan öte intikam ateşinden, kinden ve öfkeden arınmanın huzuruyla gülümsüyordu. Ailesinin mezarına gidip dualar etti. Dün akşam gene gitmiş, kara toprağı avuçlayıp "Bir vardık bir yoktuk, mesel böyle başlamıyor oğul inananlar hep var olur." diyen anacığının sözlerini düşünmüştü. Dahası Alpdoğan, Gülçiçek'in gönlünün kimde olduğunu öğrenmişti ya, sevinçliydi. Ümidi gücünü, şevkini artırmıştı. İnsandı nihayet, sevmeye sevimeye müptelaydı. Bundan gerisini şu an için düşünmüyordu. Geriyi ileriye çok düşünmek insanın ne kadar ve nereye kadar taşıyacağını bilmediği yüklere talip olmasından başka bir şey değildi. Öyle öğrenmişti büyüklerinden.

Alpdoğan'ın yanı başında şen şakrak görünen Duran, gönül yarasını unutmuş, gaza hazırlıklarını tamamlıyor, Ayşe Ana'nın endişeli bakışlarını şakalarıyla savuşturmaya çalışıyordu.

Nihayet beklenen haber cuma günü yatsı namazının ardından geldi. Evrenos Bey, cemaate selam verip kısa konuştu ve dua istedi:

–Yarın öğle namazından sonra Akça’dan ayrılıyoruz inşallah, dedi.

Özellikle ihtiyarlar nemli gözleriyle, titrek elleriyle dualar edip gençlerin sırtlarını sıvazladı.

Mescit kapısından çıkanlar sağ tarafta bekleyen biriyle selamlaşıyor, tebessümle konuşuyordu. Çoktandır ortalarda görünmeyen Kırsakal Koca ıslıl ıslıl gözleriyle içeriden çıkanlarla tek tek ilgileniyor, bir şeyler söylüyordu. Kırsakal Koca gayptan alınlara bırakılan işareti görmüş, bazılarına aşkın bir sevgiyle sarılıyor, yerinde duramıyordu. İhtiyar adamı kaç kişi evine misafir götürmek istediye de kimseyle gitmedi. Herkes gidince mescidin eşiğine oturup bekledi.

Alpdoğan ile Duran eve döndüklerinde Ayşe Ana oğullarının yataklarını serip odadan çıktı, az sonra da geri döndü. Küçük tahta bir çanak içinde, kara çamura benzeyen bir şey getirmişti. Duran divandan kalktı, anasının elindeki çanağa bakarak sordu:

–Hayırdır ana?

Ayşe Ana buruk tebessümüyle,

–Sizin en mutlu gününüz, kına yakışır, dedi.

Duran, Alpdoğan’a göz kırptı. Ayşe Ana’ya itiraz etmek akıllarının köşesinden geçmezdi. Serçe parmaklarının kınalanıp sarılmasına itaat ettiler. Ayşe Ana odadan çıkınca Duran Alpdoğan’a:

–Anam Allah’tan kınayı saçımıza yakmadı, dedi.

–Ayşe Ana’yı çağırayım yaksın, diye gayet ciddi kapıya doğru giden Alpdoğan’ın üstüne öyle bir atladı ki paldır küldür yere yuvarlandılar. Bir müddet güreştikten sonra yataklarına çekildiklerinde parmaklarındaki kınanın çoğu silinmişti.

Alpdoğan uzun süre uykuyla uyanıklık arasında gidip geldi. binbir düşünceyle beslenen hayaller her yanını sarmış, uykuyu bedenine yanaştırmamıştı. İçinden yükselen seslerden biri: “Tam da Gülçiçek açılacakken gitmesen, evini yuvanı kurup öyle gitsen.” diye fısıldadı. Alpdoğan’ın ilgisini çektiğini anlayınca devam etti: “Daha çok gençsin, çok savaşlar göreceksin, bu seferkine gitmesen ne eksilir? Hem onlar seni bu kadar bekletti sen de onları bekletiver azıcık...”

Alpdoğan bu sese ve sahibine pek kızdı. Kendi içinden gelmesine rağmen bu ses kendine ait değildi. Kıpırdanıp durmasından henüz uyumadığı anlaşılan Duran’a seslendi:

–Duran.

–Ne...

–Daha çok gençsin, bir dahaki sefere gidersin, diyen bir ses var mı içinde?

Duran yattığı yerden doğruldu. Yorganı sıyrılıp kucağına düştü:

–Yok, bendeki ses “Arkadaşının hatırına gidiyorsan boşuna gidersin o yüzden gitme.” diyor.

Alpdoğan güldü. Duran:

–Yol değil insan çatalıdır, der babam.

–Yolumuz açık olsun.

Duran yeniden yatağına uzandı, sessizlik yoğun gecede eridi. İki genç dört saat sonra gece namazına kalktıklarında bir daha yatmadılar. Küçük pencerenin önünde Kur’ân-ı Kerîm okuyup sohbet ettiler ve bir yemin ettiler... Biri daha önce şehit olursa hayatta kalan Ayşe Ana ve Süleyman Baba’yı yalnız bırakmayacaktı.

Sabah namazından sonra Alpdoğan, güğümleri kapıldığı gibi pınara gitti. Gülçiçek’in erkenden pınara gelme ihtimali ne kadar zayıfsa Alpdoğan’ın onu görme arzusu o kadar kuvvetliydi. Horoz sesleriyle aralanan, el değmemiş taptaze havayı ciğerlerine çekerek yürüdü. Tepelerden bir güzel güneş doğuyordu. Issız sokakları geride bırakıp pınara yaklaştığında kimseciklerin olmadığını görünce burkudur gibi oldu. Bugün yola çıkılacağını Gülçiçek biliyor olmalıydı. Neden düşünüp arzu edip pınara gelmemişti? Belki de gelip gitmiş, ya da birazdan gelecekti. Alpdoğan yavaşlayan adımlarla pınara yaklaştı. Zaman kazanmak için olabildiğince yavaş hareket ediyordu, fakat bahar yağmurlarıyla gürleşen su çarçabuk güğümleri doldurmuştu. Pınardan ayrılacağı gelmiyordu sağına soluna baktı. Kimsenin olmadığından emin olunca güğümleri kenardaki ağaçların dibine boşalttı ve tekrar doldurmaya başladı. Bunu iki kere daha tekrarlardı heyhat ne gelen vardı ne giden... Daha fazla bekleyemezdi. Gitmek üzere güğümleri kavradığı anda bahar çiçeklerinin en güzeli olduğuna emin olabileceği onu gördü. Bu Gülçiçek’ti. İşlemeli başlığı, alacalı entarisiyle yürüyen bir çiçektir. Alpdoğan’ı pınarda görünce utanç bir gülümseme belirir yüzünde. Yürekleri bu hesaplı buluşmanın heyecanıyla gümbürdedi. Gülçiçek usulca yaklaşır suyun altına bakracını koyuncaya kadar Alpdoğan’a bakmadı. Alpdoğan sesi titreyerek,

–Yola çıkıyoruz Gülçiçek, dedi.

–Haberim var.

Alpdoğan nefesini tuttu, cesaretine şaşarak konuştu:

–Dönersek seni isteteceğim.

Gülçiçek sustu, utangaç ve söylenenleri tasdik edercesine bir tebesümle başını öne eğdi. Gülçiçek'in tatlı gülüşü Alpdoğan'ın aklına çivi gibi çakıldı. Genç adam bulduğu definenin büyüklüğüyle şaşkın ve heyecanlıydı. Duygularının karşılığını görmek için coşturmuştu. Nasıl ya da ne şekilde olacağı önemini yitirmişti birden, artık evleneceklerdi, bir yuva kuracaklardı, hayatta en sevdiği kişiyle hayatlarını birleştireceklerdi. Alpdoğan başı önde bir soru yöneltti:

–Düğünü akından sonra yapalım Gülçiçek, düğünümüz cihada mani olmasın. Beni bekler misin?

Başlarının üstünden hızla geçen kuşlar çığlık attı. Gülçiçek mahzun bir sesle tekrar boynunu büktü.

–Ben seni çocukluğumdan bu yana bekliyorum.

Ardından önlüğünün cebinden çıkardığını Alpdoğan'a uzattı:

–Bunu al.

Alpdoğan avucuna bırakılan şeyi sımsıkı kavradı. Bırak avucundakinin ne olduğunu heyecandan yere basıp basmadığının bile farkında değildi. Gülçiçek emanetini verdikten sonra duramadı, o kadar utanmıştı ki bakraçlarını bırakıp koşarak uzaklaştı. Gülçiçek'in geride kalan bakraçlarına bakıp gülümseyen delikanlı avucunu açtı. Beyaz mendil arasına sarılı gül biçimli ağaçtan oyma bir tuzluktan bu. Tuzluğu bir müddet öylece tuttuktan sonra mendile sarıp kuşağına yerleştirdi, güğümleri alıp evin yolunu tuttu. Gülçiçek'in köşe başında kendisinin gitmesini beklediğini bilmiyordu. Alpdoğan, Kiçgin'in yanına uğrayıp veda etmeyi de unutmadı. Boynuzsuz koç, sahibinin ardından çapaklı gözleriyle baktı kaldı.

Cuma namazının ardından meydana toplanan atlıları uğurlamaya gelen kalabalık hep birlikte dua etti. Gülçiçek gibi sevdiğiyle evvelden vedalaşanlar evlerinde, en kuytu odalarda buruk hüznleriyle arkadaşlık ediyorlardı. Gaziler, alperenler, yeni yetme akıncılar toplam yetmiş kişiden fazlaydı. Yerinde duramayan ılgar atları toprağı eşeliyor, çocuklar düğün meydanına gelmiş gibi neşeli koşuşturuyordu. Gidilen hedefin neresi olduğunu kimse konuşmuyor, merak da etmiyordu. Emir neyse o yapılacak, Allah için dağ tepe aşılacaktı.

Atlılar Akça'dan düze inip Aktepe'nin eteğinden geçtiler. Aynı hızda koşmaya başlayan atlar rüzgâra ritim tutuyorlardı. Sarıklı

börklü süvarilerin çakmanları rüzgârda dalgalanıyor, geride kalanların gözyaşları gidenlerin içine akıyor, süvariler tevekkülle gülümsüyorlardı. Vakti gelince açan çiçekler gibi ovada dalgalandılar. Yol yolcunundu... Tokuşmaya hazır tekelere benzeyen yamaçların arasına sıkışmış Kurtağzı'ndan çıkıp batıya yöneldiler. Toprağın bitirmesi, göğün kucaklaması, suyun ıslatması, gülün kokması kadar tabii vazifelerine, cihada yürüdüler.

Alpdoğan ile Duran, Ahi Süleyman'ın hediye ettiği atlara binmişler, gururla dimdik oturmuşlardı. Göz ucuyla birbirlerine bakıp gülümsüyor, ruhlarını kuşatan cihat hazzını duyuyorlardı.

Kırsakal Koca'nın peşlerinden geldiği herkesin malûmuydu. Alpdoğan bildi bileli aynı Kırsakal Koca civarda gezip dolaşır, hayrın yanında şerrin karşısında beliriverirdi. Gazaya gidilirken bayrama gider gibi neşelenir, dişsiz ağzı kapanmazdı. Kırsakal Koca doru bir atın üstünde birden yanlarında belirince şaşırmadılar. Küçük ihtiyar:

–Yol yolcunun, dedi.

BUDANMIŞ GÜL

Gazilerin Akça'dan ayrıldığıın gecesi Acun sancılı bir uykunun koynundan sıçrayarak uyandı. Yatağından fırlayınca yorganı üstünden savrulup düştü, fakat daha kıpırdıyamadı. Göğsüne batan soğuk demirlerin etkisiyle hafif geri çekildi. Olup biteni görmek için gözlerini dört açtı. Gecenin koyulaşmış karanlığı oda içindeki gölgelerin sayısını saklıyordu. Göğsüne dört beş kılıç birden dayanan Acun Efendi hızla düşünmeye çalışırken arkası dönük uyuyan karısı Eğri Emine'ye ve gölgelere gidip geliyordu bakışları. Uykusu büsbütün dağılmamıştı ne var ki rüya görmediği kesindi.

–Kimsiniz?

Kocasının haykırışı Emine Kadın'ın dehşetle uyanmasına sebep oldu. Odayı dolduran gölgeler kıpırdıyor, kılıçları kavisler çiziyor, karmaşık konuşmalar yapıyorlardı. Kadın iki elini yatağa bastırılmış arka üstü düşmemek için destek alan kocasına sokuldu, delirmiş gözlerle çevresini görmeye çalıştı. Eşikten bir gölge emir verdi:

–Bu ikisinden başka kimse yok, sessizce halledin çıkalım.

Acun Efendi bu sözlerle artık sonlarının geldiğini, ölüm kapısının aralandığını hissetti. Gerçekten ne kadar ani ve hazırlıksız yakalanmıştı. Başını karısına doğru yaklaştırıp kelime-i şehadet getirmesini fısıldadı. Emine Kadın şehadete başlamıştı ki demir kavisler karı kocanın vücutlarını biçti. Acun Efendi nedense ölmeden hemen önce evin altındaki ucu bucağı belirsiz dehlize saklandıkları utanç dolu günleri ve dehlizden diğerlerini haberdar etmemekle hata ettiğini düşündü. Son nefesi gırtlığında buharlaşırken aklındaki tek şey dehliz ile şu an aldıkları ölümcül yaraların arasındaki kuvvetli bağlantı idi. Kopan damarlardan hayat akıp gitti, karısının şehadetine katıldı ve az sonra vücutlarını terk ettiler.

Akça Köy'ün içine uzanan dehliz, Rumlardan kalma idi ve Simeon bu bilgiyi adamlarına verip köye göndermişti. Köyün kurulduğu tepenin

arka yamacından bir oyukla başlayan dehlizin ucu Acun Efendi'nin evinin altında bitiyordu. Çok zaman önce civarda yaşayan köylüler ürünlerini, mallarını bazen canlarını derebeylerine kaptırmamak için bu tüneli kullanmışlardı.

Acun ve karısının birbirine karışmış cansız bedenlerini kılıçlarıyla dürten Simeon'un adamları evden birer birer çıkmaya başladılar. Aslında tek görevleri aynı anda bütün evleri ateşe vermektir, önce biraz eğlenme kararı almışlardı. Bazı evleri ziyaret edip kadın kız bulacak, ondan sonra meşaleleri tutuşturup köyü ateşe verecek, tünelden geri döneceklerdi. Yirmi kadar azılı suçlu adam Acun Efendi'nin evinden çıkıp sokakta gruplara ayrıldılar.

Aynı dakikalarda Gülçiçek pencere kenarına dikilmiş, ay ışığını seyrediyor, hayaller içinde mesut gülümsüyordu. Ter ü taze hisler yüreğinde gezdikçe, Alpdoğan'ın kartal bakışları gözünün önünde durdukça uykunun gelmesi zordu. Alnına yıkılan kâkülünü kulağının ardına itti. Küçük örtüsünden taşan gür saçları sırtına dökülen siyah bir şelale gibiydi.

Hülyalı bakışları usul usul yıldızlardan aşağı indi, gecenin suni sessizliği dikkatini çekti. Sanki her şey nefesini tutmuş, korkuyla olmaları bekliyordu. İçi ürperdi... Ay ışığında seçilen evleri, sokak aralarını hatta uzakları görmeye çalıştı. Arada duyduğu hafif çitirtileri rüzgâr ve hayvanlara yordu önce. Dün akşam ağıldan kaçıp Gülçiçek'in peşinden gelen Kiçgin avluda geziyor olmalıydı. Genç kız Alpdoğan'ın hatırası hayvanı bu gecelik geri götürmemiş, avluya salıvermiş, özgür bırakmıştı. Kiçgin'in varlığı genç kıza Alpdoğan'ı daha çok hissettiriyordu. Ana babası Gülçiçek'in Kiçgin'e olan merakına mânâ verememişler, ses de çıkarmamışlardı. Gülçiçek Kiçgin'i düşünürken gülümsedi, pencereye abandı, Kiçgin'in avlunun neresinde olduğunu görmeye çalıştı. Önce birkaç dakika bekledi bir şey seçemedi, fakat sonra Kiçgin'in ayak seslerine benzer bir koşma, Kiçgin'ininki gibi bir toslama ve haşın bir kılıç sesi duydu. Kılıç vınlaması Kiçgin'e ait sesleri kesip bitirmişti. Kılıç sesi! Gülçiçek hızla düşündü, yanılıp yanılmadığını anlamaya çalıştı. Yeniden kulak kesildi. Avludan gelen cılız sesler Gülçiçek'in kulağında büyüdü, Rumca:

–Sessiz olun.

Civarda devriye gezen nöbetçileri geçip köye girmiş olmalıydı Rumlar. Hemen oturduğu divanın altına uzanıp boynuzumsu tahta bir boru çıkardı. Pencereyi açıp gövdesini ileri uzattı ve gecenin sessizliğini yırtan ses beş defa duyuldu. Sonra pencereyi kapatıp hiç oyalanmadan küçük

bir sandıktan kara bir bohça çıkardı. Anne ve babasının odasına koşarken üç kılıç kaptı duvardan. Kiçgin'i öldüren adamlar Gülçiçeklerin evini nasılsa kalabalık zannetmişler, çoktan kaçmışlardı.

Uzun Rıfat boru sesini duyan karısı tarafından uyandırılmış, kılıcını kapıldığı gibi evden fırlayıp buluşma noktasına ulaşmıştı. O kadar hızlı davranmıştı ki diğerleri ondan daha sonra geldiler. Birkaç dakika sonra Ahi Süleyman, İmam Gündüzalp dâhil yirmi kadar erkek toplandılar. Hepsi silahlarını kapıp gelmiş, doğru dürüst giyinememişlerdi. Boruyu çalanın kim olduğunu bilmiyorlardı, fakat bu ses köyün içine girildi demekti. İmam Gündüzalp erkekleri dörderli gruplara ayırıp grup liderlerini belirledikten sonra, Uzun Rıfat ve arkadaşı Mürsel'den diğer buluşma noktasına gidip kadın ve çocukları köyden uzaklaştırmalarını istedi. Rıfat ve Mürsel derhal işe koyulup ikinci buluşma noktasına koşular. Bütün bunlar alışılmadık sessizlik içinde yapılıyordu.

Vazifelenendirilen Uzun Rıfat ve Mürsel karanlık dar yolda çıt çıtkarmadan ilerliyorlardı. Üç sokak ileriye daha yukarıya tırmanacaklar diğer buluşma noktasına ulaşacaklardı. Ne var ki üçüncü sokağa girerken etraflarını çeviren on kadar saldırganın ortasında dönüp kaldılar. Saldırganların arasında birbirine bağlanmış üç kadın vardı. Kadınların çıkardıkları boğuk seslere bakılırsa ağızları da bağlıydı. Çapulculardan birinin Rumca:

–Nereye gidersiniz, sorusuna Türkçe karşılık verdi Uzun Rıfat:

–Gezmeye çıktık.

Uzun Rıfat'ın cevabı karanlığa sinmiş liderlerini çok kızdırmış olacak ki elindeki topuzu aniden Uzun Rıfat'ın yüzüne savurdu. Darbeyle ağzı burnu dağılan, dişlerinin çoğu kırılan Uzun Rıfat'ın aklına ilk gelen ise şarap içen ağzının bunu hak ettiği düşüncesi oldu.

Mürsel ve Uzun Rıfat etraflarını saranların niyetinin sadece öldürmek olduğunu anlamış, kılıçlarını kullanmaya başlamışlardı. O hengâmede sokağın ay ışığı alan tarafına geçenler birbirlerini görüyor, sonra vurdum kaçtım derken karanlık tarafa dönüyorlardı. Mürsel yaralanmış, Rıfat'ın göğsüne dağılmıştı, ama var güçlerini kullanıyorlardı. Sonra beklenmedik bir şey oldu ve karanlıktan biri fırladı. Sarığının ucuyla yüzünü de kapatmış bu yiğit belli ki Müslüman'dı. İki elinde iki kılıç Rum saldırganların arasına daldı ve dört beş hamlede ikisini öldürüp üçünü yaraladı. Diğer yanda Mürsel'in yere düşüşünü gören Uzun Rıfat “Ya Allah” diyerek tekrar tekrar saldırdı. Bu gece burada kendisi

için ölüm koklamış, hiç dehşete kapılmamıştı. Hatasını düzelteli, içmeye tövbe edeli geçirdiği huzurlu günlerin ardından dünyadan ayrılma vakti geleceksen neden şimdi olmasın idi? Uzun Rıfat ayakta ölürlen son olarak vefakâr, sabırlı karısını düşündü ve ona dua etti.

Uzun Rıfat ve arkadaşının şehit olduğu noktada yüzü görünmeyen diğer mücahit döne döne, saldırmaya devam ediyordu. Fakat koyu karanlıkta korunamadığı topuz darbeleri dengesini kaybettirdi. Nefesi kesilip iki dizinin üstüne düştüğünde başındaki sarık savruldu ve uzun saçları havada dalgalanıp omuzlarına döküldü. Sırtına inen son darbe hızla nefesini kesiyordu. Gülçiçek düşmemek için bir müddet kılıcına dayandı, saniyelerce direndi, sonra usulca yan yattı. Bütün bu olup bitenler birkaç dakikadan fazla sürmemişti. Yüzü gözü sarılı savaşçının bir kız olduğunu fark eden diğerleri başına üşüşüler. Kulağını kopardığı Rum, Gülçiçek'in cansız bedenine saplamak için kılıcını havaya kaldırdı, fakat bir müddet tuhaf şekilde öyle kaldı. Seslere yetişen gazilerden Ahi Süleyman'ın attığı ok sırtına saplanmış hayretle ağzı açık kalmıştı. Kulaksız çapulcu boş bir çuval gibi devrilirken Gülçiçek yattığı yerde nuruyla yüzünü yıkayan aya bakıyordu.

Ayakta kalan iki üç çapulcu kılıçlarını fırlatıp teslim olduklarını haykırdılar. Eli ağzı bağlı kadınların imdadına gaziler koştu. Bu arada Ahi Süleyman'ın yanındakilerden biri fırladı, bu, Gülçiçek'in babası Hasan Çelebi idi. Yere düşmüş sarığın bezini açtı, kızının saçlarını aceleyle örttü. Babanın gözyaşları yanaklarından patır patır yuvarlanıyor, sanki kızı uyuyormuş gibi üstünü titizlikte örtüyordu. Gülçiçek budanmış bir gül gibi yerde yatıyor, yüzündeki hayat hafiften soluyordu.

Yirmi kişi olan saldırganlar kadınları almak için oyalanmasa idi bütün köyü ateşe verip kaçabilirlerdi. Kışgın'ın tos vurmasına sinirlenen bir çapulcu Gülçiçek'in boruyu çalmasına sebep olmasa idi, ilk grup bazı evlerden kadınları aldıktan sonra buluşma noktasına giderken Uzun Rıfat ve arkadaşının müdahalesiyle durdurulmuş, teslim olan ikisi hariç hepsi öldürülmüştü. Diğer grup işler sarpa sarınca dağılmış, gazilerin avucuna kolayca düşmüşlerdi. Dehlizden gelen çapulcular uykuda kestikleri üç adam, iki çocuktan başka Uzun Rıfat, Mürsel, Acun ve karısı, Gülçiçek ve Kışgın'ı öldürmüş, yangını başlatamadıkları hâlde maksatlarına ulaşmışlardı. Çünkü Simeon'un yanmasını, yok olmasını istediği kişi Alpdoğan'ın sevdiği ya da sevme ihtimalinin bulunduğu kız idi.

HADİ ARTIK GEL

Akça ve civarından yola çıkan mücahitler iki gün sonra diğerlerine katıldılar. Ak börklüler, kırmızı börklüler, yaya ve atlılar, gönüllü ve tımar sahipleri bir araya gelip görevlere göre yeni gruplara bölündüler. Alpdoğan ile Duran akın birliklerinden biriyle yola devam ettiler. İki gün sonra düşman sınırına ulaşıp ilk karakolu baskınla ele geçirdiler. Çifte su verilmiş kılıçların, büyük bıçakların, topuzların şimşek gibi çaktığı meydanlarda su gibi kan fışkırıyor, haykırışlar birbirine ulanıyordu. Alpdoğan ikinci çarpışmada omzundan ciddi yaralanmış, geriye yaralıların çadırına getirilmişti. Duran o ara Alpdoğan'ın yanına uğramadı, çünkü keşif için önden gönderilen küçük birliklerden birine katılması emredildi.

Yaralıların çadırında Alpdoğan o gece rüyasında son kez aynı kafiye gördü. Yine o uçsuz bucaksız, boz düzlükte tek başınaydı. Bir eli altında siper, uzakları kolluyor, diğer elinde Balkır parlıyor, o sadece bekliyordu. Az sonra beklediği göründü. Sonsuzluk Süvarileri, ışıktan bir ırmak gibi akıp geldi. Ak elbiseleri, ışıklı çehreleri vardı. Ak atlara binmişler, kayar gibi yol alıyorlardı. Alpdoğan'ın suurunun kapalı bütün bölümleri açılmaya başladı, zihni berraklaştı. Bütün varlığıyla bu ışık deryasına katılmayı istedi. Atlıların önüne geçti, uğultular kesildi, durdular. Işık atlar kişneyip şaha kalktılar. Bu sefer kafiye biraz farklı, arkası daha kalabalıktı. Alpdoğan kafiye tanıdık simalar var gibi bir hisse kapıldı, atı şaha kalkan öndeki süvariye yaklaştı,

–Beni de alın, diye seslendi.

Yüzünün bir tarafında hilal şeklinde yara izi olan heybetli komutan Alpdoğan'a şöyle bir baktı. Sonra güneşin doğmasına benzer bir tebesüm belirdi yüzünde. Evet, bu sefer gülümsüyor, besbelli önceki söylediklerinden farklı bir şey söylemeye hazırlanıyordu.

–Hadi artık gel.

Alpdoğan sonsuz sevinçle doldu; daha önce görmediği bir at gelip önünde durdu. O anda Balkır elinden düştü, yere çarptığında hiçbir ses

duyulmadı. Alpdoğan ata bindiğinde dünyayı geride bıraktığını düşündü. Bütün ağırlıklardan kurtulmuş, bulut gibi olmuştu. İşte olması gereken oluyor, kayıp yolcu nihayet yola devam ediyordu. Işık seli yeniden akmaya başladığında Alpdoğan Gülçiçek'i gördü yanı başında. Genç kız amber bir atın üstünde uçuşuyordu. İpek gülüşüyle Alpdoğan'a baktı. Alpdoğan biraz hayretle,

–Sen köyde kalmadın mı, diye sorunca Gülçiçek ipek gülüşünü bozmadı:

–Ben gelmeyeyim mi?

–Artık ayrılmayız değil mi?

Gülçiçek neşeliydi:

–Ayrılmayız!

Alpdoğan rüyasında rüya işini abarttığını düşünmekten kendini alamadı. Gene de Gülçiçek'in gittiği yöne atını sürdü. Rüyadan uyandığında ise gülümsüyordu. Hâlâ çadırdaki ve yaralıydı. Şahin bakışları çadırın her yerine kondu. Ondan başka, ağır yaralı oldukları anlaşılan beş kişi daha vardı. Omzunu tutarak doğrulup oturdu, Gülçiçek'i düşündü. Sevdiğini rüyasına dâhil etmek rüya sahibine zor olmasa gerekti. Yoksa ne işi vardı Gülçiçek'in şehitler arasında? Akça'da sıcak yatağında uyuyor olmalıydı. Bir daha Gülçiçek'le görüşememe ihtimali delikanlının yüreğini burktu. Veda fikri boğazını düğümledi, yutkundu, yeniden uzandı ve uykuya daldı.

Tekrar uyandığında aradan geçen zaman oldukça uzundu. Namazını kılıp biraz oturdu. Çadırın tepesindeki pencereden içeri güneş doluyordu. Omzundaki yaranın sızlaması azalmıştı. Silahlarını ve çizmelerini buldu, giyindi, kuşandı çadırdan çıktı. Çadırın etrafında da kimsecikler yoktu. Tepenin zirvesindeki yaralı çadırları sessizliğe gömülmüştü. Alpdoğan tepenin kenarına yürüdü, zorlukla kolunu kaldırdı elini alınına siper yaptı, dört bir yanı kolağan etti. Batı tarafında yamacın aşağısında sanki kocaman bir hayvan büzüşüyor, açılıyor, depreniyor, acı çekiyordu. Alpdoğan çadırların arasında sıra sıra bekleyen atlardan birinin yularını çözdü. Binerken yarası sızlayınca yüzünü buruşturdu. Sağlam oturunca kaynaşmanın sürdüğü yöne, savaş meydanına çevirdi atı. Patika yoldan usul usul indi. Yaklaştıkça insanları, mücadeleyi seçmeye başladı. Duruma bakılırsa gaziler çarpışmayı kazanmış, esirleri topluyorlardı. Yaralılara cepheye en yakın noktada müdahale eden Hekim Razi, Alpdoğan'ı karşısında görünce kaşlarını çattı.

–Kolun omzundan ayrılmak üzere... Ne işin var burada? Hemen geri dön!

Alpdoğan yardıma geldiğini anlatmaya çalıştı. Fakat hekim kararlı ve kaşları çatık tembihini tekrarlarlarken acele getirilen ayağı kopmuş gaziye görünce Alpdoğan'ı unuttu. Bir müddet kanlar içinde kalmış hekimlerin çalışmasını seyreden Alpdoğan büyüklerinin sözünü dinleme konusundaki sabıklarını düşündü. Omzundan süzülen kanları böğründe hissedince yarasının açıldığını anladı; atını çevirip geri döndü, yamacı tırmanmaya başladı. Savaş alanının biraz ilerisinde bir çukurdan gelen sesi duyana kadar yoluna devam etti. Az önce aynı yerden geçerken nasılsa görmediği kanlar içinde yatan tek gözlü bir gazi,

–Yardım et kardeşim, diye inledi.

Delikanlı bu sesi tanıdığını düşünmekten kendini alamadı. Alpdoğan atından inip yaralıya yaklaştı. Adamın her yanında kan vardı. Nerede ne kadar yarası olduğunu anlamak zordu. Alpdoğan yaralıyı tutup kaldırdı. Kendi atına binmesine yardım etti. Bu arada omzundaki yara tamamen açılmış, acısı şiddetlenmişti. Alpdoğan atı yedip yürüdü. Gazi:

–Allah razı olsun yiğidim, diyebildi.

Alpdoğan'da sesi ve sahibini tanıdığı duygusu güçlendi. Sevk edilmeye başlanan diğer yaralıların önünden otağa girdiler. Yaralılar için hazırlanan çadırları geride bırakıp Alpdoğan'ın çadırına geldiler. Alpdoğan yaralıyı attan indirip uygun bir yere usulca oturttu. Tek gözlü gazi kan içindeki sol omzunu ima ederek:

–Sen de yaralısın, dedi.

Alpdoğan başıyla tasdik etti.

–Ben hekimlere bakıp geleyim.

Alpdoğan çadırdan çıkınca, yükselen güneşle parlayan göğe baktı. Oba, Aktepe, Gülçiçek, ılık bahar rüzgârı birer düş müydü? İnsan düş ve histen ibaret bir dünyanın kavgasını mı veriyordu? Dün ve yarın, bitmiş ve başlamamış hiçbir şey gerçekte yoktu. Yoklarla inşa edilmiş hayaller küçük ve dar mezarlarda sona eriyordu. Yokluklar meydanında sağa sola saldırmaktan, delice arzularından ölünce ya da iman edince kurtuluyordu âdemoğlu. Ufka dalıp gitmiş bakışları:

–Yazılan gelir başa, diyen sese döndü.

Sırtını sıvazlayan Kırskal Koca'yı görünce gülümsedi. Işıl ışıl küçücük yüzü, dişsiz ağız, ömrünü tamamlayıp seyrelmiş sakallarıyla Alpdoğan'ın karşısında duruyordu. Alpdoğan,

–Yazılan geliyor başa, diyebildi.

Kırsakal Koca daha önce göstermediği kadar ilgi gösterdi Alpdoğan'a. Sevgi dolu bakışlarla uzun uzun sırtını sıvazladı. Çakmanından çıkardığı şimşekli bir kılıcı Alpdoğan'ın eline tutuşturdu.

–Uyurken yanında tut, gerektiğinde kullanırsın, dedi.

Alpdoğan'ın kılıca bakan gözleri irileşti. Bu kılıç Turgut Bey'in vasiyetli kılıcı Balkır'ın ta kendisiydi. Ama bu, nasıl olabilirdi? Kırsakal Koca kılıcı nereden bulmuş ve neden Alpdoğan'a getirmişti?

–Bu, bu kılıç, diye başlayan cümleler Kırsakal Koca'nın ketum hâline bakınca kesildi. Kaderin sürprizlerini çok da sorgulamamalıydı. İhtiyarın elini öpmek için atıldı. Kırsakal Koca,

–Uzağı göremeyiz de bazen yakını hiç göremeyiz, dedi.

Alpdoğan şakayla karışık cevap verdi:

–Dedem sen görmüşsündür, hekimlerin işi çok mudur, sıra ne zaman bize gelir?

Kırsakal Koca Alpdoğan'a gülümseyerek selam verip uzaklaştı. Alpdoğan çadırları gezdi, sonunda bir hekim buldu ve çadırdaki yaralıdan bahsetti. Hekim, Alpdoğan'ın omzuna bakarak endişeyle başını salladı. Çabuk gelmeye çalışacağını söylerken ellerini önlüğüne sildi.

Alpdoğan akşam namazını görkemli bir cemaatin arasında kıldı. “Allah için” kalkıp gelmiş, bastığı, kanını döktüğü toprağı şenlendirmiş gaziler, akıncılar, erler, erenler arasında olmak gerçek bir haz ve huzur kaynağıydı. Yârdan, serden geçip kılıcı kalkanı kuşanıp ölümle göz göze gelen bu insanlar tarihin tam ortasına konduracakları devletten önce devlete kavuşmuş; iman ve cihad güzelliğini ruhlarında duymuşlardı. Alpdoğan kendini öylesine bahtiyar hissetti ki ayakları yerden kesilip uçayazdı. Namaz sonrası okunan Kur'ân-ı Kerîm ruhlarında yankılandı. Koca koca adamların yürekleri hopladı. Düşmanın ödünü koparan pala bıyıkların kıyısından gözyaşları toprağa süzüldü. “Allah” diye coşanlar ılık bahar rüzgârını mest ettiler. Kararan gökyüzü bu şanlı manzaraları sonraki asırlarda çok özleyecekti. Alpdoğan'ın bulunduğu safta beş demir asker acemice namaz kılmış, iri açılmış gözleriyle insan eti yiyen barbar Müslümanların gerçek hâline bakıyorlardı! Alpdoğan oturduğu yerden uzun süre kalkmadı. Rüyasında kuşandığı huzurun kokularını almaya başladığını hissetti.

Alpdoğan çadırına gitmeden önce de Duran'a bakındı, fakat görmedi. Ya daha dönmemişti ya da denkleşmemişlerdi. Yaralılarla dolan

çadırına döndüğünde tek gözlü gaziyi ayakta buldu. Alpdoğan'ı görünce çektiği acıyı hatırlayan gazi inleyerek çöktü. Açıklama ihtiyacını neden duymuşsa:

–Hekim yarayı beter buldu, dedi.

Hekimler ölmekte olan birine bile “İyisin.” dediğine göre, neden beter olduğunu söylesin ki? Alpdoğan bunun üstünde çok durmadı. Şiltesini bir başka yaralıya verdiği için kuru toprağa uzanıp gözlerini yumdu. Yatsıya kadar öylece kaldı. Yatsıdan sonra gene çadırları dolaşıp Duran'ı aradı. Sevgili arkadaşı ortalarda yoktu. Yıldızlı gecenin altında çadırına geri döndü. Ak önlüğü kanlarla beneklenmiş hekimlerden biri yaralılara bakmış, çıkıyordu. Alpdoğan'a yatması için başıyla işaret etti, babacan bakışlarla kaşlarını çattı.

Gerçekten de Alpdoğan hâlsiz düşmüştü, başının altına çakmanını koydu ve ottan hazırladığı yatağına uzandı. Geçen gece gördüğü rüyayı düşünürken daldı. Aradan ne kadar vakit geçtiğini bilmiyordu. Boynuna dayanan demirin soğukluğuyla uyandı. Çadırına taşıdığı yaralının kim olduğunu anlamıştı.

–Simeon!

Doğrulmaya çalışınca, boğazına dayanan hançerin ucu etini deldi. Simeon diğer gözündeki bandı çıkarmıştı.

–Beni özledin mi?

Suluk mavi gözler çok yakınındaydı. Çadırın çatısındaki minik açıklıktan içeri mehtabın tüllü aydınlığı doluyordu. Alpdoğan adamın kanlı sakalına rağmen artık yüzünü seçebiliyordu.

–Neden hâlâ peşimdesin?

–Benim elimden kimse kurtulamadı. Sen mi kurtulacaktın?

Alpdoğan hayret etmekten kendini alamadı. Bu adam düşmanına ulaşmak için bugün Müslümanların safında kendi milletinden ve dininden insanlarla çarpışıp yaralanmıştı. Alpdoğan yattığı ot yığının arasında Kırşakal Koca'nın verdiği Balkır'ın olduğunu hatırladı. Ani bir hareketle kılıcı Simeon'a saplayabilirdi. Bunu yaparsa Simeon'a duyduğu şahsî öfkenin etkisi altında nefsi adına bir cinayet mi işlemiş olurdu? Eğer öyleyse kılıçtaki vasiyeti çiğnemiş olacaktı. Bu yüzden tereddüt etti. Sonra boynuna batan hançeri düşününce nefsi müdafaanın da hak olduğuna karar verdi ve parmakları kılıca uzandı. Bu arada hasmını oyalamak için,

–Sen delisin, git buradan, dedi.

–Beni çok kızdırdın. İntikam almaktan vazgeçmeyecektin.

Simeon deli bakışlarını Alpdoğan'ın yüzünde gezdirdi. Hayranlık kıvılcımı çaktı göz bebeklerinde, sonra birden parlayan öfke ateşi hayranlık kıvılcımlarını bastırdı:

–Seni sevebilirdim.

Sapkın arzular diyarının en sapkınlarından biriydi Alpdoğan'ın boğazına bıçağı dayamış olan. Alpdoğan sezdirmeden, parmak uçlarıyla kılıcı çekmeye çalışıyordu.

–Neyse ki sevmedin.

Simeon boynunu tutmakta zorlanıyor gibi başını salladı. Durumdan büyük keyif aldığı yüzündeki ifadeden anlaşıyordu:

–Siz çıktıktan sonra obanızı ziyaret etmeleri için birkaç adam yolladım, yavuklunu da diğerleriyle beraber yakacaklar.

Alpdoğan'ın içi cız etti. Kocaman alev topları yüreğinin tam ortasına düştü, yakmaya başladı. Aynı anda Balkır'ın kabzasını kavramak için son hareketleri yapıyordu. Simeon Alpdoğan'ın bakışlarında çoğalan endişeden memnun konuştu:

–Sadece o kızı arayıp bulmaları uzun sürerdi. Bütün köyü yakmak daha kolay olur dedim.

Alpdoğan'ın damarlarından kanı çekildi. Kafasının içinde binlerce görüntü çılğınca yanıp sönyordu. Demek ki Gülçiçek'i rüyasında görmesi boşuna değildi. Köyde düşmandan saklanmayacak bir kız varsa o da Gülçiçek idi. Yutkunmaya çalıştı. Gerçekten Gülçiçek ölmüş müydü?

Simeon yeniden sinirlendi:

–Ne o pek bozuldun...

Alpdoğan'ın içini saran yangın bütün damar ve sinirlerini büzüştürüp felç etmişti âdeta. Sakinleşip acısını belli etmemesi gerektiğini düşündü. Kılıca biraz daha yaklaşmak için doğrulmaya çalışır gibi yaptı:

–Ne istiyorsun?

–Buraya kadar gelmişken seni almadan gitmek olmaz tabii. Artık ayrılmayalım birbirimizden. Fakat gitmeden şu akıncı beyinizi bir görsem diyorum. Bugünkü çarpışmadan sonra onun kellesi çok para eder. Hekimden öğrendiğime göre hemen ilerideki nöbetçisiz çadır beyinizi zinkiymiş.

İşte buna müsaade veremezdi Alpdoğan. Kendi neyse ama başkalarına artık dokunmamalıydı bu habis ruh. Alpdoğan'ın bağıracığını anlamış gibi hançeri biraz daha batırdı Simeon. Açılan delikten ince bir kan fışkırdı. Fışkıran kan Simeon'un gözlerinin içine, yüzüne yapıştı. Simeon geri çekilmek yerine yüzünü Alpdoğan'ın yüzüne iyice yaklaştırdı.

–Çok güzel ölüyorsun aslanım.

Melekûtun kapıları aralanmaya başlamıştı. Alpdoğan kendisi için mekânın değişmeye başladığını anladı, ışık süvarilerine yetişmeden önce son bir şey yapacaktı. Sonunda kabzasını kavradığı kılıcı Simeon'un böğrüne sapladı. Simeon sanki hiçbir şey olmamış gibi gülümsedi. Hançeri sonuna kadar Alpdoğan'ın boğazına soktu. Alpdoğan başını geriye bırakıp çılğınca fışkıran kanın damarlarından çekilişini dinledi. Son bir güçle kılıcı Simeon'a tekrar sapladı. Diğer eliyle de itip üstünden düşürdü.

Artık hepsi bitmişti... Dünyaya ait ne varsa geride kalıyordu. Babasının kollarına koşan çocuk, annesinin sevgili oğlu, huysuz Kığın, Aktepe'deki çınarın hışırtiları, Gürpınar'a koşturan koyunlar, gök yamaçlarda dalgalanan ağaçlar, sıcak ekmek kokuları, hummalı namazlar, Duran'ın dost yüzü ve Gülçiçek... Açık gözleri dünyaya kapanırken Alpdoğan uzun uzun şehadet getirdi.

Tepesindeki pencereden mehtabı içeriye alan çadıra sessizlik çöktü. Alpdoğan sırtüstü yatıyor, kara gözleri uyuyor gibi nazla kapalıydı. Simeon da kan gölünün içinde sırtüstü yatıyordu.

Birden Alpdoğan'ın gözleri açıldı ve tekrar görmeye başladı, doğrulup oturdu, çadırı ve içindekileri gözden geçirdi. Neler olduğunu çok iyi hatırlıyordu. Kalktı, çadır kapısını aralayıp dışarı çıktı. Mehtabın süslediği gecede, çadırlar arasında gezinen pek çok gazi, hepsinin de yüzünde aynı huzur ışığı ve dinginlik vardı. Alpdoğan bir ara Kırsakal Koca'yla karşılaştı. Kırsakal Koca Alpdoğan'a selam verdi gülümseyerek... Alpdoğan çadırları geride bırakıp yalın ayak ilerledi. Tepeden aşağıya kayar gibi indi, eli altında siper düzde beklemeye başladı. Geceyi delen bakışları, az sonra gelenleri görünce parladı. Işık süvariler esrarlı gecenin içinden çıkıp geldi; Alpdoğan'a yaklaşınca durdular. Sonsuzluk Kervanının reisi, yüzü yaralı süvaribaşı Turgut Bey Alpdoğan'a gülümsedi. Ah! Bu kadar güzel bir gülümseme görmüş müydü Alpdoğan? Turgut Bey müjdeyi verdi:

–Hadi artık gel!

Alpdoğan gülümsedi. Hayret yarası artık hiç acımıyordu; üşümesi ve boğazındaki acı geçmişti. Şimdiye kadar kendini hiç böylesi iyi hissetmemişti. Önünde beliren amber bulutu ata, konar gibi oturdu. Kafille yeniden akmaya başladığında Alpdoğan ışık hüzmeleri arasındaydı. Sonra şarkı söyleyen renkler arasında Gülçiçek’i, annesini, babasını ve ablalarını gördü. Alpdoğan atını sevdiklerinin yanına sürdü. Meleklerin mihmandarlığında huzurun ve tükenmez neşenin ülkesine akıp gittiler.

SON